

ความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ปริญญาณิพนธ์
ของ
จอมขวัญ จงประเสริฐยิ่ง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
พฤษภาคม 2547

ความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

บทคัดย่อ
ของ
จอมขวัญ จงประเสริฐยิ่ง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
พฤษภาคม 2547

จอมขวัญ จงประเสริฐยิ่ง.(2547). ความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการ
ศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการ
ควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร. ส. วาสนา ประवालพฤษ์ , อาจารย์ ดร. ละเอียด
รักษัเฝ้า.

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 2 ประการ ประการแรก(ขั้นสำรวจ) เพื่อ
เปรียบเทียบว่านักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปาน
กลาง ต่ำ มีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพกลุ่มใดใน 6 กลุ่มงานอาชีพของ
ฮอลแลนด์ ประการที่สอง(ขั้นทดลอง) เพื่อพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ ให้มี
ความสามารถในการเลือกอาชีพสูงขึ้น กลุ่มตัวอย่างในขั้นสำรวจ เป็นนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน ซึ่งมีนักเรียนรวม 387 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง
ขั้นทดลอง ก็เป็นกลุ่มตัวอย่างเดียวกับขั้นสำรวจแต่สุ่มอย่างง่ายออกมา 1 โรงเรียน จากนั้น
คัดเลือกผู้ที่ได้คะแนนจากการทำแบบสำรวจ SDS 0 -19 คะแนน ออกมาจำนวน 36 คน
แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 18 คน

เปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงต่อกลุ่ม
งานอาชีพทั้ง 6 กลุ่มของฮอลแลนด์ โดยใช้ t -test Dependent เปรียบเทียบ
ความสามารถในการเลือกอาชีพของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง
ต่ำ
ต่อกลุ่มงานอาชีพทั้ง 6 กลุ่มของฮอลแลนด์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ
ทิศทางเดียว(One - Way Anova) แล้วทดสอบความแตกต่างโดยใช้ F -test และ
เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffe)
เปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนของนักเรียน ก่อน กับ
หลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t -test Independent
เปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพของนักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการพัฒนา
ความสามารถในการเลือกอาชีพ กับนักเรียนที่ไม่ได้รับโปรแกรมการพัฒนาความสามารถใน
การเลือกอาชีพ โดยใช้ t -test Dependent

จากผลการศึกษาวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพช่างฝีมือ และงานกลางแจ้ง (R) และสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพการบริการการศึกษาและสังคม (S) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสอดคล้องของลักษณะตนของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงต่อกลุ่มงานอาชีพกลุ่มอื่นนั้นพบว่า ไม่แตกต่างกัน

2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง ต่ำ มีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพศิลปะ ดนตรี วรรณกรรม(A) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสอดคล้องของลักษณะตนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง ต่ำ ต่อกลุ่มงานอาชีพกลุ่มอื่นนั้นพบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพมีความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนสูงขึ้นและสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABILITY OF OCCUPATION SELECTION IN ACCORDANCE WITH SELF
IDENTITY BY MATHAYOM SUKSA VI STUDENTS.

AN ABSTRACT
BY
CHOMKHWAN CHONGPRASERTYING

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Research and Statistics
at Srinakharinwirot University

May 2004

Chomkhwan Chongprasertying.(2004). *Ability of Occupation Selection in Accordance with Self Identity by Mathayom Suksa VI Students*. Master thesis. M.Ed. (Educational Research and Statistics). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof.Dr.Sor Wasna Pravalapruk,Dr. La-aied Rakphao.

The purpose of this study had two-fold. First it aimed to investigate level of self identity with Holland occupation selection technique by male and female students with high, moderate, and low achievement, second to develop ability of occupation selection by students with low achievement to have higher ability of occupation selection. The subjects comprised 387 Mathayom Suksa VI students of 6 schools under the Department of General Education, Bangkok Metropolitan, through simple random sampling. Then one school was simple random selected, through SDS with score range of 0 – 19 into the experiment and control group with 18 students in each.

Then they were tested difference between male and female students with Holland occupation group through t-test, students with high, moderate, and low achievement and Holland's 6 types of occupation through One – Way ANOVA, F-test, and scheffe's method, ability of occupation selection in accordance with self identity by students before and after the experiment through t-test Independent, and ability of occupation selection by the experiment and control group after the experiment through t-test Dependent.

The results revealed that :

1. There was significant difference at .05 level among self identity of male and female students in accordance with handicrafts and out door work (R), and educational and social service (S), where as there was no significant difference in the other work group.

2. There was significant difference at .05 level among self identity of male and female students with high, moderate and low achievement in accordance with art, music and literature work (A), whereas there was no significant difference in the other five works.

3. Students attending the occupation selection development program significantly gained higher ability of occupation selection in accordance with self identity at .05 level than those who did not attend the program.

ความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ปริญญาณิพนธ์
ของ
จอมขวัญ จงประเสริฐยิ่ง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและสถิติทางการศึกษา
พฤษภาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ของ

นางสาวจอมขวัญ จงประเสริฐยิ่ง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. ส. วาสนา ประवालพฤษ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ละเอียด รัชเฝ้า)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ชวลิต รวยอาจิณ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดี ทั้งนี้ได้รับความช่วยเหลือจากคณาจารย์ในภาควิชาวัดผลและการวิจัยการศึกษาทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร. ส.วาสนา ประवालพฤษ์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. ละเอียดรักษ์เผ่า กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ แก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ และกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ และอาจารย์ ชวลิต รวยอาจิณ ที่เป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติม ซึ่งได้ให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์ รองศาสตราจารย์ นิภา ศรีไพโรจน์ และอาจารย์ประไพพรรณ จังหวัด ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยและให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูอาจารย์ และขอขอบใจนักเรียนของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และหาคุณภาพเครื่องมือ ได้ให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณญาติ พี่น้องและเพื่อนๆ ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอโน้มรำลึกถึงพระคุณบิดา — มารดา ครูอาจารย์ที่ได้ให้ความรู้ กำลังใจ และให้การสนับสนุนการเรียนแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

จอมขวัญ จงประเสริฐยิ่ง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
สมมติฐานการศึกษา	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ	11
ความหมายของการเลือกอาชีพ	11
ความสำคัญของการมีอาชีพ	11
ระดับพัฒนาการทางอาชีพ	13
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ	16
ปัญหาจากการเลือกอาชีพ	18
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเลือกอาชีพ	24
การรู้จักตนเอง	27
การรู้ข้อมูลอาชีพ	29
การวางแผนอาชีพ	35
เอกสารเกี่ยวข้องกับทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์	36
แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ	36
ลักษณะบุคลิกภาพ 6 แบบของฮอลแลนด์	37
ลักษณะความสัมพันธ์ของรูปหกเหลี่ยม	39
ลักษณะแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (SDS)	42
วิธีใช้แบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (SDS)	42
การหาค่าความสอดคล้อง	43
คุณภาพแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (SDS)	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเลือกอาชีพ	49
งานวิจัยต่างประเทศ	49
งานวิจัยในประเทศ	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสอดคล้องในการเลือกอาชีพ	52
งานวิจัยต่างประเทศ	52
งานวิจัยในประเทศ	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การรู้จักตนเอง การรู้ข้อมูลอาชีพ การสร้าง งานอาชีพ	54
งานวิจัยต่างประเทศ	54
งานวิจัยในประเทศ	56
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	58
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	60
วิธีดำเนินการเพื่อสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	60
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	69
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	70
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	70
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	73
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	80

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
กลุ่มตัวอย่าง	83
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	83
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	84
การวิเคราะห์ข้อมูล	84
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	84
อภิปรายผล	85
ข้อเสนอแนะ	88
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	100
ประวัติย่อผู้วิจัย	182

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ดัชนีความสอดคล้องของซีเนอร์และซนุระหว่างอาชีพที่ปรารถนา และอาชีพที่ได้จากการทำแบบสำรวจ SDS.....	44
2 การคำนวณหาระดับความสอดคล้องในการเลือกอาชีพ โดยใช้ Iachan Index.....	45
3 รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	60
4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ จำแนกตามนักเรียนชายนักเรียนหญิงกับความสอดคล้องกับลักษณะตน ของนักเรียนต่อกลุ่มงานอาชีพทั้ง 6 กลุ่มอาชีพของฮอลแลนด์.....	78
5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนก ตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลาง ต่ำ กับความสอดคล้องกับลักษณะ ตนของนักเรียนต่อกลุ่มงานอาชีพทั้ง 6 กลุ่มอาชีพของฮอลแลนด์.....	79
6 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างนักเรียนที่มีลักษณะตน สอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพ ศิลป ดนตรี วรรณกรรม(A).....	80
7 เปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพของกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง.....	81
8 เปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพของกลุ่มทดลองกับ กลุ่มควบคุม.....	82

สารบัญญรูปภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ชั้นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ตามทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow).....	12
2 อัตราร้อยละของบัณฑิตที่ยังหางานทำไม่ได้ และรอฟังคำตอบจาก หน่วยงานจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ISCED ปี พ.ศ. 2543	22
3 โครงสร้างของวุฒิภาวะทางอาชีพ.....	25
4 รูปหกเหลี่ยมแสดงการแทนลักษณะของบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อม ของบุคคล.....	41

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การทำงานเป็นส่วนหนึ่งของการมีชีวิตอยู่ในสังคม เป็นส่วนหนึ่งของความเป็นมนุษย์ และทำให้ชีวิตมนุษย์มีความหมายมากขึ้น งานได้ตอบสนองความต้องการพื้นฐานในส่วนของมนุษย์ และมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อสภาพจิตใจ สุขภาพกาย สังคม เศรษฐกิจทุกด้านของชีวิต (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2532 : 4-5) การที่บุคคลจะตัดสินใจเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่ง เป็นเรื่องที่สำคัญมากที่สุดอย่างหนึ่งในชีวิต เพราะหากบุคคลสามารถเลือกอาชีพได้ถูกต้องเหมาะสมกับคุณลักษณะของตนแล้ว ย่อมส่งผลถึงความสุขความสำเร็จของหน้าที่การงานในอนาคต ดัชนีที่ใช้เป็นตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตการทำงาน ได้แก่ ภาวะการมีงานทำ โครงสร้างการมีงานทำ ระดับการศึกษาของผู้มีงานทำ ความปลอดภัยในการทำงาน หลักประกันในการทำงาน ระดับรายได้ในการทำงาน (นิสวันต์ พิษณุดำรง และ กมลทิพย์ ยืนนาน. 2545 : 31) ชีวิตที่มีคุณภาพหรือคุณภาพชีวิตเป็นความรู้สึกของบุคคลที่รู้สึกเป็นสุขและพึงพอใจในการทำงาน และรู้สึกว่าการทำงานทำให้ชีวิตมีคุณค่า ตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการทำงาน ได้แก่ คุณลักษณะของงาน ความก้าวหน้าและการพัฒนาสัมพันธภาพระหว่างบุคคล ความมีอิสระในการทำงาน สิ่งแวดล้อมในสถานที่ทำงาน เวลาทำงานที่เหมาะสม สิ่งตอบแทนที่เหมาะสม (ประภัสสร ฉันทศรัทธาการ และ ยุพิน อังสุโรจน์. 2546 : 34 - 42)

ศิณีย์ สังข์รัตมี (2544 : 81 - 82) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงานและการลาออกจากงานของคนในภาคอุตสาหกรรม ได้ข้อค้นพบเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานโดยจัดลำดับ 1 ถึง 10 ได้แก่

1. เงินเดือนดี
2. ความมั่นคงในงานสูง
3. สะดวกในการเดินทาง
4. สวัสดิการและผลประโยชน์ตอบแทนน่าพอใจ
5. ผู้บังคับบัญชาดีและทำหายความสามารถ
6. เพื่อนร่วมงานดี
7. องค์กรมีชื่อเสียง
8. ลักษณะงานน่าสนใจและทำหายความสามารถ
9. โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต
10. ความรับผิดชอบ

ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการลาออกจากงานโดยจัดลำดับ 1 ถึง 5 ได้แก่ เงินเดือนดีกว่าเดิม สวัสดิการและผลประโยชน์ตอบแทนที่สูงขึ้น มีโอกาสก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ลักษณะงานน่าสนใจและท้าทายความสามารถ ตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงขึ้น

สรุปได้ว่าบุคคลเลือกอาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการที่ตนพึงพอใจ เพื่อให้ตนอยู่ดี มีสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเซฟเฟอร์ (ชาณวิทย์ กลิ่นเลขา. 2539 : 49 อ้างอิงจาก Sheffer 1956) ซึ่งกล่าวว่า บุคคลเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตนในด้านต่างๆ กล่าวคือ ต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ต้องการประสบความสำเร็จในสิ่งที่ทำ ต้องการมีอำนาจเหนือผู้อื่น ต้องการแสดงตนให้คนอื่นเห็นว่าตนมีศักยภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ปฏิบัติตามค่านิยมที่ตนยึดถือ ต้องการแสดงความคิดริเริ่มในการดำเนินกิจการต่างๆ

ปัจจัยที่มีส่วนผลักดันให้นักเรียนเลือกคณะ/สาขาไม่สอดคล้องกับลักษณะตน ได้แก่ การที่บุคคลต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น ต้องการแสดงให้บุคคลอื่นเห็นว่าตนประสบความสำเร็จ มีศักยภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยเหล่านี้จึงเป็นส่วนผลักดันให้นักเรียนเลือกคณะ/สาขาวิชาไม่สอดคล้องกับลักษณะตน เลือกตามกระแสสังคม เลือกตามกลุ่มเพื่อน โดยขาดการพิจารณาอย่างถี่ถ้วน จึงอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมา เช่น ปัญหาการสละสิทธิ์ ปัญหาการออกกลางคัน ซึ่งจะพบเสมอว่าหลังประกาศผลการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา(Entrance) มักจะมีผู้สละสิทธิ์ในชั้นสัมภาระณ์ และมีผู้ศึกษาไประยะหนึ่งแล้วออกกลางคันเพื่อไปสอบคัดเลือกใหม่ บ้างก็ถูกให้ออกกลางคันเพราะผลการเรียนไม่ถึงเกณฑ์ที่สถาบันกำหนด ปัญหาเหล่านี้นอกจากจะทำให้เกิดความสูญเปล่าในส่วนตัวของนิสิตแล้ว ยังทำให้ผู้เข้าร่วมสอบแข่งขันเสียสิทธิ์ที่จะได้เรียนในสาขาวิชานั้นๆ และยิ่งกระทบกระเทือนต่อการลงทุนผลิตบัณฑิตในส่วนของรัฐ นอกจากนี้ยังกระทบกระเทือนต่อมหาวิทยาลัยในแง่การผลิตกำลังคนได้ตรงเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาด้วย

ด้วยเหตุสืบเนื่องจากภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ก่อให้เกิดภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจ มีการปิดกิจการจำนวนมาก เกิดภาวะการเลิกจ้างงาน ภาวะการลดกำลังคนลง ดังนั้นการหางานทำจึงเป็นสิ่งที่ยากขึ้น ส่วนหนึ่งของผู้จบการศึกษาระดับกลางและระดับสูงออกมาจากจะประสบกับปัญหาการว่างงานแล้ว ผู้มีงานทำส่วนหนึ่งก็เป็นต้นเหตุของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกำลังแรงงานด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาอันเนื่องมาจากการที่ผู้มีงานทำส่วนหนึ่งเป็นผู้ที่ไม่ได้ทำงานอย่างเต็มที่ ภาวะเช่นนี้เป็นภาวะที่เรียกว่า “การทำงานต่ำระดับ” (Underemployment) หากพิจารณาในภาพรวมจะถือว่าการทำงานต่ำระดับเป็นการทำงานไม่เต็มอรรถประโยชน์ เป็นการใช้อรรถประโยชน์ของแรงงานไม่เต็มที่

(Inadequate Utilization of workers) เช่นเดียวกับการว่างงานหรือการไม่มีงานทำ (เพ็ญพร วีระสวัสดิ์ และคณะ. 2546 : 38-39)

จากภาวะการว่างงานที่สูงขึ้น คนที่เรียนจบมาหางานทำไม่ได้ หรือหาได้แต่เป็นงานที่ต่ำระดับ เช่น ต่ำระดับด้านรายได้ ด้านการศึกษา ด้านเวลา หรือต้องจำใจทำงานประเภทงานไม่เต็มเวลา ด้วยเหตุผลที่ต่างกันไป เช่น อาจมีความจำเป็นที่ต้องมีรายได้ หรือไม่อยากอยู่ว่างๆ บางคนก็อาจคิดว่าลงทุนลงแรงเรียนมามากน่าจะได้ใช้หรือได้แสวงหาทุนคืนบ้าง จากผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เกี่ยวกับจำนวนผู้ว่างงาน จำนวนผู้ที่ต้องทำงานต่ำระดับ จากปี พ.ศ. 2540 - 2543 พบว่า มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับกลาง และระดับสูงว่างงาน 0.29 , 0.14 , 0.99 , 0.81 ล้านคน ตามลำดับ และมีผู้ทำงานต่ำระดับ 0.58 , 0.93 , 1.18 , 0.96 ล้านคน ตามลำดับ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ.2544:45)

รายงานผลการสำรวจการว่างงานของกำลังคนในระดับกลางและระดับสูง พ.ศ. 2545 (ผู้สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2543) ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ สำรวจจากสถาบันการศึกษา 848 แห่ง จากกลุ่มตัวอย่าง 55,000 คน โดยรวมพบว่า ปีการศึกษา 2543 มีผู้จบการศึกษาระดับต่างๆรวม 616,399 คน เป็นผู้มีงานทำประมาณ 291,715 คน (ร้อยละ 47.3) เป็นผู้ศึกษาต่อ 179,732 คน (ร้อยละ 29.2) และเป็นผู้ว่างงาน 144,925 คน (ร้อยละ 23.5) และในจำนวนผู้ว่างงานนี้ เป็นผู้กำลังหางานทำ(เป็นผู้ว่างงานที่แท้จริง) 131, 143 คน (ร้อยละ 21.3) และพบด้วยว่าผู้จบการศึกษาโดยรวมไม่พอใจในงานที่ทำอยู่ ร้อยละ 55.7 เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษาแล้วพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีไม่พอใจในงานที่ร้อยละ 54.2 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ.2545:45)

ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยตามที่ได้กล่าวมา ประกอบกับแนวโน้มของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีกลับมีสูงขึ้น อาจเนื่องมาจากนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งยกระดับการศึกษาให้ประชากรมีโอกาสทางการศึกษาที่สูงขึ้น ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 9(2545-2549) ได้กำหนดเป้าหมายให้ประชากรมีการศึกษาโดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 9 ปี ในปี 2549 มุ่งยกระดับการศึกษาของแรงงานไทยให้ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ในปี 2549 จึงทำให้ปัจจุบันระบบการศึกษาไทยมีแนวโน้มจะขยายตัวสูงขึ้น แต่เป็นการขยายตัวในเชิงปริมาณมากกว่าคุณภาพ จึงทำให้การผลิตกำลังคนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ ยังน่าเป็นห่วงอยู่(นิตยา กมลวิทนนิศา.2545:64-67) จากผลการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ปี 2545 โดยสถาบันที่มีชื่อเสียงระดับโลก ได้แก่ World Economic Forum (WEF) และ International Institute for Management Development (IMD) ปรากฏว่าประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 31(จาก 81 ประเทศ) และอันดับที่ 34 (จาก 49 ประเทศ) ตามลำดับ โดยมีปัจจัยที่เป็นจุดด้อยได้แก่ “ศักยภาพของคน” ยิ่งไปกว่านั้นระดับความสามารถรายสาขาในด้านวิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยี ประเทศไทยครองอันดับที่เกือบสุดท้ายเท่านั้น (ช่อผกา แก้วใหญ่ และ วรวิทย์ อวิรุทธ์วรกุล.2545:53)

จะเห็นได้ว่าประเทศไทยกำลังประสบปัญหาเกี่ยวกับ การศึกษา เศรษฐกิจการผลิต กำลังคนที่เน้นปริมาณมากกว่าเน้นคุณภาพ ผลผลิตกำลังคนไม่ตรงกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน ไม่มีการถ่วงถ่วงว่านักเรียนที่สอบคัดเลือกเข้ามาเรียนในคณะ/สาขาวิชาต่างๆ เลือกคณะ/สาขาวิชาได้สอดคล้องกับลักษณะตนเองหรือไม่ จึงก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา เช่น ปัญหาการสละสิทธิ์ ปัญหาการออกกลางคัน (ออกไปสอบคัดเลือกใหม่หรือออกไปเพราะ ผลการเรียนไม่ถึงเกณฑ์) ปัญหาการว่างงาน ปัญหาการทำงานต่ำระดับ ปัญหาการเปลี่ยน งานบ่อย ฯลฯ จากเหตุการณ์ดังกล่าว นับว่าเป็นการซ้ำเติมการถดถอยทางเศรษฐกิจของประเทศ ในช่วงเวลานี้คนไทยทุกคนน่าจะร่วมมือกันลดการสูญเสียงบประมาณของรัฐในทุกๆ เรื่องที่ไม่จำเป็นลง ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาหรือทำให้ปัญหาบรรเทาลงก่อนที่นักเรียน จะเลือกคณะ/สาขาวิชาเพื่อสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา นักเรียนควรทำความเข้าใจกับตนเอง แสวงหาความรู้เกี่ยวกับข้อมูลอาชีพที่ตนสนใจ และข้อมูลอาชีพที่กำลังเป็นที่ ต้องการของตลาดแรงงานด้วย เพื่อนำมาใช้ประกอบกันในการวางแผนอาชีพ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าปัจจุบันนักเรียนเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับลักษณะ ตนหรือไม่ และเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพกลุ่มใดใน 6 กลุ่ม ของ ฮอลแลนด์ และดำเนินการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพให้กับนักเรียนที่มีระดับความ สอดคล้องกับลักษณะตนเองต่ำ โดยสร้างเป็นกิจกรรม 7 กิจกรรม เพื่อพัฒนาความสามารถ ในการเลือกอาชีพของนักเรียนให้สอดคล้องกับลักษณะตนเองสูงขึ้น บุคคลควรเข้าสู่อาชีพอย่าง มีแผน โดยต้องทำความรู้จักกับตนเองก่อน ต้องทราบก่อนว่าตนมีความต้องการอะไรในชีวิต มีความต้องการงานที่มีลักษณะอย่างไร มีความสามารถอะไรบ้าง (นวลศิริ เปาโรหิตย์.2532 :5) การรู้จักตนเองแม้จะจำเป็นในการวางแผนอาชีพจริงอยู่ แต่ถ้าไม่มีข้อมูลทางด้านอาชีพมา ประกอบการพิจารณาแล้ว การตัดสินใจเข้าสู่อาชีพใดแทบจะเป็นไปไม่ได้เลย ดังนั้นข้อมูลด้าน อาชีพจึงเป็นหัวใจสำคัญของการพิจารณาประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคต (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2530 : 13) ดังนั้นก่อนที่นักเรียนจะตัดสินใจเลือกคณะ/สาขาวิชา นักเรียนควร รู้จักตนเอง รู้ข้อมูลอาชีพ เพื่อนำมาประกอบการวางแผนอาชีพ หากบุคคลมีแผนอาชีพที่ ถูกต้องชัดเจนแล้ว ปัญหาการออกกลางคัน(เพราะต้องการออกไปสอบใหม่หรือเพราะผลการ เรียนไม่ถึงเกณฑ์) ปัญหาการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษา ปัญหาการทำงานต่ำระดับ ปัญหาความไม่พึงพอใจในอาชีพหรืองานที่ทำ ปัญหาการเปลี่ยนงานบ่อย ฯลฯ จะบรรเทา

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสอดคล้องของลักษณะตนของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงต่อกลุ่มงานอาชีพ 6 กลุ่มของฮอลแลนด์
2. เพื่อเปรียบเทียบความสอดคล้องของลักษณะตนของนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง ต่ำ ต่อกลุ่มงานอาชีพ 6 กลุ่มของฮอลแลนด์
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนของนักเรียนที่ได้รับโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพกับนักเรียนที่ไม่ได้รับโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพทั้งก่อนและหลังการทดลอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

จากการสำรวจและการศึกษาครั้งนี้เพื่อทำให้ทราบความสอดคล้องของลักษณะตนต่อกลุ่มงานอาชีพ 6 กลุ่มของฮอลแลนด์ ของนักเรียนชาย นักเรียนหญิง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง ต่ำ และยังได้ทราบความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนของนักเรียนในปัจจุบันด้วย ผลจากการสำรวจจะนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบกันเพื่อสร้างโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนของนักเรียนให้สูงขึ้น เพื่อบรรเทาปัญหาการออกกลางคัน การว่างงาน ภาวะจำยอมที่ต้องทำงานต่ำระดับ การไม่พึงพอใจในงาน การเปลี่ยนงานบ่อย ฯลฯ

สมมติฐานการในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพ 6 กลุ่มของฮอลแลนด์แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง ต่ำ มีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพ 6 กลุ่มของฮอลแลนด์แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพมีความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนสูงขึ้นและสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย - หญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 8 กลุ่มโรงเรียน ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนรวมทั้งหมด 117 โรงเรียน และมีจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 916 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งหมด 35,629 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างในชั้นสำรวจเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 กลุ่มโรงเรียน มีจำนวนโรงเรียน 6 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 400 คน เลือกมาโดยการสุ่มแบบสองขั้นตอน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาชั้นทดลองครั้งนี้เป็นนักเรียนชายหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร (กลุ่มเดียวกับชั้นสำรวจ) โดยสุ่มอย่างง่ายออกมา 1 โรงเรียน จากนั้นคัดเลือกเฉพาะผู้ที่ได้คะแนนจากการทำแบบสำรวจ SDS 0 – 19 คะแนน แล้วดำเนินการสุ่มแบบเจาะจงออกมา 36 คน โดยให้มีทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง ต่ำ และแบ่งเป็น กลุ่มทดลอง กับ

กลุ่มควบคุม กลุ่มละ 18 คน

3. ตัวแปร

3.1 ตัวแปรในชั้นสำรวจ ได้แก่

3.1.1 เพศ ได้แก่

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่

3.1.2.1 ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3.1.2.2 ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

3.1.2.3 ระดับผลการเรียนสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพ 6 กลุ่มของฮอลแลนด์

3.2.1 งานช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง

3.2.2 งานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

3.2.3 งานบริการการศึกษาและสังคม

3.2.4 งานสำนักงานและเสมียน

3.2.5 งานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม

3.2.6 งานจัดการและค้าขาย

4. ตัวแปรในชั้นทดลอง

4.1 ตัวแปรต้น คือ วิธีการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ ซึ่งแบ่งเป็น 2 วิธี ได้แก่ การได้รับโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ(กลุ่มทดลอง) การไม่ได้รับโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ(กลุ่มควบคุม)

4.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเลือกอาชีพ หมายถึง การที่บุคคลแสดงความต้องการจะประกอบอาชีพใดๆ เพราะเชื่อว่าอาชีพดังกล่าวจะนำมาซึ่งสิ่งที่จะตอบสนองความต้องการของเขาได้

2. การเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตน หมายถึง การที่บุคคลทำการประเมินตนจากการทำแบบสำรวจ SDS ว่าตนเหมาะกับกลุ่มอาชีพใดจากกลุ่มงานอาชีพ 6 กลุ่มของ ฮอลแลนด์ (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2532 : 49 – 51) ดังนี้

2.1 งานช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง (Realistic Type: R) บุคคลประเภทนี้ชอบเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เป็นวัตถุ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของ เช่น เครื่องมือ จักรกล ชอบทำงานอยู่กลางแจ้ง มีความสามารถทางด้านช่าง เครื่องยนต์ เครื่องไฟฟ้า เทคนิค ไม่ชอบกิจกรรมที่ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคล สังคม หรือ การศึกษานัก มีร่างกายแข็งแรง คล่องแคล่ว ว่องไว สามารถทำงานหนักได้ เช่น ช่างเครื่องยนต์ นักเทคนิค พนักงานขับรถ นักกีฬา เป็นต้น

2.2 งานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Intellectual Type : I) บุคคลกลุ่มนี้มีความสนใจกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต วิเคราะห์ ใช้ความคิด ชอบทำงานที่ใช้สมอง ใช้เชาว์ปัญญาความคิด มักเกี่ยวข้องกับเรื่องวิชาการหรือวิทยาศาสตร์ชนิดต่างๆ สนใจการจัดระบบการทดลอง บุคลิกภาพโดยทั่วไปมักจะรับรู้ตนเองในฐานะนักวิชาการ เช่น แพทย์ นักวิทยาศาสตร์ (เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์) นักโบราณคดี นักอนุรักษ์นิยม เป็นต้น

2.3 งานบริการการศึกษาและสังคม (Social Type : S) เป็นบุคคลที่ชอบที่จะจัดการและติดต่อกับบุคคลอื่น มีทักษะทางสังคมที่ดี มีความต้องการที่จะเกี่ยวพันกับสังคม สนใจที่จะให้ความรู้ ฝึกหัด อบรมและพัฒนาสั่งสอนผู้อื่น ชอบกิจกรรมลักษณะบริการชุมชน ทำงานให้สังคม เช่น ครู อาจารย์ ผู้บริหารการศึกษา นักจิตวิทยา นักสังคมวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และนักแนะแนว เป็นต้น

2.4 งานสำนักงานและเสมียน (Conventional Type : C) เป็นบุคคลประเภทที่สนใจในกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม ชอบความเป็นระเบียบ และมักจะทำกิจกรรมใดที่ต้องการการยอมรับจากสังคม ยึดแบบแผนเดิมที่เคยปฏิบัติมา การทำงานมักจะชอบทำในสิ่งที่ได้รับการบอกเล่ามากกว่าการริเริ่มด้วยตนเอง มักจะรับรู้ตนเองในฐานะนักเขียนแบบ จัดระบบ อนุรักษ์นิยม เช่น อาชีพเสมียน เลขานุการ บรรณารักษ์ และนักสถิติ นักบัญชี การเงิน การธนาคาร เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ผู้ควบคุมสต็อกสินค้า เป็นต้น

2.5 งานจัดการและค้าขาย (Enterprising Type : E) บุคคลกลุ่มนี้มีธรรมชาติที่กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน หรือผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ มักเป็นคนทีกล้าโต้แย้ง ชอบผจญภัย กล้าได้กล้าเสีย ทะเยอทะยาน น่าเชื่อถือ เปิดเผย ใจร้อน มีทักษะในการพูด มองโลกในแง่ดี กระตือรือร้น ชอบแสดงออก เป็นพวกที่มีลักษณะเป็นผู้นำ ชอบมีอำนาจเหนือบุคคลอื่นและชอบแสดงตัว เช่น อาชีพผู้จัดการฝ่ายขาย ผู้จัดการฝ่ายบุคคล นักธุรกิจ นักการเมือง

2.6 งานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (Artistic Type : A) บุคคลกลุ่มนี้ชอบประกอบกิจกรรมที่เป็นนามธรรม ชอบอิสระ สร้างสรรค์ มีความละเอียดอ่อนทางจิตใจ มีความรู้สึกรุนแรง มีความคิดริเริ่ม ไม่ชอบเลียนแบบใคร เป็นตัวของตัวเองสูง และมักมีความถนัดทางภาษาหรือวรรณกรรมดีมากกว่าความสามารถทางคณิตศาสตร์ ไม่ชอบทำงานที่ซ้ำซาก จำเจ เช่น จิตรกร ปฏิมากร ช่างออกแบบ สถาปนิก มัณฑนากร นักประพันธ์ นักเขียนการ์ตูน ผู้กำกับละคร นักดนตรี นักหนังสือพิมพ์ บรรณารักษ์ เป็นต้น

3. ความสามารถในการเลือกอาชีพ หมายถึง ค่าความสอดคล้องโดยใช้ Iachan Index ที่ได้จากการนำรหัสอาชีพที่ปรารถนา 3 ตัวแรกมาเทียบกับรหัสอาชีพจากการทำแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (SDS) ตามลำดับความสอดคล้องดังนี้

26 – 28 คะแนน = มีความสอดคล้องสูงแสดงว่ามีความสามารถในการเลือกอาชีพสูง

20 – 25 คะแนน = มีความสอดคล้องปานกลางแสดงว่ามีความสามารถในการเลือกอาชีพปานกลาง

14 – 19 คะแนน = มีความสอดคล้องน้อยแสดงว่ามีความสามารถในการเลือกอาชีพน้อย

0 – 13 คะแนน = ขาดความสอดคล้องแสดงว่ามีความสามารถในการเลือกอาชีพต่ำ/ไม่มีความสามารถในการเลือกอาชีพ

4. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง เกรดเฉลี่ยรวมทุกวิชาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (เทอมปัจจุบันที่ออกเกรดเสร็จสิ้นแล้ว) โดยผู้วิจัยกำหนดว่า

ผู้มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คือ ผู้ที่มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 – 4.00

ผู้มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง คือ ผู้ที่มีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 – 2.99

ผู้มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คือ ผู้ที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00

5. การพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตน หมายถึง วิธีจัดการทำเพื่อให้นักเรียนผู้ที่เลือกอาชีพไม่สอดคล้องกับลักษณะตนหรือเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับลักษณะตนน้อย (ผู้ที่ทำคะแนนจากแบบสำรวจ SDS ได้คะแนน 0 – 19 คะแนน) มีความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนสูงขึ้น โดยจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รู้จักตนเอง รู้ข้อมูลอาชีพ รู้จักวางแผนอาชีพ ซึ่งผู้วิจัยสร้างเป็นกิจกรรมมีทั้งหมด 7 กิจกรรม ดังนี้

- | | |
|--------------|---|
| กิจกรรมที่ 1 | สร้างสัมพันธภาพ |
| กิจกรรมที่ 2 | การรู้จักตนเอง <ul style="list-style-type: none"> - จุดเด่น – จุดด้อยของตน - ค่านิยมในอาชีพของตน - ปัญหาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ |
| กิจกรรมที่ 3 | ข้อมูลด้านการศึกษา (รู้จักความรู้ – ความสามารถของตน) |
| กิจกรรมที่ 4 | รู้จักอาชีพ(อาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานปัจจุบัน) |
| กิจกรรมที่ 5 | รู้จักอาชีพ(อาชีพที่นักเรียนปรารถนาจะประกอบในอนาคตจากบุคคลในอาชีพ) |
| กิจกรรมที่ 6 | ตั้งเป้าหมาย - วางแผนอาชีพ |
| กิจกรรมที่ 7 | ประเมินผล |

หลังจากที่ใช้โปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพกับนักเรียนแล้วให้นักเรียนทำแบบสำรวจ SDS อีกครั้ง ถ้าคะแนนหลังทดลองสูงกว่าคะแนน ก่อนทดลองแสดงว่านักเรียนมีความสามารถในการเลือกอาชีพสูงขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้สำรวจเกี่ยวกับความสอดคล้องในการเลือกอาชีพตามกลุ่มงานอาชีพ 6 กลุ่มของฮอลแลนด์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปัจจุบัน และศึกษาผลการทดลองใช้โปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. การเลือกอาชีพ
 - 1.1 ความหมายของการเลือกอาชีพ
 - 1.2 ความสำคัญของการมีอาชีพ
 - 1.3 ระดับพัฒนาการทางอาชีพ
 - 1.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ
 - 1.5 ปัญหาจากการเลือกอาชีพ
2. ความสามารถในการเลือกอาชีพ
 - 2.1 การรู้จักตนเอง
 - 2.2 การรู้ข้อมูลอาชีพ
 - 2.3 การวางแผนอาชีพ
3. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์
 - 3.1 แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ
 - 3.2 ลักษณะบุคลิกภาพ 6 แบบของฮอลแลนด์
 - 3.3 ลักษณะความสัมพันธ์ของรูปหกเหลี่ยม
 - 3.4 ลักษณะแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ(SDS)
 - 3.5 วิธีใช้แบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ(SDS)
 - 3.6 การหาค่าความสอดคล้อง
 - 3.7 คุณภาพแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ(SDS)
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเลือกอาชีพ
 - 4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสอดคล้องในการเลือกอาชีพ
 - 4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้จักตนเอง การรู้ข้อมูลอาชีพ การวางแผนอาชีพ

1. การเลือกอาชีพ

1.1 ความหมายของการเลือกอาชีพ

อรอนงค์ แจ่มผล (2525:10) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเลือกอาชีพ หมายถึง การที่บุคคลแสดงความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพนั้น ผู้ที่ตัดสินใจเลือกโอกาสในการทำงาน และโอกาสในการศึกษา โดยพิจารณาจากองค์ประกอบส่วนบุคคล ได้แก่ ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ และค่านิยมของบุคคล

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2527: 3) กล่าวว่า การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน ซึ่งบุคคลที่ตัดสินใจที่จะเลือกอาชีพจะต้องรู้จักตนเองในด้านความสนใจ ความสามารถ และความถนัดเป็นอย่างดี นอกจากจะรู้จักตนเองดีแล้ว ผู้เลือกอาชีพจะต้องรู้จักโลกของงาน คือ รู้จักอาชีพโดยละเอียดหลาย ๆ อาชีพ

เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2535 : 10) ให้ความหมายว่า การเลือกอาชีพ หมายถึง การที่บุคคลมีความตั้งใจที่จะเลือกประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่ง

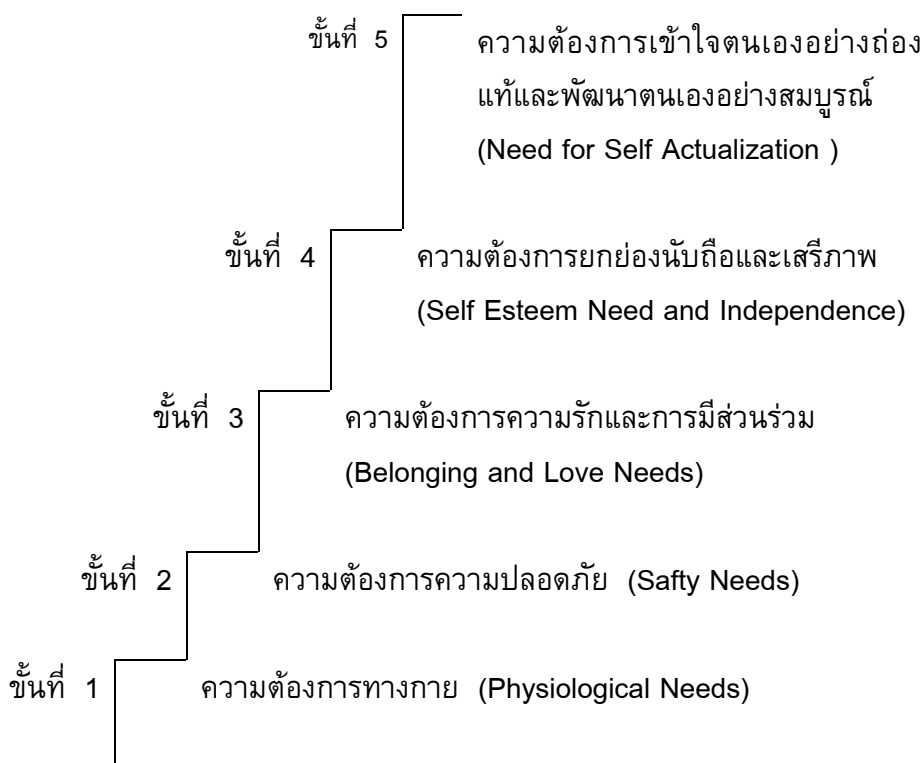
ซูบเปอร์ และไคร์สท (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2528 : 64 ;อ้างอิงจาก Super and Crites.1968) กล่าวว่า การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่องและในกระบวนการเลือกอาชีพนี้จะแสดงถึงความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพของบุคคล โดยบุคคลจะเลือกอาชีพโดยห่างไกลจากความเป็นจริงในช่วงอายุตอนต้น และระดับความเป็นจริงจะเพิ่มขึ้นเมื่ออายุเพิ่มขึ้น

กินเบิร์ก (Ginzberg.1966 : 45 –47) กล่าวว่า การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการตั้งแต่เกิดจนตายไม่ใช่การตัดสินใจเพียงครั้งเดียว แต่เป็นการตัดสินใจที่เป็นลำดับติดต่อกันไป แต่ระดับของกระบวนการมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการของอายุของแต่ละบุคคล ซึ่งกาลเวลาเหล่านี้จะไม่หวนย้อนกลับหลังไปอีก ดังนั้นเมื่อตัดสินใจแล้วจะกลับหลังไม่ได้ และจะจบด้วยการประนีประนอมระหว่างความสนใจ ความต้องการของตนเองกับความเป็นจริงในโลก

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การเลือกอาชีพเป็นความตั้งใจของบุคคลที่จะประกอบอาชีพหนึ่ง ๆ โดยบุคคลควรเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับความถนัด ความสามารถ ความสนใจ และค่านิยมของตน

1.2 ความสำคัญของการมีอาชีพ

ความต้องการของบุคคลจะเป็นไปตามลำดับขั้น ความต้องการขั้นต้นจะเป็นพื้นฐานของความต้องการขั้นต่อไป เมื่อความต้องการขั้นแรกได้รับการตอบสนอง บุคคลจะพยายามหาทางสนองความต้องการขั้นต่อไป ความต้องการขั้นต่าง ๆ มีดังนี้ (Maslow. 1970 : 265)



ภาพประกอบ 1 ชั้นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ตามทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow)
(Maslow. 1970 : 264)

เซฟเฟอร์ (วัชร ทรัพย์มี. 2523 : 22 – 23 ; อ้างอิงจาก Scheffer. n.d. : unpagged) ซึ่งมีแนวความคิดว่าบุคคลเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการของตน เขาสรุปว่าบุคคลมีความต้องการด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดความภูมิใจในตนเอง
2. ความต้องการความรัก และสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ได้รับความรักและความอบอุ่นจากบุคคลอื่น
3. ความต้องการประสบความสำเร็จในสิ่งที่ทำ
4. ความต้องการควบคุมผู้อื่น มีอำนาจเหนือผู้อื่น
5. ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่น
6. ความต้องการแสดงตนเอง
7. ความต้องการสถานะทางเศรษฐกิจสังคม
8. ความต้องการปฏิบัติตามค่านิยมตนยึดถือ
9. ความต้องการตามผู้อื่น ไม่ต้องการมีความรับผิดชอบมาก
10. ความต้องการแสดงความคิดริเริ่มในการดำเนินกิจการต่างๆ

11. ความต้องการความมั่นคงทางเศรษฐกิจ คือ ความต้องการรายได้ที่สม่ำเสมอ

12. ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง ทำงานอิสระ

ฮอปพอค ซึ่งได้เสนอแนวคิดในการเลือกอาชีพไว้เป็นข้อๆ ดังนี้ (Hoppock. 1967 : 111 – 112)

1. คนเราเลือกอาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการของตน
2. การตัดสินใจเลือกอาชีพใดๆ นั้นก็เพราะว่าเชื่อว่า อาชีพที่เลือกนั้นจะตอบสนองความต้องการของเขาได้ดีที่สุด
3. ความต้องการจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ
4. พัฒนาการทางอาชีพเริ่มจากบุคคลเริ่มตระหนักว่า มีอาชีพบางชนิดที่ทำให้เขาได้รับความพึงพอใจและสามารถสนองความต้องการของเขาได้
5. สิ่งที่จะเป็นเครื่องแสดงว่า เรามีพัฒนาการการเลือกอาชีพมากขึ้นหรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่า เราเข้าใจว่าการเลือกอาชีพของเราได้สนองตอบความต้องการของตนเพียงใด
6. ข้อมูลส่วนบุคคลมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยจะทำให้เข้าใจว่าเขามีความต้องการอะไรและต้องปรับปรุงอะไร
7. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยจะทำให้เขาค้นพบว่า อาชีพนั้นสนองตอบต่อความต้องการของเขาหรือไม่
8. ระดับความพึงพอใจในงาน ขึ้นอยู่กับอัตราส่วนระหว่างสิ่งทำงานนั้นให้กับเขาและความต้องการของเขา
9. การเลือกอาชีพสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ ถ้าเขารู้สึกว่าการเปลี่ยนแปลงจะทำให้การตอบสนองดีกว่าเดิม

จากทั้งสองทฤษฎีพอจะสรุปได้ว่า คนเราเลือกอาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการของตน เช่น ต้องการการยอมรับจากบุคคลอื่น ต้องการแสดงตนให้บุคคลอื่นเห็นว่าตนประสบความสำเร็จ ตนมีศักยภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ฯลฯ

1.3 ระดับพัฒนาการทางอาชีพ

ซูเปอร์ได้แบ่งช่วงระยะเวลาของการพัฒนาทางอาชีพไว้ดังนี้ (ทองเรียนอมรชกุล. 2536 : 5 – 7 ; อ้างอิงจาก Super. n.d. : unpagged)

1. ช่วงเวลาของการพัฒนาความรู้สึกรู้จักคิดที่มีต่อตนเอง การพัฒนาความสามารถและความสนใจ (Growth Stage) ซึ่งพัฒนาการดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวพันกับการพัฒนาความคิดในเรื่องอาชีพ ระยะเวลาอยู่ในช่วง 14 ปีแรกของชีวิต ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

1.1 ระยะที่เด็กยังไม่สนใจการเลือกอาชีพ (Pre – vocational Substage)

ระยะนี้อยู่ในช่วง 3 ปีแรกของชีวิต

1.2 ระยะที่เด็กคิดถึงเรื่องอาชีพ แต่เป็นในลักษณะเพื่อฝัน (Fantasy Substage) ระยะนี้บุคคลมีอายุระหว่าง 4 – 10 ปี

1.3 ระยะที่เด็กพิจารณาความสนใจของตนในอาชีพต่างๆ (Capacity Substage) ระยะนี้บุคคลมีอายุ 11 – 12 ปี

1.4 ระยะที่เด็กพิจารณาความสามารถในการประกอบอาชีพต่างๆ ระยะนี้บุคคลมีอายุระหว่าง 13 – 14 ปี

2. ช่วงเวลาของการสำรวจตนเอง สำรวจอาชีพ เริ่มมีประสบการณ์จากการทำงานและกิจกรรมต่างๆ (Exploration Stage) เป็นช่วงที่บุคคลตระหนักว่าอาชีพเป็นสิ่งสำคัญในชีวิต ช่วงนี้บุคคลมีอายุระหว่าง 15 – 24 ปี แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

2.1 ระยะที่บุคคลเริ่มพิจารณาเลือกอาชีพ โดยยังไม่ได้ตัดสินใจแน่นอน (Tentative Substage) ซึ่งจะพิจารณาจาก ความต้องการ ความสนใจ ค่านิยม ความสามารถและโอกาสในการได้งานทำ ระยะนี้บุคคลจะมีอายุระหว่าง 15 – 17 ปี

2.2 ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของพัฒนาการด้านอาชีพ (Transition Substage) ระยะนี้บุคคลจะพิจารณาเลือกอาชีพจากสภาพความเป็นจริงมากขึ้น อายุระหว่าง 18 – 21 ปี

2.3 ระยะทดลองปฏิบัติงาน (Trial Substage) ซึ่งจะเป็นการได้ประเมินความถนัด ความสามารถและความเหมาะสมต่างๆ

3. ระยะที่บุคคลเริ่มประกอบอาชีพที่ถาวร (Establishment Stage) แต่ในช่วงต้นๆ ของระยะนี้อาจมีการทดลองงานหรือเปลี่ยนงานบ้าง ถ้างานนั้นไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นที่พอใจ โดยมากถ้าเป็นงานระดับวิชาชีพอาจไม่มีการทดลองงานหรือเปลี่ยนงาน อายุระหว่าง 25 – 44 ปี แบ่งเป็น 2 ระยะ

3.1 ระยะที่บุคคลลงมือประกอบอาชีพได้เลือกสรรแล้ว แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลงถ้างานไม่เหมาะสมหรือไม่เป็นที่พอใจ บางรายอาจไม่มีขั้นนี้ เพราะประกอบอาชีพถาวรเลยไม่เปลี่ยนงาน อายุประมาณ 25 – 30 ปี

3.2 ระยะที่บุคคลลงมือประกอบอาชีพอย่างถาวร (Stabilization Substage) อายุระหว่าง 31 – 44 ปี

4. ระยะที่บุคคลมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ (Maintenance Stage) ในระยะนี้บุคคลมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ อายุประมาณ 45 – 65 ปี

5. ระยะที่ประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพของบุคคลจะลดลง เนื่องจากความชรา (Decline Stage) อายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

5.1 ช่วงที่บุคคลเริ่มลดประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ(Deceleration)
อายุประมาณ 65 – 70 ปี

5.2 ช่วงที่บุคคลเลิกประกอบอาชีพโดยสิ้นเชิง (Retirement) เป็นช่วงที่บุคคล
จะใช้ชีวิตบั้นปลายด้วยการพักผ่อนโดยไม่ประกอบอาชีพใดๆ เลย อายุ 71 ปี เป็นต้นไป

กินซ์เบอร์ก (Ginzberg. 1974 : 37 – 40) ได้แบ่งช่วงการเลือกอาชีพของบุคคล
ออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะคิดฝัน (Fantasy Period) เป็นระยะที่เด็กตอนต้น อายุตั้งแต่ 1 – 10 ปี
จะเริ่มคิดถึงทางเลือกอาชีพโดยการสร้างจินตนาการไว้ว่า โตขึ้นจะเป็นอะไร ซึ่งจะแสดงออก
โดยการเล่นเกมนต่างๆ เช่น ตำรวจจับผู้ร้าย หมอกับคนไข้ ในระยะนี้เด็กไม่มีความสามารถ
ในการประเมินค่าขีดความสามารถของตนเองหรือรู้ถึงโอกาสในการทำงาน และข้อจำกัดของตน
อย่างแท้จริง เขาจะดูจากสังคมที่เขาอยู่

2. ระยะทดลองทำงาน (Tentative Period) อายุตั้งแต่ 11 – 17 ปี การเลือก
อาชีพในระยะนี้คำนึงถึงอนาคตมากกว่าปัจจุบัน ระยะนี้ยังเป็นการเลือกที่ยืดหยุ่นประกอบ
เกี่ยวกับตนเองอยู่ เช่น คำนึงถึงความสนใจ ความสามารถ ค่านิยมของตน ช่วงนี้แบ่งได้
เป็น 4 ระยะ คือ

2.1 ระยะยึดความสนใจของตน (Interest Stage) เด็กอายุ 11 – 12 ปี จะ
เลือกอาชีพตามความสนใจ ซึ่งส่วนมากจะสัมพันธ์กับความปรารถนาในระยะต้น

2.2 ระยะคำนึงถึงความสามารถ (Capacity Stage) เด็กอายุ 13 – 14 ปี จะ
เลือกอาชีพโดยคำนึงถึงความสามารถโดยการประเมินความสามารถ เพราะเด็กเริ่มเรียนรู้
การเลือกอาชีพที่อาศัยความสนใจอย่างเดี่ยวอาจผิดพลาดได้

2.3 ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ (Transition) เด็กอายุ 17 ปี จะเริ่มรู้จักพิจารณาจาก
ข้อเท็จจริงและตัดสินใจได้เหมาะสมถูกต้องยิ่งขึ้น เด็กพร้อมที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงไป เพราะรู้
ว่าเขาต้องการที่จะทำอะไรและทำอย่างไร โครงสร้างของสังคมและเศรษฐกิจเป็นสิ่งจำเป็นที่
คนเราต้องเรียนรู้ในการปรับตัวให้เข้ากับบทบาทในอนาคต

3. ระยะเลือกที่สมจริง (Realistic Period) คือ ตั้งแต่อายุประมาณ 17 – 24 ปี
ซึ่งเป็นระยะที่ต้องเลือกให้พิจารณาความเป็นจริงด้านตนและด้านอาชีพ มีการอ้อมอ้อมระหว่าง
ความต้องการ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ และค่านิยมของตนกับโอกาสที่เป็นไป
ได้ตาม

สภาพความเป็นจริง อันเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ เลือกอาชีพให้เป็นไปอย่าง
ถูกต้อง โดยคำนึงถึงโอกาสข้อจำกัด และข้อเท็จจริงต่างๆ ซึ่งแบ่งออกเป็นช่วงย่อยๆ ได้
ดังนี้

3.1 ระยะของการสำรวจอาชีพ (Exploration Stage) บุคคลจะสำรวจอาชีพต่างๆ ว่ามีอาชีพใดบ้างที่เหมาะสมกับเขา มีการตรวจสอบการเลือกอาชีพต่างๆ

3.2 ระยะรวมตัวของความคิดในการเลือกอาชีพ (Crystallization) อยู่ในช่วงอายุ 19 - 21 ปี บุคคลจะยอมรับคุณลักษณะของตนเอง มีการคำนึงถึงจุดประสงค์ของอาชีพที่ตนจะเลือกเป็นการตัดสินใจขั้นสุดท้ายก่อนที่จะเตรียมตัวฝึกฝนความรู้ และประสบการณ์ในอาชีพที่ตนเองเลือก

3.3 ระยะของการตัดสินใจเลือกอาชีพที่เฉพาะเจาะจง (Specification) เป็นการตัดสินใจที่เฉพาะเจาะจงและเริ่มวางแผนที่จะเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่ง มิใช่เป็นเพียงการตกลงใจอย่างกว้างๆ เท่านั้น ในระยะนี้บุคคลจะมีการค้นหาความรู้เพิ่มเติมและฝึกฝนประสบการณ์เฉพาะอาชีพ หากปรากฏว่างานที่ได้เลือกไว้แล้วนั้นไม่เหมาะสมกับตน บุคคลก็จะไปเข้ารับการฝึกฝนเฉพาะอาชีพในด้านหนึ่งเพิ่มเติมอีกเพื่อที่จะหาความรู้สำหรับเตรียมเลือกอาชีพใหม่ต่อไป

จากทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพทั้ง 2 ทฤษฎีจะเห็นได้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นบุคคลซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง 17-21 ปี อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ ของการเลือกอาชีพ หรือ การเลือกคณะ/สาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเพราะการเลือกคณะ/สาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาซึ่งเปรียบเสมือนการเลือกอาชีพให้กับอนาคตตน หมายความว่า ถ้านักเรียนเลือกคณะ/สาขาวิชาใดก็มีแนวโน้มว่าจะประกอบอาชีพตามคณะ/สาขานั้นๆ จึงควรเลือกให้เหมาะสมกับลักษณะตนมากที่สุดเพื่อก่อให้เกิดความพึงพอใจในการเลือก

1.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพมี 2 ประการ คือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความสนใจ ค่านิยม ความสามารถ บุคลิกภาพ ความถนัด ความต้องการส่วนตัว และปัจจัยภายนอก ได้แก่ ครอบครัว สภาพแวดล้อมทางสังคม เพื่อน (ทัศนคติ ทองภักดี และคณะ.2543:110) ซึ่งสอดคล้องกับ พุดตาล ศรีเมฆ (2541:28) ได้กล่าวไว้ว่า การเลือกอาชีพมีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 3 ด้าน ได้แก่

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ ความสามารถ ความสนใจ บุคลิกภาพ ค่านิยม ระดับสติปัญญา

2. ปัจจัยบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บิดา มารดา เพื่อน รุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จ

3. ปัจจัยข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์

นิรมล รุ่งปัจฉิม (2531 : 256 – 257) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร พบว่า นิสิต

นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคต่างๆ จะนิยมเลือกประกอบอาชีพรับราชการ ยกเว้นเฉพาะภาคกลางเท่านั้นที่นิยมเป็นลูกจ้างเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ และนิสิตนักศึกษามักจะเลือกประกอบอาชีพเดียวกับบิดา กล่าวคือ บิดาประกอบอาชีพรับราชการ ก็จะเลือกประกอบอาชีพรับราชการเช่นเดียวกัน

เสริมศรี อัครพุดพันธ์ (2531 : 93) ได้ศึกษาเป้าประสงค์ของชีวิตนักศึกษาปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีส่วนช่วยในการตัดสินใจประกอบอาชีพส่วนตัวของนักเรียนในด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดเป้าประสงค์แห่งชีวิต คือ บิดามารดา ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ เพื่อน และคนรักตามลำดับ

รุ่งทิวา พรหมศร (2541) ได้ศึกษาเรื่อง ตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จังหวัดสระแก้ว ปีการศึกษา 2540 จำนวน 391 คน โดยใช้แบบสอบถามวัดคุณลักษณะทางอาชีพ ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรความสัมพันธ์กับเพื่อนนักเรียน สภาพที่อยู่อาศัย เพศ ความสนใจ และตั้งใจเรียน ความหวังของผู้ปกครอง เจตคติที่มีต่อครูผู้สอน ฐานะทางเศรษฐกิจ สุขภาพ และระดับคะแนนเฉลี่ย เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะทางอาชีพของนักเรียน

ทัศนาก ทองภักดี และคณะ (2543 : 112 - 114) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ค่านิยม ในอาชีพ กับการเลือกอาชีพของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่าอาชีพที่กลุ่มตัวอย่างนิยมเลือกมากที่สุดเรียงไปหาน้อยที่สุดเป็นดังนี้คือ กลุ่มอาชีพด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ด้านบริการลูกค้า ด้านวิจิตรศิลป์ ด้านการจัดการ ด้านบริการสุขภาพ ด้านบริการงานเสมียน ด้านงานช่าง ด้านบริการทางสังคม ด้านบริการทางกฎหมาย ด้านเกษตรกรรม ด้านธุรกิจก่อสร้าง ด้านการขนส่ง ด้านบริการการศึกษาทั้งด้านการค้าขาย ด้านการจัดการและเครื่องจักร ตัวแปรเกี่ยวกับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาของบิดา-มารดา มีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และรายได้ของครอบครัวต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ทามาโรล (Tamarol.1985 : 2402) ได้ศึกษาตัวแปรด้านบุคลิกภาพ ความสนใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกเรียนในสาขาช่างอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีของนักเรียนในวิทยาลัยเทคนิคฯ โดยใช้ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนที่มีบุคลิกภาพประเภทงานการจัดการและธุรกิจ(C) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพประเภทงานช่างฝีมือกลางแจ้ง(R) และนักเรียนที่มีบุคลิกภาพประเภทงานช่างฝีมือกลางแจ้งกับบุคลิกภาพประเภทงานจัดการและธุรกิจ(RC)

มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพประเภทงานช่างฝีมือกลางแจ้งและบุคลิกภาพประเภทงานบริการการศึกษาและสังคม(RS) นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่มีความคงเส้นคงวาในการเลือกอาชีพสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่มีความคงเส้นคงวาในการเลือกอาชีพต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จะเห็นว่าตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพมีหลายประการ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก็เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ

1.5 ปัญหาจากการเลือกอาชีพ

ด้วยลักษณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นวัยรุ่นซึ่งเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของการเลือกอาชีพ ต้องการได้รับการยอมรับ อยากรเด่น อยากรดัง อยากรเป็นขวัญใจของคนรอบข้าง อยากรมีชื่อเสียง ชอบวีระบุรุษ มีอุดมคติสูง เป็นวัยที่เรียนรู้แต่ทฤษฎีแต่ยังไม่ได้ออกไปประสบกับสภาพความเป็นจริงภายนอก อาจละเลยความเป็นจริงไปบ้าง (สุชา จันท์เอม.2529 : 19) จากลักษณะดังกล่าวของวัยรุ่น ประกอบกับการที่โลกนี้มีงานหลากหลายอาชีพ จึงอาจส่งผลให้นักเรียนประสบปัญหาเมื่อต้องตัดสินใจเลือกอาชีพ ซึ่ง ปีเตอร์ และ เซทเทอร์ ได้กล่าวถึงปัญหาที่นักเรียนประสบเมื่อต้องตัดสินใจเลือกอาชีพไว้ดังนี้ (Peters and Shertzer. 1965 : 390)

1. นักเรียนหลายคนเลือกอาชีพโดยมีความรู้เกี่ยวกับโลกของอาชีพแคบเกินไป
2. นักเรียนส่วนมากมีความต้องการจะทำงานโดยใช้ความรู้ระดับวิชาชีพชั้นสูง โดยไม่คำนึงถึงว่าเมื่อสำเร็จออกไปแล้วจะมีงานทำหรือไม่
3. เด็กผู้ชายมองข้ามหรือไม่ค่อยสนใจอาชีพบางอาชีพ เช่น งานด้านเลขานุการ งานการขาย และอาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งๆ ที่งานด้านนี้เปิดโอกาสให้บุคคลเข้าไปทำงานได้มาก
4. นักเรียนส่วนใหญ่ขาดข้อสนเทศที่ถูกต้องเกี่ยวกับอาชีพและปริมาณของข้อสนเทศดังกล่าวแล้วไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียนด้วย
5. นักเรียนบางคนมีความสามารถในการที่จะแสวงหาข้อมูลได้ด้วยตนเอง มีความเฉลียวฉลาดพอที่จะเข้าใจข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจของตนเอง แต่บางครั้งเขาก็อาจขอรับคำปรึกษาจากบุคคลอื่นๆ บ้าง เพื่อให้ได้รับความมั่นใจมากขึ้น และในที่สุดเขาจะสามารถนำข้อมูลต่างๆ มาทำการวางแผนอาชีพให้กับตนเองได้เป็นอย่างดี

จากการที่นักเรียนไม่รู้จักตนเองดีพอ และขาดการรู้ข้อมูลอาชีพอย่างกว้างขวาง นักเรียนอาจเลือกคณะ/สาขาวิชาที่ไม่สอดคล้องกับลักษณะตน ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานปัจจุบัน เมื่อเลือกคณะ/สาขาวิชาใดๆแล้วมารู้ตนภายหลังว่าคณะ/สาขาวิชา

นั้นๆไม่เหมาะสมกับตน จึงออกไปสอบคัดเลือกใหม่ หรือบ้างก็ถูกให้ออกกลางคันเพราะผลการเรียนไม่ถึงเกณฑ์ที่สถาบันกำหนด บ้างก็เรียนไปเรื่อยๆจนจบการศึกษา เมื่อจบการศึกษาออกมาอาจจะประสบกับปัญหาในการหางานทำ เช่น หางานที่ถูกใจไม่ได้ คณะ/สาขาวิชาที่จบมาหางานทำได้ยาก และประกอบกับภาวะปัจจุบันประเทศไทยเรากำลังตกอยู่ในภาวะเศรษฐกิจถดถอย ประกอบกับในแต่ละปีมีผู้สำเร็จการศึกษาออกมามากขึ้นตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)ได้กำหนดให้ประชาชนมีการศึกษาเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 9 ปี ในปี พ.ศ. 2549 มุ่งยกระดับการศึกษาของแรงงานไทยให้ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไป ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ในปี 2549 ผลจากเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2545 คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบที่จะไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้เรียน โดยรัฐจะจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้แก่นักเรียน ในสถานศึกษาของรัฐและเอกชนบางประเภทในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายสามัญและสายอาชีพ (นิตยา

กมลวิทนนิศา.2545 : 64-67) ประกอบกับการมี โครงการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของธนาคารกรุงไทย ทำให้เกิดการขยายตัวในด้านโอกาสทางการศึกษา ฉะนั้นในแต่ละปีจึงมีผู้จบการศึกษาในระดับสูงขึ้น จำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลจากการศึกษาเรื่อง ความคาดหวังและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อโอกาสในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ในปีการศึกษา 2543 จากสถานศึกษาของรัฐ 2,958 แห่ง และสถานศึกษาเอกชน 470 แห่ง มีจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 1,761,046 คน จากการศึกษาพบว่า จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในอนาคต(2544-2554)โดยภาพรวมมีแนวโน้มสูงขึ้นเป็นลำดับ โดยภาพรวมพบว่าร้อยละ 93.70 มีความคาดหวัง/ต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา คณะ/สาขาวิชา(จำแนกตามสาขาวิชา ISCED) ที่นักเรียนคาดหวัง/ต้องการศึกษาต่อเรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดดังนี้ สาขาวิชาบริหารธุรกิจและพาณิชยการ วิศวกรรมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ แพทยศาสตร์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัย สังคมพฤติกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ คณิตศาสตร์ และวิทยาการคอมพิวเตอร์ นิติศาสตร์ ร้อยละ 11.20 , 10.90 , 9.60 , 9.10 , 6.80 , 6.30 , 5.10 , 4.90 ตามลำดับ (เฉลิมเผ่า อจละนันท์ และคณะ.2544 :113,157-159)

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ปัจจุบันบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษากำลังประสบกับปัญหาในการหางานทำ หากบุคคลใดสำเร็จการศึกษาในสาขาที่ตลาดแรงงานไม่ต้องการหรือต้องการน้อย ก็ยิ่งประสบปัญหาเพิ่มเป็นทวีคูณ สรุปได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นในการเลือกอาชีพในปัจจุบัน ได้แก่

1.5.1 การว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษา

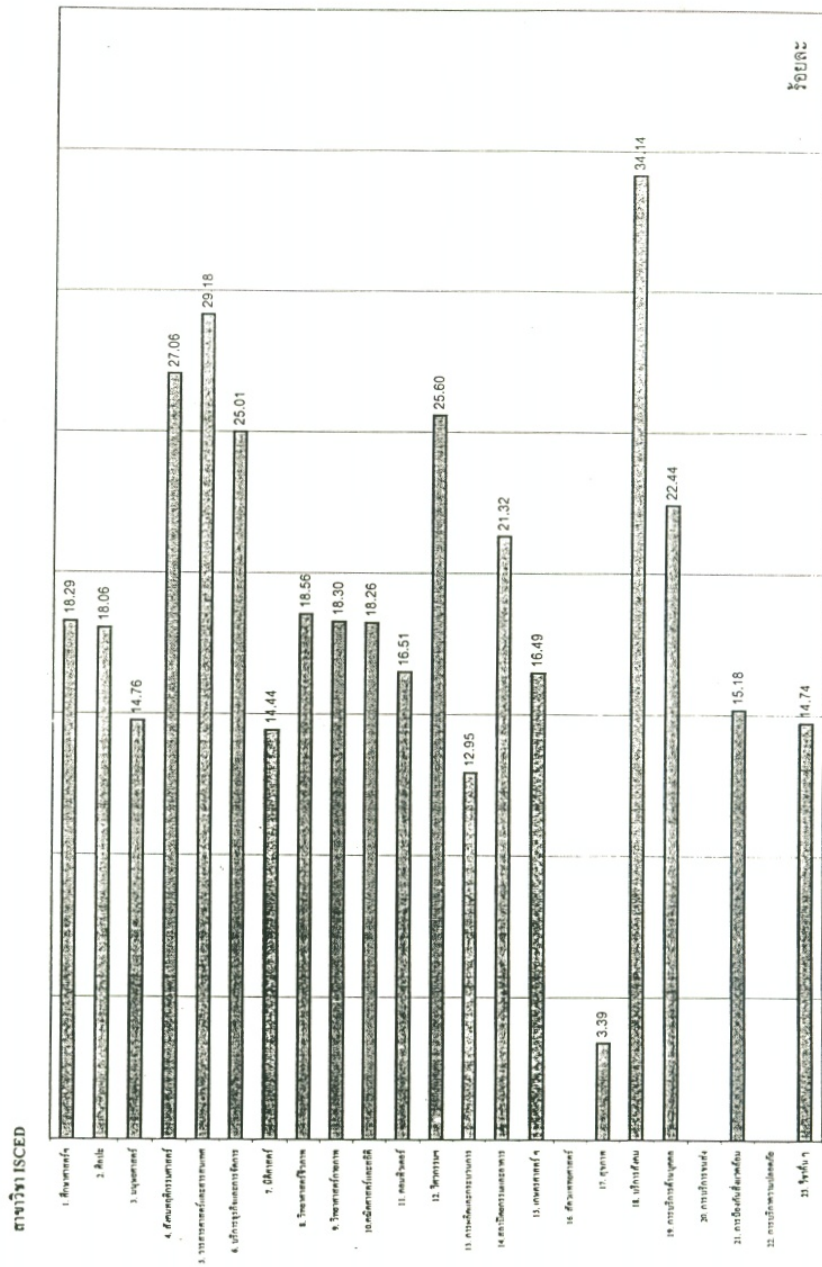
สืบเนื่องมาจากการที่รัฐบาลสนับสนุนให้คนมีการศึกษาสูงมากขึ้น ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าในแต่ละปีมีผู้สำเร็จการศึกษามากขึ้น เมื่อสำเร็จการศึกษาออกมาก็มักจะประสบกับปัญหาในการทำงาน ประกอบกับผลจาก ผลจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจเมื่อ พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ทำให้หลายกิจการต้องปิดตัวลง เกิดการเลิกจ้างงาน การปลดกำลังคนออก จึงก่อให้เกิดภาวะการว่างงานสูงขึ้น โดยเฉพาะการว่างงานของกำลังคนที่สำเร็จการศึกษาระดับกลางและระดับสูง ซึ่งเป็นระดับที่มีการลงทุนลงแรงสูง น่าจะได้ผลตอบแทนกลับคืนมาเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว รายงานผลการสำรวจการทำงานและการว่างงานของกำลังคนในระดับกลางและระดับสูง พ.ศ. 2541 (ผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2539) สํารวจจากกลุ่มตัวอย่าง 254,359 คน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่างๆไม่มีงานทำ 262,001 คน แยกเป็นไม่มีงานทำเพราะหางานทำไม่ได้ 102,175 คนและ 159,826 คน ไม่ได้หางานทำ ส่วนใหญ่อ้างเหตุผลเพื่อศึกษาต่อ และเกี่ยวกับระยะเวลาที่ใช้ในการหางานทำ พบว่าร้อยละ 31.3 ใช้เวลาหางานน้อยกว่า 8 เดือน ร้อยละ 10.4 ใช้เวลาหางานตั้งแต่ 8 เดือนแต่ไม่ถึง 1 ปี และร้อยละ 17.4 ใช้เวลาในการหางานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 59.1 หางานทำอย่างต่อเนื่อง ส่วนอีกร้อยละ 39.5 เป็นผู้หางานทำแบบไม่ต่อเนื่อง) (สำนักงานสถิติแห่งชาติ.2541 : 4-7)

จากรายงานการวิจัยเรื่อง การประเมินคุณภาพการผลิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2540 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2540 จำนวน 2,559 คน ผลการศึกษาเกี่ยวกับภาวะการหางานทำพบว่า บัณฑิตได้งานทำลดลงจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 12.5 และค่าตอบแทนก็ลดลงด้วย โดยปี 2539 พบสัดส่วนบัณฑิตที่ทำงานในขณะสำรวจร้อยละ 84.7 ได้ค่าตอบแทน 12,326.65 บาท/เดือน ปี 2540 พบสัดส่วนบัณฑิตที่ทำงานในขณะสำรวจร้อยละ 72.2 ได้ค่าตอบแทน 10,490.66 บาท/เดือน (ลดลงประมาณ 2,000 บาท/เดือน) นอกจากนี้บัณฑิตรุ่นปีการศึกษา 2540 ยังประสบกับปัญหาในการหางานทำมากกว่ารุ่นปีการศึกษา 2539 ซึ่งสาเหตุสำคัญนั้นเกิดจากปัญหาภาวะเศรษฐกิจถดถอย ไม่ได้เกิดจากความรู้ความสามารถของบัณฑิต(อินทัย ตรีวานิช และคณะ (2543:บทคัดย่อ) ซึ่งสอดคล้องกับจากรายงานการศึกษา ภาวะการหางานทำของบัณฑิตปีการศึกษา 2543 จากมหาวิทยาลัยรัฐ 21 แห่ง มหาวิทยาลัยเอกชน 19 แห่ง โดยใช้แบบสำรวจกับกลุ่มตัวอย่าง 98,939 คน พบว่า บัณฑิต 59,737 คน(60.38%) ไม่มีปัญหาในการทำงาน ส่วนอีก 39,199 คน(39.62%) มีปัญหาในการทำงาน ปัญหาที่สำคัญเรียงตามลำดับความถี่ ดังนี้ (สำหรับการตอบปัญหาให้แต่ละคนตอบได้ไม่เกิน คนละ 3 ปัญหา)

หางานที่ถูกใจไม่ได้	20,637 คน	คิดเป็นร้อยละ	27.77
---------------------	-----------	---------------	-------

ไม่ทราบแหล่งงาน	16,171	คน	คิดเป็นร้อยละ	21.76
เงินเดือนน้อย	12,924	คน	คิดเป็นร้อยละ	17.39
สอบเข้าทำงานไม่ได้	7,623	คน	คิดเป็นร้อยละ	10.26
หน่วยงานไม่ต้องการ	7,442	คน	คิดเป็นร้อยละ	10.01
ขาดคนสนับสนุน	5,778	คน	คิดเป็นร้อยละ	7.78
ขาดคน/เงินค่าประกัน	1,952	คน	คิดเป็นร้อยละ	2.63
ขาดคน/เงินค่าประกัน	1,788	คน	คิดเป็นร้อยละ	2.41

สำหรับบัณฑิตที่ยังหางานทำไม่ได้ เมื่อแจกแจงเป็นคณะ/สาขาวิชา ตามกลุ่มวิชา ISCED แล้วมีผลดังนี้ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2543 : 35)



ภาพประกอบ 2 อัตราร้อยละของบัณฑิตที่ยังหางานทำไม่ได้ และรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน
 จำแนกเป็นกลุ่มสาขาวิชา ISCED ปี พ.ศ. 2543

จากภาพประกอบ 2 จะเห็นได้ว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่ยังหางานทำไม่ได้และรอฟังคำตอบจากหน่วยงาน กลุ่มสาขาวิชาที่มีอัตราส่วนร้อยละสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ กลุ่มบริการสังคม วารสารศาสตร์และสารสนเทศ สังคมพฤติกรรมศาสตร์ ตามลำดับ

1.5.2 ภาวะการทำงานต่ำระดับ

จากการที่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ผู้จบการศึกษาหางานทำยาก อาจมีบางส่วนของผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่ต้องทำงานต่ำระดับ การทำงานต่ำระดับ หมายถึง การที่บุคคลที่มีอายุ 13 ปีขึ้นไป ซึ่งในสัปดาห์แห่งการสำรวจมีสถานะเป็นผู้มีงานทำ ที่ทำงานต่ำระดับ ประเภทใดประเภทหนึ่ง ดังนี้ (เพ็ญพร วีระสวัสดิ์ และคณะ.2546 : 41)

ประเภทที่ 1 การทำงานต่ำระดับด้านเวลา หมายถึง การที่บุคคลทำงาน 35 ชั่วโมงขึ้นไปต่อสัปดาห์และบุคคลนั้นยังมีเวลาเหลือพอที่จะทำงานเพิ่มและต้องการที่จะทำงานเพิ่ม

ประเภทที่ 2 การทำงานต่ำระดับด้านรายได้ หมายถึง การที่บุคคลทำงาน 35 ชั่วโมงขึ้นไปต่อสัปดาห์ แต่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งมีเกณฑ์การวัดการทำงานต่ำระดับด้านรายได้ 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 การมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 1.25 เท่าของเส้นความยากจน

วิธีที่ 2 การมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่ารายได้ขั้นต่ำรายเดือนที่คำนวณจากค่าจ้างขั้นต่ำรายวัน

ประเภทที่ 3 การทำงานต่ำระดับด้านการศึกษา หมายถึง การที่บุคคลมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าวุฒิการศึกษาที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งงานนั้นๆ

ประเภทที่ 4 การทำงานไม่เต็มเวลาโดยเต็มใจ หมายถึง การที่บุคคลทำงานต่ำกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และบุคคลนั้นไม่มีเวลาเหลือพอที่จะทำงานเพิ่มและไม่ต้องการที่จะทำงานเพิ่ม

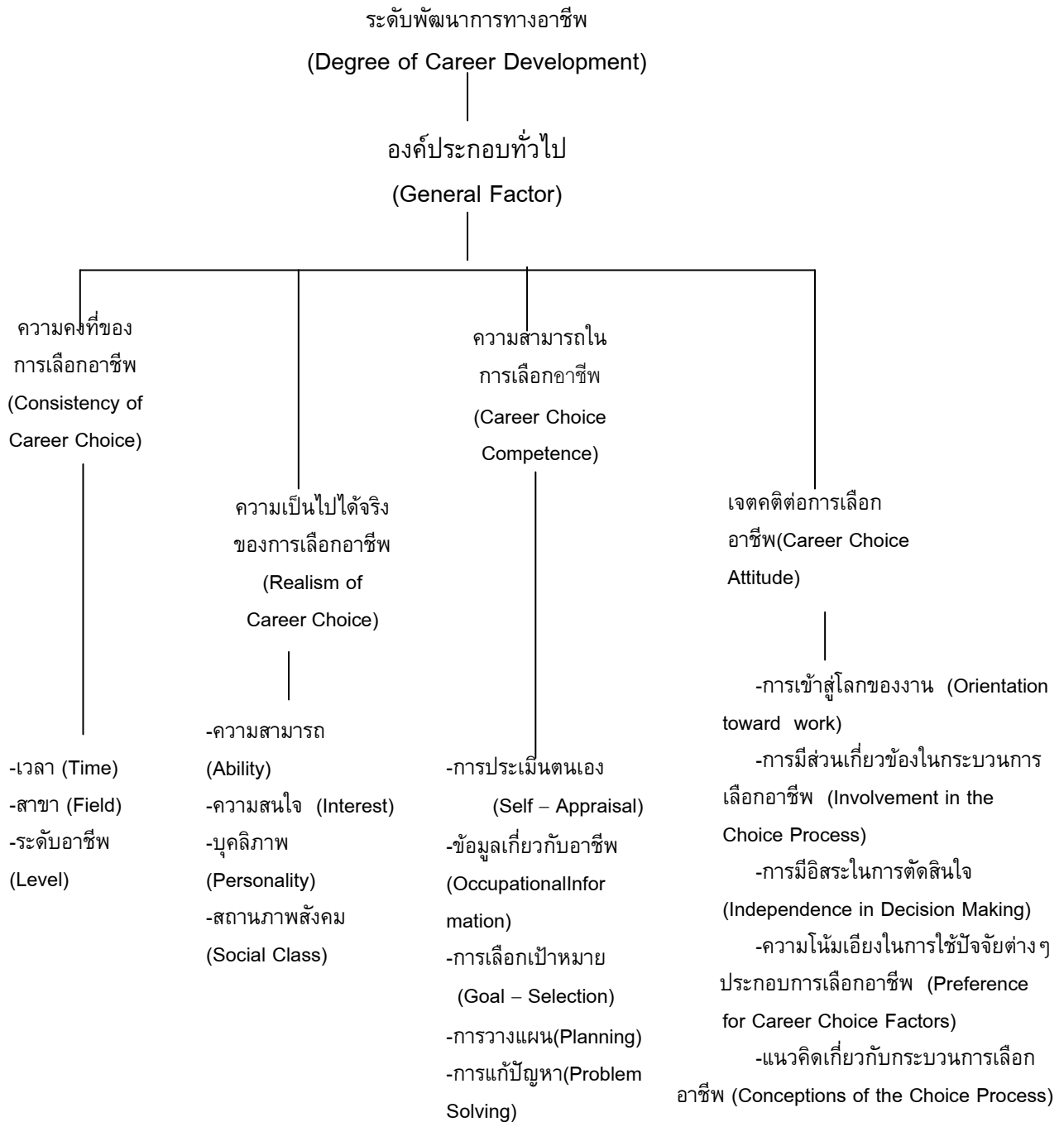
หากบุคคลใดตกอยู่ในภาวะการทำงานต่ำระดับ ไม่ว่าจะ เป็น ต่ำระดับด้านรายได้ ต่ำระดับด้านด้านการศึกษา ต่ำระดับด้านเวลา การทำงานไม่เต็มเวลาโดยเต็มใจ จะก่อให้เกิดความรู้สึกคับข้องใจ ไม่มีความสุขกับการทำงาน และต้องการแสวงหาทางออกจากภาวะนั้นโดยเร็วที่สุด ในเมื่อสภาวะปัจจุบันเป็นดังที่กล่าวมาจะนั้นเพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาการว่างงาน การทำงานต่ำระดับ นอกจากนักเรียนจะต้องเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนเองแล้วนักเรียนควรเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานปัจจุบันด้วย

2. ความสามารถในการเลือกอาชีพ (Career Choice Competencies)

ผู้ที่มีความสามารถในการเลือกอาชีพคือผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอาชีพ บุคคลที่มีวุฒิภาวะทางอาชีพจะมีลักษณะดังนี้คือ มีการจัดระเบียบเกี่ยวกับกระบวนการเลือกอาชีพ สามารถรับข้อมูลใหม่ๆ เกี่ยวกับตนเองและอาชีพได้ รับข้อมูลที่เป็นจริงมากกว่าถือเอาตามความรู้สึก

นี่ก็คิด รู้จักตนเองและโลกของงานอาชีพ มีอิสระในการเลือกอาชีพโดยไม่ยอมให้ค่านิยมที่ติดตัวมาตั้งแต่วัยเด็กมาอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพในอนาคต สำหรับบุคคลที่ไม่มีวุฒิภาวะทางอาชีพจะเป็นผู้ขาดจุดมุ่งหมายที่ดีสำหรับอนาคตของตน และเป็นผู้ยึดมั่นในค่านิยม ทำให้ไม่สามารถตัดสินใจได้ (Bartlett. 1971 : 225)

ไครส์ท(Crites.1973 : 6) ได้ทำการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบวุฒิภาวะทางอาชีพตามมิติต่างๆ ที่ ชูเปอร์ กล่าวไว้ และสรุปว่า วุฒิภาวะทางอาชีพเป็นโครงสร้างหลายองค์ประกอบมากกว่าจะประกอบด้วยองค์ประกอบในองค์ประกอบหนึ่ง ไครส์ทได้เสนอแผนภูมิแสดงโครงสร้างของวุฒิภาวะทางอาชีพไว้ดังนี้



ภาพประกอบ 3 โครงสร้างของวุฒิภาวะทางอาชีพ
แปลและเรียบเรียงจาก (Crites. 1973 : 6)

จากภาพประกอบ 3 ไคร์สท์ ได้อธิบายเกี่ยวกับความสามารถในการเลือกอาชีพไว้ว่า ความสามารถในการเลือกอาชีพ หมายถึง การที่บุคคลเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรู้จักตนเอง การรู้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ การเลือกเป้าหมายอาชีพ การวางแผนอาชีพ การแก้ปัญหาอาชีพ

พัชรา แยมสำราญ (2535) ศึกษาเกี่ยวกับวิธีพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพโดยวิธีของจอห์น โอ ไคร์สท์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน ได้รับการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพโดยวิธีของจอห์น โอ ไคร์สท์ ส่วนกลุ่มควบคุมก็ 8 คนเช่นกัน แต่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพโดยวิธีการสอนกิจกรรมแนะแนว หลังเสร็จสิ้นการทดลองให้ทั้ง 2 กลุ่มทำแบบวัดวุฒิภาวะทางอาชีพอีกครั้ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพโดยวิธีของจอห์น โอ ไคร์สท์ มีความสามารถในการเลือกอาชีพสูงกว่ากลุ่มควบคุม

พัชรา วรแสง (2546) ศึกษาเกี่ยวกับวิธีพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพโดยวิธีของจอห์น โอ ไคร์สท์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนวมินทราชูทิศ หอวัง นนทบุรี ที่มีคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมาจำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน ได้รับการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพโดยวิธีของจอห์น โอ ไคร์สท์ ส่วนกลุ่มควบคุมก็ 10 คนเช่นกัน แต่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพโดยวิธีการให้คำปรึกษาปกติ หลังเสร็จสิ้นการทดลองให้ทั้ง 2 กลุ่มทำแบบวัดวุฒิภาวะทางอาชีพอีกครั้ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่ได้รับการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพโดยวิธีของจอห์น โอ ไคร์สท์ มีความสามารถในการเลือกอาชีพ

สูงกว่ากลุ่มควบคุม

จะเห็นได้ว่า ทฤษฎีของจอห์น โอ ไคร์สท์ สามารถนำมาพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพให้สูงขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับที่นวลศิริ เปาโรหิตย์ กล่าวไว้ว่า การพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพให้สูงขึ้น ไม่ว่าจะใช้ทฤษฎีใดก็มักจะเกี่ยวข้องกับ การทำ

นักเรียน รู้จักตนเอง รู้ข้อมูลอาชีพ รู้จักวางแผนอาชีพ (นวลศิริ เปาโรหิตย์.2532:13) ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงนำวิธีการทำให้นักเรียนรู้จักตนเอง รู้ข้อมูลอาชีพ รู้จักวางแผนอาชีพ การตั้งเป้าหมายและการวางแผนอาชีพ การรู้จักแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นขณะดำเนินการตามแผนอาชีพ มาสร้างเป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ โดยผู้วิจัยเน้นการรู้จักตนเอง การรู้ข้อมูลอาชีพ การวางแผนอาชีพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การรู้จักตนเอง (Self – Appraisal)

ลักษณะที่สำคัญหรือถือว่าเป็นศูนย์กลางของบุคลิกภาพ คือ การรู้จักตนเอง การรู้จักตนเองประกอบด้วยความคิด ทักษะคติ ซึ่งเกิดจากการรับรู้ของแต่ละบุคคลตามความคิดที่เขายึดถือหรือเป็นอยู่ การรู้จักตนเองมี 2 ลักษณะ คือ (รุ่งนภา ทิฆะ. 2522 : 7)

1. การรู้จักตนเองด้านร่างกาย ประกอบด้วยการรับรู้เกี่ยวกับรูปร่าง หรือลักษณะทางร่างกายที่ปรากฏ และสามารถใช้ความคิดสัมพันธ์กับร่างกายในการกระทำพฤติกรรม

2. การรู้จักตนเองทางด้านจิตใจ ประกอบด้วยการรับรู้คุณค่าของตน เช่น ความซื่อสัตย์ ความอิสระ ความปลอดภัย ความภูมิใจ ฯลฯ

ก่อนที่จะตัดสินใจว่าตนเหมาะสมกับงานประเภทใดนั้น ควรจะได้พิจารณาถึงปัจจัยสำคัญๆ เกี่ยวกับตนว่าตนมีความสนใจ ชอบอะไรเป็นพิเศษ มีความสามารถทางด้านใดแค่ไหน ทั้งด้านสติปัญญา สุขภาพร่างกาย มีค่านิยมในการทำงานและดำรงชีวิตอย่างไร ความสำเร็จในการทำงานนั้น เป็นเรื่องที่จะต้องสำรวจและพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับการทำงานอยู่เสมอ (วชิรญา บัวศรี. 2519 : 19)

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2532 : 11) ได้ให้ความหมายของการรู้จักตนเองไว้ว่า หมายถึงการที่บุคคลได้พิจารณาถึง ความสามารถ จุดเด่น ทักษะ ค่านิยม ความสนใจ ตลอดจนบุคลิกภาพโดยทั่วไปของเขาว่าเป็นอย่างไร

สรุปได้ว่าการรู้จักตนเอง หมายถึง การที่บุคคลได้พิจารณาถึงปัจจัยสำคัญๆ เกี่ยวกับตนเอง ว่าตนเอง มีความสนใจ มีความชอบในอาชีพแบบใดเป็นพิเศษ มีความสามารถทางด้านใดแค่ไหน ทั้งด้านสติปัญญาสุขภาพร่างกาย มีค่านิยมในการทำงานและดำรงชีวิตอย่างไร จุดเด่น จุดด้อยของตนคืออะไร

โดยธรรมชาติมนุษย์ไม่มีใครชอบความขัดแย้ง แต่ถ้าเผชิญเขาพบที่กำลังทำในสิ่งที่ตัวเขาไม่ศรัทธา หรือขัดแย้งกับความเชื่อของตัวเอง เขาย่อมรู้สึกไม่สบายใจและจะต้องหาทางออกจากสภาพนั้นให้เร็วที่สุด ซึ่งถ้าเป็นกรณีการทำงานทำ เขาก็อาจเปลี่ยนงานหรือหางานทำใหม่ ผู้ที่รู้จักตนเองจึงมักจะมีข้อได้เปรียบผู้อื่นตรงที่ เขารู้ว่าตัวเขาเป็นอย่างไร และงานอะไรจะเหมาะกับบุคลิกภาพของเขา เขาจึงสามารถวางแผนอาชีพที่ตรงกับความต้องการและพื้นฐานทางจิตใจของเขามากที่สุดได้ (นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2532 : 11)

ปัจจัยที่ส่งผลให้บุคคลรู้จักความสามารถตนเอง

แบนดูล่า(Bandura.1977) กล่าวว่า บุคคลสามารถรู้จักความสามารถตนเองได้หลายวิธี ได้แก่

1. ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Mastery Experiences) เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถตนเอง ความสำเร็จจะช่วยพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองให้เข้มแข็ง ความล้มเหลวจะส่งผลให้บุคคลประเมินและรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำลง

2. การได้เห็นประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จของผู้อื่น (Vicarious Experience) เป็นการใช้ตัวแบบทางสังคม การที่บุคคลได้เห็นผู้ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับตนเองประสบความสำเร็จ ก็จะทำให้บุคคลรับรู้เกี่ยวกับความสามารถตนเองเพิ่มขึ้นได้ โดยบุคคลจะบอกกับตนเองว่าถ้าผู้อื่นประสบความสำเร็จได้ เขาก็ต้องประสบความสำเร็จได้เช่นกันถ้ามีความพยายามหรือมีความตั้งใจ

3. การชักชวนด้วยวาจา (verbal Persuasion) บุคคลที่ได้รับการชักจูงด้วยวาจาว่าเขามีความสามารถกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งได้ เป็นไปได้ว่าเขาจะระดมความพยายามและจะคงความพยายามนั้นไว้เพื่อนำไปสู่การกระทำที่ประสบความสำเร็จ การชักชวนด้วยวาจาเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลมีกำลังใจ มีความเชื่อมั่นในการกระทำพฤติกรรมต่างๆ มากยิ่งขึ้น มีการรับรู้ความสามารถตนเองเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ผู้ชักชวนต้องพูดอยู่ในกรอบแห่งความเป็นจริง และสามารถปฏิบัติได้

4. สภาวะทางอารมณ์ (Somatic and Emotional States) บุคคลมักเชื่อว่าสภาวะร่างกายและอารมณ์มีส่วนในการตัดสินใจ เขามองภาวะการกดดันและภาวะความตึงเครียดว่าเป็นอาการบาดเจ็บจากการกระทำที่ด้อยคุณภาพในกิจกรรมที่ใช้ความเข้มแข็ง บุคคลมองอาการอ่อนเพลีย ปวดศีรษะ และความทุกข์ทรมานเป็นสัญญาณแห่งความอ่อนแอของร่างกาย สภาวะทางอารมณ์ของบุคคลมีส่วนทำให้การรับรู้ความสามารถของบุคคลสูงหรือต่ำได้ อารมณ์ดีจะส่งเสริมการรับรู้ความสามารถของบุคคล ขณะที่ความท้อแท้หรือความวิตกกังวลสูงจะทำให้การรับรู้ความสามารถของบุคคลลดลง ดังนั้นการที่ช่วยให้บุคคลอยู่ในภาวะอารมณ์ที่เหมาะสมจะช่วยให้บุคคลสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้ดียิ่งขึ้น

จะเห็นได้ว่าการที่บุคคลจะรู้จักความสามารถของตนเองได้นั้นอาจเกิดจากปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งหรืออาจเกิดจากหลายปัจจัยผสมผสานกัน

2.2 การรู้ข้อมูลอาชีพ (Occupational Information)

การรู้จักตนเองแม้จะจำเป็นในการวางแผนอาชีพจริงอยู่ แต่ถ้าไม่มีข้อมูลทางด้านอาชีพมาประกอบการพิจารณาแล้ว การตัดสินใจเข้าสู่อาชีพใดแทบจะเป็นไปไม่ได้เลย ดังนั้นข้อมูลด้านอาชีพจึงเป็นหัวใจสำคัญของการพิจารณาประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคต (นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2530 : 13) ซึ่งสอดคล้องกับ วัฒนา พัทธราวิช (2531 : 148) กล่าว

ว่า ข้อมูลอาชีพเป็นการช่วยให้เด็กทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ คุณสมบัติของบุคคลที่จะประกอบอาชีพแต่ละชนิด หลักเกณฑ์ในการสมัครงาน รายได้ ความก้าวหน้าในอาชีพ ความต้องการของบุคคล สวัสดิภาพที่จะได้รับการดำเนินอาชีพนั้น การเตรียมตัวประกอบอาชีพ ความก้าวหน้าในอาชีพต่างๆ แนวทางในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน

พาสัน (ศิริบุรณ์ และคณะ. 2520 : 27 – 28; อ้างอิงจาก Parson.n.d.:unpaged) ได้อธิบายถึงกระบวนการเลือกอาชีพไว้ว่า บุคคลต้องมีการเข้าใจในตัวเองอย่างแจ่มชัด ในด้านความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ความทะเยอทะยาน ข้อจำกัด และสาเหตุของการเลือกอาชีพ มีความรู้สึกถึงความต้องการและสิ่งนั้นไปสู่ความสำเร็จ ข้อได้เปรียบ เสียเปรียบ โอกาส รายได้ สิ่งที่คาดหวังจากงานต่างๆ นำข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและชนิดของงานมาเป็นเหตุเป็นผลในการเลือกอาชีพของแต่ละคน ควรเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง โลกของงาน และนำสองสิ่งนี้มาสัมพันธ์กันดูถึงเหตุผล

เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2535 : 20 – 21) ได้กล่าวถึงหลักการเลือกอาชีพที่มีความสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การรู้ข้อสนเทศทางอาชีพซึ่งจะมีผลต่อการเลือกอาชีพ เพราะจะช่วยให้บุคคลได้ค้นพบอาชีพต่างๆ ที่จะสนองความต้องการของตนเองและการที่บุคคลจะสามารถคาดคะเนอาชีพที่จะเลือก และสนองความต้องการของตนเองได้ดีเพียงใดนั้น จะขึ้นอยู่กับข้อมูลความรู้เกี่ยวกับอาชีพ ความรู้เกี่ยวกับตนเองและความสามารถที่จะวินิจฉัยวิเคราะห์นั่นเอง

ฮอพพอค (Hoppock. 1967 : 16) ได้เสนอแนะข้อมูลอาชีพที่ควรให้กับเด็กไว้ว่าควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

1. โอกาสในการได้เข้าทำงาน ปัจจุบันมีความต้องการผู้ทำงานด้านนั้นๆ หรือไม่คาดว่าจะจ้างทำงานในอาชีพนั้นๆ จะเพิ่มขึ้นหรือลดน้อยลง
2. ลักษณะของงาน รายละเอียดของงาน ความรับผิดชอบของงาน ลักษณะทั้งในส่วนที่น่าชื่นชมและไม่น่าชื่นชมของงาน งานที่ต้องทำเป็นงานประจำสัปดาห์ เดือน หรือปี
3. คุณสมบัติ เช่น ด้านอายุ เพศ ส่วนสูงและน้ำหนัก สภาพร่างกาย ความถนัด ความสนใจ การควบคุมทางกฎหมาย (มีการกำหนดให้มีใบอนุญาตหรือประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพหรือไม่ การได้รับสิ่งเหล่านั้นจะต้องมีเกณฑ์อย่างไร)
4. การศึกษาอบรม อาชีพนั้นๆต้องการผู้ที่จบการศึกษาในด้านใด ผู้สนใจควรเลือกรเรียนสาขาวิชาใด จะศึกษาได้ในสถานศึกษาใด มีการกำหนดให้มีประสบการณ์ด้านใดก่อนเข้าศึกษา
5. การเข้าประกอบอาชีพ การเข้าประกอบอาชีพครั้งแรกมีวิธีการอย่างไร โดยทดสอบคัดเลือก โดยสมัครเข้าทำงานกับนายจ้างด้วยตนเอง โดยการลงทะเบียนไว้กับสำนักงานหรือลงทุนเปิดกิจการด้วยตนเอง และจะต้องใช้ทุนสักเพียงใดในการเปิดกิจการนั้น

6. ความก้าวหน้าของงานอาชีพ สัดส่วนของผู้ทำงานที่ได้รับความก้าวหน้าเป็นอย่างไร ก้าวหน้าทางด้านใดบ้างจะต้องทำงานไปแล้วนานเท่าใด จะต้องฝึกฝนเพิ่มเติมหรือไม่หรือมีประสบการณ์เพิ่มเติมอย่างไรบ้างจึงจะเลื่อนขั้น มีหนทางไปสู่อาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกันบ้างหรือไม่

7. ค่าตอบแทน ได้รับค่าจ้างตอบแทนประจำสัปดาห์ เดือน หรือปี โดยเฉลี่ยเป็นจำนวนเท่าใด การไปทำงานในท้องที่ต่างกันได้รับค่าตอบแทนสูงหรือต่ำกว่ากันเพียงใด จำนวนผู้ประกอบการและการกระจายจำนวนผู้ประกอบการอาชีพ มีผู้ประกอบการอาชีพนั้นๆ กระจายอยู่ทั่วไปในประเทศ หรือรวมกันอยู่อย่างหนาแน่นในใดที่หนึ่งโดยเฉพาะ อยู่หนาแน่นที่ไหนบ้าง และทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ผู้ประกอบการอาชีพนั้น จะประกอบอาชีพนั้นๆ ในที่ใดก็ได้

8. จำนวนผู้ประกอบการและการกระจายจำนวนผู้ประกอบการ มีผู้ประกอบการอาชีพนั้นๆ กระจายอยู่ทั่วไปในประเทศ หรือรวมกันอยู่อย่างหนาแน่นในใดที่หนึ่งโดยเฉพาะ อยู่หนาแน่นที่ไหนบ้าง และทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ผู้ประกอบการอาชีพนั้น จะประกอบอาชีพนั้นๆ ในที่ใดก็ได้ หรือต้องไปอยู่ในท้องถิ่นใดโดยเฉพาะ สภาพการทำงานในต่างจังหวัดและในเมืองต่างกันหรือไม่ ถ้าต่างกันมีความต่างกันอย่างไร

9. ข้อดีและข้อบกพร่อง ที่นักเรียนควรได้รับรู้จาก ผู้ประกอบการอาชีพนั้นๆ คือ ควรรู้ว่าเขาชอบอะไรมากที่สุด และไม่ชอบอะไรมากที่สุด เกี่ยวกับงานของเขา ชั่วโมงการทำงาน สม่ำเสมอหรือไม่ มีการทำงานล่วงเวลาหรือไม่ มีการให้หยุดพักผ่อนอย่างไร มีการว่าจ้างโดยตลอดสม่ำเสมอหรือเป็นฤดูกาล มีชีวิตการทำงานสั้นกว่าปกติหรือไม่ ตัวอย่างเช่น นักกีฬาอาชีพ ทักษะในการประกอบอาชีพนั้นนำไปใช้ในการประกอบอาชีพอื่นได้อย่างไรหรือไม่ งานนั้นเป็นงานที่เสี่ยงต่ออันตรายหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่นซึ่งมีข้อกำหนดด้านความสามารถ และการฝึกอบรมในระดับเดียวกันมีสิ่งใดบ้างที่ดึงดูดใจให้นำประกอบอาชีพมากกว่า

วิธีการให้ข้อมูลที่จะให้นักเรียนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่ตรงข้อเท็จจริงที่สุด และไม่บิดเบือนและไม่มียอคติของผู้ให้คำปรึกษาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ทั้งยังเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ก็คือ การสนับสนุนให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลจากแหล่ง เช่น จากเอกสาร หรือบุคคลที่ประกอบอาชีพนั้นๆ โดยตรง (วัชร ทรัพย์มี. 2523 : 168)

การสนับสนุนให้นักเรียนค้นคว้าข้อมูลอาชีพจากแหล่ง เช่น จาก หนังสือพิมพ์ การได้พบปะพูดคุยกับตัวแบบทางอาชีพ สามารถพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพของนักเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาริรัตน์ พัฒนเพ็ญ (2529 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ทำการศึกษาถึงผลการให้ข้อมูลทางอาชีพ ซึ่งศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลการทดลองให้ข้อมูลด้านอาชีพต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่ออาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โรงเรียนบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” โดยแบ่งกลุ่มทดลองเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งได้รับข้อมูลอาชีพโดยวิธีบรรยาย ส่วนอีกกลุ่ม ได้รับข้อมูลอาชีพ โดยใช้โปรแกรมการแนะนำอาชีพ ซึ่งมีทั้งหมด 7 กิจกรรม ได้แก่ ความรู้เรื่องอาชีพ และการประกอบอาชีพ อาชีพที่ฉัน

คุ้นเคย ข้อควรคำนึงในการวางแผนอาชีพในอนาคต ปัญหาการว่างงาน อาชีพอิสระ การสำรวจอาชีพอิสระในชุมชน การทัศนศึกษาเพื่อดูงานด้านอาชีพ จากการศึกษาวิจัยพบว่าการรู้

ข้อมูลทางอาชีพ (จากการจัดให้มีการศึกษานอกสถานที่) เป็นวิธีการที่จะทำให้นักเรียนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ คือได้ทราบถึงการเตรียมตัวที่จะเข้าประกอบอาชีพนั้น

จากข้อมูลดังกล่าวมาจะเห็นว่านักเรียนที่ได้รับข้อมูลด้านอาชีพ สามารถพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพได้ ทั้งนี้ความสามารถในการเลือกอาชีพจะพัฒนาได้มากน้อยขนาดใด ย่อมขึ้นอยู่กับ ความกว้างขวางลึกซึ้งของข้อมูล ลักษณะข้อมูลอาชีพที่บุคคลได้รับด้วย ซึ่ง สติติ วงศ์สุวรรณ (2531 : 227) ได้กล่าวว่า ลักษณะข้อมูลอาชีพควรประกอบไปด้วย

1. ชนิดของอาชีพ บอกให้รู้ว่ามีอาชีพอะไรบ้าง แต่ละอาชีพมีลักษณะอย่างไร
2. รายได้เป็นเงินเดือนหรือจ่ายเป็นสัปดาห์ เป็นเงินเท่าไร
3. โอกาสก้าวหน้า
4. ความต้องการของตลาดในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต
5. คุณสมบัติ
6. การสมัครเข้าทำงาน

นอกจากนี้ยังควรทราบลักษณะลูกจ้างที่นายจ้างส่วนใหญ่ต้องการ เพราะการรู้คุณสมบัติต่างๆที่นายจ้างส่วนใหญ่ต้องการ ทำให้สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจได้ดีขึ้น กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม (เสาวพา เวศกาวิ. 2542 ; อ้างอิงจาก วารสารกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม 2541 : 31 – 32) กล่าวถึงคุณลักษณะของบุคคลที่ นายจ้างต้องการ ไว้ดังนี้

1. มีคุณวุฒิตรงกับนายจ้างต้องการ
2. มีบุคลิกภาพที่ดี
3. ทำงานเข้ากับผู้อื่นได้
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรอบคอบ คิดเป็นระบบ กระตือรือร้น
5. มีความพร้อมในการปฏิบัติงานทุกด้านเสมอ
6. มีวัฒนธรรมที่ดี มีความซื่อสัตย์ มีวินัยต่อหน้าที่การงาน
7. มีความเอื้ออาทรให้กับเพื่อนร่วมงาน
8. จะต้องเป็นนักคิด นักวางแผน นักปฏิบัติงานที่ดี
9. มีความตรงต่อเวลา
10. มีความรู้ทันโลก
11. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
12. มีความอดทนต่องาน
13. มีความรู้ทางด้านภาษาต้องรู้หลายๆ ภาษาจะเป็นการดี

14. เป็นคนทันต่อเหตุการณ์

15. เป็นคนทันคน มีไหวพริบ มีสติปัญญาไว

สถานประกอบการต่างๆ หลายแห่งอาจสนใจความรู้ด้านวิชาการของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นอันดับรอง แต่สนใจในเรื่องบุคลิกภาพ ความขยัน ความอดทน ความซื่อสัตย์ การตรงเวลา ความรับผิดชอบและมนุษยสัมพันธ์ เป็นอันดับแรก เพราะเขาเชื่อว่าความรู้ด้านวิชาการต่างๆ ทั้งหลายนั้นพอจะฝึกหัดฝึกฝนในโรงงานได้ และถึงอย่างไรก็มีของใหม่ของทันสมัยที่จะต้องฝึกกันอยู่ตลอดเวลาอยู่แล้ว แต่เรื่องบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และอื่นๆ ดังกล่าว ถ้าไม่ดีมาตั้งแต่ต้น ก็ยากที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลง และการรับคนเข้าไปทำงานแล้วให้ออกจากงานภายหลังนั้นต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่าย ดังนั้น สถานประกอบการจึงมักจะหาทางคัดผู้มีคุณภาพไม่ถึงขั้น ออกเสียก่อนตอนสัมภาษณ์ หลังจากนั้นจึงจะส่งไปทดสอบทางวิชาการต่อไป คุณภาพของสินค้าที่ตรงความต้องการของลูกค้า มีความสำคัญยิ่งฉันใด คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา ที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ก็มีความสำคัญยิ่งฉันนั้น คุณภาพของสินค้าใดควรวัดจากความพอใจของลูกค้าที่ใช้สินค้านั้นมิใช่ความพอใจของผู้ผลิตสินค้าแต่ฝ่ายเดียว (ชนะรัฐ สุมาลัย. 2542 : 23 - 24)

ผู้ที่รู้ข้อมูลอาชีพอย่างกว้างขวางย่อมได้เปรียบผู้ที่รู้ข้อมูลอาชีพน้อยกว่า ดังนั้นเขาจึงมีโอกาสมากกว่าที่จะหางานหรือหาอาชีพได้สอดคล้องกับตัวเขา และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานมากกว่า อาจเป็นไปได้มากกว่าว่าบุคคลนั้นจะวางแผนอาชีพได้ดีกว่าด้วยข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวางแผนอาชีพควรเป็นข้อมูลที่ตรงตามความต้องการ มีความถูกต้องและใหม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันซึ่งสอดคล้องกับ อารุง และคณะ (ภิรมยา อินทรกำแหง. 2530 : 25 ;อ้างอิงจาก อารุง และคณะ : 2528) ได้กล่าวว่า สารสนเทศที่ดีสำหรับใช้ประกอบการวางแผนนั้นควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. ทันต่อเวลา (timely) คือ ต้องทันต่อการใช้ประโยชน์ สารสนเทศที่ไม่ทันเวลา(late information) ถือว่าเป็นสารสนเทศที่ไร้ประโยชน์ สารสนเทศที่เร็วเกินไป(too-early information) ก็ถือว่าเป็นสารสนเทศที่เกินความจำเป็นและเสี่ยงต่อความถูกต้อง

2. ตรงต่อความต้องการ (relevant) คือ สารสนเทศที่ดีต้องมีคุณสมบัติในการสื่อความหมาย ความรู้ และความเข้าใจให้เกิดการปฏิบัติให้ถูกต้อง ตรงต่อความต้องการในสถานการณ์นั้นๆ

3. ถูกต้อง (accurate) กล่าวคือ สารสนเทศนั้นนอกจากจะตรงต่อความต้องการและสามารถนำมาใช้ได้ทันเวลาแล้ว สารสนเทศนั้นก็ควรที่จะพร้อมด้วยความถูกต้องอย่างเพียงพอ เพราะถ้าขาดความถูกต้องแล้ว สารสนเทศนั้นก็จะไปสู่การตัดสินใจที่ผิดพลาดในการวางแผนหรือบริหารงานต่างๆได้

ไพโรเอล และ คาร์คัพ (อารีรัตน์ พัฒนเพ็ญ. 2529:19 ; อ้างอิงจาก

Friel and Carkhuff 1974 Pietroffesa. 1975 : 173 ;citing) ได้จำแนกข้อมูลทางอาชีพไว้เป็น 2 อย่าง คือ

1. แหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล(People Sources) เช่น นักจิตวิทยา ผู้ปกครอง สมาชิกในครอบครัว เพื่อน ญาติพี่น้อง บุคคลที่อยู่ในอาชีพหรือสอนเกี่ยวกับอาชีพ

2. แหล่งข้อมูลที่เป็นสิ่งของ (Thing Sources) เช่น ฟิล์มภาพยนตร์ หนังสือ โทรทัศน์

คุนส์ (Kunze 1967:137-142) ได้เสนอการจำแนกข้อมูลทางอาชีพจากลักษณะที่มีความเป็นนามธรรม จนถึงระดับที่มีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยเริ่มจากระดับ 1 ถึงระดับ 10 ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลที่เป็นสิ่งพิมพ์ทางอาชีพ (Printed Information) เช่น ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ เอกสาร วารสาร ข้อมูลเหล่านี้เราสามารถทำให้เหมาะกับระดับการศึกษา และระดับความสนใจในการอ่าน ตลอดจนเก็บรักษาและนำมาใช้หรือเคลื่อนย้ายได้สะดวก

2. การศึกษาข้อมูลจากอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา (Audiovisual Information) เช่น ข้อมูลจาก การฉายสไลด์ ฟิล์มภาพยนตร์ รวมทั้งการใช้เครื่องบันทึกเสียงและเทป โทรทัศน์

3. การเสนอข้อมูลจากการสัมภาษณ์พูดคุย (Interview Approaches) การมีปฏิสัมพันธ์แบบตัวต่อตัวและแบบกลุ่มกับบุคคลที่เป็นตัวแทนอาชีพและสถาบันต่างๆ เป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลทราบข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพได้ การได้มีอิสระในการสัมภาษณ์พูดคุย ถามคำถามได้อย่างเสรี และอาจมีการเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อให้แน่ใจว่าได้รับข้อมูลครอบคลุมถึงที่ต้องการ

4. การศึกษาข้อมูลจากการศึกษานอกสถานที่ (Field Trip) เป็นวิธีการที่ทำให้มีโอกาสเห็นการปฏิบัติงานในสถานที่ทำงานโดยตรง ได้สัมภาษณ์พูดคุยกับบุคคลในที่ทำงาน และได้สัมผัสกับสถาบันการศึกษาที่สนใจ ซึ่งนับเป็นประสบการณ์ที่มีค่ายิ่ง อย่างน้อยที่สุดก็ได้เรียนรู้ประเภทของงาน ผลผลิต ลักษณะทางกายภาพของสถานที่ทำงาน ลักษณะบุคลิกภาพของพนักงาน สัมพันธภาพในการทำงาน และคุณสมบัติที่จำเป็นในการ ปฏิบัติงาน

5. การศึกษาข้อมูลจากสถานการณ์จำลอง (Simulated Experiences) เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การเล่นเกมทางอาชีพ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลได้รับประสบการณ์ และเกิดการเรียนรู้ได้ อีกทั้งสามารถจัดให้บุคคลได้เกือบทุกระดับอายุและทุกระดับผลการศึกษา สถานการณ์ต่างๆที่สร้างขึ้นนั้นจึงเป็นประโยชน์และมีความหมายต่อบุคคลยิ่งขึ้นเมื่อจัดให้มีการอภิปรายและติดตามผลภายหลังด้วย มิใช่เพียงแต่เล่นเกมหรือแสดงให้จบไปเท่านั้น เพราะอาจทำให้เข้าใจบิดเบือนไปจากความจริง

6. การศึกษาข้อมูลจากประสบการณ์การฝึกงาน (Internship Experiences) การฝึกงานเป็นการจูงใจให้นักเรียนได้ประสบการณ์ตรงอาชีพที่สนใจ ได้ฝึกทักษะที่ทำให้ประสบ

ความสำเร็จในการทำงาน เป็นการผสมผสานประสบการณ์การทำงานเข้ากับการเรียน การฝึกงาน ควรอยู่ในความดูแลของผู้ชำนาญการ ได้รับการฝึกงานครบตามระยะเวลาที่กำหนด หรือมากกว่า

7. การศึกษาข้อมูลจากประสบการณ์ทำงาน (Work Experiences) การได้ลงมือทำงานจริงๆเป็นวิธีการที่ดีที่สุด ในการเรียนรู้ข้อมูลทางอาชีพ ทำให้นักเรียนสามารถตั้งเป้าหมายทางอาชีพได้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจ ได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นในการทำงานและทำให้นักเรียนมีวุฒิภาวะเพิ่มขึ้นในการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น

8. การศึกษาข้อมูลจากระบบคอมพิวเตอร์ (Computerized Experiences) การให้ข้อมูลทางอาชีพควบคู่กับการใช้คอมพิวเตอร์ ทำให้สามารถรับรู้ข้อมูลต่างๆ ได้กว้างขวาง ไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปหาตามแหล่งต่างๆ คืออยู่ที่เดียวก็สามารถรับรู้ข้อมูลได้มาก

ผกา บุญเรือง. (2530 : 311 – 313) กล่าวว่า การให้สารสนเทศทางการศึกษาและอาชีพ มีหลายวิธี เช่น การเชิญวิทยากรมาบรรยาย การจัดนิทรรศการทางอาชีพ การจัดวันอาชีพ การให้แสดงบทบาทสมมติ การทัศนศึกษาสถานประกอบการทางอาชีพ การฉายภาพยนตร์ ภาพนิ่งเกี่ยวกับอาชีพ การจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับอาชีพ การให้ค้นคว้าด้วยตนเองเกี่ยวกับอาชีพที่สนใจ การจัดตั้งชุมชนอาชีพ การอภิปรายเกี่ยวกับอาชีพ การสัมภาษณ์บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ การชี้แจงให้เห็นคุณค่าของอาชีพ

จากที่กล่าวมา วิธีการให้สารสนเทศทางอาชีพแก่นักเรียนมีหลายวิธี ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การพิจารณานำมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ และสามารถเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำวิธีการให้ข้อมูลอาชีพโดยให้ศึกษาข้อมูลอาชีพจากต้นแหล่ง (หนังสือพิมพ์สมัครงาน) จากบุคคลตัวแบบที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ จากการชี้แจงให้เห็นคุณค่าของอาชีพมาประกอบกัน

2.3 การวางแผนอาชีพ

การวางแผนด้านอาชีพเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพในอนาคต การวางแผนอาชีพนั้นนักเรียนต้องรู้จักตนเอง รู้ว่างานอาชีพที่นักเรียนสนใจนั้นมีลักษณะการทำงานอย่างไร ต้องการคนที่มีคุณสมบัติอย่างไร เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมากน้อยเพียงใด แล้วนำข้อมูลทั้ง 2 ด้านมาประกอบการพิจารณาให้เหมาะสม องค์กรประกอบที่ต้องพิจารณาในการวางแผนอาชีพในอนาคต ได้แก่ (วารสาร PEP.2545:2-3)

1. องค์กรประกอบเกี่ยวกับตนเอง จะต้องรู้จักเกี่ยวกับตนเองว่าตนเองมีคุณสมบัติอย่างไรในด้านต่อไปนี้

1.1 ความสามารถและความถนัด ดูได้จากวิชาต่างๆที่เรียนมาทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก มีวิชาใดบ้างที่เรียนได้ดี ข้อมูลเหล่านี้ดูได้จากสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน

1.2 ความสนใจ วิชาที่เรียนมาที่เรียนได้ดีและไม่ค่อยดีนั้น นักเรียนมีความชอบเพียงใด ซึ่งบางวิชาเรียนได้ดีแต่ไม่ชอบ บางวิชาชอบแต่เรียนได้ไม่ดี เมื่อพิจารณาแล้วถ้าสอดคล้องกันทั้ง 2 อย่างจะเป็นการดี

1.3 บุคลิกภาพ เป็นลักษณะภายนอกและภายใน ทั้งร่างกายและจิตใจอารมณ์และความรู้สึกต่างๆ ตลอดจนอุปนิสัยใจคอ เช่น ความขยัน ความรับผิดชอบ ความอดทน

ลักษณะท่าทาง มารยาททั้งกาย วาจา ต้องพิจารณาว่าเราเหมาะสมกับการเรียนอะไรและ อาชีพใดชนิดใดด้วย

1.4 สุขภาพ งานทุกชนิดย่อมต้องการคนที่มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง งานบางแห่ง ต้องมีการยื่นใบรับรองแพทย์ก่อนรับเข้าทำงาน เพราะหน่วยงานต่างๆเล็งเห็นว่าถ้ารับผู้ที่มี สุขภาพไม่ดีเข้าทำงานย่อมก่อให้เกิดผลเสียต่องานได้

1.5 แผนการเรียน ให้พิจารณาว่าสาขาวิชาที่นักเรียนเรียนมานั้นเน้นไปในทางใด สอดคล้องกับสาขาวิชาที่จะศึกษาต่อหรือไม่

1.6 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ทรัพย์เป็นสิ่งจำเป็นที่จะใช้สนับสนุน การศึกษาเล่าเรียนให้ประสบความสำเร็จในระยะสั้นหรือระยะยาวนานแค่ไหน

2. องค์ประกอบเกี่ยวกับอาชีพ เช่น

2.1 อาชีพนั้นมีลักษณะการทำงานอย่างไร

2.2 อาชีพนั้นต้องการคนมีคุณสมบัติอย่างไร

2.3 อาชีพนั้นเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน-อนาคตมากน้อยเพียงใด

ฯลฯ

การที่บุคคลจะวางแผนอาชีพได้สอดคล้องกับที่ตนควรเป็นนั้น นอกจากเราต้องรู้จัก ตนเองในด้านต่างๆแล้วให้ดีพอแล้ว ต้องรู้ข้อสารสนเทศทางอาชีพที่ทันต่อเวลา ตรงตาม ความต้องการและมีความถูกต้องด้วย

3. ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์

3.1 แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ

ฮอลแลนด์ ได้ตั้งทฤษฎีการเลือกอาชีพโดยมีแนวคิดพื้นฐาน 4 ประการ ดังต่อไปนี้(ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์.2529:77;อ้างอิงจาก Holland.1973)

1. อาชีพเป็นเครื่องแสดงออกถึงลักษณะของบุคคล บุคคลจะเลือกอาชีพโดยยอม แสดงว่าลักษณะของเขาจะปรากฏออกมาในทิศทางนั้นด้วย และลักษณะของบุคคลโดยทั่วไป จะแบ่งตามลักษณะสิ่งแวดล้อมในกลุ่มงานอาชีพ ได้ 6 ประเภท ได้แก่ งานช่างฝีมือและงาน กลางแจ้ง (Realistic Type: R) งานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Intellectual Type : I) งาน บริการการศึกษาและสังคม (Social Type : S) งานสำนักงานและเสมียน (Conventional Type : C) งานจัดการและค้าขาย (Enterprising Type : E) งานศิลปะ ดนตรี และ วรรณกรรม (Artistic Type : A)

2. ลักษณะของบุคลิกภาพแต่ละแบบเป็นผลจากการที่บุคคลได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อม รอบตัวเขา เช่น บิดา มารดา เพื่อน ครูอาจารย์ ชุมชน สถานภาพทางสังคมที่เขาอยู่

และวัฒนธรรมที่กำหนดตัวเขา เหล่านี้จะเป็นตัวผลักดันให้บุคคลรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ จากนั้นก็จะกลายเป็นความสนใจ จนในที่สุดความชอบกับความสนใจจะกำหนดให้บุคคลคิด รับรู้ และแสดงเอกลักษณ์ของตน

3. ธรรมชาติของมนุษย์มักจะไฝ่หาสิ่งแวดล้อมที่จะช่วยให้เขาได้มีโอกาสในการแสดงออกถึงอุปนิสัย ความสามารถ ทักษะ เจตคติ และค่านิยมของเขา ตัวอย่างเช่น กลุ่มบุคคลที่ชอบคิดวิเคราะห์ค้นหาเหตุผลก็จะแสวงหาสิ่งแวดล้อมที่จะช่วยให้เขาได้ใช้ความสามารถนั้นให้ได้มากที่สุด ดังนั้นบุคคลจึงมีแนวโน้มหันเข้าหางานหรืออาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกของเขา

4. บุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของแต่ละบุคคลตั้งนั้นเมื่อสามารถทราบบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมของบุคคลแล้ว ก็จะทำให้ทราบผลที่จะตามมาของบุคคลนั้นด้วย เช่น การเลือกอาชีพ ความสำเร็จในอาชีพ ตลอดจนทั้งพฤติกรรมต่างๆ ทั้งทางการศึกษาอาชีพ และสังคมด้วย

3.2 ลักษณะบุคลิกภาพ 6 แบบ ของฮอลแลนด์

ลักษณะของบุคลิกภาพที่ฮอลแลนด์ได้แบ่งไว้ตามกลุ่มงานอาชีพมี 6 ประเภท ดังนี้ (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2532 : 49 – 51)

1. งานช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง (Realistic Type: R) บุคคลประเภทนี้ชอบเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เป็นวัตถุ หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของ เช่น เครื่องมือ จักรกล และสัตว์เลี้ยง ชอบทำงานอยู่กลางแจ้ง มีความสามารถทางด้านช่าง เครื่องยนต์ เครื่องไฟฟ้า เทคนิค ไม่ชอบกิจกรรมที่ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคล สังคม หรือ การศึกษานัก มีร่างกายแข็งแรง คล่องแคล่วว่องไว สามารถทำงานหนักได้ บุคลิกภาพโดยทั่วไปมักขี้อาย หัวอ่อน เปิดเผย จริงจัง แข็งแรง วัตถุนิยม มีความพากเพียรเสมอต้นเสมอปลาย ก่อนข้างเก็บตัว มัธยัสถ์ ไม่คิดมาก ไม่หมกมุ่น ชอบปฏิบัติ อาชีพที่สอดคล้องกับบุคคลประเภทนี้ได้แก่ อาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานช่างฝีมือ เช่น วิศวกร ช่างก่อสร้าง ช่างซ่อมบำรุง ช่างไฟฟ้า ช่างเครื่องยนต์ และอาชีพเกษตรกร ช่างตัดเสื้อ เป็นต้น

2. งานวิทยาศาสตร์และเทคนิค (Intellectual Type : I) บุคคลกลุ่มนี้มีความสนใจกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสังเกต วิเคราะห์ ใช้ความคิดอ่านที่มีเหตุ ชอบทำงานที่ใช้สมอง ใช้เชาวน์ปัญญาความคิด มักเกี่ยวข้องกับเรื่องวิชาการ หรือวิทยาศาสตร์ชนิดต่างๆ สนใจการจัดระบบ การทดลอง บุคลิกภาพโดยทั่วไปมักจะรับรู้ตนเองในฐานะนักวิชาการเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง มีค่านิยมทางวิทยาศาสตร์ แต่ขาดทักษะในการเป็นผู้นำ ส่วนคุณลักษณะที่เด่นๆก็มีอีกเช่น ชอบวิเคราะห์ รักอิสระ ชอบไฝ่หาความรู้ มีหลักการ อดทน ชอบเก็บตัว มีความไว้ตัว รอบคอบ ทำงานเป็นระเบียบขั้นตอน มีเหตุผล ชอบใช้สติปัญญา

ไม่เป็นผู้นำ มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา ชอบใฝ่หา อาชีพที่สอดคล้องกับบุคคลประเภทนี้ ได้แก่ อาชีพนักวิทยาศาสตร์ในสาขาต่างๆ เช่น แพทย์ นักวิทยาศาสตร์ (เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์) นักโบราณคดี นักอนุรักษ์นิยม เป็นต้น

3. งานบริการการศึกษาและสังคม (Social Type : S) เป็นบุคคลที่ชอบที่จะจัดการและติดต่อกับบุคคลอื่น มีทักษะทางสังคมที่ดี มีความต้องการที่จะเกี่ยวพันกับสังคม สนใจที่จะให้ความรู้ ฝึกหัด อบรมและพัฒนาสั่งสอนผู้อื่น ชอบกิจกรรมลักษณะบริการชุมชน ทำงานให้สังคม แต่มักหลีกเลี่ยงงานด้านวิทยาศาสตร์ บุคลิกภาพโดยทั่วไปของบุคคลประเภทนี้จะเป็นคนมีไมตรีจิตชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีเมตตากรุณา มีน้ำใจ มีอุดมคติสูง ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น จูงใจคนได้เก่ง มีทักษะในการใช้คำพูด เข้าใจผู้อื่น มีความรับผิดชอบ รู้กาลเทศะ มีทำที่เป็นมิตร กับผู้อื่น ชอบแสดงตัว ชอบสนทนา โดยทั่วไปจะมีทักษะในสังคม อาชีพที่สอดคล้องกับบุคคลประเภทนี้ ได้แก่ อาชีพที่เกี่ยวกับการศึกษาและสังคม เช่น ครู อาจารย์ ผู้บริหารการศึกษา นักจิตวิทยา นักสังคมวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และนักแนะแนว เป็นต้น

4. งานสำนักงานและเสมียน (Conventional Type : C) เป็นบุคคลประเภทที่สนใจในกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม ชอบความเป็นระเบียบ และมักจะทำกิจกรรมใดที่ต้องการการยอมรับจากสังคม ยึดแบบแผนเดิมที่เคยปฏิบัติมา การทำงานมักจะชอบทำในสิ่งที่ได้รับการบอกเล่ามา มากกว่าการริเริ่มด้วยตนเอง มักจะรับรู้ตนเองในฐานะนักเขียนแบบ จัดระบบ อนุรักษ์นิยม ชอบงานทางด้านเลขานุการ งานสารบัญ บุคลิกภาพโดยทั่วไปของบุคคลประเภทนี้จะเป็นคน ชอบเขียนแบบ อนุรักษ์นิยม ไม่ชอบจินตนาการ คล่องแคล่ว เจ้าระเบียบ ไม่ค่อยยืดหยุ่น ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน อ่อนน้อม เรียบร้อย ยอมผู้อื่น อาชีพที่สอดคล้องกับบุคคลประเภทนี้ได้แก่ งานที่เกี่ยวข้องกับตัวเลข งานที่เกี่ยวข้องกับระเบียบแบบแผนหรืองานที่จะต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เช่น อาชีพเสมียน เลขานุการ บรรณารักษ์ และนักสถิติ นักบัญชี การเงิน - การธนาคาร เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ผู้ควบคุมสต็อกสินค้า เป็นต้น

5. งานจัดการและค้าขาย (Enterprising Type : E) บุคคลกลุ่มนี้มีธรรมชาติที่กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน หรือผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ ไม่ชอบงานที่เกี่ยวข้องกับการสังเกตหรืองานทางวิทยาศาสตร์หรือเทคนิค เขามักรับรู้ตนเองในฐานะเป็นบุคคลที่เด่น เข้าสังคมได้ดี เชื้อมั่นในตนเองสูง นิยมผู้ที่มีความสามารถทางการเมืองและเศรษฐกิจ บุคลิกภาพโดยทั่วไปของบุคคลกลุ่มนี้มักเป็นคนที่กำลังโต้แย้ง ชอบผจญภัย กล้าได้กล้าเสีย ทะเยอทะยาน น่าเชื่อถือ เปิดเผย ใจร้อน มีทักษะในการพูด มองโลกในแง่ดี กระตือรือร้น ชอบแสดงออก เป็นพวกที่มีลักษณะเป็นผู้นำ ชอบมีอำนาจเหนือ

บุคคลอื่น และชอบแสดงตัว อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกประเภทนี้ ได้แก่ อาชีพที่เกี่ยวกับการบริหาร การค้า และนักการเมือง เช่น อาชีพผู้จัดการฝ่ายขาย ผู้จัดการฝ่ายบุคคล นักธุรกิจ นักการเมือง นักเขียน พิธีกร โฆษก ผู้พิพากษา ทนายความ นายหน้า นักแสดง นักขาย แอร์โฮสเตส โบรกเกอร์ตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น

6. งานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (Artistic Type : A) บุคคลกลุ่มนี้ชอบประกอบกิจกรรมที่เป็นนามธรรม ชอบอิสระ สร้างสรรค์ ผลงานทางด้านศิลปะและการสอน หลีกเลียงกิจกรรมประเภทรูปธรรมหรืองานที่ต้องการความเป็นระเบียบแบบแผนอย่างเคร่งครัด มักรับรู้ว่าคุณเองมีพรสวรรค์ ชอบแสดงออก มีความละเอียดอ่อนทางจิตใจ มีความรู้สึกรุนแรง มีความคิดริเริ่ม ไม่ชอบเลียนแบบใคร เป็นตัวของตัวเองสูง และมักมีความถนัดทางภาษาหรือวรรณกรรมดีมากกว่าความสามารถทางคณิตศาสตร์ ไม่ชอบทำงานที่ซ้ำซาก จำเจ บุคลิกภาพโดยทั่วไปของบุคคลกลุ่มนี้มักเป็นคนที่รักอิสระ ชอบจินตนาการ เพื่อฝัน ไม่ชอบระเบียบแบบแผน ใจร้อน ไม่ชอบความจำเจซ้ำซาก มีความเป็นตัวของตัวเองสูง ไม่ชอบเลียนแบบใคร ชอบแสดงออก มีอุดมคติ ใฝ่ต่อความรู้สึกผู้อื่น อาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกประเภทนี้ ได้แก่ อาชีพที่เกี่ยวกับศิลปะ เช่น จิตรกร ปรมาจารย์ ช่างออกแบบ สถาปนิก มณฑนากร นักประพันธ์ นักเขียนการ์ตูน ผู้กำกับละคร นักดนตรี นักหนังสือพิมพ์ บรรณารักษ์ เป็นต้น

3.3 ลักษณะความสัมพันธ์ของรูปหกเหลี่ยม (Calculus)

ฮอลแลนด์เชื่อว่าความสนใจในอาชีพและความชอบในอาชีพของบุคคลมีส่วนสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของบุคคลนั้น ดังนั้น การเลือกอาชีพจึงเป็นการแสดงออกของบุคลิกภาพของบุคคล นอกจากนี้ ความพอใจในอาชีพ ความมั่นคงทางอาชีพ และสัมฤทธิ์ผลในอาชีพยังขึ้นอยู่กับความสอดคล้องระหว่างบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมของงานแต่ละชนิด ซึ่งบุคลิกภาพแต่ละประเภทและสิ่งแวดล้อมแต่ละอย่างไม่ได้แยกจากกันโดยเด็ดขาด และต่างก็มีความสัมพันธ์ภายในตัวเอง ดังนั้นเมื่อบุคคลมีบุคลิกภาพลักษณะหนึ่งก็ทำให้สามารถคาดคะเนบุคลิกภาพลักษณะอื่นด้วย ฮอลแลนด์ได้ใช้ลักษณะรูปหกเหลี่ยมอธิบายบุคลิกภาพกับสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับอาชีพ โดยอาศัยแนวคิดดังนี้

1. ลักษณะของความคงที่สม่ำเสมอ (Consistency) ฮอลแลนด์ กล่าวว่า บุคคลจะมีรูปแบบของบุคลิกภาพเฉพาะที่เด่นชัดอยู่หนึ่งรูปแบบ และอาจมีลักษณะของรูปแบบอื่นๆ ประปนเข้ามาได้อีก 2 หรือ 3 รูปแบบ

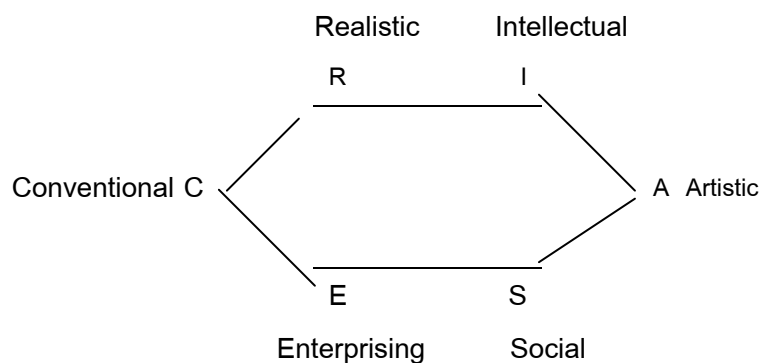
2. ฮอลแลนด์ได้ใช้รูป 6 เหลี่ยม เป็นเครื่องหมายในการอธิบายทฤษฎีอาชีพของเขา มุมแต่ละมุมของรูป 6 เหลี่ยม ใช้แทนแบบของบุคลิกภาพ และลักษณะของสิ่งแวดล้อมแต่ละแบบเรียงลำดับด้วยตัวอักษรจากขวาไปซ้าย RIASEC โดยมีหลักดังนี้ อักษรที่อยู่ใกล้

กันจะมีความสัมพันธ์กันและกันมากกว่าอักษรที่อยู่ห่างออกไป บุคลิกภาพของแต่ละบุคคลแต่ละคนจะถูกแทนด้วยตัวอักษร 2 หรือ 3 ตัว เรียกว่าเป็นรหัสของบุคลิกภาพของเขา เช่น ถ้าบุคคลใดมีรหัสทางบุคลิกภาพที่มีตัวอักษรอยู่ใกล้ชิดกันหรือต่อเนื่องกัน เราก็สามารถทำนายผลทางการเลือกอาชีพของเขาได้คงที่ มากกว่าบุคคลที่มีรหัสตัวอักษรที่ไม่ต่อเนื่องกัน และยิ่งถ้ารหัสตัวอักษรไม่เรียงกันมากเท่าใด ความคงที่ที่เราจะทำนายลักษณะอาชีพตามบุคลิกภาพก็ยิ่งยากขึ้นเท่านั้น

3. ลักษณะความชัดเจนของตัวเลือก (Differentiation) ลักษณะบุคลิกภาพหรือสิ่งแวดล้อมของบุคคลมีความชัดเจนมาก คือ มีลักษณะเกือบจะเป็นรูปแบบใดแบบหนึ่งเพียงแบบเดียวโดยสมบูรณ์ โดยมีลักษณะเหมือนรูปแบบอื่นอยู่น้อยมาก เช่น ศิลปินบางคนมีบุคลิกภาพอ่อนไหวอย่างเด่นชัด คือ เกือบจะมีแต่บุคลิกภาพของตัวอักษร A เท่านั้น แต่สำหรับบุคคลบางคนมีลักษณะของบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมที่ไม่เด่นชัด กล่าวคือ มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับลักษณะที่มีอยู่ในรูปแบบหลายๆ รูปแบบรวมปนอยู่ด้วย จึงทำให้ยากลำบากในการวิเคราะห์ว่าควรอยู่ในแบบใดกันแน่

4. ลักษณะของความเข้าใจกันได้ (Congruence) ฮอลแลนด์ กล่าวว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ต่างกันก็จะแสวงหาสิ่งแวดล้อมที่ตรงกับแบบบุคลิกภาพของเขา ความเข้าใจกันได้ หมายถึง การที่บุคลิกภาพของบุคคลตรงกับสิ่งแวดล้อมที่เขาทำงาน เช่น ถ้าเขาชอบช่วยเหลือคนอื่น เขาอาจเลือกงานอาชีพ พยาบาล หรือครู เป็นต้น แต่ถ้ามีความไม่เข้าใจกันได้ ย่อมหมายความว่าบุคคลนั้นอาจมีบุคลิกภาพชอบช่วยเหลือผู้อื่น แต่ต้องไปทำงานวิศวกรเหมืองแร่ เป็นต้น (นวลศิริ เปาโรหิตย์ และจำเนียร ช่วงโชติ. 2526 : 34 – 40)

ฮอลแลนด์ (Holland) ได้ใช้รูปหกเหลี่ยมอธิบาย ถึงความสัมพันธ์กันของมุมแต่ละมุมที่ใช้แทนบุคลิกภาพแต่ละแบบ ดังนี้



ภาพประกอบ 4 รูปหกเหลี่ยมแสดงการแทนลักษณะของบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมของบุคคล

ฮอลแลนด์ (Holland) ได้ใช้รูปหกเหลี่ยมในการอธิบายถึงความสัมพันธ์กันของมุมแต่ละมุมที่ใช้แทนบุคลิกภาพแต่ละแบบ โดยอธิบายถึงความเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมของบุคลิกภาพกับสิ่งแวดล้อมทางอาชีพ ดังนี้

1. แต่ละมุมของภาพจะแทนบุคลิกภาพทางอาชีพของบุคคลซึ่งมีทั้งหมด 6 แบบ มุมที่อยู่ใกล้กันแสดงถึงคุณลักษณะที่คล้ายกันมากที่สุด มุมที่อยู่ไกลกันแสดงถึงความแตกต่างกันมากที่สุด

2. นอกจากนี้ภาพ 6 เหลี่ยม ยังสามารถอธิบายความเหมาะสมของบุคคลต่ออาชีพได้ด้วย เช่น บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ Social ถ้าได้ทำงานในสภาพแวดล้อมที่เป็น Social ซึ่งสอดคล้องกับบุคลิกภาพของเขาย่อมแสดงว่าเขาอยู่ในอาชีพที่เหมาะสม ถ้าเขาอยู่ในอาชีพที่มีสภาพแวดล้อมที่เป็น Artistic หรือ Enterprising ก็ถือว่าอยู่ในอาชีพที่ไม่เหมาะสม และถ้าเขาอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เป็น Conventional กับ Intellectual ก็มีความเหมาะสมน้อยลงไปอีก สุดท้ายถ้าเขาอยู่ในอาชีพที่เป็น Realistic ก็ถือว่า เขามีอาชีพที่ไม่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของเขามากที่สุด

3.4 ลักษณะแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (Self-Directed Search : SDS)

แบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (SDS) ของฮอลแลนด์(Holland.1979) ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยโดย อาจารย์ ดร. นวลศิริ เปาโรหิตย์ แห่งภาควิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง แบบสำรวจ SDS ได้แบ่งบุคลิกภาพของผู้มีความสนใจในอาชีพออกเป็น 6 ประเภทคือ งานช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง(R) งานวิทยาศาสตร์และเทคนิค(I) งานศิลปะดนตรีและวรรณกรรม (A), งานบริการการศึกษาและสังคม (S), งานจัดการและค้าขาย(E) และงานสำนักงาน และเสมียน (C), แบบสำรวจชุดนี้ประกอบด้วย 282 ข้อคำถามและแบ่งเป็น 4 หมวดคือ หมวดกิจกรรม หมวดความสามารถ หมวดอาชีพ และหมวดการประเมินตนเอง ในแต่ละหมวดประกอบด้วยข้อคำถามบุคลิกภาพของผู้มีความสนใจในอาชีพทั้ง 6 ประเภท การตอบคำถามให้ผู้ตอบคำถามเลือกตอบว่า “ชอบ-ไม่ชอบ” “สนใจ-ไม่สนใจ” คะแนนดิบที่ได้จะถูกเปลี่ยนเป็นอักษร 3 ตัวตามรหัสในคู่มือการแปลความหมาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงลักษณะที่บุคคลนั้นสนใจ

3.5 วิธีใช้แบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ(SDS)

- ขั้นที่ 1 ให้ผู้ตอบแบบสำรวจเขียนอาชีพที่ปรารถนาจะประกอบในอนาคตไว้ 1 อาชีพ
- ขั้นที่ 2 ไปค้นหารหัสอาชีพจากคู่มือค้นหาอาชีพของฮอลแลนด์ แล้วเขียนไว้เป็นอาชีพที่ปรารถนา
- ขั้นที่ 3 ตอบคำถาม 282 ข้อ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสำรวจได้สำรวจและประเมินตนเองใน 4 หมวด คือ หมวดกิจกรรม หมวดความสามารถ หมวดอาชีพ หมวดประเมินผลตนเอง ในแต่ละหมวดมีการทดสอบทั้ง 6 กลุ่มอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์
- ขั้นที่ 4 เมื่อผู้ตอบแบบสำรวจครบ 282 ข้อ แล้ว ให้รวมคะแนนในแต่ละกลุ่มอาชีพทั้ง 4 หมวด แล้วเรียงคะแนนสูงไปต่ำ กล่าวคือ รหัสอาชีพที่ได้เป็นอักษร 3 ตัว อักษรตัวแรกสุดเป็นอักษรที่ได้คะแนนสูงสุด หรือเป็นแบบบุคลิกภาพทางอาชีพที่เด่น อีก 2 ตัว เป็นอักษรที่ได้คะแนนรองลงมาตามลำดับ รหัสอาชีพนี้จะใช้ในการค้นหาอาชีพต่างๆที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนจากคู่มือการค้นหาอาชีพของ จอห์น แอล ฮอลแลนด์ ตัวอย่าง เช่น

CODE:SAI

พระสงฆ์ นักเทศน์ บรรณารักษ์ ครูสอนการศึกษาพิเศษ นักจิตเวช ผู้แก้ไขการพูด (ออกเสียง) ผู้ช่วยทันตแพทย์ พยาบาลที่มีใบอนุญาตประกอบโรคศิลป์ บรรณารักษ์เอกสารทางการแพทย์ ทันตนามัย

ขั้นที่ 5 นำรหัสอาชีพที่ปรารถนา มาเทียบกับรหัสอาชีพที่ได้รับจากการตอบแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ(SDS) แล้ววัดระดับความสอดคล้องในการเลือกอาชีพตามทฤษฎีของ จอห์น ฮอลแลนด์ ด้วยเทคนิคการใช้ดัชนีไอชาน (The Inchan Index)

ขั้นที่ 6 แปลผล

ถ้าช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 26-28 คะแนน แสดงว่า มีความสอดคล้องกันสูง
 ถ้าช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 20-25 คะแนน แสดงว่า มีความสอดคล้องกันปานกลาง
 ถ้าช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 14-19 คะแนน แสดงว่า มีความสอดคล้องกันน้อย
 ถ้าช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 0 - 13 คะแนน แสดงว่า ขาดความสอดคล้อง

ตัวอย่าง

สมมติว่านาย สมคิด มีอาชีพที่ปรารถนาคือแพทย์ และจากการทำแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ(SDS) 282 ข้อ ได้คะแนนในแต่ละหมวดดังนี้

หมวด	R	I	S	C	E	A	
คะแนนที่ได้จากแบบสำรวจ SDS	25	22	18	13	21	20	
อาชีพที่ปรารถนาจะประกอบในอนาคต : แพทย์ รหัสจากคู่มือคือ					I	S	A
รหัสอาชีพที่ได้จากการทำแบบสำรวจ SDS เรียงตามลำดับคะแนนได้ดังนี้					<u>R</u>	<u>I</u>	<u>E</u>
คะแนนความสอดคล้องจากการเปิดตาราง Inchan Index					<u>10</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
คะแนนที่ได้					= 10	คะแนน	

แปลความหมายได้ว่า นายสมคิดมีลักษณะตนไม่สอดคล้องกับอาชีพแพทย์

3.6 การหาค่าความสอดคล้อง

ฮอลแลนด์(นันทา สุริรักษา. 2542 ; อ้างอิงจาก Holland. 1994) เสนอไว้ว่า ความสอดคล้องเป็นปริมาณที่บ่งชี้ถึงสภาพร่วมระหว่างคู่มือของฮอลแลนด์(Holland's hexagonal model) 3 วิธีดังนี้

1. ดัชนีจำลอง 6 เหลี่ยม (Hexagonal Model Index) เป็นวิธีหาความสอดคล้องอย่างง่ายระหว่างรหัสอาชีพ 2 รหัส ซึ่งพิจารณาได้จากรูป 6 เหลี่ยม วิธีการหาค่าคะแนนความสอดคล้องนั้นโดยการเปรียบเทียบความใกล้ชิดของอักษรตัวแรกของรหัสทางอาชีพเพียงตัวเดียว

กฎข้อที่ 1	ถ้าอักษรเหมือนกันให้	4	คะแนน
กฎข้อที่ 2	ถ้าเป็นอักษรที่อักษรอยู่ติดกันให้	3	คะแนน
กฎข้อที่ 3	ถ้าอักษรไม่อยู่ติดกันและไม่ตรงกันข้ามให้	2	คะแนน
กฎข้อที่ 4	ถ้าอักษรอยู่ตรงกันข้ามบนรูปหกเหลี่ยมให้	1	คะแนน

2. ดัชนีของ ซีเนอร์และชนูล (Zener – Schnuelle Index) เป็นวิธีการหาความอย่างง่ายอีกแบบหนึ่ง โดยการเปรียบเทียบตำแหน่งของอักษรที่ตรงกันทั้ง 2 รหัส วิธีการนี้ไม่ต้องมีการคำนวณใดๆ กฎการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของซีเนอร์และชนูลสำหรับรหัสคู่ใดๆ สรุปได้ดังตาราง

ตาราง 1 ดัชนีความสอดคล้องของ ซีเนอร์และชนูลระหว่างอาซีฟที่ปรารถนาและอาซีฟที่ได้จากการทำแบบสำรวจ SDS

ระดับความสอดคล้อง	ความหมายของค่าระดับความสอดคล้อง	รหัสอาซีฟที่เลือก	รหัสอาซีฟที่ได้จากการทำแบบสำรวจ SDS
6	รหัสทั้ง 3 เหมือนกันทุกประการ	<u>RIE</u>	<u>RIE</u>
5	สองรหัสแรกของรหัสเหมือนกันและเรียงลำดับเหมือนกัน	<u>RIA</u>	<u>RIS</u>
4	ตัวอักษรของรหัสเหมือนกันแต่เรียงลำดับต่างกัน	REI ERI REI	IER REI EIR
3	อักษรตัวแรกของรหัสเหมือนกัน	<u>SIA</u>	<u>SER</u>
2	อักษรสองตัวแรกในรหัสหนึ่งเหมือนกันกับสองตัวแรกในอีกรหัสหนึ่ง	<u>RIC</u> <u>CES</u> ASE	<u>IER</u> <u>SCR</u> ESI
1	อักษรตัวแรกของรหัสใดๆ เหมือนกับอักษรในอีกรหัสหนึ่ง	<u>SEA</u>	<u>AIR</u>
0	อักษรตัวแรกในรหัสใดรหัสหนึ่งไม่เหมือนกับอีกรหัสหนึ่ง	IRE	SEA

3. ดัชนี ไอซาน (The Iachan Index) เป็นการวิเคราะห์อักษร 3 ตัว ของรหัสอาชีพ 2 ชุด (ระดับคะแนนความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0-28 คะแนน) ในการคำนวณหาระดับคะแนนความสอดคล้องทำได้โดยการใช้หาความเหมือนกันระหว่างตัวอักษรตัวแรก อักษรตัวที่สอง และอักษรตัวที่สามของรหัสอาชีพที่ได้จากการทำแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (SDS) โดยพิจารณาจากความใกล้ชิดของตัวอักษร

ตาราง 2 การคำนวณหาระดับความสอดคล้องในการเลือกอาชีพ โดยใช้ Iachan Index

รหัสอาชีพที่ปรารถนา รหัสอาชีพจาก SDS	อักษรตัวที่ 1	อักษรตัวที่ 2	อักษรตัวที่ 3	ไม่สอดคล้อง
อักษรตัวที่ 1	22	10	4	0
อักษรตัวที่ 2	10	5	2	0
อักษรตัวที่ 3	4	2	1	0

ตามตารางข้างบนสามารถคำนวณ คะแนนดัชนีไอซาน (Iachan Index) จากอักษรที่ได้จากแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (SDS) และอักษรที่ได้จากรหัสของอาชีพจริง

ถ้ารหัสที่ได้จาก SDS (Self Directed Search) = REI และรหัสของอาชีพจริง = REI

คะแนนความสอดคล้อง = 28 คำนวณจาก 22+5+1

ถ้ารหัสที่ได้จาก SDS (Self Directed Search) = REI และรหัสของอาชีพจริง = RIE

คะแนนความสอดคล้อง = 26 คำนวณจาก 22+2+2

ถ้ารหัสที่ได้จาก SDS (Self Directed Search) = REI และรหัสของอาชีพจริง = SRE

คะแนนความสอดคล้อง = 12 คำนวณจาก 10+2

ถ้ารหัสที่ได้จาก SDS (Self Directed Search) = REI และรหัสของอาชีพจริง = SAI

คะแนนความสอดคล้อง = 1

วิธีการคิดคะแนนความสอดคล้องในการเลือกอาชีพ ดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปและอธิบายรายละเอียดได้ว่า

ถ้าอักษรของรหัสอาชีพจริงตัวที่ 1 ตรงกับตัวอักษรของรหัสอาชีพตัวที่ 1 ของแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ SDS (Self Directed Search) จะได้คะแนน 22 คะแนน

ถ้าอักษรของรหัสอาชีพจริงตัวที่ 2 ตรงกับตัวอักษรของรหัสอาชีพตัวที่ 1 ของแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ SDS (Self Directed Search) จะได้คะแนน 10 คะแนน

ถ้าอักษรของรหัสอาชีพจริงตัวที่ 2 ตรงกับตัวอักษรของรหัสอาชีพตัวที่ 2 ของแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ SDS (Self Directed Search) จะได้คะแนน 5 คะแนน

ถ้าอักษรของรหัสอาชีพจริงตัวที่ 2 ตรงกับตัวอักษรของรหัสอาชีพตัวที่ 3 ของแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ SDS (Self Directed Search) จะได้คะแนน 2 คะแนน

ถ้าอักษรของรหัสอาชีพจริงตัวที่ 2 ไม่ตรงกับตัวอักษรของรหัสอาชีพของแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ SDS (Self Directed Search) จะได้คะแนน 0 คะแนน

ถ้าอักษรของรหัสอาชีพจริงตัวที่ 3 ตรงกับตัวอักษรของรหัสอาชีพตัวที่ 1 ของแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ SDS (Self Directed Search) จะได้คะแนน 4 คะแนน

ถ้าอักษรของรหัสอาชีพจริงตัวที่ 3 ตรงกับตัวอักษรของรหัสอาชีพตัวที่ 2 ของแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ SDS (Self Directed Search) จะได้คะแนน 2 คะแนน

ถ้าอักษรของรหัสอาชีพจริงตัวที่ 3 ตรงกับตัวอักษรของรหัสอาชีพตัวที่ 3 ของแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ SDS (Self Directed Search) จะได้คะแนน 1 คะแนน

ถ้าอักษรของรหัสอาชีพจริงตัวที่ 3 ไม่ตรงกับตัวอักษรของรหัสอาชีพของแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ SDS (Self Directed Search) จะได้คะแนน 0 คะแนน

ค่าที่ไม่เกิดขึ้นในการคำนวณหาระดับความสอดคล้องในการเลือกอาชีพ โดยใช้ Iachan Index ได้แก่ 3,5,7,15,17,18,19 และ 25 ค่าที่หายไปเหล่านี้เป็นผลเนื่องมาจากการถ่วงน้ำหนักที่ใช้ในการคำนวณหาค่าดัชนี (Holland . 1994: 17)

จาก 3 วิธีดังที่กล่าวมาจะเห็นว่าวิธีที่ 1 เป็นวิธีที่ค่อนข้างหยาบ กล่าวคือจะดูเฉพาะตัวอักษรตัวแรกของรหัส วิธีที่สอง 2 จำนวนจากส่วนกลับของความน่าจะเป็นจากคู่อักษรใดๆในการเลือกตัวอักษร 2 หรือ 3 ตัว ซึ่งเป็นวิธีที่ละเอียดกว่าวิธีแรก ส่วนวิธีที่ 3 เป็นวิธีที่ละเอียดที่สุด เพราะพิจารณาถึงลำดับความสำคัญของอักษรแต่ละตำแหน่งด้วย ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการคำนวณหาระดับความสอดคล้องในการเลือกอาชีพด้วยเทคนิคดัชนี ไอชาน (The Iachan Index)

ฮอลแลนด์ (Holland ,1979) ได้อธิบายการแปลความหมาย และการทำความเข้าใจกับคะแนนรหัสที่ได้จากแบบสำรวจ SDS ได้เป็นกฎดังนี้

1. กฎเลข 8 เมื่อได้คะแนนและรหัสอักษร 3 ตัว ออกมาแล้ว ขอให้ดูระดับคะแนนแต่ละตัวว่ามีความแตกต่างกันเกิน 8 คะแนนหรือไม่ ถ้าลบกันแล้วแตกต่างกันไม่ถึง 8 ก็แสดงว่ารหัสตัวใดตัวหนึ่งอาจถูกนำมาเป็นรหัสตัวแรกก็ได้ เช่น เด็กทำแบบสำรวจแล้วได้คะแนนสูงสุดคือ R=30 I=25 และ E=23 รหัสที่ได้คือ R I E ก็จริงอยู่ แต่เมื่อดูคะแนนความแตกต่างรหัสแต่ละตัวแล้วแตกต่างกันไม่ถึง 8 แสดงว่าตัวอักษร R หรือ I อาจนำมาใช้เป็นตัวแรกของรหัสได้เท่าๆกัน ดังนั้นอาชีพที่เราควรให้เด็กได้ทราบก็จะเป็นอาชีพที่เกิดจากรหัส 2 ประเภท คือ ทั้ง R I E และ I R E ก็ได้เช่นกัน

2. กฎการสำรวจให้ทั่วถึงและละเอียด รหัสที่ได้จากแบบสำรวจ SDS จัดเป็นความพยายามที่จะชี้ทิศทางกลุ่มอาชีพใหญ่ๆ แต่ปรากฏว่าผู้ใช้ SDS ส่วนมากจะเจาะจงดูอาชีพเฉพาะที่ตรงกับรหัสของตนเองเท่านั้น จริงๆแล้ว SDS จะใช้ได้ประโยชน์อย่างสูงสุดถ้าหากว่าผู้ใช้จะสำรวจดูอาชีพอื่นๆ ที่เกิดจากการผสมกันในรูปแบบต่างๆ ของรหัสอาชีพที่ได้รับ

3. กฎการกระจายรหัสภายในกลุ่มอาชีพ จากการพัฒนาแบบสำรวจของ ฮอลแลนด์ มักพบว่าบุคคลที่มีบุคลิกภาพชนิดหนึ่งๆ ก็จะประกอบอาชีพที่ตรงกับบุคลิกภาพของตนเอง แต่ในความเป็นจริงแล้วพบว่า ในทุกๆ อาชีพมีคนที่มีบุคลิกหลากหลายอยู่ในอาชีพนั้นๆ ในเรื่องการกระจายของรหัสอาชีพภายในอาชีพเดียวกันนี้ พบว่าโดยส่วนใหญ่ 75% ที่ผู้ประกอบอาชีพนั้นจะมีรหัสอาชีพตามอาชีพที่ประกอบ และมีอีก 10% ของผู้ที่มีบุคลิกภาพรหัสอื่นมาประกอบอาชีพเดียวกัน แต่ทั้งนี้มักจะมีรหัสตัวใดตัวหนึ่งใน 3 ของอาชีพที่ตนกำลังประกอบอยู่เสมอ

4. กฎการผสมของรหัสอาชีพ ในการที่รหัสจะออกมาเป็นตัวอักษรอะไรนั้น การผสมผสานของรหัสไม่ได้ออกมาในอัตราส่วนที่เท่ากัน รหัสบางตัวมีการผสมกันมากกว่ารหัสตัวอื่น เช่น ถ้าเราดูเฉพาะรหัส 2 ตัวแรก คือ S A จะมีการเข้าคู่กันมากกว่าการผสมกันของ R E ดังนั้นในหนังสือค่าแปลรหัสอาชีพของ ฮอลแลนด์ จึงมีการแปลเฉพาะรหัสอาชีพที่มีการผสมกันมากๆ เท่านั้น เป็นเหตุให้คนบางคนทำแบบสำรวจและได้รหัสออกมาแต่ไม่มีค่าแปลรหัสหรือไม่ก็มีกลุ่มอาชีพสำหรับเขา

ฮอลแลนด์ เชื่อว่าบางคนที่ไม่ได้มีรหัสอาชีพในหนังสือคู่มือแปลรหัสนั้นแสดงว่า การผสมผสานกันของรหัสของเขานั้นเป็นสิ่งที่ไม่เกิดกับคนส่วนมาก ทำให้เขาไม่กำหนดรหัสอาชีพนั้น และยังแสดงให้เห็นว่าบุคคลประเภทนี้อาจหางานทำยาก เพราะลักษณะบุคลิกภาพอาจมีความชอบที่ขัดแย้งกัน

3 . 7 คุณภาพของแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (S D S)

ฮอลแลนด์ (Gerken.1993 : 50;citing Holland.1985b) ได้หาความเชื่อมั่นของแบบสำรวจ SDS โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาชาวฝรั่งเศสอายุระหว่าง 19-25 ปี จากวิทยาลัย 2,000-6,000 แห่ง ด้วยวิธีหาความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน 20 (Kuder – Richardson 20) ผลการศึกษาพบว่าในกลุ่มตัวอย่างจากวิทยาลัยหญิง มีระดับความเชื่อมั่นที่ระดับ .85 และในกลุ่มตัวอย่างจากวิทยาลัยชาย มีระดับความเชื่อมั่นที่ระดับ .88 - .91

ซีเนอร์ และซูลล์ (Gerken .1993 : 51; citing Zener and Schnuelle. 1972) ได้ศึกษาหาความเชื่อมั่นของแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (SDS) จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้วิธีหาความเชื่อมั่นแบบอิงกลุ่ม แบบหาความคงที่ (Stability) ผลการศึกษาพบว่าในกลุ่มนักเรียนหญิงมีความเชื่อมั่นที่ระดับ .78 และในกลุ่มนักเรียนชาย มีความเชื่อมั่นที่ระดับ .83

อัคราภรณ์ บรรลือทรัพย์ (2526 : 26 ,52) ได้ศึกษาความเที่ยงตรงของแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (SDS) ซึ่ง จอห์น ฮอลแลนด์ ได้สร้างไว้ในปี 1972 และปรับปรุงในปี 1977 ฉบับที่แปลเป็นภาษาไทยโดย รองศาสตราจารย์ ดร.นวลศิริ เปาโรหิตย์ ภาควิชาจิตวิทยาให้คำปรึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยนำแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (SDS) ไปใช้กับนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 140 คน คัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ได้ 120 ฉบับ นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นำผลที่ได้ไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธี Kuder – Richardson สูตร KR – 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจทั้งฉบับ 0.97 จากการศึกษายังพบว่าผู้ที่ประกอบอาชีพ 3 ประเภท คือ งานวิทยาศาสตร์และเทคนิค งานบริการการศึกษาและสังคม และงานด้านศิลปะในหลายอาชีพได้แก่ ช่างซ่อมโทรทัศน์ ช่างรังสีเทคนิค เกษัชกร ครูแนะแนว รวมจำนวน 450 คน โดยศึกษาเฉพาะความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) และความตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) ผลการศึกษาพบว่าเมื่อนำแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพมาใช้กับคนไทยจะมีความตรงตามโครงสร้างสูง และมีความตรงตามสภาพสูงด้วยในอาชีพช่างซ่อมโทรทัศน์ ช่างรังสีเทคนิค เกษัชกร ครูแนะแนว ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องสำอางค์ สถาปนิก และประชาสัมพันธ์ โดยในแต่ละอาชีพดังกล่าวจำนวนของรหัสอาชีพ จากการตอบแบบสำรวจที่มีอักษรตัวแรกของรหัสอาชีพตรงกับอักษรย่อแสดงกลุ่มอาชีพตามทฤษฎีของ ฮอลแลนด์มีจำนวนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป และพบว่ามีความตรงต่ำในอาชีพ เจ้าหน้าที่พนักงาน โรงแรม และอาชีพครูสอนศิลปะ คือ มีจำนวนของรหัสอาชีพของ ฮอลแลนด์ ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ต่ำกว่าร้อยละ 49 ซึ่งสรุปได้ว่าแบบสำรวจนี้ใช้ได้ผลดีมากกับกลุ่มวิชาชีพ (Professional) ซึ่งผู้ประกอบอาชีพมี

ความสนใจอย่างจริงจัง ใช้เวลาในการศึกษาพอสมควร และใช้ไม่ค่อนได้ผลนักกับกลุ่มอาชีพที่ไม่กำหนดคุณสมบัติชัดเจนแน่นอน หรือเป็นอาชีพที่ผู้ประกอบการอาชีพนั้นไม่ได้รับการศึกษาฝึกฝน อบรมเพื่อมาประกอบอาชีพนั้นๆ เช่น อาชีพเจ้าหน้าที่พนักงาน พนักงานโรงแรม และครูสอนศิลปะ

อุบลลักษณ์ ไชยชนะ (2542) ได้นำแบบสำรวจความสนใจในอาชีพ (SDS) ของฮอลแลนด์ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 จำนวน 100 คน และคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ได้ 96 ฉบับ ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (- Coefficient) ด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach) โดยแยกเป็นแต่ละหมวดดังนี้

หมวดกิจกรรม	ค่าความเชื่อมั่น	= .8512
หมวดความสามารถ	ค่าความเชื่อมั่น	= .8975
หมวดอาชีพ	ค่าความเชื่อมั่น	= .9530
หมวดการประเมินตนเอง	ค่าความเชื่อมั่น	= .7369

และค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจ SDS ทั้งฉบับ = .9701

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเลือกอาชีพ

งานวิจัยต่างประเทศ

ฟอร์เรสต์ (คมเพชร ฉัตรสุภกุล. 2521 : 23 ; อ้างอิงจาก J.L Forest. 1956) ได้ศึกษาถึงโครงการอาชีพของนักเรียนจำนวน 507 คน พบว่า ครึ่งหนึ่งของจำนวนนักเรียนจะเปลี่ยนแปลงการเลือกอาชีพระหว่างอยู่ในปีสุดท้ายของโรงเรียนขณะที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่ 3 ระดับวิทยาลัย ผู้หญิงจะมีการเปลี่ยนแปลงน้อยกว่าผู้ชาย

จากผลการศึกษาของฟอร์เรสต์ แสดงให้เห็นว่าบุคคลมีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ เพราะจะมีการเปลี่ยนแปลงการเลือกอาชีพ และจำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงนี้ก็เป็นจำนวนไม่น้อย กล่าวคือ เกิน 50% ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้แต่บุคคลที่อยู่ในระดับวิทยาลัยแล้วก็ตาม ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงการเลือกอาชีพ ยิ่งนับได้ว่าการเลือกอาชีพของบุคคลเหล่านี้จะมีปัญหามาก

ลีอง (Lyon. 1959 : 890) ได้ศึกษาองค์ประกอบด้านประสบการณ์ แรงจูงใจ และบุคลิกภาพ ที่มีความสำคัญกับการเลือกอาชีพของนิสิตปีที่หนึ่ง ของมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ปี 1956 - 1957 ที่ตัดสินใจการเลือกอาชีพไว้แล้ว จำนวน 82 คน กับพวกที่ยังตัดสินใจเลือกไม่ได้ จำนวน 87 คน ผลปรากฏว่า นิสิตที่เลือกอาชีพไว้แล้วมี

ความคุ้นเคยกับอาชีพของบิดาและความต้องการมีอาชีพตามบิดามากกว่ากลุ่มที่ยังตัดสินใจเลือกไม่ได้

คูเดอร์ (Kuder. 1966 : 160) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีต่อผลการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนหลายพันโรงเรียนในสหรัฐอเมริกา ปรากฏว่านักเรียนส่วนมากได้คำนึงถึงหลักเหล่านี้เป็นสำคัญ ความนิยมที่มีต่อบุคคลที่ประกอบอาชีพนั้นๆ รายได้สูง อาชีพที่ผู้ปกครองเห็นชอบสนับสนุน อาชีพที่แต่งเครื่องแบบแล้วดูน่าเกรงขาม อาชีพที่ไม่มีโอกาสทดลองทำงาน อาชีพที่เคยตั้งใจไว้ตั้งแต่เด็กที่ว่าจะเลือกอาชีพที่ตนมีความสนใจ โดยสรุปเอาว่าถ้าตนชอบก็จะทำได้ดี โดยไม่คำนึงถึงความสามารถ ซึ่งแหล่งนี้อาจก่อให้เกิดปัญหาตามมาภายหลังก็เป็นได้

งานวิจัยในประเทศ

มนัส ประสงค์ (2526) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการสละสิทธิ์เข้าเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของนักเรียน ที่สอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยได้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่สละสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย จำนวน 669 คน จากการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มผู้สละสิทธิ์เข้ามหาวิทยาลัย แต่เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่าองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการสละสิทธิ์ และเป็นปัจจัยปัญหาของนักเรียน ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดยรวมมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ คุณลักษณะของคณะ คุณลักษณะของนักเรียน ลักษณะที่ตั้งของมหาวิทยาลัย การเงินและครอบครัว ความพึงพอใจของครอบครัว จาก 5 องค์ประกอบ องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดที่ทำให้นักเรียน สละสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย คือ คุณลักษณะของคณะที่นักเรียนสอบได้ และมักจะสละสิทธิ์ มีดังนี้ คณะที่สอบได้เรียนจบแล้วหางานยาก ตลาดแรงงานไม่ต้องการ คิดว่าเข้าคณะนี้แล้ว จะหารายได้ไม่พอกับค่าครองชีพ มหาวิทยาลัยที่สอบได้ไม่มีชื่อเสียงพอ คณะที่สอบได้ไม่เป็นที่กล่าวขวัญของสังคม คิดว่าเมื่อจบจากนี้แล้ว ออกไปทำงานไม่มีความก้าวหน้าเพียงพอ มีความรู้สึกส่วนตัวเองสอบได้คณะที่ด้อยกว่าเพื่อนคนอื่น เพราะนั่นเป็นสิ่งที่ส่งผลถึงการประกอบอาชีพของนักเรียนในอนาคตเป็นหลักสำคัญ นักเรียนหวังที่จะได้เรียนในคณะที่จบออกไปแล้วหางานได้ง่าย ตลาดแรงงานต้องการสูง เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี มีความมั่นคง มีความก้าวหน้า และเป็นงานที่มีเกียรติ

โรจนา สุขพันธ์ไพฑาราม(2529) ศึกษาเรื่อง การวางแผนอาชีพของนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาคปลายปีการศึกษา 2528-2529 พบว่านักเรียนมีปัญหาในการวางแผนอาชีพเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปัญหาด้านแหล่งฝึกงานที่เหมาะสม ปัญหาด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพทั้งคุณภาพและปริมาณ ปัญหาเกี่ยวกับผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวด้านอาชีพ ปัญหาด้านทุนทรัพย์ใน

การศึกษาวิชาพิเศษเพิ่มเติม ปัญหาด้านโอกาสในการสำรวจตนเองโดยใช้แบบสอบถาม ปัญหาด้านผู้ปกครองไม่สนับสนุนและไม่เห็นความสำคัญในการวางแผนอาชีพส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนอาชีพของตนมากที่สุดพบว่า คือ การรู้จักตนเอง โดยนักศึกษาเกือบทั้งหมดพิจารณาอาชีพจากด้านความมั่นคงเป็นหลัก และเมื่อนักศึกษามีปัญหาในการวางแผนส่วนใหญ่มีวิธีแก้ปัญหอาชีพเรียงตามลำดับดังนี้คือ มุ่งไปทางอาชีพที่ปรารถนาหรือเหตุการณ์ต่อไป ขอคำปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือจากผู้ที่เห็นว่าเหมาะสม เปลี่ยนแผนอาชีพ ส่วนวิธีอื่นในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการวางแผนอาชีพที่ผ่านมา คือ เลิกตั้งความหวังกับอาชีพที่ตนปรารถนาและสะสมทุนทรัพย์ โดยหางานพิเศษที่ไม่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตนปรารถนาเพื่อนำไปใช้จ่ายในการศึกษาวิชาชีพพิเศษ

เสาวนีย์ เก่งตรง (2533:67-71) ซึ่งทำการศึกษาถึงปัญหาของนักเรียนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายและนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2532 ในจังหวัดราชบุรี เกี่ยวกับความต้องการได้รับการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 382 คน และกลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จำนวน 340 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนทั้งสองหลักสูตรมีปัญหาในการเลือกอาชีพและต้องการได้รับการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ ความต้องการลำดับแรกคือ นักเรียนต้องการทราบว่าตนเองเหมาะสมจะประกอบอาชีพอะไร รองลงมาคืออยากทราบว่าระดับสติปัญญาของตนควรจะประกอบอาชีพระดับใด และอยากทราบว่าตนเองมีความถนัดตรงกับอาชีพอะไร และในด้านความต้องการบริการสารสนเทศ คือต้องการทราบวิธีปฏิบัติงานที่ทำให้ประสบความสำเร็จในอาชีพระดับสูงและรองลงมาคือ ต้องการทราบถึงโอกาสที่จะก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ และต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและตำแหน่งงานที่เปิดรับสมัคร

ฉวีวรรณ ไหม่คามิ(2541) ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาที่นักเรียนประสบเมื่อต้องตัดสินใจเลือกคณะ/สาขาวิชาเพื่อสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา จากการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2540 พบว่านักเรียนที่กำลังเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของรัฐบาล มีปัญหาในการเลือกคณะ/สาขาวิชา คือนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีความวิตกกังวลสูงกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางจะมีความวิตกกังวลสูงกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ

กาญจนา ป้องสีดา(2544:บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ ความคับข้องใจในการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ปีการศึกษา 2543 สสำรวจจากนักศึกษา 421 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาโดยรวมมีความคับข้องใจในการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความคับ

ข้อใจในการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการรู้จักตนเอง และ ด้านการรู้ข้อมูลทางอาชีพ ส่วนอีก 2 ด้าน คือ ปัญหาด้านสุขภาพและร่างกาย กับด้านการตัดสินใจและครอบครัวนั้น นักศึกษามีความคับข้องใจในการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพในระดับต่ำ

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสอดคล้องในการเลือกอาชีพ

งานวิจัยต่างประเทศ

ทามาโร (Tamalro.1985:2402) ได้ศึกษาตัวแปรด้านบุคลิกภาพ ความสนใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสาขาช่างอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีของนักเรียนในวิทยาลัยเทคนิคส์ โดยใช้ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนที่มีบุคลิกภาพประเภทการจัดการและธุรกิจ (C) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพประเภทงานช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง(R) และนักเรียนที่มีบุคลิกภาพประเภทงานช่างฝีมือและงานกลางแจ้งกับมีบุคลิกภาพประเภทการจัดการและธุรกิจ(RC)มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพประเภทงานช่างฝีมือและงานกลางแจ้งและบุคลิกภาพประเภทงานงานบริการการศึกษาและสังคม(RS) นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่มีความคงเส้นคงวาในการเลือกอาชีพสูงกว่า จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความคงเส้นคงวาในการเลือกอาชีพต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พรินซ์ (Prince.1985 : 2401) ได้ศึกษาความล้มเหลวของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เรียนด้านวิชาการทางวิทยาศาสตร์ โดยประยุกต์ใช้ ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ ผลการศึกษาพบว่าความสอดคล้องในการเลือกอาชีพตามทฤษฎีฮอลแลนด์ จะเป็นตัวทำนายความสำเร็จในการศึกษาของนักเรียน และพบว่า นักเรียนชายมีความสอดคล้องในการเลือกอาชีพ ส่วนนักเรียนหญิงไม่มีความสอดคล้องในการเลือกอาชีพด้านวิชาการ

อาร์โนลด์(Arnold.1989 : 2108) ได้ศึกษาลักษณะการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนปริญญาตรีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นนักเรียนชาย 24 คน เป็นนักเรียนหญิง 16 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสอดคล้องในการเลือกอาชีพสูงและมีบุคลิกภาพประเภทงานวิทยาศาสตร์และเทคนิค(I) ส่วนผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีบุคลิกภาพผสมผสานกัน

งานวิจัยในประเทศ

ดวงคำ ชันกสิกร(2528) ศึกษาเกี่ยวกับ ความสอดคล้องระหว่างสาขาที่ศึกษากับบุคลิกภาพด้านอาชีพ วัดโดยแบบทดสอบ SDS และความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2527-2528 ทุกคณะวิชา

จำนวน 690 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาเลือกสาขาวิชาที่ศึกษาสอดคล้องกับบุคลิกภาพด้านอาชีพ ร้อยละ 68.4 พอสอดคล้อง ร้อยละ 16.1 ไม่สอดคล้อง ร้อยละ 15.5 นิสิตคณะอักษรศาสตร์ แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ มีแนวโน้มว่า นิสิตจะเลือกวิชาที่ศึกษาได้สอดคล้องกับบุคลิกภาพด้านอาชีพมาก ส่วนนิสิตที่เลือกวิชาที่ศึกษาได้สอดคล้องกับบุคลิกภาพด้านอาชีพน้อยที่สุด คือ คณะนิติศาสตร์ และนักศึกษาที่เลือกสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้ในอันดับท้ายๆเลือกสาขาวิชาที่ศึกษาได้สอดคล้องกับบุคลิกภาพด้านอาชีพน้อยกว่าผู้ที่เลือกสอบเข้าสถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้ในอันดับต้นๆ และพบอีกว่านิสิตมีความต้องการบริการแนะแนวด้าน สารสนเทศทางอาชีพมากที่สุด

วัลภา เกษัชชา(2528) ศึกษาเกี่ยวกับ ความสอดคล้องระหว่างสาขาที่ศึกษากับบุคลิกภาพด้านอาชีพ วัดโดยแบบทดสอบSDS และความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2527-2528 10 คณะวิชา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาเลือกสาขาวิชาที่ศึกษาสอดคล้องกับบุคลิกภาพด้านอาชีพ ร้อยละ 42.0 พอสอดคล้อง ร้อยละ 35.2 ไม่สอดคล้อง ร้อยละ 22.8 โดยนักศึกษาคณะวิชาต่างๆมีความสอดคล้องระหว่างสาขาวิชาที่ศึกษากับลักษณะบุคลิกภาพด้านอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้ในอันดับต่างกัน มีความสอดคล้องระหว่างสาขาวิชาที่ศึกษากับลักษณะบุคลิกภาพด้านอาชีพไม่แตกต่างกัน เมื่อเรียงลำดับจากสาขาวิชาที่ศึกษากับลักษณะบุคลิกภาพด้านอาชีพจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ เทคนิคการแพทย์ ทันตแพทยศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เกษตรศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ นักศึกษาทุกคณะมีความต้องการบริการแนะแนวด้าน บริการสารสนเทศทางอาชีพมากที่สุด

ณัฐรา มุลจินดา(2528) ศึกษาเกี่ยวกับ ความสอดคล้องระหว่างสาขาที่ศึกษากับบุคลิกภาพด้านอาชีพ วัดโดยแบบทดสอบSDS และความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2527-2528 จำนวน 400 คน จากทุกคณะวิชา ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาเลือกสาขาวิชาที่ศึกษาสอดคล้องกับบุคลิกภาพด้านอาชีพ ร้อยละ 46.5 พอสอดคล้อง ร้อยละ 19.5 ไม่สอดคล้อง ร้อยละ 34.5 โดยนักศึกษาต่างคณะวิชาเลือกสาขาวิชาที่ศึกษาได้ความสอดคล้องกับบุคลิกภาพด้านอาชีพแตกต่างกัน โดยนักศึกษา คณะวารสารศาสตร์มีแนวโน้มว่าเลือกสาขาวิชาที่ศึกษาได้ความสอดคล้องกับบุคลิกภาพด้านอาชีพมากที่สุดและนักศึกษาที่สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐได้ในอันดับต่างกันเลือกสาขาวิชาที่ศึกษาได้ความสอดคล้องกับบุคลิกภาพด้านอาชีพไม่แตกต่างกัน

นักศึกษามีความต้องการบริการแนะแนวด้าน ในเรื่องข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งงาน ลักษณะงาน แนวโน้มตลาดแรงงาน งานพิเศษ และการศึกษาต่อ

อุบลลักษณ์ ไชยชนะ(2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับ ความสอดคล้องในการเลือก คณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปีที่ 1 คณะวิทยาศาสตร์ และคณะเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2542 จำนวน 269 คน โดยรวมพบว่า ร้อยละ 16.8 มีความสอดคล้องในการเลือกคณะอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 37.2 มีความสอดคล้องในการเลือกคณะอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 12.6มีความสอดคล้องในการเลือกคณะอยู่ในระดับน้อย ร้อยละ 33.4ไม่มีความสอดคล้องในการเลือกคณะ โดยนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน ศึกษาในคณะต่างกัน มีความสอดคล้องในการเลือกคณะต่างกัน

ศรีเรือน แก้วกังวาล(2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะบุคลิกภาพของ นักศึกษาไทย 6 สาขาอาชีพ โดยใช้แบบทดสอบ MBTI (Myers-Briggs Type Indicator) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 4 สาขาอาชีพจำนวนอย่างน้อยที่สุดกลุ่มละ 500 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษา 6 กลุ่มสาขาอาชีพเลือกอาชีพได้ทั้งตรงและไม่ตรงกับลักษณะ บุคลิกภาพของตนตามแนว MBTI นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาไทยมีแนวโน้มเก็บตัว มากกว่าแสดงตัว นักศึกษาเลือกอาชีพตามเพื่อน/พ่อแม่ รู้สึกว่าตนเลือกอาชีพไม่ตรงกับนิสัย และมีแนวโน้มเปลี่ยนอาชีพ นักศึกษาที่รู้สึกว่าตนเองเลือกอาชีพตรงกับนิสัยตนเองมากที่สุดคือ วิศวกรรมศาสตร์(82%) รองลงมาคือ แพทยศาสตร์(65%) นักศึกษาอีก 4 กลุ่ม คือ กฎหมาย คอมพิวเตอร์ มนุษยศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ รู้สึกว่าตนเลือกอาชีพตรงกับนิสัยตนเองเพียง 50-55 % เท่านั้น

4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การรู้จักตนเอง การรู้ข้อมูลอาชีพ การวางแผน อาชีพ

งานวิจัยต่างประเทศ

ซิกเลอร์ (Ziegler.1970 : 133 – 136) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรู้จักตนเอง และความคิดรวบยอดในเรื่องสมาชิกของงานอาชีพนั้นๆ กับความสนใจในอาชีพของนักศึกษา ชายระดับวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาจะบรรยายความคิดรวบยอดในงานอาชีพที่เขาชอบมากที่สุด คล้ายคลึงกับตนเองมากกว่าชนิดของบุคคลในงานอาชีพที่เขาชอบน้อยที่สุด แสดงว่า บุคคลจะเลือกชอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งตามความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองนั้น คือ มีความสัมพันธ์ระหว่างการรู้จักตนเอง และการเลือกชอบอาชีพของบุคคล

จีเทอร์(Jeter: 1977) ได้ศึกษาผลของรูปแบบการสอนโดยเน้นกระบวนการสอนอาชีพ แต่ละขั้นขององค์ประกอบที่เกี่ยวกับการรู้จักตนเอง การรู้จักอาชีพ การตัดสินใจทางอาชีพ การวางแผนอาชีพ และการจัดวางตัวบุคคลให้เหมาะสมกับอาชีพ กับการสอนที่เน้นการจัดการ

กิจกรรมที่เกี่ยวกับพัฒนาการทางอาชีพเช่นเดียวกับกลุ่มแรก ที่มีต่อวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนระดับ 10 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมปลายระดับ 10 จากตำบลปอนดิเอคและมิชิแกน จำนวน 182 คน ซึ่งสุ่มมาจากนักเรียน 3 ห้องเรียน โดยห้องเรียนที่1 เป็นกลุ่มทดลองที่สอนโดยเน้นกระบวนการ ห้องเรียนที่2 เป็นกลุ่มทดลองที่สอนโดยเน้นการจัดกิจกรรม ส่วนห้องเรียนที่3 เป็นกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการสอนทางด้านพัฒนาการทางอาชีพ กลุ่มทดลองสองกลุ่มใช้เวลาเรียนวันละ 1 ชั่วโมง รวม 4 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบวัดวุฒิภาวะทางอาชีพของไคร์สท โดยทั้ง 3 กลุ่มได้รับการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยเน้นกระบวนการมีคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพสูงกว่ากลุ่มทดลองที่สอนโดยเน้นการจัดกิจกรรมและกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนกลุ่มทดลองที่สอนโดยเน้นการจัดกิจกรรมมีคะแนนวุฒิภาวะไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุม แสดงว่าวิธีการการสอนอาชีพที่ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางอาชีพควรใช้วิธีแบบกระบวนการ เพราะจะทำให้นักเรียนรู้จักตนเอง รู้ข้อมูลอาชีพมากขึ้น มีจุดมุ่งหมายในอาชีพที่เด่นชัดมากขึ้น และมีการวางแผนทางอาชีพที่ใกล้เคียงกับความจริง

แมคเดอนอท (Mc Dermott.1977 : 4466-4469A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการรู้จักตนเองและข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมด้านอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาในระดับ 10 ในรัฐแคลิฟอร์เนีย จำนวน 140 คน พบว่า การให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและการรู้จักตนเองทำให้มีพัฒนาการทางอาชีพและเกิดวุฒิภาวะดีขึ้น

ดินส์โซ(Dinzzo. 1978) ได้ศึกษาถึงผลของรูปแบบกลุ่มให้คำปรึกษาทางอาชีพต่อวุฒิภาวะทางอาชีพและพัฒนาการส่วนบุคคลของนักศึกษาหญิงที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหญิงจำนวน 65 คน แห่งมหาวิทยาลัยฟลอริดา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่ากลุ่มปฏิบัติการในการวางแผนอาชีพและชีวิตสามารถเพิ่มระดับวุฒิภาวะทางอาชีพและพัฒนาการส่วนบุคคล เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสำรวจความต้องการในการพัฒนาการทางอาชีพ แบบวัดวุฒิภาวะทางอาชีพของผู้ใหญ่ แบบสำรวจค่านิยมในอาชีพ กลุ่มทดลองใช้เวลาเข้ากลุ่มปฏิบัติการ 4 สัปดาห์ ซึ่งมีรายละเอียดในเรื่องการประเมินตนเอง ข้อมูลทางอาชีพ กระบวนการตัดสินใจ การพัฒนาทักษะในการทำงาน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้รับการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มทดลองมีความเข้าใจในความสนใจ ค่านิยม โอกาสในการทำงาน ทักษะจากประสบการณ์ชีวิต การตัดสินใจ การสื่อสารระหว่างบุคคล การเขียนจดหมายสมัครงาน การสัมภาษณ์ วิธีการหางาน

ฮิก(Haig. 1981 : 156 - 159) ได้ศึกษาถึงผลการเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มของนักเรียนระดับ 12 แห่งวิทยาลัยโคราห์(Korah) กลุ่มทดลองมีจำนวน 85 คน ซึ่งได้รับโปรแกรม

กลุ่มนั้นประกอบไปด้วยกิจกรรม การรู้จักตนเอง(Self-awareness) การค้นหาประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อม สมาชิกในกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อนำไปสู่การวางแผนอาชีพ กลุ่มควบคุม จำนวน 74 คน โดยทั้ง 2 กลุ่มได้รับการทดสอบก่อนและหลังการทดลองโดยแบบวัดพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์ และแบบรายงานตัวเอง (Self Report) ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับโปรแกรมกลุ่มมีคะแนนวุฒิภาวะทางด้านทัศนคติต่ออาชีพ สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมที่ประกอบไปด้วยกิจกรรม การรู้จักตนเอง การค้นหาประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อม ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเลือกอาชีพสูงขึ้น

งานวิจัยในประเทศ

ชวลี คชนทร์เดชา (2534) ได้ศึกษาเปรียบเทียบถึงผลของการรู้ข้อมูลอาชีพจาก 2 วิธี ได้แก่ การรู้ข้อมูลอาชีพโดยใช้โปรแกรมข้อสนเทศทางอาชีพกับการรู้ข้อมูลอาชีพโดยการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มที่มีต่อทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางพลศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชุมพร ผลการศึกษาปรากฏว่า ภายหลังการทดลองกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางพลศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มกับโปรแกรมข้อสนเทศทางอาชีพมีผลต่อทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางพลศึกษาไม่แตกต่างกัน สรุปได้ว่านักเรียนมีความสามารถในการเลือกอาชีพสูงขึ้นเมื่อรู้ข้อมูลอาชีพ

ธรรารัตน์ วงศ์สุวรรณ(2537) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มกับการให้ข้อมูลทางอาชีพที่มีต่อเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนนวมราช "ประชานิมิต" จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. โดยกลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 15 คนได้รับกิจกรรมกลุ่ม 10 ครั้ง ส่วนกลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 15 คนได้รับข้อสนเทศทางอาชีพ 8 ครั้ง ก่อนและหลังทดลอง 1 สัปดาห์ให้ทั้งสองกลุ่มตอบแบบสอบถามแล้วนำผลมาวิเคราะห์โดยใช้สูตรของ The Wilcoxon Matched-Pairs Signed Ranks Test และ The Mann -Whitney U-test ผลการศึกษาวิจัยพบว่า หลังการทดลองนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและที่ได้รับข้อมูลทางอาชีพมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระสูงขึ้น และนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าการรู้ข้อมูลอาชีพจะทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเลือกอาชีพดีขึ้น

วีระยา สุทธยาคม (2541) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยใช้การวิเคราะห์หาสาเหตุ (Path Analysis) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 วิทยาเขตพาณิชยการของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลส่วนกลาง จำนวน 709 คน ตัวแปรอิสระ

ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาชีพพ่อแม่ การรู้จักตนเอง ค่านิยมในการทำงาน ตัวแปรตามคือ วุฒิภาวะทางอาชีพ ผลการศึกษาพบว่า การรู้จักตนเองมีผลโดยตรงและโดยอ้อมต่อวุฒิภาวะทางอาชีพ นอกจากนี้การรู้จักตนเองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย ส่วนอาชีพ พ่อแม่มีอิทธิพลโดยอ้อมต่อวุฒิภาวะทางอาชีพโดยผ่านมาทางผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและค่านิยมในการทำงาน จากงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าถ้าทำให้นักเรียนรู้จักตนเองนักเรียนจะมีความสามารถในการเลือกอาชีพสูงขึ้น

นිරุช เทพหัสติน ณ อยุธา(2542) ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการรู้จักความสามารถตนเองและภาวะอำนาจภายใน-ภายนอกตน ที่มีต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพที่เป็นวัฒนธรรมและไม่เป็นวัฒนธรรมตามเพศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ปี 3 และปี 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เลือกเรียนวิชา เกษตรศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ พลศึกษา รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ อักษรศาสตร์ การศึกษาปฐมวัย บรรณารักษศาสตร์ การบัญชี จำนวน 200 คน จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่เลือกอาชีพไม่เป็นไปตามวัฒนธรรมตามเพศไม่ค่อยรู้จักตนเอง เชื่อในอำนาจภายนอกตน ส่วนนักศึกษาที่เลือกอาชีพเป็นไปตามวัฒนธรรมตามเพศจะรู้จักตนเองมากกว่า สรุปได้ว่าผู้ที่รู้จักตนเองสามารถเลือกอาชีพตรงตามวัฒนธรรมอาชีพตามเพศที่ปรากฏในสังคมขณะนั้นมากกว่าผู้ที่ไม่รู้จักตนเอง

ดวงกมล หงส์รัตน์(2544) ศึกษาเกี่ยวกับ การรู้จักตนเองด้านความสามารถ ด้านค่านิยมในการทำงาน และการวางแผนอาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานบริษัทจำหน่ายและให้บริการเครื่องใช้ไฟฟ้าแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร ปี 2543 จำนวน 363 คน ด้วยวิธีวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุและผล (Path Analysis) โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้เทคนิคแบบขั้นเชิง (Stepwise) ผลการวิจัยพบว่า การรู้จักตนเองด้านความสามารถ และการรู้จักตนเองด้านค่านิยมในการทำงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อกัน และมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการวางแผนอาชีพ

ดวงรัตน์ กวดกิจการ (2544) ได้ศึกษาผลของการให้สารสนเทศเพื่อให้นักเรียนตัดสินใจว่าจะศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาหรือไม่ โดยวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มทางอาชีพกับโปรแกรมการให้ข้อสารสนเทศ ในกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคุรุบุรีวิทยาคม จังหวัดพังงา ปี 2543 ที่มีคะแนนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา ผลการศึกษาพบว่า หลังได้รับข้อสารสนเทศนักเรียนมีกระบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาดีขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวิธีการให้สารสนเทศมีผลทำให้นักเรียนตัดสินใจได้ว่า จะเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาหรือไม่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

งานวิจัยนี้แบ่งเป็น 2 ตอนซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจและทดลองตอนที่ 1 เป็นเชิงสำรวจเกี่ยวกับสภาพการเลือกอาชีพในปัจจุบันของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ว่านักเรียนมีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพประเภทใดใน 6 ประเภท ของฮอลแลนด์ ส่วนตอนที่ 2 เป็นเชิงทดลองเพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพของนักเรียน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 8 กลุ่มโรงเรียน ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนรวมทั้งหมด 117 โรงเรียน และมีจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 916 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียนรวมทั้งหมด 35,629 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างในชั้นสำรวจ

กลุ่มตัวอย่างในชั้นสำรวจเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร เลือกมาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ซึ่งได้กลุ่มโรงเรียน 6 กลุ่ม ได้จำนวนโรงเรียน 6 โรงเรียน และมีจำนวนนักเรียน 400 คน ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 ประมาณกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยการคำนวณ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2540 : 400)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$= \frac{35,629}{1 + 35,629(.05^2)}$$

$$= 396.55 \quad (\text{ประมาณ } 397 \text{ คน})$$

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (กำหนด = .05)

แต่เพื่อความสะดวกในการจัดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสัดส่วนในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

ขั้นที่ 2 สุ่มกลุ่มโรงเรียนจากประชากรมา 6 กลุ่มโรงเรียน

ขั้นที่ 3 สุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกโรงเรียนในแต่ละกลุ่มโรงเรียน ได้โรงเรียนทั้งหมด 6 โรงเรียน

ขั้นที่ 4 สุ่มนักเรียนจากโรงเรียนที่ได้จากขั้นที่ 3 ด้วยวิธีสัดส่วนของจำนวนนักเรียนในแต่ละโรงเรียน ได้จำนวนนักเรียนทั้งสิ้นรวม 400 คน

ตาราง 3 รายชื่อโรงเรียน และ จำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนนักเรียนทั้งหมด (คน)	จำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง (คน)		
		สายวิทย์	สายศิลป์	รวม
1. ราชวินิตมัธยม	405	25	25	50
2. นนทรีวิทยา	450	25	25	50
3. หอวัง	795	50	50	100
4. สุรศักดิ์มนตรี	814	50	50	100
5. สุวรรณารามวิทยาคม	367	25	25	50
6. รัตนโกสินทร์สมโภชน์ (บางขุนเทียน)	375	25	25	50
รวม	3,306	200	200	400

2.2 กลุ่มตัวอย่างในชั้นทดลอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาชั้นทดลองครั้งนี้เป็นนักเรียนชายหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร (กลุ่มเดียวกับชั้นสำรวจ) โดยสุ่มอย่างง่ายเลือกออกมา 1 โรงเรียน จากนั้นคัดเลือกผู้ที่ได้คะแนนจากการทำแบบสำรวจ SDS 0 – 19 คะแนน แล้วดำเนินการสุ่มมา 36 คน (โดยให้ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง และนักเรียนที่มีระดับผลการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ) และแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (SDS)
2. โปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ พร้อมสื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ร่วมในโปรแกรมนี้ ได้แก่

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (Self-Directed Search :SDS) ผู้วิจัยใช้ของ ฮอลแลนด์ (Holland,1979) ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยโดย รศ. ดร. นวลศิริ เปาโรหิตย์ แห่งภาควิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง แบบสำรวจ SDS ได้แบ่งลักษณะทางอาชีพของบุคคลออกเป็น 6 กลุ่มงานอาชีพ ได้แก่ งานช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง (R) งานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(I) งานศิลปะดนตรีและวรรณกรรม (A), งานบริการการศึกษาและสังคม (S), งานจัดการและค้าขาย(E) และงานสำนักงานและเสมียน (C), แบบสำรวจชุดนี้ประกอบด้วย 282 ข้อ คำถามและแบ่งเป็น 4 หมวดคือ หมวดกิจกรรม หมวดสามารถ หมวดอาชีพ และหมวดการประเมินตนเอง ในแต่ละหมวดประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะของผู้มีความสนใจในอาชีพทั้ง 6 กลุ่มงานอาชีพ การตอบคำถามให้ผู้ตอบคำถามเลือกตอบว่า “ชอบ-ไม่ชอบ” “สนใจ-ไม่สนใจ” คะแนนที่ได้จะถูกเปลี่ยนเป็นอักษร 3 ตัวตามรหัสในคู่มือการแปลความหมาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงกลุ่มงานอาชีพที่บุคคลนั้นสนใจหรือสอดคล้องกับตัวเขา

วิธีใช้แบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ(SDS)

ขั้นที่ 1 ให้ผู้ตอบแบบสำรวจเขียนอาชีพที่ปรารถนาจะประกอบในอนาคตไว้ 1 อาชีพ

ขั้นที่ 2 ไปค้นหารหัสอาชีพจากคู่มือค้นหาอาชีพของฮอลแลนด์

ขั้นที่ 3 ตอบคำถาม 282 ข้อ ใน 4 หมวด ซึ่งได้แก่ หมวดกิจกรรม หมวดความสามารถ หมวดความสามารถ หมวดประเมินผลตนเอง และในแต่ละหมวดมีการทดสอบทั้ง 6 กลุ่มอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์

ขั้นที่ 4 เมื่อผู้ตอบแบบสำรวจครบ 282 ข้อ แล้ว ให้รวมคะแนนในแต่ละกลุ่มอาชีพทั้ง 4 หมวด แล้วเรียงคะแนนสูงไปต่ำ กล่าวคือ รหัสอาชีพที่ได้เป็นอักษร 3 ตัว อักษรตัวแรกสุดเป็นอักษรที่ได้คะแนนสูงสุด หรือเป็นแบบบุคลิกภาพทางอาชีพที่เด่น อีก 2 ตัว เป็นอักษรที่ได้คะแนนรองลงมาตามลำดับ รหัสอาชีพนี้จะใช้ในการค้นหาอาชีพต่างๆ ที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนจากคู่มือการค้นหาอาชีพของ จอห์น แอล ฮอลแลนด์ ตัวอย่าง เช่น CODE:SAI พระสงฆ์ นักเทศน์ บรรณารักษ์ ครูสอนการศึกษาพิเศษ นักจิตเวช ผู้แก้ไขการพูด (ออกเสียง) ผู้ช่วยทันตแพทย์ พยาบาลที่มีใบอนุญาตประกอบโรคศิลป์ บรรณารักษ์ เอกสารทางการแพทย์ ทันตอนามัย

ขั้นที่ 5 นำรหัสอาชีพที่ปรารถนา จากขั้นที่ 2 มาเทียบกับรหัสอาชีพที่ได้รับจากการตอบแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (SDS)

ขั้นที่ 6 แปลผล วัดระดับความสอดคล้องในการเลือกอาชีพตามทฤษฎีของ จอห์น ฮอลแลนด์ ด้วยเทคนิคการใช้ดัชนีไอชาน (The Inchan Index)

ถ้าช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 26-28 คะแนน แสดงว่า มีความสอดคล้องกันสูง
 ถ้าช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 20-25 คะแนน แสดงว่า มีความสอดคล้องกันปานกลาง
 ถ้าช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 14-19 คะแนน แสดงว่า มีความสอดคล้องกันน้อย
 ถ้าช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 0 - 13 คะแนน แสดงว่า ขาดความสอดคล้อง

ตัวอย่าง สมมติว่านายสมคิด มีอาชีพที่ปรารถนาคือแพทย์ และจากการทำแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ(SDS) 282 ข้อ ได้คะแนนในแต่ละหมวดดังนี้

หมวด	R	I	S	C	E	A
คะแนนที่ได้จากแบบสำรวจ SDS	25	22	18	13	21	20

อาชีพที่ปรารถนาจะประกอบในอนาคต : แพทย์ รหัสจากคู่มือคือ I S A
 รหัสอาชีพที่ได้จากการทำแบบสำรวจ SDS เรียงตามลำดับคะแนนได้ดังนี้ R I E
 คะแนนความสอดคล้องจากการเปิดตาราง Inchan Index 10 + 0 + 0
 คะแนนที่ได้ = 10 คะแนน

แปลความหมายได้ว่า นายสมคิดมีลักษณะตนไม่สอดคล้องกับอาชีพแพทย์

ตัวอย่าง แบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ SDS (The Self Directed Search)

หมวดที่ 1 กิจกรรม

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย สำหรับกิจกรรมที่ชอบ
ทำ และกาเครื่องหมาย สำหรับกิจกรรมที่ไม่ชอบ หรือรู้สึกเฉยๆ

งานฝีมือและกลองแจ๊ส (R)

_____ 1. แก่เครื่องไฟฟ้า

_____ 2. ซ่อมรถยนต์

งานวิทยาศาสตร์และเทคนิค (I)

_____ 1. อ่านหนังสือวารสารทางวิทยาศาสตร์

_____ 2. งานในห้องปฏิบัติการห้องทดลอง

งานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (A)

_____ 1. ร่าง วาด ระบาย

_____ 2. ตูละคร

งานบริการการศึกษาและสังคม (S)

_____ 1. เขียนจดหมายถึงเพื่อน

_____ 2. เข้าร่วมทำบุญและฟังเทศน์

งานการจัดและธุรกิจ (E)

_____ 1. โน้มน้าวจิตใจผู้อื่น

_____ 2. ขายของ

งานสำนักงานและเสมียน (C)

_____ 1. เก็บรักษาโต๊ะและห้องให้สะอาดเป็นระเบียบ

_____ 2. พิมพ์หนังสือหรือจดหมายสำหรับตนเองและผู้อื่น

หมวดที่ 2 ความสามารถ

คำชี้แจง จงอ่านกิจกรรมต่างๆ ต่อไปนี้ และสำรวจว่านักศึกษามีความสามารถในกิจกรรมเหล่านี้หรือไม่ ถ้ามีให้กาเครื่องหมาย ถ้าไม่มีให้กาเครื่องหมาย

งานฝีมือและกลางแจ้ง (R)

- _____ 1.ฉันสามารถใช้เครื่องมือทางช่างไม้ เช่น เลื่อย หรือเครื่องกลึง
- _____ 2.ฉันรู้วิธีใช้เครื่องวัดกระแสไฟฟ้า

งานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (I)

- _____ 1.ฉันเข้าใจการทำงานของหลอดสุญญากาศ
- _____ 2.ฉันบอกชื่ออาหาร 3 ชนิดที่มีโปรตีนสูงได้

งานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (A)

- _____ 1.ฉันเล่นดนตรีบางชนิดได้
- _____ 2.ฉันสามารถขับร้องเสียงประสานได้ ร่วมในการร้องเพลงหมู่ได้

งานบริการการศึกษาและสังคม (S)

- _____ 1.ฉันสามารถอธิบายสิ่งต่างๆ ให้คนอื่นเข้าใจได้ดี
- _____ 2.ฉันสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

งานจัดการและธุรกิจ (E)

- _____ 1.ฉันเลือกเรียนวิชาเกี่ยวกับธุรกิจในระดับมัธยมและวิทยาลัย
- _____ 2.ฉันสามารถให้คำแนะนำการทำงานแก่ผู้อื่นได้

งานสำนักงานและเสมียน (C)

- _____ 1.ฉันสามารถพิมพ์ดีดได้ 40 คำต่อนาที
- _____ 2.ฉันสามารถใช้เครื่องคิดเลข เครื่องถ่ายเอกสารได้

หมวดที่ 3 อาชีพ

คำชี้แจง แบบสำรวจต่อไปนี้ จะสำรวจความรู้สึกและเจตคติของนักศึกษาเกี่ยวกับงานหลากหลายชนิด หากอาชีพใดที่รู้สึกชอบ หรือน่าสนใจ ให้ทำเครื่องหมาย และทำนองเดียวกันหากไม่ชอบอาชีพใด ให้ทำเครื่องหมาย

งานฝีมือและกลางแจ้ง (R)

- _____ 1.ช่างเทคนิคเครื่องบิน
- _____ 2.ผู้ชำนาญเรื่องสัตว์น้ำหรือสัตว์ป่า

งานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (I)

- _____ 1.นักอุตุนิยมวิทยา
- _____ 2.นักชีววิทยา

งานศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (A)

- _____ 1.นักกวี
- _____ 2.วิทยากร

งานบริการการศึกษาและสังคม (S)

- _____ 1.นักสังคมวิทยา
- _____ 2.ครูโรงเรียนมัธยม

งานจัดการและธุรกิจ (E)

- _____ 1.ผู้ซื้อ-ขายหุ้น นักคาดการณ์ นักพยากรณ์
- _____ 2.ผู้ซื้อ

งานสำนักงานและงานเสมียน (C)

- _____ 1.ผู้ทำบัญชีรายการต่างๆ
- _____ 2.ครูสอนวิชาบริหารธุรกิจ

หมวดที่ 4 การประเมินผลตนเอง

คำชี้แจง จงวงกลมให้คะแนนตนเองในความสามารถด้านต่างๆ ต่อไปนี้ ที่คิดว่านักเรียนมีเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่มีอายุรุ่นราวคราวเดียวกันกับนักเรียน พยายามตอบด้วยความรู้สึกที่แท้จริง เพื่อให้คะแนนที่ออกมาถูกต้องกับสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด และขอให้พยายามหลีกเลี่ยงการให้คะแนนซ้ำๆ กันในความสามารถด้านต่างๆ

ความสามารถ	งานช่างฝีมือ และงาน กลางแจ้ง	วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	ศิลปะ ดนตรี วรรณกรรม	งานบริการ การศึกษา	งานจัดการ และธุรกิจ	งาน สำนักงาน/ เสมียน
สูง	7	7	7	7	7	7
	6	6	6	6	6	6
กลาง	5	5	5	5	5	5
	4	4	4	4	4	4
	3	3	3	3	3	3
ต่ำ	2	2	2	2	2	2
	1	1	1	1	1	1
	R	I	A	S	E	C

ทักษะ	งานช่างฝีมือ และงาน กลางแจ้ง	วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	ศิลปะ ดนตรี วรรณกรรม	งานบริการ การศึกษา	งานจัดการ และธุรกิจ	งาน สำนักงาน/ เสมียน
สูง	7	7	7	7	7	7
	6	6	6	6	6	6
กลาง	5	5	5	5	5	5
	4	4	4	4	4	4
	3	3	3	3	3	3
ต่ำ	2	2	2	2	2	2
	1	1	1	1	1	1
	R	I	A	S	E	C

เกณฑ์การให้คะแนน

เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามเขียนชื่ออาชีพที่ตนปรารถนาจะประกอบในอนาคต แล้วไปค้นหาอาชีพจากคู่มือการจัดประเภทอาชีพตามทฤษฎีของฮอลแลนด์ จากนั้นก็ให้ทำแบบสอบถาม SDS จำนวน 282 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามดังกล่าวมีหลักในการให้คะแนนดังนี้

1. ถ้าตอบ “ใช่ ” หรือ “สนใจ” หรือ “ชอบ” กาเครื่องหมาย ได้คะแนน 1 คะแนน ถ้าตอบ “ไม่ใช่” หรือ “ไม่สนใจ” หรือ “ไม่ชอบ” กาเครื่องหมาย ได้ 0 คะแนน
2. รวมคะแนนที่ได้ทั้งหมดโดยแยกเป็นหมวดตามอักษร คือ R,I,A,S,E และ C
3. รวมคะแนนแต่ละหมวดใหญ่คือ หมวดกิจกรรม หมวดความสามารถ หมวดอาชีพ และหมวดประเมินตนเอง ตามรหัสของหมวดย่อย คือ R,I,A,S,E และ C
4. เรียงคะแนนในหมวดย่อย R,I,A,S,E และ C จากมากไปหาน้อยตามลำดับ
5. นำรหัสของคะแนนที่ได้มากที่สุดตามลำดับ 1,2,3 ไปเปิดคู่มือรหัสการจัดประเภทอาชีพของฮอลแลนด์

2. แบบสำรวจปัญหาในการเลือกอาชีพ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสำรวจปัญหาในการเลือกอาชีพการเลือกอาชีพของพัชรา แย้มสำราญ (2535) ซึ่งสร้างตามกรอบแนวคิดของ จอห์น โอ ไครท์ส (John O. Crites) ร่วมกับแบบสำรวจข้อมูลส่วนตัวนักเรียน มาปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับยุคสมัยและกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบบสำรวจปัญหาในการเลือกอาชีพทั้งหมด 5 ด้านคือ

- ปัญหาด้านความรู้เกี่ยวกับตลาดอาชีพและแรงงาน
- ปัญหาด้านการรู้จักตนเองและการเลือกอาชีพ
- ปัญหาด้านสุขภาพและร่างกายที่มีผลต่อการเลือกอาชีพ
- ปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติต่ออาชีพต่างๆ
- ปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครองและเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพ

ซึ่งในการสร้างแบบสำรวจปัญหาในการเลือกอาชีพในงานวิจัยนี้ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ
2. นำแบบสำรวจปัญหาในการเลือกอาชีพของ พัชรา แย้มสำราญ มาปรับปรุงข้อความคำถามให้เหมาะสมกับนักเรียนที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. นำแบบสำรวจปัญหาในการเลือกอาชีพไปหาความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยกำหนด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

4. นำแบบสำรวจปัญหาในการเลือกอาชีพที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

5. นำผลที่ได้จากข้อ 4 มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงคุณภาพของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อด้วย t – test โดยพิจารณาค่า t – test ที่ระดับ .05

6. นำแบบสำรวจปัญหาในการเลือกอาชีพที่คัดเลือกไว้ในข้อ 5 มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบัค(Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .9167

ตัวอย่างแบบสำรวจปัญหาในการเลือกอาชีพ

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้ ไม่มีข้อใดถูกผิด ให้นักเรียนลองพิจารณาว่านักเรียนประสบปัญหาต่อไปนี้จริงหรือไม่ระดับใด เมื่อต้องตัดสินใจเลือกอาชีพให้กับอนาคตตนเอง โดยทำเครื่องหมาย เพียงช่องเดียวในแต่ละข้อคำถาม

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
<p><u>ปัญหาด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพและตลาดแรงงาน</u> (0)นักเรียนไม่แน่ใจว่าอาชีพใดสามารถหางานได้ง่าย (00) นักเรียนไม่ทราบจะหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพได้ที่ไหน</p> <p><u>ปัญหาเกี่ยวกับการรู้จักตนเองเพื่อการเลือกอาชีพ</u> (0)นักเรียนไม่ทราบว่านักเรียนชอบหรือไม่ชอบอาชีพใด (00)นักเรียนไม่ทราบว่านักเรียนมีความถนัดในอาชีพใด</p> <p><u>ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพและร่างกายที่มีผลต่อการเลือกอาชีพ</u> (0)นักเรียนรู้สึกว่าคุณสมบัติทางสมองของนักเรียนมีน้อยคงทำงานดี ๆ ไม่ได้ (00)นักเรียนไม่ทราบว่าสุขภาพนักเรียนเหมาะสมกับอาชีพใด</p> <p><u>ปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติต่ออาชีพต่าง ๆ</u> (0)นักเรียนคิดว่าควรให้ผู้ปกครองเลือกอาชีพให้ (00)บิดามารดา มีฐานะดีอยู่แล้วไม่ต้องรีบทำงานก็ได้</p> <p><u>ปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครองและเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพ</u> (0) ผู้ปกครองให้นักเรียนเลือกอาชีพที่เกินความสามารถของนักเรียน (00) ผู้ปกครองบอกว่านักเรียนเรียนเท่านี้ก็พอแล้วไม่ต้องเรียนต่อ</p>					

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบสำรวจปัญหาในการเลือกอาชีพมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน และแปลความหมาย ดังนี้

จริงมากที่สุด	4	คะแนน
จริงมาก	3	คะแนน
จริงปานกลาง	2	คะแนน
จริงน้อย	1	คะแนน
ไม่จริงเลย	0	คะแนน

รวมคะแนนในแต่ละด้านแล้วหาคะแนนเฉลี่ย คะแนนเฉลี่ยบ่งบอกว่าบุคคลนั้นมี ปัญหาในการเลือกอาชีพด้านนั้นๆ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.01 - 4.00	คะแนน	แสดงว่า	มีปัญหาในการเลือกอาชีพมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.01 - 3.00	คะแนน	แสดงว่า	มีปัญหาในการเลือกอาชีพ ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ	2.00	คะแนน	แสดงว่า	มีปัญหาในการเลือกอาชีพน้อย หรือต่ำกว่าหรืออาจไม่มีปัญหาใน การเลือกอาชีพเลย

3. โปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตาม ทฤษฎีการเลือกอาชีพของไครสต์ โดยเน้นเรื่องการรู้จักตนเอง การรู้จักอาชีพ การวางแผน อาชีพ ผู้วิจัยนำทั้ง 3 ด้านนี้มาดัดแปลงสร้างเป็นกิจกรรมทั้งหมด 7 กิจกรรม โดยมี ขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างโปรแกรม เพื่อสร้างโปรแกรมไว้ใช้พัฒนา ความสามารถในการเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนที่นักเรียนจะเลือกคณะ/ สาขาวิชา ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยแบ่งเป็นจุดมุ่งหมาย ย่อยๆ ดังนี้

3.1.1 ให้นักเรียนได้รู้จักเกี่ยวกับลักษณะตน ได้แก่ รู้จักจุดเด่นของตน รู้จัก ความสามารถและความสนใจของตน และรู้จักค่านิยมในอาชีพที่เหมาะสมกับตน

3.1.2 ให้นักเรียนรู้จักตนเกี่ยวกับลักษณะอาชีพ คือ รู้ข้อมูลอาชีพที่ตนบอก ว่าสนใจ กับข้อมูลเกี่ยวกับคณะ / สาขาวิชาที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน เพื่อนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกกว่าแท้จริงแล้วตนเหมาะสมกับกลุ่มงานอาชีพใดใน 6 กลุ่มงานอาชีพของฮอลแลนด์

3.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ ข้อมูลทางการศึกษาและข้อมูลทางอาชีพ จากตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหา และวิธีการให้ข้อมูล ทางการศึกษาและอาชีพ ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

3.3 สร้างโปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ ให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายในการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วย กิจกรรมทั้งหมด 7 กิจกรรม

3.3.1 ข้อคำถามที่จะทำให้นักเรียนรู้จักตนเอง ได้แก่

3.3.1.1 ข้อคำถามเกี่ยวกับจุดเด่น – จุดด้อยของตน

3.3.1.2 ข้อคำถามเกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพของตน

3.3.1.3 ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการเลือกอาชีพ

3.3.2 สื่อและอุปกรณ์ที่จะทำให้นักเรียนรู้จักความรู้ - ความสามารถตน ได้แก่

3.3.2.1 หนังสือคู่มือ “ระเบียบการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อใน ระดับอุดมศึกษา (Entrance ปี 2547)”

3.3.2.2 ใบความรู้เรื่อง “วิธีการคัดเลือกผู้สมัครสอบ Entrance ”

3.3.2.3 ใบความรู้เกี่ยวกับคะแนนสูงต่ำของแต่ละคณะ/สาขาวิชาของปีที่

ผ่านมา

3.3.2.4 ใบความรู้เรื่อง “เทคนิคการเลือกคณะและการจัดอันดับ”

3.3.2.5 แบบฝึกหัดการคิดคะแนนรวม(คะแนนสอบ Entrance)

เอกสารที่ผู้วิจัยแจกเพิ่มได้แก่ ระเบียบเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของธนาคารกรุงไทย เพื่อให้ นักเรียนที่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายระหว่างเล่าเรียนได้ทราบข้อมูล ว่าตนมีทางเลือกจะได้ บรรเทาความวิตกกังวลลง

3.3.3 สื่อและอุปกรณ์ที่จะทำให้นักเรียนรู้จักอาชีพ(อาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการ ของตลาดแรงงานปัจจุบัน) ได้แก่

3.3.3.1 สถิติล่าสุด “ 10 อันดับสาขาปริญญาตรีที่กำลังเป็นที่ใ้ทำงานทำ สูง”

3.3.3.2 ตัวอย่างประกาศรับสมัครงานเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนแต่ละคน บรรารณา

3.3.4 สื่อและอุปกรณ์ที่จะทำให้นักเรียนรู้จักอาชีพ(อาชีพที่ตนบรรารณาจะ ประกอบในอนาคต) ได้แก่ บุคคลที่มีอาชีพตรงกับอาชีพที่นักเรียนบรรารณาจะประกอบใน อนาคตมากที่สุด

3.4 นำโปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพที่สร้างขึ้น เสนอ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ความ เหมาะสมกับกิจกรรมในด้านเนื้อหา เวลา และวิธีดำเนินการ

3.5 นำโปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมาย กิจกรรม และวิธีดำเนินการ

3.6 นำโปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไป ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 ที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องในการดำเนินการ ขั้นตอน เวลา และอุปกรณ์

3.7 นำโปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพที่ทดลองใช้แล้วมาแก้ไข ปรับปรุงให้เหมาะสม เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือติดต่อและขออนุญาตโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา เพื่อนัดหมาย วัน เวลาในการทำกิจกรรม

2. จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้อย่างเพียงพอกับจำนวนประชากร และจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. ให้นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในชั้นสำรวจ ทำแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (SDS) จากนั้นผู้วิจัยตรวจให้คะแนนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และแปลผล

4. สุ่มอย่างง่ายเพื่อเลือกโรงเรียนมา 1 โรงเรียนจาก 6 โรงเรียน เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในขั้นทดลองการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ

5. คัดผู้ที่ได้คะแนนความสอดคล้องในการเลือกอาชีพ 0 -19 คะแนน ออกมา

6. ชี้แจงรายละเอียดให้ผู้ถูกคัดเลือก (ในข้อที่ 5) ทราบพร้อมสอบถาม ความสมัครใจในการเข้ากิจกรรมกลุ่ม และแล้วดำเนินการเลือกมาโดยวิธีเจาะจง จากผู้ที่มีระดับผลการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ โดยให้มีทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง รวมทั้งสิ้น 36 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุมกลุ่มละ 18 คน ดังนี้

6.1 กลุ่มทดลองให้ได้รับโปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ

6.2 กลุ่มควบคุมไม่ได้รับโปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ

7. เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองใช้โปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ แล้ว ผู้วิจัยแจกแบบสำรวจตนเองด้านอาชีพ (SDS) ให้นักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ทำอีกครั้ง ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนทดลอง

8. นำคะแนนจากการทำแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ(SDS) จากชั้นสำรวจ โดยคัดเฉพาะของผู้ที่เป็นสมาชิกในกลุ่มควบคุมและสมาชิกในกลุ่มทดลองออกมาเก็บไว้เป็นคะแนนหลังทดลอง

9. นำคะแนนจากการทำแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ(SDS) ในชั้นก่อนทดลอง และชั้นหลังทดลอง ของผู้ที่เป็นสมาชิกในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมาเปรียบเทียบกันและแปลผลการทดลอง

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงต่อกลุ่มงานอาชีพทั้ง 6 กลุ่มของฮอลแลนด์ โดยใช้ t – test Dependent

2. เปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ ต่อกลุ่มงานอาชีพทั้ง 6 กลุ่มของฮอลแลนด์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว(One – Way Anova) แล้วทดสอบความแตกต่างโดยใช้ F - test และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe)

3. เปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนของนักเรียน ก่อน กับ หลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t – test Independent

4. เปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพของนักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ กับนักเรียนที่ไม่ได้รับโปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ โดยใช้ t – test Dependent

สถิติที่ใช้ในการการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความสอดคล้องจากแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ(SDS) ซึ่งแยกตาม เพศ ระดับผลการเรียน ของนักเรียน

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจ(Face Validity) ของแบบสอบถามปัญหาในการเลือกอาชีพ โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(Index of Consistency : IOC) ใช้สูตรของ โรวินเนลลี และ แฮมเบลตัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2539: 248-249; อ้างอิงจาก Rowinelli and Hambleton . 1977)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของการพิจารณา
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามปัญหาในการเลือกอาชีพ โดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 % กลุ่มสูงกลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2542:305; อ้างอิงจาก Edwards. 1957: 152-154)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแต่ละข้อ
	\bar{X}_H	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	\bar{X}_L	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มสูง
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.3 ความเชื่อมั่นของแบบสำรวจปัญหาในการเลือกอาชีพ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา(Alpha Coefficient) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538:200; อ้างอิงจาก Cronbach. 1951)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
S_i^2	แทน	ความแปรปรวนเป็นรายข้อ
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามเพศชายและหญิงกับกลุ่มงานอาชีพ 6 ประเภทของฮอลแลนด์ โดยใช้ t -test for Independent

3.2 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามระดับผลการเรียน สูง ปานกลาง ต่ำ กับกลุ่มงานอาชีพ 6 ประเภทของฮอลแลนด์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One - Way Anova) แล้วทดสอบความแตกต่างโดยใช้ F -test และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธีการของ เชฟเฟ้ (Scheffe)

3.3 เปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนของนักเรียน ก่อน กับ หลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t -test Independent

3.4 เปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพของนักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพกับนักเรียนที่ไม่ได้รับโปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ โดยใช้ t -test Dependent

บทที่ 4

สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S^2	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติ t - test
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
F	แทน	ค่าสถิติ F - test

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อค้นพบอื่น ๆ ที่ได้เพิ่มเติม นอกเหนือจากจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในรูปความเรียงในเบื้องต้น จากนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดในการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. จากการนำแบบสำรวจ SDS จำนวน 400 ชุด ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างปรากฏว่าได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา 387 ชุด จากแบบสอบถามจำนวนนี้เมื่อนำมาวิเคราะห์ถึงความสอดคล้องระหว่างอาชีพที่ปรารถนากับอาชีพจากการตอบแบบสำรวจ SDS โดยใช้ดัชนี ไชซาน (Inchan Index) ผลปรากฏว่านักเรียนได้ค่าความสอดคล้องดังนี้

ได้คะแนนความสอดคล้อง	26 – 28	คะแนน	คิดเป็นร้อยละ	14.98
ได้คะแนนความสอดคล้อง	20 – 25	คะแนน	คิดเป็นร้อยละ	19.23
ได้คะแนนความสอดคล้อง	14 – 19	คะแนน	คิดเป็นร้อยละ	13.39
ได้คะแนนความสอดคล้อง	0 – 13	คะแนน	คิดเป็นร้อยละ	51.21

แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่เลือกอาชีพไม่ค่อยสอดคล้องกับลักษณะตนซึ่งสามารถยืนยันได้จากข้อมูลของการใช้แบบสำรวจปัญหาในการเลือกอาชีพ

2. จากการใช้แบบสำรวจปัญหาในการเลือกอาชีพไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างนั้น ได้ข้อค้นพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในการเลือกอาชีพในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ปัญหาด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพและตลาดแรงงาน	คิดเป็นร้อยละ	30.75
ปัญหาด้านการรู้จักตนเองเพื่อการเลือกอาชีพ	คิดเป็นร้อยละ	19.23
ปัญหาเกี่ยวกับผู้ประกอบการและเศรษฐกิจที่มีต่อการเลือกอาชีพ	คิดเป็นร้อยละ	17.56
ปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการเลือกอาชีพ	คิดเป็นร้อยละ	16.47
ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายที่ผลต่อการเลือกอาชีพ	คิดเป็นร้อยละ	16.18

จากข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับจะเห็นได้ว่า ปัจจุบันนักเรียนส่วนใหญ่เลือกอาชีพได้ไม่สอดคล้องกับลักษณะตน นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในการเลือกอาชีพ จึงควรได้รับการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ แต่ก่อนที่จะพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพก็ต้องทราบก่อนว่านักเรียนปรารถนาจะประกอบอาชีพใดในอนาคต นักเรียนมีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพใดใน 6 กลุ่มของฮอลแลนด์ ซึ่งผลจากการสำรวจปรากฏดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามนักเรียนชาย นักเรียนหญิงกับความสอดคล้องกับลักษณะตนของนักเรียน ต่อกลุ่มงานอาชีพทั้ง 6 กลุ่มของฮอลแลนด์เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 ดังตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามนักเรียนชาย นักเรียนหญิงกับความสอดคล้องกับลักษณะตนของนักเรียน ต่อกลุ่มงานอาชีพงานอาชีพทั้ง 6 กลุ่มของฮอลแลนด์

กลุ่มอาชีพ	เพศ	N	\bar{X}	S ²	t
ช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง(R)	ชาย	31	28.741	6.831	2.180
	หญิง	3	20.000	2.000	
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(I)	ชาย	26	29.961	6.569	.507
	หญิง	30	29.066	6.606	
ศิลปะ ดนตรี วรรณกรรม (A)	ชาย	21	26.666	7.696	-1.726
	หญิง	65	29.5699	6.354	
งานบริการการศึกษาและสังคม (S)	ชาย	37	26.351	7.454	-2.392
	หญิง	43	30.046	6.361	
การจัดการและค้าขาย (E)	ชาย	39	32.794	7.392	.675
	หญิง	39	31.564	8.656	
งานเสมียนและธุรการ (C)	ชาย	19	29.526	5.947	-1.027
	หญิง	22	31.590	6.801	

มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 4 แสดงว่านักเรียนชายมีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง (R) และ สอดคล้องกับ กลุ่มงานบริการ การศึกษา และสังคม (S) แตกต่างจากนักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสอดคล้องของลักษณะตนของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงต่อกลุ่มงานอาชีพอื่นอีก 4 กลุ่ม พบว่าไม่แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง กลาง ต่ำ กับความสอดคล้องต่อลักษณะตนของนักเรียนในกลุ่มงานอาชีพทั้ง 6 ประเภทของฮอลแลนด์ เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 2 ดังตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง กลาง ต่ำ กับความสอดคล้องต่อลักษณะตนของนักเรียนในกลุ่มงานอาชีพทั้ง 6 ประเภทของฮอลแลนด์

กลุ่มอาชีพ	แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F
ช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง(R)	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	54.791	2	27.395	.591
	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1388.724	30	46.291	
วิทยาศาสตร์และเทคนิค (I)	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	33.381	2	16.690	0.562
	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1572.833	53	29.676	
ศิลปะ ดนตรี วรรณกรรม(A)	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	382.852	2	191.426	4.109
	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3866.452	83	46.585	
งานบริการการศึกษาและสังคม (S)	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	14.928	2	7.464	0.154
	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	4407.508	91	48.4347	
การจัดการและค้าขาย (E)	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	57.506	2	28.753	2.494
	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3861.937	76	50.815	
งานเสมียนและธุรการ (C)	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	73.848	2	36.924	0.813
	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1770.557	39	45.399	

มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง ต่ำ มีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพประเภท ศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (A) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนลักษณะตนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง ต่ำ ต่อกลุ่มงานอาชีพอื่นอีก 5 กลุ่มอาชีพ พบว่าไม่แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง ปานกลาง ต่ำ มีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงาน ศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (A) คู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe) ดังตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างนักเรียนที่มีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพ ศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (A)

กลุ่มงานอาชีพ	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	\bar{X}	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
			สูง	ปานกลาง	ต่ำ
ศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (A)	สูง	24.588	-	5.377	3.811
	ปานกลาง	29.966		-	1.566
	ต่ำ	28.400			-

มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 6 แสดงว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูง กับ ปานกลาง มีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพ ศิลปะ ดนตรี และวรรณกรรม (A) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นพบว่าไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพของกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุมก่อน -หลัง การได้รับโปรแกรมฯ(การทดลอง) และเปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ภายหลังจากการทดลอง

3.1 เปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพของกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุมก่อน - หลังการได้รับโปรแกรมฯ(การทดลอง) ดังตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพของกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุมก่อน หลังการได้รับโปรแกรมฯ(การทดลอง)

กลุ่ม	เวลาในการทดลอง	N	\bar{X}	S^2	t
กลุ่มควบคุม	ก่อนการทดลอง	18	6.000	3.910	.787
	หลังการทดลอง	18	3.051	3.051	
กลุ่มทดลอง	ก่อนการทดลอง	18	8.166	5.349	2.300
	หลังการทดลอง	18	10.777	5.525	

มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 7 แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลอง(นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมฯ)มีความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนเองสูงขึ้นกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุม (นักเรียนที่ไม่ได้รับโปรแกรมฯ)มีความสามารถในการเลือกอาชีพไม่แตกต่างกับก่อนทดลอง

3.2 เปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ภายหลังจากการทดลอง ดังตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพของกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม ภายหลังจากการทดลอง

กลุ่ม	เวลาในการทดลอง	N	\bar{X}	S^2	t
กลุ่มควบคุม	หลังการทดลอง	18	5.388	3.051	3.622
กลุ่มทดลอง	หลังการทดลอง	18	10.777	5.525	

มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลอง(นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมฯ)มีความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนสูงกว่ากลุ่มควบคุม(นักเรียนที่ไม่ได้รับโปรแกรมฯ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความสอดคล้องของลักษณะตนของนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงต่อกลุ่มอาชีพ 6 ประเภทของฮอลแลนด์
2. เพื่อเปรียบเทียบความสอดคล้องของลักษณะตนของนักเรียนที่มีระดับผล การเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ ต่อกลุ่มงานอาชีพ 6 ประเภทของฮอลแลนด์
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนของนักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพกับนักเรียนที่ไม่ได้รับโปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพทั้งก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างในชั้นสำรวจเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 กลุ่มโรงเรียน มีจำนวนโรงเรียน 6 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 400 คน เลือกมาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ดังนั้นจึงใช้แบบสำรวจ SDS 400 ชุด แต่เมื่อเก็บแบบสำรวจมาตรวจปรากฏว่าได้แบบสำรวจที่สมบูรณ์ 387 ชุด
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาชั้นทดลองครั้งนี้เป็นนักเรียนชายหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร (กลุ่มเดียวกับชั้นสำรวจ) โดยสุ่มอย่างง่ายเลือกออกมา 1 โรงเรียน จากนั้นคัดเลือกเฉพาะผู้ที่ได้คะแนนจากการทำแบบสำรวจ SDS 0 – 19 คะแนน แล้วดำเนินการสุ่มมา 36 คน (โดยให้มีทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง และนักเรียนที่มีระดับผล การเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ) และแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (SDS)
2. โปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพพร้อมสื่อ/อุปกรณ์ที่ใช้ร่วมในโปรแกรม

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ติดต่อและขออนุญาตโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อนัดหมายวัน เวลาในการทำกิจกรรม
2. นำแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ (SDS) จำนวน 400 ชุด ไปให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำ
3. นำแบบสำรวจ SDS มาตรวจตามขั้นตอนที่กำหนด
4. สุ่มโรงเรียนออกมา 1 โรงเรียนเพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างชั้นทดลอง แล้วสุ่มอย่างง่าย เพื่อเลือกนักเรียนที่ได้คะแนนจากการทำแบบสำรวจ (SDS) 0 – 19 คะแนน ออกมา 36 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มมาตรฐานกลุ่มละ 18 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง (R) สอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพงานบริการการศึกษาและสังคม(S) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสอดคล้องของลักษณะตนของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงต่อกลุ่มงานอาชีพกลุ่มอื่นพบว่าไม่แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ มีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพศิลปะ ดนตรี วรรณกรรม (A) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะตนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำต่อกลุ่มงานอาชีพกลุ่มอื่นอีก 5 กลุ่มนั้นพบว่า ไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ มีความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนสูงขึ้นและสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับโปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาว่านักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพใดใน 6 กลุ่มอาชีพของฮอลแลนด์ของฮอลแลนด์ จากการศึกษาพบว่า นักเรียนชายนักเรียนหญิง มีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพแตกต่างกันอยู่ 2 กลุ่ม ได้แก่

1.1 กลุ่มงานอาชีพประเภทช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง (R) พบว่านักเรียนชายมีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง (R) สูงกว่าหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาชีพดังกล่าวเหมาะกับผู้มีร่างกายแข็งแรง อดทน สู้งานหนัก โหลดโผนตื่นเต้น ซึ่งเหล่านี้เหมาะกับลักษณะของผู้ชายมากกว่าผู้หญิง สาเหตุนี้จึงทำให้นักเรียนชายมีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพช่างฝีมือและงานกลางแจ้ง (R) สูงกว่าหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจวบ ประภาวงศ์ (ประจวบ ประภาวงศ์ 2516 : 74) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนชายในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในจังหวัดเชียงใหม่สนใจอาชีพเกี่ยวกับเครื่องยนต์ คำนวณ และวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนหญิงในโรงเรียนเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับ หวัน ประพาน (หวัน ประพาน 2516 : 69) ศึกษาพบว่า นักเรียนชายในโรงเรียนมัธยมแบบประสมในจังหวัดสงขลาสนใจในอาชีพประเภทเครื่องยนต์กลไก และคำนวณมากกว่าเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.2 กลุ่มงานอาชีพประเภทการบริการการศึกษาและสังคม (S) พบว่านักเรียนหญิงมีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพประเภทการบริการการศึกษาและสังคม (S) สูงกว่านักเรียนชายอาจเป็นเพราะลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลในกลุ่มนี้ตรงกับลักษณะของหญิงมากกว่าชาย เช่น ชอบสนทนา ชอบแสดงตัว ชอบเข้าสังคม มีทักษะในการใช้คำพูด ซึ่งฮอลแลนด์ (นวลศิริ เปาโรหิต. 2532 : 32 ; อ้างอิงจาก John L. Holland 1976) กล่าวว่า อาชีพที่เหมาะสมกับบุคคลประเภทนี้ได้แก่ ครู นักสังคมสงเคราะห์ และอาชีพเหล่านี้ส่วนใหญ่ที่พบในสังคมไทยก็มักจะเป็นอาชีพตามวัฒนธรรมของเพศหญิงคือเป็นอาชีพที่ผู้หญิงส่วนใหญ่นิยมประกอบมากกว่าชาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนีย์ ทองภักดี(2543: 109 – 114) ที่ศึกษาพบว่าเพศหญิงส่วนใหญ่จะเลือกกลุ่มอาชีพบริการลูกค้า เพศชายจะเลือกอาชีพกลุ่มคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์

2. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ มีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพใดใน 6 กลุ่มอาชีพของฮอลแลนด์ แตกต่างกันอยู่ 1 กลุ่ม คือกลุ่ม ศิลปะ ดนตรี วรรณกรรม (A) โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพศิลปะ ดนตรี วรรณกรรม (A) สูงกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การเรียนวิชาชีพด้านนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เรียนเก่ง แต่ก็ต้อง

ไม่เป็นคนที่เรียนอ่อนจนเกินไป คือการเรียนด้านนี้ต้องใช้ความสามารถทางวิชาการพอสมควร เช่น ความสามารถทางด้านภาษา ศิลปะ

สำหรับอีก 5 กลุ่มงานอาชีพตามแนวทฤษฎีของฮอลแลนด์ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลาง ต่ำ มีลักษณะตนสอดคล้องกับกลุ่มงานอาชีพดังกล่าวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นผลการเรียนเฉลี่ย (G.P.A.) รวมทุกวิชามาเป็นตัวแปรในการศึกษา แทนการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉพาะรายวิชาที่สอดคล้องกับความสนใจในอาชีพของบุคคลที่มีบุคลิกภาพประเภทต่าง ๆ มาเป็นตัวแปรในการศึกษา เช่น บุคคลที่มีลักษณะตนสนใจในอาชีพด้านศิลปะ ดนตรี วรรณกรรม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านศิลปะควรเป็นตัวแปรในการศึกษา บุคคลที่มีลักษณะตนสนใจในอาชีพด้านค้าขาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพาณิชย์กรรม ควรเป็นตัวแปรในการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ (วิญญา วิศาลภรณ์ 2522 : 64) พบว่าค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการแยกวิเคราะห์ตามวิชาเอกสูงกว่าค่าสหสัมพันธ์พหุคูณที่วิเคราะห์โดยส่วนรวม

3. จากผลการทดลองให้โปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการเลือกอาชีพต่ำหรือขาดความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตน ผลปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ หลังการทดลองมีความสามารถในการเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับลักษณะตนสูงขึ้นกว่าก่อนทดลองและสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับโปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดกิจกรรมตามโปรแกรมฯ ทำให้นักเรียนได้รู้จักตนเอง รู้จักอาชีพ รู้จักวางแผนอาชีพ ดังนี้

3.1 รู้จักตนเอง หากบุคคลรู้จักตนเองในหลายๆด้าน เช่น ด้านความรู้ – ความสามารถ ด้านค่านิยมในอาชีพ ด้านปัญหาเมื่อต้องตัดสินใจเลือกอาชีพ ฯลฯ แล้วจะส่งผลให้บุคคลนั้นมีวุฒิภาวะทางอาชีพได้ ฉะนั้นการรู้จักตนเองจะสัมพันธ์กับวุฒิภาวะทางอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระยา สุทยาคม(วีระยา สุทยาคม 2541 : 44) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้วยสถิติ Path Anlysis พบว่า การรู้จักตนเองสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีผลทางตรงต่อวุฒิภาวะทางอาชีพ และยังมีผลต่อวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนทางอ้อม โดยผ่านมาจากค่านิยมในการทำงานอีกด้วย หากบุคคลใดประเมินตนเองแล้วพบว่า ตัวตนที่แท้จริงตรงกับตัวตนที่คาดหวัง บุคคลนั้นจะรู้สึกเชื่อมั่นในความสามารถของตนและมั่นใจว่าตนเองจะสามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้ด้วยตัวเองได้ ความ

ภาคภูมิใจในตนเองจะเพิ่มสูงขึ้น ในทางตรงกันข้ามหากบุคคลใดประเมินตนเองแล้วพบว่า ตัวตนที่แท้จริงไม่ตรงกับตัวตนที่คาดหวัง บุคคลนั้นจะรู้สึกไร้ความสามารถ ไม่มีคุณค่า ไม่มี ความสำคัญ และอาจประเมินคุณค่าของตนต่ำกว่าความเป็นจริง ทำให้ความรู้สึกภาคภูมิใจใน ตนเองของบุคคลนั้นยิ่งลดต่ำลง

3.2 รู้จักอาชีพ หากบุคคลรู้จักอาชีพที่ตนสนใจหรือปรารถนาจะประกอบในอนาคต อย่างลึกซึ้งหลายแง่มุมแล้ว จะสามารถตัดสินใจได้ว่าอาชีพดังกล่าวเหมาะสมกับตน หรือไม่เพียงใด ทั้งนี้ข้อมูลอาชีพนั้นต้องบroadและทันสมัยอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับ ภิรม ยา อินทรกำแหง (2530 : 25) ที่กล่าวไว้ว่า ข้อมูลทางอาชีพที่ดีสามารถใช้ประกอบการ วางแผนอาชีพได้ดีนั้นต้อง ทันต่อการใช้ประโยชน์ ตรงตามความต้องการ และที่สำคัญต้องมีความถูกต้องด้วย เพราะถ้าขาดความถูกต้องแล้ว สารสนเทศนั้นก็จะเป็นการตัดสินใจที่ ผิดพลาดในการวางแผนหรือบริหารต่างๆได้ การให้สารสนเทศทางการศึกษาและอาชีพมี หลายวิธี การให้นักเรียนได้พบปะพูดคุยกับบุคคลในอาชีพที่นักเรียนสนใจ ถือเป็น การสนับสนุนให้นักเรียนได้รับข้อมูลจากต้นแหล่งโดยตรง ข้อมูลที่ได้รับจะได้ไม่บิดเบือน และ นักเรียนได้มีโอกาสได้ซักถามในเรื่องที่สงสัยหรืออยากรู้ได้อย่างเต็มที่ ทำให้สามารถ เชื่อมโยงสิ่งที่ได้รับรู้มาแล้วปรับให้เข้ากับเรื่องของตนได้ ซึ่งในที่สุดแล้วจะเป็นส่วนผลักดันให้ นักเรียนได้รับความสามารถของตนได้ ซึ่งสอดคล้องกับ แบนดูรา (Bandura. 1977 : unpagged) ที่กล่าวว่า การที่บุคคลได้เห็นบุคคลอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับตนประสบ ความสำเร็จก็จะทำให้บุคคลนั้นรับรู้ความสามารถของตนเองเพิ่ม

4. จากผลการวิจัยนักเรียนได้คะแนนความสอดคล้องก่อนทดลอง และ หลังทดลอง สูงขึ้นแตกต่างกันนั้นคือมีความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตนแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะความกว้างลึกของข้อมูลที่บุคคลได้รับจากบุคคลในอาชีพที่นักเรียนได้พบปะ พูดคุยด้วยเป็นคนละคนกัน เนื้อหาเพิ่มเติมจากหัวข้อที่ผู้วิจัยจัดหาให้นักเรียนอาจถาม เพิ่มเติมได้ไม่กว้างหรืออีกกรณีหนึ่งผู้ตอบอาจตอบหรือพูดถึงงานหรืออาชีพของตนแต่ในด้าน บวก ด้านลบอาจไม่พูดถึงหรืออาจพูดแต่ไม่มากก็เป็นได้ ประกอบกับนักเรียนแต่ละคนอาจมี ภูมิหลังในเรื่องข้อมูลอาชีพที่แตกต่างกันอยู่แล้ว จึงส่งผลให้นักเรียนไม่กระจ่างในตนเองและ ในอาชีพที่ตนปรารถนาประกอบกับนักเรียนแต่ละคนอาจมีภูมิหลังในเรื่องข้อมูลอาชีพที่ แตกต่างกันอยู่แล้ว ดังนั้นนักเรียนแต่ละคนจึงได้คะแนนความสอดคล้องก่อนทดลอง – หลัง ทดลอง สูงขึ้นแตกต่างกัน(มีความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตน แตกต่างกัน)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับลักษณะตน ควรกระทำกับนักเรียนในระดับที่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วย และในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ควรมีการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพซ้ำอีกครั้งเพื่อความชัดเจน

1.2 ตัวแบบที่เป็นบุคคลในอาชีพที่นักเรียนปรารถนาจะประกอบในอนาคตควรจัดให้นักเรียนได้พูดคุยกับบุคคลตัวแบบในอาชีพนั้นๆมากกว่า 1 คน เช่น ใกล้เคียงคนที่ 1,2,3 เพราะจะได้รับความรู้ ความคิดเห็นหลายแง่หลายมุม และกว้างขวางยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแต่ละกลุ่มอาชีพใน 6 กลุ่มของฮอลแลนด์ กับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยแยกวิเคราะห์ตามรายวิชาที่เกี่ยวข้อง แทนการใช้คะแนน G.P.A.

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบ ระหว่างนักเรียนหญิง นักเรียนชาย นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง ต่ำ ว่านักเรียนกลุ่มใดมีความสามารถในการเลือกอาชีพให้สอดคล้องกับตนเองสูงกว่ากัน

3. ควรศึกษาว่านักศึกษาปี 1 ที่สอบเข้าศึกษาได้ในแต่ละคณะ/สาขาวิชา มีลักษณะตนสอดคล้องกับสาขาที่ตนกำลังเรียนอยู่หรือไม่

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา ป้องสีดา.(2544). ความคับข้องใจในการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สถาบันราชภัฏมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.ถ่ายเอกสาร.
- คมเพชร ฉัตรศุภกุล.(2521). ผลของการให้คำปรึกษารายบุคคลด้านอาชีพตามทฤษฎีพัฒนาการ ทางอาชีพของทีเดอแมน และโอฮารา ที่มีต่อความสอดคล้องในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เขาพนมจังหวัดกระบี่. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เฉลิมเผ่า อจละนันท์.(2542). ภาวะการมีงานทำและคุณภาพในการทำงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง รุ่นที่ 20 ปีการศึกษา 2536 . ใน วารสารวิจัยสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2(9) : 56 – 70.
- และคณะ(2544). ความคาดหวังและโอกาสทางการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนปลายในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค. รายงานการวิจัย สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง. อัดสำเนา.
- ชนะรัฐ สุมาลัย.(2542). สมรรถภาพในวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาคณิตคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ.ปรินญานิพนธ์ คม. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. อัดสำเนา.
- ฉวีวรรณ ไหม่คามิ.(2541). ความวิตกกังวลในการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตอำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม.วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.ถ่ายเอกสาร.
- ชาญวิทย์ กลิ่นเลขา. (2539).ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (วิชาการบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.ถ่ายเอกสาร.
- ช่อผกา แก้วใหญ่ และวรวิทย์ อวิรุทธ์วรกุล.(2545).“T.V.Q. : สู่มาตรฐานแรงงานไทยยุคใหม่.”; วารสารเศรษฐกิจและสังคม. 39(5) : 53 – 57 .
- ชูลี คเชนทร์เดชา.(2539). เปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับโปรแกรมข้อสารสนเทศทางอาชีพที่มีต่อทัศนคติในการประกอบอาชีพอิสระทางผลศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชุมพร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ณัฐฐา มูลจินดา.(2528). ความสอดคล้องระหว่างสาขาวิชาที่ศึกษากับบุคลิกภาพด้านอาชีพ วัดโดยแบบสอบ SDS และความต้องการบริการแนะแนวมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์: วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงกมล หงส์รัตน์.(2545,กรกฎาคม-ธันวาคม). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง ค่านิยมในการทำงานและการวางแผนอาชีพของพนักงานบริษัทจำหน่ายและให้บริการเครื่องใช้ไฟฟ้า.รายงานการวิจัย “วารสารคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.” 28(5): 100 – 112 .
- ดวงคำ ชันกลีกรรม.(2528). ความสอดคล้องระหว่างสาขาวิชาที่ศึกษากับบุคลิกภาพด้านอาชีพ วัดโดยแบบสอบ SDS และความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงรัตน์ กวดกิจการ.(2544). ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อขบวนการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนคุระบุรีพิทยาคม จังหวัดพังงา.ปริญญาโท ศศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ทิพาวดี เอมะวรรณนะ(2545). “การศึกษาเกณฑ์ปกติความสามารถทางวิชาการของนักศึกษาปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยเพื่อให้เกิดการปรึกษาและการแนะแนว.”; จุลสารไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 18(3) : 35 – 42.
- ทองเรียน อมรรักษ์กุล และคณะ.(2528). หลักการแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์พิมพ์ณศ.
- ทองเรียน อมรรักษ์กุล.(2536).ทฤษฎีการเลือกอาชีพ.พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิษณุโลก.
- ทัศนาศ สงขลา.(2538). ความเห็นเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อสายอาชีพ ประเภทวิชาหัตถกรรมของผู้ปกครองและนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษากลุ่มภาคใต้. วิทยานิพนธ์ คอ.ม.(วิชาการอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.
- ทัศนาศ ทองภักดีและคณะ.(2543). ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ค่านิยมในอาชีพกับการเลือกอาชีพระหว่างภูมิภาคหลังของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3.วารสารพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 6(1) : 45-58.

- ธารารัตน์ วงศ์สุวรรณ.(2537). การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มกับการให้สารสนเทศทางอาชีพที่มีต่อเจตคติในการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมหาราชประชาชาติ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นาฏอนงค์ พรหมจันทร์.(2542). การวางแผนประกอบอาชีพของนักศึกษาที่กำลังจะจบการศึกษาระดับอุดมศึกษา กรณีศึกษา : นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกริก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารองค์กร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก. ถ่ายเอกสาร.
- นิรมล รุ่งปัจฉิม.(2531). ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหาวินิจฉัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา กมลวาทินนิศา.(2545,พฤษภาคม). ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพในแผนฯ 9. วารสารเศรษฐกิจและสังคม. 6(1) : 64 – 67.
- นิสวันต์ พิษณุดำรง และ กมลทิพย์ ยืนนาน(2545,เมษายน) “ความสุขในชีวิตการทำงาน.”; วารสารเศรษฐกิจและสังคม. 39(1) : 31-36.
- นිරุช เทพหัสดิน ณ อยุธยา.(2542). การศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้ความสามารถเป็นวัฒนธรรมทางอาชีพตามเพศ ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์ และจำเนียร ช่วงโชติ.(2526). ”ทฤษฎีอาชีพของฮอลแลนด์.”; เอกสารแนะแนว. 54 (6) : 34 – 40.
- (2530). พัฒนาการทางอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2 .กรุงเทพฯ: ฝ่ายตำรา และอุปกรณ์ การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- (2532). พัฒนาการทางอาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 3 . กรุงเทพฯ : ฝ่ายตำรา และอุปกรณ์ การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นันทา สุรักษา.(2542). การวัดความสอดคล้องด้านอาชีพกับบุคลิกภาพตามทฤษฎีฮอลแลนด์. คณะศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บัณฑิตแนะแนว.(2547). คู่มือเลือกคณะและจัดอันดับ Ent’47. กรุงเทพฯ :ม.ป.พ.
- บุญจวรรณ ศฤงคาร.(2545). “ความพึงพอใจในงานของลูกจ้างในระบบราชการไทย ศึกษาเฉพาะจังหวัดสุราษฎร์ธานี.”; วารสารบริหารธุรกิจรังสิต. 5(8) : 56 – 62.

- ประจวบ ประภาวงศ์.(2516). การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจและความต้องการในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบผสมและโรงเรียนมัธยมสายสามัญในจังหวัดเชียงใหม่. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประภัสสร ฉันทศรัทธาการและยุพิน อังสุโรจน์.(2546) “การวิเคราะห์ตัวประกอบคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลประจำโรงพยาบาลศูนย์.”; วารสารประชากรศาสตร์ 19(1) : 34 – 42.
- ปานทิพย์ โสภานิต.(2531). การศึกษาบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ตามทฤษฎีของฮอลแลนด์.ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์.(2534). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- ผกา บุญเรือง.(2520). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจในการเลือกอาชีพ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์.(2529). เอกสารประกอบการสอนแนะแนว 515 ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรรภา วรแสง.(2546). การศึกษาวุฒิภาวะด้านอาชีพของนักเรียนและการพัฒนาวุฒิภาวะด้านอาชีพของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษาด้านอาชีพแบบกลุ่มตามแบบของจอห์น โอ ไคร์ท ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวังนนทบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรา แยมสำราญ.(2538). ผลการให้คำปรึกษาทางอาชีพตามแนวของ จอห์น โอ ไคร์ทส์ ที่มีต่อวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางสะพานอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การแนะแนวการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพ็ญพร ชีระสวัสดิ์และคณะ.(2546). “การประยุกต์ใช้กรอบอรรถประโยชน์แรงงาน.”; วารสารประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 19(1) : 37-66.
- เพ็ญศรี จินดาศักดิ์. (2535). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พุดตาล ศรีเมฆ.(2541). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดเพชรบูรณ์.ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

- ภิรมยา อินทรกำแหง.(2530). การศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการระดับจังหวัด ในเขตการศึกษา 11.ปริญญาโท กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.ถ่ายเอกสาร.
- มนัส ประสงค์ (2525). การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบ ที่สัมพันธ์กับการสละสิทธิ์เข้าเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของนักเรียนที่สอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยได้. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร.
- โรจนา สุขพันธ์โพธาราม.(2529). การวางแผนอาชีพของนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาคปลายปีการศึกษา 2528 – 2529. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่งนภา ทีชะ.(2521). ความสัมพันธ์ระหว่างอัตมโนทัศน์ ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ปริญญาโท ค.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.(2540). สถิติวิทยาทางการวิจัย. กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ 3. ภาควิชาวัดผลและวิจัยทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เลอमान ศรีบุญเรือง.(2544). บทบาทของกรมการพิจารณาให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาประจำสถาบันการศึกษากับการบริหารกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา. ปริญญาโท ศศ.ม.(การบริหารการพัฒนา). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วชิรญา บัวศรี.(2519).คำบรรยายเรื่องอาชีพศึกษา.กรุงเทพฯ : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วัลย์พร ชำนาญเศรษฐกุล.(2539). การศึกษาปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับความสอดคล้องในการเลือกอาชีพของนักศึกษา สาขาวิชาแนะแนว ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล.ปริญญาโท กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- วีระยา สุทธยาคม.(2541).การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับวุฒิภาวะทางอาชีพของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ .ปริญญาโท กศ.ม.(การวัดผล-การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- วัชรินทร์ ทรัพย์มี . (2523). การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วิภูฏางาน.(2546). เรื่องจากปก,งานหาง่าย. 3(265) : 4 , 74.

- วิญญา วิศาลาภรณ์.(2522). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบุคลิกภาพกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก .
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- วัฒนา พ็ชรวานิช.(2531)หลักการแนะแนว .ฝ่ายพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ : กรุงเทพมหานครกรมการฝึกหัดครู.
- วัลภา เกสัชชา.(2528) ความสอดคล้องระหว่างสาขาวิชาที่ศึกษากับบุคลิกภาพด้านอาชีพ วัดโดยแบบสอบ SDS และความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศิณี๋ย สังข์ศรี.(2544). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงานและการลาออกจากงานของคนในภาคอุตสาหกรรม. รายงานการวิจัย ภาควิชาบริหารธุรกิจ การเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล.(2545). “ลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนไทย 6 สาขาอาชีพ(กฎหมาย คอมพิวเตอร์ แพทยศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์)จากการชี้วัดของMyers Briggs Type Indicator(MBTI).” จุลสารไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 18(3) : 37 - 56.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ(2526). คู่มือครูแนะแนวการจัดบริการสนเทศทางอาชีพ และการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา .
- สถิต วงศ์สุวรรณ.(2531). จิตวิทยาการแนะแนว . พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บำรุงสาส์น.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์.(2538). การศึกษาแนวโน้มความต้องการและการผลิตกำลังคนระดับสูงกว่าปริญญาตรี. รายงานการวิจัย ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต(ศูนย์วิจัยนโยบายการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชา จันท์เอม.(2529). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สุภาวดี สวนกุล.(2528.) ความต้องการด้านเนื้อหาวิชากิจกรรมแนะแนวของครูแนะแนวและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตการศึกษา 8 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- โสภา ผ่องชัยกุล.(2528). ปัญหาการออกกลางคันของนิสิตนักศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์.ปริญญาานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2545). *ภาวะวิกฤติและยุทธศาสตร์*
การพัฒนาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ เพื่อปฏิรูปการศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษา
แห่งชาติระยะที่ 9 - 1 (พ.ศ.2545-2554). รายงานการวิจัย สำนักงานฯ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ.(2541). *รายงานผลการสำรวจการทำงานและการว่างงานของกำลัง*
คนระดับกลางและระดับสูง พ.ศ. 2541 (ผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2539).
 สำนักงานฯ.
-(2543). *รายงานผลการสำรวจการทำงานและการว่างงานของกำลัง*
คนระดับกลางและระดับสูง พ.ศ. 2543 (ผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2541).
 สำนักงานฯ.
- (2545). *รายงานผลการสำรวจการทำงานและการว่างงานของกำลัง*
คนระดับกลางและระดับสูง พ.ศ. 2545 (ผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2543).
 สำนักงานฯ.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์.(2529). *ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดแรงงาน ของผู้ที่ต้องการเข้าศึกษาต่อใน*
ระดับมหาวิทยาลัย. วารสารแนะแนว. 22(107) : 25 – 26.
- (2529). *การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงาน*
ปลัดทบวง กองบริหารการการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.
- เสาวนีย์ เก่งตรง.(2533). *เปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักเรียนใน*
หลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลาย และนักเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใน
จังหวัด ราชบุรี .ปริญญาณิพนธ์ ศศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว).
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เสาวพา เวศกาวิ.(2542) *การศึกษาแรงจูงใจเพื่อเลือกประกอบอาชีพของนักเรียนระดับ*
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ของวิทยาลัยอาชีว
ศึกษากลุ่มภาคตะวันออก. ปริญญาณิพนธ์ คม. (บริหารอาชีวะและเทคนิคการศึกษา)
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.ถ่ายเอกสาร.
- เสาวลักษณ์ ลิ้มปิชาติ.(2544). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพที่เป็นและไม่เป็นวัฒนธรรม*
ทางอาชีพตามเพศ : กรณีศึกษานักเรียนหญิงระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.
ปริญญาณิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เสริมศรี อัครพุดพิพันธ์.(2531). *เป้าประสงค์ของชีวิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์ วิทยาลัย*
เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. ปริญญาณิพนธ์ ค.ม.(จิตวิทยาการให้คำปรึกษาและ
การแนะแนว). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หวัน ประพาน.(2516). *การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถ ความสนใจ และความต้องการ*
ในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างโรงเรียนแบบประสมกับ
โรงเรียนมัธยมสายสามัญ จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2515. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.
(การแนะแนว) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อนันต์ชัย คงจันทร์.(2545). *ค่านิยมและทัศนคติของคนรุ่นใหม่*. จุฬาลงกรณ์วารสาร. 14(54)
- อโนทัย ตรีวานิช และคณะ. (2543). *การประเมินคุณภาพการผลิตบัณฑิตมหาวิทยาลัย
ขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2540*. วารสารส่งเสริมประสิทธิผลการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัย ขอนแก่น . 9 (2) : 1 - 14 .
- อรอนงค์ แจ่มผล.(2528). *ความสัมพันธ์ระหว่างกันของวุฒิภาวะทางอาชีพ ความสนใจใน
อาชีพ สมรรถนะผลทางการเรียน กับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนิสิตนักศึกษาปีที่ 2
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ปริญญาานิพนธ์ ค.ม.(จิตวิทยาการให้คำปรึกษาและการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.ถ่ายเอกสาร.*
- อารีรัตน์ พัฒนเพ็ญ.(2529). *ผลของการทดลองให้ข้อมูลด้านอาชีพต่อการเปลี่ยนแปลง
ทัศนคติ ต่ออาชีพอิสระของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางละมุง
อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- อันราภรณ์ บรรลือทรัพย์.(2526). *การศึกษาความเที่ยงตรงของแบบสำรวจ เอส ดี เอส ของ
จอห์น ฮอลแลนด์ กับกลุ่มงานอาชีพประเภทวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีประเภทงาน
บริการการศึกษาและสังคมและงานศิลปะ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การแนะแนว).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- อุบลลักษณ์ ไชยชนะ. (2542). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการ
เรียนกับความสอดคล้องในการเลือกคณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- อุษณา เจริญไวย. (2528). *ความสอดคล้องระหว่างสาขาที่ศึกษากับบุคลิกภาพด้าน
อาชีพซึ่งวัดโดยแบบทดสอบ SDS และความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนัก
ศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ : ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา
และการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- Arnold,Varbara Ann.(1989,May). *Vocational Decision – Making Characteristics of
High and Low Achieving Academically Gifted High School
Students*. Dissertation Abstracts International. 49(5) : 2108.
- Bandura,A.(197,March). *Self – efficacy : Toward a Unifying theory of behavior/
change*. Psychological Review. 8(4) :191 – 215.
- Bartlett, Willis E.(1971, September). *Vocational Maturity Its Past Present and Future
Development*. Journal of Vocational Behavior. 34(2) : 225.
- Carter,J.R.(1979 ,Septmber). *The Effect of Career Education Activities on the
Vocational Maturity of Tenth Grade Students*. Dissertation

- Abstracts International. 1273-A.
- Crites, John O. (1969). *Vocational Psychology*. New York: McGraw-Hill Book Co.
- (1973). *Theory and Research Handbook CMI*. New York: McGraw-Hill Inc.
- Dinzzo, T.M. (1978, May). *Effects of a Group Career Counseling Model on Vocational Maturity and Personal Growth of Female Undergraduates Over Age 25*. Dissertation Abstract International. 35(4) : 6529-A.
- Ginzberg, Eli. (1974, May). *Counseling for Career Development*. Boston: Houghton Mifflin Co.
- Hackett, G., and N.K. Campbell. (1987, April). *Task self – efficacy and task interest as a function of a gender – neutral task*. Journal of Vocational Behavioral 3(5) : 203 – 215.
- Haig, D.D. (1981, March). *A Study of the Effects of a Group Career Counseling Program on the Vocational Maturity of Senior Secondary School Student*. Dissertation Abstract International : 3882-A.
- Holland, J.L. (1973) *Making Vocational Choice: A Theory of Careers*. New Jersey: Prentice-Hall Inc.
- (1994). and others. *The Self Directed Search Profession Guide*. Florida : Psychological Assessment Resources, Inc.
- Hoppock, Robert. (1967). *Occupational Information*. New York: McGraw-Hill Book Company Inc.
- Jeter, Kaye Eugenia Manson. (1977, November). *Impact of the Process Method and the Activities Method of Teaching Career Development on the Career Maturity of Tenth Grades*. Dissertation Abstract International. 38(3) : 6537- A.
- Kuder, Marle S. (1966, June). *Mapping Your Education*. Western Washington State College, Bellingham, Washington U.S.A.
- Kunze, K. (1967, May). *Industry Resources Available to Counselors*. Vocational Guidance Quarterly. 16(2) : 137 – 142.
- Lyon, Jame Bruke. (1959, October). *A Study of Experimental, Motivational and Personality Factors Related to Vocational Decision Versus Indecision*. Dissertation Abstracts. 20(4) : 2269.
- Maslow, A. (1970). *Motivation and personality*. N.Y. : Harper and Row.
- McDermott, W.W. (1977, April). *The Effect of Self – knowledge and Career Information on Career Maturity*. Dissertation Abstracts International. 38(5) : 592 – 5928 –A.

- Murdoc, J.M. (1963, September-1964, October). *An Investigation of the Factors Influencing the Occupation Choices of Selected College Students*. Dissertation Abstracts International. 25(2): 2351-A.
- Princ, Jeffrey Power. (1985, February). *Investigation College Student Attrition: An Application of Holland's Theory of Vocational Choice*. Dissertation Abstracts International. 45(80): 2401 – A.
- Tamarol, Frans P. (1985, February). *Selected Education Variables of Industry and Technology Students as Relates to Holland's Theory of Career (Personality Interest, Achievement)*. Dissertation Abstracts International. 45(8) : 2402 – A.
- Ziegler, Danial J. (1970, February). *Self Concept, Occupation Member Concept and Occupational Interest Area Relationship in Male College Student.*, Journal of Counseling Psychology. 17(2): 123 – 136.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ ภาควิชาการวัดผลและการวิจัยทางการศึกษา
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน ศาสตรภัทร ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว
3. อาจารย์ประไพพรรณ จังหวัด อาจารย์แนะแนวโรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ

เรียน นักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน

แบบสอบถามและแบบสำรวจชุดนี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลในโครงการวิจัย เพื่อศึกษาว่านักเรียนเลือกอาชีพได้สอดคล้องกับที่ตนควรเป็นเพียงใด และจะได้มีการจัดเข้ารับโปรแกรมการให้สารสนเทศต่อไป ด้วยผู้วิจัยต้องการให้นักเรียนตระหนักว่า อาชีพมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของบุคคลเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวในชีวิต และเป็นหนทางที่นำมาซึ่งสิ่งที่สนองความต้องการของบุคคลทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจได้ บุคคลแต่ละคนมีบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ ค่านิยม ความต้องการแตกต่างกัน อาชีพหนึ่งเหมาะสมกับบุคคลหนึ่งแต่อาจไม่เหมาะสมกับอีกบุคคลหนึ่งก็ได้ การที่บุคคลได้ประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ ค่านิยม ความต้องการ ของตน จะเป็นผลทำให้บุคคลประกอบอาชีพนั้นด้วยความเต็มใจ มีความสุขกับงานและประสบความสำเร็จในชีวิต

ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับ และขอขอบคุณในความร่วมมือของนักเรียนมา ณ ที่นี้ด้วย

จอมขวัญ จงประเสริฐยิ่ง
ผู้วิจัย

แบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ(SDS)

คำชี้แจง แบบสอบถามและแบบสำรวจชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัว
ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจตนเองในการเลือกอาชีพ(SDS)ของฮอลแลนด์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสำรวจ

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนกรอกข้อมูลตามความเป็นจริงทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของนักเรียนเองด้วย
ทั้งนี้ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บข้อมูลส่วนตัวนักเรียนไว้เป็นความลับ

1. ชื่อ/นามสกุล.....เพศ.....
2. โรงเรียน.....ชั้น ม.6/.....
3. แผนการเรียนเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ ม. 4 ถึงปัจจุบัน.....
4. เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้สะดวก.....
5. การศึกษาสูงสุดของบิดามารดา

บิดา	มารดา	ระดับการศึกษา
.....	ต่ำมัธยมศึกษาตอนต้น
.....	มัธยมศึกษาตอนต้น
.....	มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.
.....	สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายถึงอนุปริญญา
.....	ปริญญาตรี
.....	สูงกว่าปริญญาตรี
6. อาชีพของบิดาในปัจจุบัน.....
7. อาชีพของมารดาในปัจจุบัน.....

ผลการตอบแบบสอบถาม SDS

รายการ	R	I	A	S	E	C
หมวดกิจกรรม						
หมวดความสามารถ						
หมวดอาชีพ						
หมวดประเมินผลตนเอง						
คะแนนรวมทั้งหมด						

รหัสย่อ

หมวดที่ 1 หมวดกิจกรรม

ขอให้ท่านกาเครื่องหมาย สำหรับกิจกรรมที่ท่านสนใจทำ และกาเครื่องหมาย สำหรับกิจกรรมที่ท่านไม่ชอบหรือรู้สึกเฉยๆ

R

- | | | | |
|-------|--|-------|--------------------------------|
| | แก้เครื่องไฟฟ้า | | ซ่อมรถจักรยานยนต์ |
| | ซ่อมรถยนต์ | | เรียนวิชาประเภทซ่อมเครื่องยนต์ |
| | แก้เครื่องจักรกลต่างๆ | | เรียนวิชาช่างไม้ |
| | สร้างสิ่งต่างๆด้วยไม้ | | เรียนช่างเครื่องยนต์ |
| | ขับรถบรรทุก, ขับรถแทรกเตอร์ | | เรียนการเขียนแบบเครื่องยนต์ |
| | ใช้วัตถุที่เป็นโลหะหรือใช้เครื่องมือเกี่ยวกับงาน | | |

I

- | | | | |
|-------|-----------------------------------|-------|------------------------|
| | อ่านหนังสือวารสารทางวิทยาศาสตร์ | | แก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ |
| | ทำงานในห้องปฏิบัติการ | | เรียนวิชาฟิสิกส์ |
| | ทำงานโครงการวิทยาศาสตร์ | | เรียนวิชาเคมี |
| | สร้างหุ่นจำลองวิทยาศาสตร์ | | เรียนวิชาเรขาคณิต |
| | ทำงานกับอุปกรณ์ทางเคมี | | เรียนวิชาชีววิทยา |
| | อ่านเรื่องความรู้ที่สนใจเป็นพิเศษ | | |

A

- | | | | |
|-------|---------------------------------------|-------|---|
| | สเก็ตภาพ วาดภาพ ระบายสี | | อ่านนวนิยายที่กำลังเป็นที่นิยมหรือมีชื่อเสียง |
| | ดูละคร | | อ่านหนังสือหรือแต่งโคลงกลอน |
| | ออกแบบเครื่องเรือน อาคาร | | วาดรูปเหมือน |
| | ร่วมเล่นดนตรีในวงดนตรีหรือวงดุริยางค์ | | อ่านบทละคร |
| | ฝึกเล่นดนตรี | | เรียนวิชาศิลปะ |
| | ไปฟังดนตรี หรือคอนเสิร์ต | | |

S

- | | | | |
|-------|--------------------------------------|-------|--------------------------|
| | เขียนจดหมายถึงเพื่อน | | เต้นรำ |
| | เข้าร่วมทำบุญและฟังเทศน์ | | อ่านหนังสือทางจิตวิทยา |
| | เป็นสมาชิกขององค์กรหรือสโมสรทางสังคม | | เข้าร่วมประชุมทางวิชาการ |
| | ช่วยคนมีปัญหา | | ไปดูการแข่งขันกีฬา |
| | ไปงานปาร์ตี้ หรือสังสรรค์ | | ทำความรู้จักเพื่อนใหม่ |

E

- | | | | |
|-------|-----------------------|-------|-----------------------------------|
| | โน้มน้าวจิตใจผู้อื่น | | ทำงานมีตำแหน่งในกลุ่ม หรือองค์การ |
| | ขายของ | | ให้คำปรึกษาเรื่องงานแก่คนอื่น |
| | อภิปรายเรื่องการเมือง | | พบบุคคลสำคัญ |
| | จัดการธุรกิจส่วนบุคคล | | นำกลุ่มให้บรรลุเป้าหมาย |
| | เข้าร่วมการประชุม | | มีส่วนร่วมในการรณรงค์ทางการเมือง |
| | แสดงปาฐกถา | | |

C

- | | | | |
|-------|--|-------|--|
| | เก็บรักษาโต๊ะและห้องให้สะอาดเป็นระเบียบ | | ประมาณรายจ่าย |
| | พิมพ์หนังสือหรือจดหมายสำหรับตนเองและผู้อื่น | | เรียนวิชาตัวเลข พิมพ์ดีด |
| | บวก ลบ คูณ หาร ตัวเลขเกี่ยวกับงานธุรกิจ | | เรียนวิชาคณิตศาสตร์ทางธุรกิจ |
| | ควบคุมเครื่องกลทางธุรกิจชนิดต่างๆ (เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์) | | เรียนวิชาธุรกิจ |
| | จัดเก็บบันทึกอย่างละเอียดเกี่ยวกับงบ | | เรียนวิชาจัดการทำบัญชีหนังสือ |
| | | | จัด เก็บ รวบรวม จดหมาย รายงาน ทะเบียนประวัติ |
| | | | เขียนจดหมายเกี่ยวกับธุรกิจ |

หมวดที่ 2 ความสามารถ

ขอให้ท่านอ่านกิจกรรมต่างๆ ต่อไปนี้ และสำรวจว่าท่านมีความสามารถในกิจกรรมเหล่านี้

นี้หรือไม่ ถ้ามีให้กาเครื่องหมาย ถ้าไม่มีให้กาเครื่องหมาย

R

- ฉันสามารถใช้เครื่องมือทางช่างไม้ เช่น เลื่อย หรือเครื่องกลึง
- ฉันรู้วิธีใช้เครื่องวัดกระแสไฟฟ้า
- ฉันสามารถปรับคาร์บูเรเตอร์
- ฉันสามารถใช้เครื่องมือไฟฟ้าในการ เจาะ บด ปั่น และกรอ ได้

- ฉันสามารถ ชัด ถู หรือซ่อมแซมเครื่อง เรือ
- ฉันอ่านพิมพ์เขียวได้
- ฉันแก้ ซ่อมเครื่องไฟฟ้าเล็กๆน้อยๆ ใน บ้านได้
- ฉันซ่อมเครื่องเรือนที่ชำรุดได้
- ฉันสามารถซ่อมท่อต่างๆได้

I

- ฉันเข้าใจการทำงานของหลอด สูญญากาศ
- ฉันสามารถใช้สไลด์ สสูตรสำหรับ คุณ หรือ หาร
- ฉันสามารถใช้ตารางเลขกำลังที่ใช้ใน การคำนวณ
- ฉันสามารถใช้กล้องจุลทรรศน์
- ฉันสามารถจัดกลุ่มของดวงดาว
- ฉันสามารถบอกได้ว่าเม็ดเลือดขาวทำ
- ฉันเข้าใจเวลาครึ่งชีวิตของสารกัมมันตภาพ รังสี

- ฉันสามารถแปลความหมายของสูตร โครงสร้างทางเคมีง่ายๆ
- ฉันเข้าใจว่าดาวเทียมจึงไม่ตกมายังโลก
- ฉันเคยร่วมงานแสดงและประกวดสิ่ง ของทางวิทยาศาสตร์
- ฉันสามารถใช้ตารางเลขกำลังที่ใช้ใน การคำนวณได้
- ฉันสามารถบอกชื่ออาหาร 3 ชนิด ที่มีโปรตีนได้

A

- ฉันเล่นดนตรีบางชนิดได้
- ฉันสามารถขับร้องประสานเสียงได้
- ฉันเดี่ยวดนตรีบางชนิดได้
- ฉันอ่านบทละครได้
- ฉันร้องรำทำเพลงได้
- ฉันเขียนรูปเหมือนได้
- ฉันสามารถเขียนภาพ ระบายสี ปั้น หรือ แกะสลักได้

- ฉันสามารถปั้นเครื่องปั้นดินเผาได้
- ฉันสามารถออกแบบเครื่องแต่งกาย ออกแบบโฆษณาหรือออกแบบเครื่อง เรือ
- ฉันแสดงบทละครได้
- ฉันแต่งนิยายหรือโครงกลอนได้ดี

S

- ฉันสามารถอธิบายสิ่งต่างๆ ให้คนอื่น

เข้าใจได้ดี

- ฉันเคยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการกุศล
- ฉันทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
- ฉันสามารถทำความสนุกสนานให้กับผู้
อาวุโสกว่าได้
- ฉันเป็นเจ้าของบ้านที่ดีกับแขกของฉัน
- ฉันสามารถจัดและวางแผนสำหรับงาน
ปาร์ตี้
- ฉันสามารถช่วยคนที่ไม่สบายใจให้

คลายทุกข์ได้ดี

- ฉันเคยทำงานเป็นอาสาสมัครตามโรง
พยาบาลหรือชุมชน
- ฉันสามารถจัดงานโรงเรียนหรืองาน
กุศลให้สังคม
- ฉันมองลักษณะคนออก

E

- ฉันเลือกเรียนวิชาเกี่ยวกับธุรกิจใ
ระดับมัธยมและวิทยาลัย
- ฉันสามารถให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่อง
งานกับบุคคลอื่น
- ฉันเป็นคนกระตือรือร้น
- ฉันสามารถโน้มน้าวให้ผู้อื่นทำตามใน
สิ่งที่ฉันต้องการได้
- ฉันเป็นนักขายที่ดี

- ฉันเคยเป็นผู้นำของกลุ่ม
- ฉันเคยได้รับรางวัลในการเป็นพนักงาน
ขายที่ดี หรือเป็นผู้นำที่ดี
- ฉันเคยจัดตั้งกลุ่ม สโมสร
- ฉันดำเนินธุรกิจส่วนตัว
- ฉันรู้ว่าการเป็นผู้นำที่ดีควรทำอย่างไร
- ฉันเป็นนักโต้วาทีที่ดี

C

- ฉันสามารถพิมพ์ดีดได้ 40 คำต่อนาที
- ฉันสามารถใช้เครื่องคิดเลขได้
- ฉันสามารถจดชวเลขได้
- ฉันจัดระเบียบเอกสารและโต้ตอบจด
หมายอย่างรวดเร็ว
- ฉันสามารถใช้เครื่องคำนวณบัญชี
หนังสือ
- ฉันสามารถจัดรวบรวมเอกสารเข้าที่ใน

- เวลาอันรวดเร็ว
- ฉันสามารถใช้เครื่องคำนวณได้ดี
- ฉันสามารถใช้เครื่องมือในการจัดการ
กับ ข้อมูลง่ายๆ
- ฉันสามารถจัดระบบรายรับรายจ่าย
- ฉันเคยทำงานในสำนักงาน
ถูกต้อง

หมวดที่ 3 อาชีพ

แบบสำรวจต่อไปนี้จะสำรวจความรู้สึกและทัศนคติของท่านเกี่ยวกับงานชนิดต่างๆ หาก

อาชีพใดที่ท่านรู้สึกชอบหรือน่าสนใจ ให้กาเครื่องหมาย และหากท่านไม่ชอบหรือไม่สนใจ ให้กาเครื่องหมาย

R

- | | |
|--|------------------------|
| ช่างเทคนิคเกี่ยวกับเครื่องบิน | ช่างยนต์ |
| ผู้ชำนาญเรื่องสัตว์น้ำหรือสัตว์ป่า | ผู้ดูแลสวนป่า |
| ช่างไม้ | ผู้ขับรถประจำทาง |
| ผู้ขับเครื่องยนต์ | วิศวกรโยธา |
| นักสำรวจ | ช่างเครื่อง |
| ผู้ตรวจงานก่อสร้าง | ช่างไฟฟ้า |
| ผู้ควบคุมการส่งวิทยุ | |
| ผู้ทำงานปั้มน้ำมัน | |

I

- | | |
|-------------------------|---------------------------------------|
| นักอุตุนิยมวิทยา | นักวิจัยทางวิทยาศาสตร์ |
| นักชีววิทยา | นักเขียนบทความทางวิทยาศาสตร์ |
| นักดาราศาสตร์ | บรรณาธิการวารสารทางวิทยาศาสตร์ |
| นักเทคนิคการแพทย์ | นักภูมิศาสตร์ |
| นักมานุษยวิทยา | นักพืชศาสตร์ |
| นักสัตวศาสตร์ | ผู้ทำงานด้านวิจัยทางวิทยาศาสตร์ |
| นักเคมี | นักฟิสิกส์ |

A

- | | |
|--------------------------|-----------------------|
| กวี | นักแต่งเพลง |
| วิทยาการ | นักร้อง |
| นักประพันธ์นวนิยาย | ปฎิมากร |
| นักเขียนบทความ | ผู้แต่งบทละคร |
| ผู้เรียบเรียงเพลง | นักเขียนการ์ตูน |
| นักเขียนรูปเหมือน | นักหนังสือพิมพ์ |

S

- | | |
|---------------------|------------------------|
| นักสังคมวิทยา | ครูโรงเรียนมัธยม |
|---------------------|------------------------|

..... ผู้ชำนาญทางยุทธศาสตร์
 ผู้ให้คำปรึกษาแก่คู่สมรส
 ผู้บริหารโรงเรียน
 ผู้อำนวยการสวนสาธารณะ
 นักจิตวิทยาคลินิก
 ครูสอนวิชาสังคมศึกษา

..... ผู้อำนวยการด้านสวัสดิภาพประชาชน
 ผู้ให้คำปรึกษาปัญหาส่วนตัว
 ผู้ทำงานทางจิตเวช
 ผู้ให้คำปรึกษาด้านอาชีพ
 ผู้อำนวยการค่ายเอกชน
 นักวาทบำบัด

E

..... ผู้ซื้อ-ขายหุ้น
 ผู้ซื้อ
 ผู้อำนวยการฝ่ายโฆษณา
 ผู้จัดการรายการโทรทัศน์
 ผู้จัดการโรงแรม
 ผู้จัดการด้านธุรกิจ
 ผู้จัดการภัตตาคาร

..... พิธีกรในงานหรือพิธีต่างๆ
 นักขาย
 ผู้ดำเนินธุรกิจซื้อขายที่ดิน
 ผู้อำนวยการฝ่ายประชาสัมพันธ์
 ผู้จัดการส่งเสริมด้านกีฬา
 ผู้จัดการฝ่ายขาย

C

..... คนเก็บรักษาหนังสือ
 ครูสอนวิชาบริหารธุรกิจ
 ผู้คำนวณรายรับรายจ่าย
 นักบัญชี
 ผู้ตรวจเครดิต
 ผู้บันทึกถ้อยคำในศาล
 พนักงานธนาคาร
 ผู้ชำนาญทางภาษี
 ผู้ตรวจรายการสินค้า
 ผู้ควบคุมเครื่องคอมพิวเตอร์
 นักวิจัยทางการเงิน
 ผู้ประเมินรายจ่าย
 เสมียนจ่ายเงิน
 ผู้ตรวจบัญชีธนาคาร

หมวดที่ 4 ประเมินความสามารถของตนเอง

ให้คะแนนตัวท่านเองในความสามารถด้านต่างๆ ต่อไปนี้ โดยวงกลมตัวเลขในตารางข้างล่างตามหมวดต่างๆ ตามความรู้สึกที่แท้จริง เพื่อให้คะแนนที่ได้ถูกต้องกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด และขอให้ท่านหลีกเลี่ยงการให้คะแนนซ้ำๆ กันในความสามารถด้านต่างๆ

ความสามา

รถ

	เครื่องจักรกล	วิทยาศาสตร์	ศิลปะ	บริการสังคม	ธุรกิจ	ธุรการ/การจัดหมวดหมู่
สูง	7	7	7	7	7	7
	6	6	6	6	6	6
	5	5	5	5	5	5
กลาง	4	4	4	4	4	4
	3	3	3	3	3	3
	2	2	2	2	2	2
ต่ำ	1	1	1	1	1	1
	R	I	A	S	E	C

ทักษะ

	เคลื่อนไหวทางมือ	คำนวณ	ดนตรี	ผูกมิตร	บริหารงาน	งานสำนักงาน/พิมพ์ดีด ตัวเลข
สูง	7	7	7	7	7	7
	6	6	6	6	6	6
	5	5	5	5	5	5
กลาง	4	4	4	4	4	4
	3	3	3	3	3	3
	2	2	2	2	2	2
ต่ำ	1	1	1	1	1	1
	R	I	A	S	E	C

โปรแกรมพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ

กิจกรรมที่	วัน-เวลาในการทดลอง	กิจกรรม
กิจกรรมที่ 1	7 ม.ค 2547	สร้างสัมพันธภาพ ความสำคัญของการมีอาชีพ
กิจกรรมที่ 2	17 ม.ค 2547	การรู้จักตนเอง - จุดเด่น – จุดด้อยของตน - ค่านิยมในอาชีพของตน - ปัญหาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ
กิจกรรมที่ 3	24 ม.ค 2547	ข้อมูลด้านการศึกษา (รู้จักความรู้ – ความสามารถของตน)
กิจกรรมที่ 4	28 ม.ค 2547	รู้จักอาชีพ(อาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานปัจจุบัน)
กิจกรรมที่ 5	31 ม.ค – 20 ก.พ 2547	รู้จักอาชีพ(อาชีพที่นักเรียนปรารถนาจะประกอบในอนาคตจาก บุคคลในอาชีพ)
กิจกรรมที่ 6	21 ก.พ.2547	ตั้งเป้าหมาย - วางแผนอาชีพ
กิจกรรมที่ 7	9 มี.ค 2547	ประเมินผล

กิจกรรมที่ 1

สร้างสัมพันธภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกทราบวัตถุประสงค์ของการให้โปรแกรมการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพ
2. เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่าง สมาชิกและผู้นำกลุ่ม(ผู้วิจัย)ในฐานะผู้ให้โปรแกรมฯ
3. เพื่อให้สมาชิกตระหนักถึงความสำคัญของการมีอาชีพ

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ ฉลากหมายเลข 1 ถึง 9 จำนวน 2 ชุด

วิธีดำเนินการ

1. ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์-ระยะเวลาที่ใช้ในการให้โปรแกรมฯ สำหรับแต่ละกิจกรรม
2. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกจับฉลาก โดยจัดให้ผู้ที่จับฉลากได้เลขเดียวกันคู่กัน และให้ซักถามประวัติส่วนตัวซึ่งกันและกันเกี่ยวกับความใฝ่ฝัน และอาชีพที่ปรารถนาในอนาคต สาเหตุของความต้องการในการประกอบอาชีพดังกล่าว ตลอดจนปัญหาที่นักเรียนคิดว่าอาจเกิดเมื่อนักเรียนตัดสินใจเลือกอาชีพดังกล่าว จนหมดเวลาที่กำหนดให้ (10 นาที) และให้สมาชิกแต่ละคู่ออกมารายงานให้เพื่อนในกลุ่มทราบข้อมูลจนครบทุกคู่
3. ผู้นำกลุ่มกล่าวสรุปเกี่ยวกับอาชีพที่สมาชิกออกมาพูด พร้อมทั้งให้สมาชิกร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของการมีอาชีพ
4. ผู้นำกลุ่มนัดหมาย วัน เวลา การพบกลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตการให้ความสนใจ การให้ความร่วมมือ บรรยากาศในการพบกันครั้งแรก พร้อมทั้งข้อมูลที่ยกมากล่าวเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกอาชีพที่ตนปรารถนาในอนาคต

อาชีพที่ข้าพเจ้าสนใจ

ลำดับที่ 1 คือ
 เหตุผลที่สนใจอาชีพนี้
 ปัญหาที่ประสบเมื่อต้องตัดสินใจเลือกอาชีพ

ลำดับที่ 2 คือ
 เหตุผลที่สนใจอาชีพนี้
 ปัญหาที่ประสบเมื่อต้องตัดสินใจเลือกอาชีพ.....

ลำดับที่ 3 คือ
 เหตุผลที่สนใจอาชีพนี้
 ปัญหาที่ประสบเมื่อต้องตัดสินใจเลือกอาชีพ

ผู้นำกลุ่มสรุปเพิ่มเติม

ความสำคัญของการมีอาชีพ

การประกอบอาชีพหรือการมีงานทำนอกจากจะเป็นการใช้ความรู้ ความสามารถเพื่อการยังชีพแล้ว ยังเป็นการสร้างเกียรติภูมิ คุณค่า ให้กับผู้มีงานทำ และสังคมด้วย อาชีพจึงเป็นตัวกำหนดวิถีชีวิตในแต่ละวัน กำหนดสถานภาพทางสังคม ความรู้สึกมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี การยอมรับนับถือตนเอง อาชีพจึงมีส่วนทำให้บุคคลรู้สึกมีความสุข มีความสำเร็จได้เพราะสังคมปัจจุบันยอมรับผู้มีอาชีพหรือมีงานทำมากกว่าผู้ไม่มีงานทำ

ทำงานราชการหรือทำงานองค์กรธุรกิจดี

งานราชการ

1. งานสบายไม่ค่อยหนักหนาอะไร
2. หยุดสัปดาห์ละ 2 วันแถมมีวันหยุดอีกมากมายในแต่ละปี
3. มีโอกาสก้าวหน้า และ มีความมั่นคงดีกว่างานอื่น
4. ดูเป็นงานที่มีเกียรติในสังคมไทย ครอบครัวก็พลอยมีหน้ามีตา ถ้ามีลูกหลานได้รับราชการ
5. รายได้ถึงจะน้อยแต่ก็พออยู่ได้ถ้ารู้จักใช้

6. ค่อยๆเติบโตในตำแหน่งหน้าที่อย่างมีระบบ
7. ไม่ค่อยมีโอกาสที่จะแสดงความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่
8. มีบ่าเหน็บน่าดูเป็นสิ่งตอบแทนที่ดีไม่ติดมือไปเมื่อเกษียณอายุราชการ

งานองค์กรธุรกิจเอกชน

1. ถ้าเป็นคนเก่งมีความรู้มีความสามารถก็จะได้ใช้อย่างเต็มที่
2. โอกาสก้าวหน้าขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถ
3. ควรเป็นคนที่กล้าคิด กล้าทำ กล้าเสี่ยง ยิ่งมีความคิดสร้างสรรค์และมีวิสัยทัศน์กว้างไกลด้วยแล้ว
ดูจะเหมาะกับงานธุรกิจมากกว่าเอกชน
4. มีโอกาสได้รายได้สูงกว่างานราชการ
5. เต็มไปการแข่งขัน

ฉะนั้นจึงไม่มีคำตอบที่แน่นอนตายตัวว่าอาชีพแบบใดดีกว่ากัน ซึ่งอาชีพทั้ง 2 แบบต่างก็มีข้อดี ข้อด้อย แตกต่างกัน คุณจะตัดสินใจเลือกอาชีพแบบใดไม่มีคำว่าผิดหรือถูก ขึ้นอยู่กับว่าคุณพอใจหรือคิดว่าจะทำได้ดีที่สุดในงานแบบใด และคุณรับเงื่อนไข ข้อจำกัดของอาชีพที่คุณเลือกได้หรือไม่

ข้อมูลนี้ จาก วิทยุจะงานวันนี้ "เรื่องควรรู้คู่คนหางาน" ของ รศ. นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์
พันธ์ ฉบับวันอาทิตย์ที่ 28 ก.ค - 4 ส.ค 2545 หน้า 76

กิจกรรมที่ 2

การรู้จักตนเอง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้สมาชิกได้รู้จักตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

1. ลักษณะเด่น – ลักษณะด้อยของตน
2. ค่านิยมในอาชีพของตน
3. ปัญหาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ

เวลาที่ใช้ 2 ชั่วโมง

สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้

1. ข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะเด่น – ลักษณะด้อยของตน
2. ข้อคำถามเกี่ยวกับค่านิยมในอาชีพของตน
3. ข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการเลือกอาชีพ

วิธีดำเนินการ

1. ผู้นำกลุ่มกล่าวทักทายสมาชิกและทบทวนเรื่องที่สนทนาไปเมื่อครั้งที่แล้ว
2. ผู้นำกลุ่มชี้แจงวัตถุประสงค์ในการรวมกลุ่มในครั้งนี้อธิบายการตอบข้อคำถามแต่ละชุด
3. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกลองถามตนเองอีกครั้งว่าตนต้องการจะประกอบอาชีพใดในอนาคตสัก 3 อาชีพ แล้วผู้นำกลุ่มเขียนไว้บนกระดานหน้าชั้นเรียน
4. จากนั้นผู้นำกลุ่มแจกข้อคำถามให้สมาชิกทำทีละชุด
5. เมื่อสมาชิกทำเสร็จแล้วทั้ง 3 ชุด ผู้นำกลุ่มแนะวิธีตรวจข้อคำถามแต่ละชุดพร้อมให้สมาชิกตรวจข้อคำถามของตนเอง แล้วให้พิจารณาว่าโดยรวมแล้วตรงกับลักษณะนิสัยส่วนตัวมาก - น้อยเพียงใด
6. จากนั้นผู้นำกลุ่มแจกลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลในแต่ละกลุ่มอาชีพให้สมาชิกอ่านแล้วให้พิจารณาว่าลักษณะตนเองน่าจะประกอบอาชีพในกลุ่มใด (จาก 6 กลุ่มของฮอลแลนด์)มากที่สุด
7. ให้สมาชิกพิจารณาอีกครั้งถึงความสัมพันธ์ของจุดเด่น – จุดด้อยของตน ค่านิยมในอาชีพของตน และพิจารณาว่าตนมีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพเรื่องใดมากที่สุดและให้สมาชิกคนอื่น ๆ ช่วยกันอภิปรายเพื่อร่วมกันแนะนำวิธีป้องกัน - แก้ไข

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ การให้ความร่วมมือ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม
2. สังเกตลักษณะนิสัยของสมาชิก(ดูจากการทำข้อคำถามทั้ง 3 ชุด)ว่าสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแบบใด(จาก 6 แบบของฮอลแลนด์) มากที่สุด

ข้อคำถามเรื่อง “จุดเด่น – จุดด้อยของข้าพเจ้า”

คำอธิบาย ให้นักเรียนพิจารณาคำหรือข้อความต่อไปนี้ พร้อมทำเครื่องหมาย หน้าคำหรือข้อความที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับบุคลิกภาพนักเรียน และทำเครื่องหมาย หน้าคำหรือข้อความที่นักเรียนเห็นว่าไม่ตรงกับบุคลิกภาพนักเรียน

- | | |
|-------------------------------------|---------------------------------|
|1. ซื่อาย |28. มีความพากเพียรเสมอต้น |
|2. หัวอ่อน | เสมอปลาย |
|3. เปิดเผย |29. ค่อนข้างเก็บตัว |
|4. จริงจัง |30. ใจร้อน |
|5. ยอมผู้อื่น | 31. ไม่ชอบปฏิบัติตามกฎ |
|6. วัตถุนิยม | ระเบียบ |
| 7. มัธยัสถ์ | 32. ไม่มีระเบียบ |
| 8. ไม่คิดมาก | 33. เป็นคนที่เข้าใจยาก |
|9. ไม่หมกมุ่น | 34. มีอุดมคติ |
| 10. ชอบปฏิบัติ | 35. ชอบช่วยเหลือผู้อื่น |
|11. ชอบวิเคราะห์ | 36. ชอบติดต่อกับผู้อื่น |
| 12. รักอิสระ | 37. มีเมตากรุณา |
| 13. ชอบไต่หาคำความรู้ | 38. จุงใจคนได้เก่ง |
|14. มีหลักการ | 39. มีทักษะในการใช้คำพูด |
| 15. อดทน | 40. เข้าใจผู้อื่น |
| 16. เฉียบขาด |41. เข้าใจผู้อื่น |
| 17. มีความไว้วางใจ |42. มีน้ำใจ |
| 18. รอบคอบ |43. มีความรับผิดชอบ |
| 19. ทำงานเป็นระเบียบมีขั้นตอน | 44. รู้จักกาลเทศะ |
|20. มีเหตุผล | 45. มีทำที่เป็นมิตร |
| 21. ชอบใช้สติปัญญา |46. กล้าได้กล้าเสีย |
| 22. ไม่เป็นผู้นำ | 47. คล่องแคล่วว่องไว |
| 23. ชอบจินตนาการ | 48. ทะเยอทะยาน |
| 24. ชอบแสดงออก | 49. น่าเชื่อถือ |
| 25. ไวต่อความรู้สึกผู้อื่น | 50. เปิดเผย |
| 26. ไม่ชอบจำเจซ้ำซาก | 51. ใจร้อน |
|27. ไม่ชอบเลียนแบบใคร | 52. ชอบให้ผู้อื่นคล้อยตาม |

..... 53. มองโลกในแง่ดี60. ไม่ชอบจินตนาการ
..... 54. ชอบสังสรรค์ 61. เจ้าระเบียบ
..... 55. เชื่อมั่นในตนเองสูง 62. ไม่ค่อยยืดหยุ่น
..... 56. กระตือรือร้น 63. ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน
.....57. ชอบการแสดงออก 64. อ่อนน้อม
..... 58. ชอบเลียน65. เรียบร้อย
.....59. อนุรักษ์นิยม66. ยอมผู้อื่น

แปลผล ลักษณะบุคลิกภาพแต่ละแบบของกลุ่มอาชีพตามทฤษฎี ฮอลแลนด์เป็นดังนี้

1. Realistic Type: R บุคลิกภาพโดยทั่วไป มักขี้อาย หัวอ่อน เปิดเผย จริงจัง แข็งแรง วัตถุประสงค์ มีความพากเพียรเสมอต้นเสมอปลาย ค่อนข้างเก็บตัว มัธยัสถ์ ไม่คิดมาก ไม่หมกมุ่น ชอบปฏิบัติ
2. Intellectual Type : I บุคลิกภาพโดยทั่วไปมักชอบวิเคราะห์ รักอิสระ ชอบใฝ่หาความรู้ มีหลักการ อดทน ชอบเก็บตัว มีความไวตัว รอบคอบ ทำงานเป็นระเบียบขั้นตอน มีเหตุผล ชอบใช้สติปัญญา ไม่เป็นผู้นำ มีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา ชอบใฝ่หา
3. Social Type : S บุคลิกภาพโดยทั่วไปของบุคคลประเภทนี้จะเป็นคนมีไมตรีจิตชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีเมตตากรุณา มีน้ำใจ มีอุดมคติสูง ชอบติดต่อกับบุคคลอื่น จูงใจคนได้เก่ง มีทักษะในการใช้คำพูด เข้าใจผู้อื่น มีความรับผิดชอบ รู้กาลเทศะ มีทำที่เป็นมิตร กับผู้อื่น ชอบแสดงตัว ชอบสนทนา โดยทั่วไปจะมีทักษะในสังคม
4. Conventional Type : C บุคลิกภาพโดยทั่วไปของบุคคลประเภทนี้จะเป็นคน ชอบเลียนแบบ อนุรักษ์นิยม ไม่ชอบจินตนาการ คล่องแคล่ว เจ้าระเบียบ ไม่ค่อยยืดหยุ่น ปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน อ่อนน้อม เรียบร้อย ยอมผู้อื่น
5. Enterprising Type : E บุคลิกภาพโดยทั่วไปของบุคคลกลุ่มนี้มักเป็นคนทีกล้า โต้แย้ง ชอบผจญภัย กล้าได้กล้าเสีย ทะเยอทะยาน น่าเชื่อถือ เปิดเผย ใจร้อน มีทักษะในการพูด มองโลกในแง่ดี กระตือรือร้น ชอบแสดงออก เป็นพวกที่มีลักษณะเป็นผู้นำ ชอบมีอำนาจเหนือบุคคลอื่น และชอบแสดงตัว
6. Artistic Type : A บุคลิกภาพโดยทั่วไปของบุคคลกลุ่มนี้มักเป็นคนที่รักอิสระ ชอบจินตนาการ เพ้อฝัน ไม่ชอบระเบียบแบบแผน ใจร้อน ไม่ชอบความจำเจซ้ำซาก ความเป็นตัวของตัวเองสูง ไม่ชอบเลียนแบบใคร ชอบแสดงออก มีอุดมคติ ใฝ่ต่อความรู้สึกรักผู้อื่น

ข้อคำถามเรื่อง “ค่านิยมในอาชีพของตน”

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำหรือข้อความต่อไปนี้แล้วจัดอันดับ ว่านักเรียนให้ความสำคัญกับเรื่องใดมากกว่ากัน

- หมายเลข 1 หมายถึง ค่านิยมที่นักเรียนให้ความสำคัญมากที่สุดในกลุ่มนี้
 หมายเลข 2 หมายถึง ค่านิยมที่นักเรียนให้ความสำคัญมากในกลุ่มนี้
 หมายเลข 3 หมายถึง ค่านิยมที่นักเรียนให้ความสำคัญปานกลางในกลุ่มนี้
 หมายเลข 4 หมายถึง ค่านิยมที่นักเรียนให้ความสำคัญน้อยในกลุ่มนี้
 หมายเลข 5 หมายถึง ค่านิยมที่นักเรียนให้ความสำคัญน้อยที่สุดในกลุ่มนี้

- | | |
|---------------------------------------|-----------------------------------|
| ข้อ 1. การได้รับการยกย่องในสังคม | การมีความรู้ความสามารถสูง |
| ความร่ำรวยมั่งคั่ง | ความมีหลักการ |
|ความมีอิสระ | ความอ่อนน้อมถ่อมตน |
|การพึ่งพาอาศัยกัน | การมีเพื่อนมาก ๆ |
|ความทะเยอทะยาน | การมีชีวิตที่สนุกสนาน |
| ข้อ 2 การมีเพื่อนมาก ๆ | ข้อ 6. การมีชีวิตที่สนุกสนาน |
|การเป็นผู้รอบรู้ | ความซื่อสัตย์ |
|การมีความเมตตากรุณา | ความอ่อนน้อมถ่อมตน |
|ความมีน้ำใจ | ความมีเหตุผล |
|การมีความกล้าหาญ | การได้รับการยกย่องในสังคม |
| ข้อ 3การเป็นผู้ตาม | ข้อ 7. การเป็นผู้นำ |
|การมีชีวิตที่เรียบง่าย | การมีชีวิตที่สันโดษ |
|ความมีอิสระ | การพึ่งพาอาศัยกัน |
|การมีระเบียบแบบแผน | การมีเพื่อนมาก ๆ |
|การอ่อนน้อมถ่อมตน | ความมีหลักการ |
| ข้อ 4.ความซื่อสัตย์ | ข้อ 8. ความร่ำรวยมั่งคั่ง |
| การมีชีวิตที่สันโดษ | การมีความกล้าหาญ |
| การเป็นผู้นำ | การมีความรู้ความสามารถสูง |
| การมีชีวิตที่สนุกสนาน | ความมีอิสระ |
| ความมีเหตุผล | การมีความกตัญญู |
| ข้อ 5. การอดทนต่อความยากลำบาก | |

- ข้อ 9.การอดทนต่อความยากลำบาก
 การมีความเมตตากรุณา
 ความมั่งคั่ง
 ความทะเยอทะยาน
 ความมีน้ำใจ
- ข้อ 10.การมีความเมตตากรุณา
การเป็นผู้รอบรู้
 การมีชีวิตที่เรียบง่าย
 การเป็นผู้ตาม
 การพึ่งพาอาศัยกัน
- ข้อ 11. มีระเบียบแบบแผน
 ความมีเหตุผล
 การมีความกล้าหาญ
 การมีความรู้ความสามารถสูง
 การอดทนต่อความยากลำบาก
- ข้อ 12. ความร่ำรวยมั่งคั่ง
 การมีชีวิตที่สันโดษ
 ความมั่งคั่ง
 ความกตัญญู
 ความซื่อสัตย์
- ข้อ 13. การมีระเบียบแบบแผน
 ความมั่งคั่ง
 การเป็นผู้นำ
 ความมีเหตุผล
 ความมีอิสระ
- ข้อ 14. ความเมตตากรุณา
 การมีเพื่อนมาๆ
 ความซื่อสัตย์
 การมีชีวิตที่เรียบง่าย
 ความกตัญญู
- ข้อ 15. การเป็นผู้นำ
 การพึ่งพาอาศัยกัน
 ความร่ำรวยมั่งคั่ง
- ความมีเหตุผล
 ความอ่อนน้อมถ่อมตน
- ข้อ 16. การมีชีวิตที่สนุกสนาน
 ความมีหลักการ
 การมีระเบียบแบบแผน
 การได้รับการยกย่องในสังคม
 การมีความกล้าหาญ
- ข้อ 17. การมีความรู้ความสามารถสูง
 ความทะเยอทะยาน
 การมีชีวิตที่สันโดษ
 การเป็นผู้ตาม
 ความอดทนต่อความยากลำบาก
- ข้อ 18. ความทะเยอทะยาน
 ความซื่อสัตย์
 ความมั่งคั่ง
 การเป็นผู้รอบรู้
 ความมีน้ำใจ
- ข้อ 19. การมีชีวิตที่สนุกสนาน
 ความอ่อนน้อมถ่อมตน
 ความมีเหตุผล
 ความมีอิสระ
 ความมีหลักการ
- ข้อ 20. การมีระเบียบแบบแผน
 ความอดทนต่อความยากลำบาก
 การพึ่งพาอาศัยกัน
 การมีชีวิตที่สันโดษ
 ความกตัญญู
- ข้อ 21. การเป็นผู้นำ
 การเป็นผู้ตาม
 การมีเพื่อนมาๆ
 การเป็นผู้รอบรู้
 ความมีเมตตากรุณา

- | | |
|--|---------------------------------|
| ข้อ 22. การได้รับการยกย่องในสังคม | การเป็นผู้นำ |
| ความร่ำรวยมั่งคั่ง | การมีชีวิตที่สนุกสนาน |
| การมีความรู้ความสามารถสูง | ความทะเยอทะยาน |
| ความมีน้ำใจ | ข้อ 24. การมีความกล้าหาญ |
| การมีชีวิตที่เรียบง่าย | ความมีเกียรติ |
| ข้อ 23. ความกตัญญู | การได้รับการยกย่องในสังคม |
| ความมีหลักการ | การเป็นผู้ตาม |
| | การมีชีวิตที่เรียบง่าย |

คำชี้แจง

1. ให้นักเรียนนำตัวเลขลำดับค่านิยมตั้งแต่ลำดับที่ 1 ถึง 5 จากการเรียงลำดับความสำคัญของค่านิยมแต่ละข้อมารอกลงในช่องข้างล่างนี้ให้ครบทั้ง 24 ลักษณะ
2. จากนั้นให้รวมตัวเลขลำดับค่านิยมทั้ง 5 ช่องตามแนวนอน
3. เลือกค่านิยมที่มีคะแนนรวมต่ำสุดออกมา 5 ลำดับ
4. จากนั้นกรอกลักษณะค่านิยมดังกล่าวลงในตอนท้ายของแบบสรุปโดยเรียงลำดับคะแนนรวมที่น้อยที่สุดไปถึงคะแนนรวมที่มากที่สุด สุดท้ายนักเรียนก็จะทราบถึงค่านิยมที่สำคัญของตน

แปลผล

คำนิยาม	ตัวเลขลำดับคำนิยาม					ผลรวม
1.การได้รับการยกย่องในสังคม						
2.ความมีอิสระ						
3.ความร่ำรวยมั่นคง						
4.การเป็นผู้นำ						
5.การเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถสูง						
6.ความมั่งคั่ง						
7.การมีชีวิตที่เรียบง่าย						
8.การพึ่งพาอาศัยกัน						
9.การมีระเบียบแบบแผน						
10.การเป็นผู้ตาม						
11.การมีชีวิตที่สนุกสนาน						
12.การมีเพื่อนมากมาย						
13.ความกตัญญู						
14.ความทะเยอทะยาน						
15.การเป็นผู้รอบรู้						
16.ความซื่อสัตย์						
17.ความอ่อนน้อมถ่อมตน						
18.ความอดทนต่อความยากลำบาก						
19.ความเมตากรุณา						
20.ความมีน้ำใจ						
21.ความมีเหตุผล						
22.การมีชีวิตที่สันโดษ						
23.ความมีหลักการ						
24.การมีความกล้าหาญ						

ค่านิยมของข้าพเจ้า ได้แก่

- ค่านิยมลำดับที่ 1 คือ
- ค่านิยมลำดับที่ 2 คือ
- ค่านิยมลำดับที่ 3 คือ
- ค่านิยมลำดับที่ 4 คือ
- ค่านิยมลำดับที่ 5 คือ

แบบสำรวจปัญหาในการเลือกอาชีพ

1. ชื่อ / นามสกุล.....เพศ.....
2. โรงเรียน.....ชั้น ม.6/.....
3. แผนการเรียน.....เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ ม.4 ถึงปัจจุบัน.....
4. เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้สะดวก.....
5. อาชีพที่นักเรียนปรารถนาจะประกอบในอนาคต (เรียงตามลำดับจากปรารถนามากที่สุด)
 - ลำดับที่ 1
 - ลำดับที่ 2
 - ลำดับที่ 3

ข้อคำถาม	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
<p><u>ปัญหาด้านความรู้เกี่ยวกับอาชีพและตลาดแรงงาน</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนไม่มีความรู้เกี่ยวกับการเลือกอาชีพ 2. เรียนไม่ทราบว่าจะหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ได้ที่ไหน 3. นักเรียนไม่ทราบว่าอาชีพอะไรบ้างที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานปัจจุบัน 4. นักเรียนไม่ทราบว่าแต่ละอาชีพต้องการคนที่มีคุณสมบัติอย่างไร 5. นักเรียนไม่ทราบว่าแต่ละอาชีพมีความก้าวหน้าและมีความมั่นคงในการทำงานเพียงใด 6. นักเรียนไม่ทราบวิธีเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพที่นักเรียนสนใจ 7. นักเรียนไม่ทราบว่าอาชีพที่นักเรียนสนใจมีลักษณะการทำงานอย่างไรบ้าง 8. นักเรียนไม่ทราบว่าจำเป็นต้องเสียค่าใช้จ่ายเท่าใดในการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพต่างๆ 9. นักเรียนไม่ทราบว่าจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาเท่าใดในการเรียนและฝึกงานแต่ละอาชีพ 					

ข้อคำถาม	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
<p><u>ปัญหาเกี่ยวกับการรู้จักตนเองเพื่อการเลือกอาชีพ</u></p> <p>10. นักเรียนไม่ทราบว่าบุคลิกภาพของนักเรียนเหมาะสมกับอาชีพใด</p> <p>11. นักเรียนไม่ทราบว่าตัวนักเรียนชอบหรือไม่ชอบอาชีพใด</p> <p>12. นักเรียนไม่มีความมั่นใจในการเลือกอาชีพในขณะนี้</p> <p>13. นักเรียนไม่แน่ใจว่าจะสามารถสอบเข้าใจคณะ/สาขาวิชาที่นักเรียนสนใจได้</p> <p>14. นักเรียนไม่ทราบว่าตนเองมีความถนัด มีความสามารถด้านใดเป็นพิเศษ</p> <p>15. นักเรียนคิดว่าสติปัญญาและความสามารถของนักเรียนไม่เหมาะสมกับอาชีพที่ชอบ</p> <p>16. นักเรียนรู้สึกว่ายากเกินไปที่จะสำเร็จ</p> <p>17. นักเรียนไม่แน่ใจว่าจะเรียนเพื่อประกอบอาชีพที่ชอบได้สำเร็จ</p> <p>18. นักเรียนไม่ทราบว่าประกอบอาชีพใดในอนาคต</p> <p>19. นักเรียนไม่ทราบว่าตนเองควรดำเนินชีวิตแบบใด</p>					
<p><u>ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายที่มีต่อการเลือกอาชีพ</u></p> <p>20. นักเรียนรู้สึกว่าสายตาไม่ปกติทำให้เลือกอาชีพที่ชอบไม่ได้</p> <p>21. นักเรียนคิดว่าไม่สามารถทำงานกลางแจ้งได้</p> <p>22. รูปร่างหน้าตาและสุขภาพไม่สำคัญสำหรับการเลือกอาชีพ ขอให้มีความสามารถก็พอ</p>					

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
<p>23. นักเรียนรู้สึกว่าร่างกายไม่แข็งแรง เจ็บป่วยบ่อย</p> <p>24. นักเรียนคิดว่าโรคประจำตัวที่เป็นอยู่ตอนนี้จะเป็นอุปสรรคทำให้ไม่สามารถทำงานได้ดี</p> <p>25. นักเรียนรู้สึกว่าความสามารถทางสมองมีน้อย คงทำงานดีๆ ไม่ได้</p> <p>26. นักเรียนไม่ทราบว่าคุณภาพของนักเรียนเหมาะสมกับอาชีพใด</p> <p>27. นักเรียนไม่ทราบว่าคุณภาพแต่ละอาชีพต้องการคนที่มีร่างกายอย่างไร</p> <p>28. นักเรียนรู้สึกว่าตนทำงานหนักไม่ได้เพราะไม่ค่อยแข็งแรง</p> <p>29. นักเรียนรู้สึกว่าตนมีรูปร่างหน้าตาไม่ดี คงหางานทำได้ยาก</p>					
<p><u>ปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติต่อการเลือกอาชีพ</u></p>					
<p><u>ต่าง ๆ</u></p>					
<p>30. ผู้ที่จะได้ประกอบอาชีพดีๆ ควรผ่านการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย</p>					
<p>31. คนที่เกิดมาจนต้องเป็นลูกต้องเขาววันยังค่ำ</p>					
<p>32. การที่จะได้งานที่ดีๆ ต้องมีเส้นสาย</p>					
<p>33. นักเรียนอยากรับราชการ เพราะมั่นคง สวัสดิการดี ถึงแม้ว่าเงินเดือนจะน้อย</p>					
<p>34. นักเรียนรู้สึกว่าตนยังมีอายุน้อยควรเรียนต่อไปเรื่อยๆ</p>					
<p>35. นักเรียนคิดว่ายังไม่จำเป็นที่จะคิดถึงการมีอาชีพตอนนี้</p>					
<p>36. ความสามารถในการทำงานไม่สำคัญเท่าการทำให้นายรัก</p>					

ข้อความ	จริงมากที่สุด	จริงมาก	จริงปานกลาง	จริงน้อย	ไม่จริงเลย
<p>37. อาชีพที่ใช้กำลังกายเป็นอาชีพที่ต่ำต้อยสู้อาชีพที่นั่งโต๊ะทำงานไม่ได้</p> <p>38. อาชีพที่นักเรียนคิดจะต้องตรงกับสมัยนิยมเป็นที่กล่าวขวัญถึงเท่านั้น</p> <p>39. อาชีพที่นักเรียนที่คิดจะต้องมีรายได้ดีกว่าอาชีพอื่น</p>					
<p><u>ปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครองและเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเลือกอาชีพ</u></p>					
<p>40. ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนเรียนต่อในสาขาอาชีพที่นักเรียนไม่ชอบ</p> <p>41. เกิดเป็นคนจนคงไม่มีโอกาสได้ประกอบอาชีพดีๆ</p> <p>42. นักเรียนขาดผู้ให้การสนับสนุนให้เรียนต่อในสาขาอาชีพที่ตนชอบ</p> <p>43. ผู้ปกครองไม่เคยวางโครงการเรื่องอาชีพให้นักเรียน</p> <p>44. นักเรียนเกรงว่าจะไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอต่อการเรียนในสาขาอาชีพที่สนใจ</p> <p>45. นักเรียนขาดผู้ให้คำแนะนำหรือชี้แนะอาชีพ เพราะผู้ปกครองไม่ค่อยมีความรู้เรื่องอาชีพ</p> <p>46. ผู้ปกครองต้องการให้นักเรียนมีอาชีพรับราชการ</p> <p>47. นักเรียนคิดว่าฐานะอย่างนักเรียนควรเรียนเพื่อประกอบอาชีพได้</p> <p>48. ถ้าต้องเรียนไปด้วยหารายได้ไปด้วยนักเรียนเกรงว่าจะไม่ไหว</p> <p>49. นักเรียนไม่ทราบว่าการลงทุนเรียนด้านที่ตนชอบจะคุ้มทุนหรือไม่เมื่อเข้าทำงาน</p>					

เมื่อนักเรียนทำแบบสำรวจปัญหาในการเลือกอาชีพเสร็จแล้ว ให้รวมคะแนนแล้วลงหาคะแนนเฉลี่ยในแต่ละปัญหา เพื่อจะตรวจดูว่านักเรียนมีปัญหาในเรื่องใดมากที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

- 3.01 – 4.00 แสดงว่า มีปัญหาในการเลือกอาชีพมาก
- 2.01 – 3.00 แสดงว่า มีปัญหาในการเลือกอาชีพปานกลาง
- ต่ำกว่า 2.00 แสดงว่า มีปัญหาในการเลือกอาชีพค่อนข้างน้อย

กิจกรรมที่ 3

ข้อมูลด้านการศึกษา

(รู้จักความรู้ – ความสามารถของตน)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกได้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกเข้าสถาบันการศึกษา (Entrance)
2. เพื่อให้สมาชิกได้ตระหนักถึงความรู้ – ความสามารถของตนก่อนที่จะตัดสินใจเลือกคณะ/สาขาวิชา
3. เพื่อให้สมาชิกได้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา
 - 3.1 หลักการเลือกคณะ/สาขาวิชา
 - 3.2 แหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษา

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง 30 นาที

สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้

1. หนังสือคู่มือ “ระเบียบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา 2547”
2. ใบความรู้เกี่ยวกับ วิธีการคัดเลือกผู้สมัครสอบ ENTRANCE (เพื่อให้ทราบการหาคะแนนรวมที่ใช้ตัดสินเพื่อคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา 2547)
3. คะแนนสูง-ต่ำ ของแต่ละคณะ/สาขาวิชา สำหรับปี 2544-2547

วิธีดำเนินการ

1. ผู้นำกลุ่มกล่าวทักทายสมาชิกและทบทวนเรื่องที่สนทนาไปเมื่อครั้งที่แล้วพร้อมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ในการรวมกลุ่มในครั้งนี้ให้สมาชิกทราบ
2. ผู้นำกลุ่มให้ข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือกเพื่อศึกษาต่อเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
3. ผู้นำกลุ่มแจกหนังสือคู่มือระเบียบการสอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา พ.ศ 2547 พร้อมอธิบายระเบียบการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาระบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบันให้นักเรียนทราบ
4. ผู้นำกลุ่มให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการหาค่า GPA ค่า PR และวิธีคิดคะแนนรวมสำหรับแต่ละคณะ/สาขาวิชา ที่นักเรียนสนใจจะเลือก
5. และให้สมาชิกลองเลือกมหาวิทยาลัย คณะ/สาขาวิชา และลองใช้คะแนนที่ได้ในแต่ละวิชาที่สอบได้ในครั้งที่ 1 และลองหาคะแนนรวม พร้อมดูผลคะแนนเทียบกับคะแนนสูง-ต่ำ ของปีที่ผ่านมา
6. ร่วมกันอภิปราย และเสนอข้อคิดเกี่ยวกับวิธีการเลือกคณะ/สาขาวิชาอย่างไรให้ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
7. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการศึกษา(ทุนกู้ยืม)

8. ผู้นำกลุ่มนัดหมาย วัน เวลาในการพบกลุ่มครั้งต่อไป

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ การให้ความร่วมมือ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม
2. สังเกตคะแนนรวมที่นักเรียนได้จากการสมมติ เทียบกับคะแนนสูง-ต่ำในปีที่ผ่านมาเพื่อทำนายโอกาสที่นักเรียนจะสอบได้ในคณะ/สาขาวิชาที่เลือก

เอกสารที่แจกสมาชิกในกิจกรรมนี้

1. ใบความรู้เรื่อง “วิธีการคัดเลือกผู้สมัครสอบ Entrance
2. ใบความรู้เรื่อง “เทคนิคในการเลือกคณะและการจัดอันดับ”
3. ใบความรู้เรื่อง “โครงการเงินทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาของธนาคารกรุงไทย”
4. คะแนนสูง สูง – ต่ำ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพหรือคณะ/สาขาวิชาที่นักเรียนจะเลือก
5. แบบฝึกหัดการคิดคะแนนรวม

วิธีการคัดเลือกผู้สมัครสอบ ENTRANCE

วิธีการและขั้นตอนการคัดเลือก มี 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การสอบวัดความรู้

1. การสอบวัดความรู้ แบ่งการสอบออกเป็น 2 ประเภทวิชา คือ

- ❖ **วิชาหลัก** เป็นวิชาความรู้พื้นฐานวิชาการ เช่น ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา ฯลฯ
- ❖ **วิชาเฉพาะ** เป็นวิชาเฉพาะทางวิชาชีพของแต่ละสาขา (คณะ/ประเภทวิชา เป็นผู้กำหนด เช่น วาดเส้น พื้นฐานทางวิศวกรรมศาสตร์ ความสามารถทางศิลปะ วัดแนวความเป็นครู ฯลฯ)

การสอบวิชาหลักหรือวิชาเฉพาะใด ให้เป็นไปตามที่แต่ละคณะ/ประเภทวิชา กำหนด

2. กำหนดการสอบวัดความรู้ จัดสอบปีละ 2 ครั้ง

- ❖ **ครั้งที่ 1** ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-เดือนมีนาคม
- ❖ **ครั้งที่ 2** ในช่วงเดือนตุลาคม

หมายเหตุ วิชาหลัก และ วิชาเฉพาะจัดสอบปีละ 2 ครั้ง ยกเว้น วิชาความถนัดทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ วิชาดนตรีปฏิบัติ (ไทย/สากล) ที่จัดสอบปีละ 1 ครั้ง เฉพาะการสอบครั้งที่ 2 (เดือนตุลาคม) เท่านั้น

3. การสมัครสอบ

- ❖ สมัครสอบตามความพร้อมของตนเอง
- ❖ สมัครสอบได้ครั้งละไม่เกิน 20 วิชา
- ❖ คณะแนบสอบวิชาหลัก/วิชาเฉพาะ เก็บไว้ใช้พิจารณาคัดเลือกได้ 2 ปี นับจากวันที่ประกาศผลสอบ

ขั้นตอนที่ 2 การคัดเลือก

1. **มหาวิทยาลัย/สถาบัน** จะกำหนดวิชาที่จะนำคะแนนไปใช้ในการคัดเลือก ในบางคณะ/ประเภทวิชา อาจกำหนดเฉพาะวิชาหลัก บางคณะ/ประเภทวิชา กำหนดทั้งวิชาหลักและวิชาเฉพาะ

2. **สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดให้ผู้ประสงค์จะสมัครเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา** ยื่นใบสมัครเลือกคณะ/ประเภทวิชา ในเดือนเมษายน ผู้สมัครสามารถเลือกได้ครั้งละไม่เกิน 4 อันดับการเลือก (คณะ/ประเภทวิชา) ผู้สมัครจะต้องตรวจสอบคุณสมบัติและเกณฑ์การคัดเลือกของคณะ/ประเภทวิชาที่ประสงค์จะสมัครเข้าศึกษาได้กำหนดไว้ก่อนยื่นใบสมัคร หากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่าผู้สมัครมีคุณสมบัติไม่ตรงตามที่กำหนดไว้จะถูกตัดสิทธิ์ในการคัดเลือก คุณสมบัติเหล่านั้น เช่น

- ❖ คุณสมบัติทางการศึกษา โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต การศึกษาภาคปฏิบัติการ
- ❖ คะแนนรายวิชาที่สอบได้ ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่คณะ/ประเภทวิชา กำหนดไว้
- ❖ ได้เข้าสอบและมีคะแนนครบทุกรายวิชาที่คณะ/ประเภทวิชา กำหนดไว้
- ❖ คุณสมบัติอื่นๆ เช่น ต้องผ่านการฝึกปฏิบัติงานโรงพยาบาลตามโครงการของคณะแพทยศาสตร์ เป็นต้น

3. **สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา** จะนำคะแนนสอบรายวิชาที่ได้คะแนนจากการสอบครั้งที่ดีที่สุด (กรณีสอบมากกว่า 1 ครั้ง) มารวมคะแนน โดยจะคิดค่าน้ำหนักคะแนนจากการสอบวัดความรู้ ร้อยละ 90 หลังจากนั้นจะนำมารวมคะแนนที่คำนวณจากผลการเรียนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ให้น้ำหนักร้อยละ 10 เพื่อใช้พิจารณาตัดสินผลการคัดเลือกบุคคลเข้ามหาวิทยาลัยตามคณะ/ประเภทวิชาที่สมัครต่อไป

ค่าผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) คืออะไร

146

ผลการเรียนเฉลี่ย คือ ค่าเฉลี่ยของผลการเรียนทุกรายวิชาตลอดหลักสูตรของผู้เรียนเป็นรายบุคคลซึ่งสะท้อนให้เห็นระดับความรู้ ความสามารถ และความสนใจในการศึกษาของผู้เรียนโดยรวม

ผลการเรียนเฉลี่ย คำนวณได้จากการนำผลรวมของผลคูณระหว่างหน่วยการเรียนกับระดับผลการเรียนที่ได้ในแต่ละรายวิชา ทหารด้วยผลรวมของหน่วยการเรียนทุกรายวิชาตลอดหลักสูตร ดังนี้ (สำหรับหลักสูตร ปวช. ให้ใช้หน่วยกิต แทน หน่วยการเรียน)

$$\text{ผลการเรียนเฉลี่ย} = \frac{\text{ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างหน่วยการเรียนรายวิชากับระดับผลการเรียนที่ได้}}{\text{ผลรวมของหน่วยการเรียนทุกรายวิชา}}$$

ตัวอย่าง การคิดค่าผลการเรียนเฉลี่ย (แสดงการคำนวณเฉพาะ 6 รายวิชา)

รายวิชา	หน่วยการเรียน	ระดับผลการเรียน	หน่วยการเรียน × ระดับผลการเรียน
ท 605	1	3	$1 \times 3 = 3.0$
ส 605	1	4	$1 \times 4 = 4.0$
พ 605	0.5	3	$0.5 \times 3 = 1.5$
ค 605	2.5	2	$2.5 \times 2 = 5.0$
ว 605	1.5	3	$1.5 \times 3 = 4.5$
อ 605	1	4	$1 \times 4 = 4.0$
รวม	7.5	-	22

$$\text{GPA} = \frac{22}{7.5} = 2.93$$

ค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) คืออะไร

ค่าตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์ คือ ตัวเลขแสดงตำแหน่งของค่าผลการเรียนเฉลี่ยแต่ละค่าว่าอยู่เหนือค่าผลการเรียนเฉลี่ยอื่นๆ ในกลุ่มเดียวกัน คิดเป็นร้อยละเท่าไร เช่น ค่าผลการเรียนเฉลี่ยของผู้เรียนคนหนึ่งเท่ากับ 2.93 เมื่อคิดเป็นตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์ได้เท่ากับ 85 (PR = 85) หมายความว่า ถ้าสถานศึกษามีผู้เรียนจบหลักสูตรในรุ่นเดียวกัน 100 คน ผู้เรียนคนนั้นมีความสามารถเหนือผู้อื่น 85 คน

ค่าตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์ ได้จากการนำค่าผลการเรียนเฉลี่ยของผู้ที่จบหลักสูตรรุ่นเดียวกัน สาขาเดียวกัน ทุกคนของสถานศึกษา มาเรียงลำดับดูว่า ผลการเรียนเฉลี่ยแต่ละค่า อยู่เหนือผู้อื่นเป็นจำนวนเท่าไร แล้วแปลงเป็นค่าตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์ โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{Percentile} = \left(cf + \frac{1}{2}f \right) \times \frac{100}{N}$$

เมื่อ	Percentile	คือ	ค่าตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์
	f	คือ	ความถี่ของผู้เรียนที่ได้ผลการเรียนเฉลี่ยในแต่ละค่า
	cf	คือ	ความถี่สะสมจากค่าผลการเรียนเฉลี่ยของผู้เรียนจากค่าต่ำที่สุดไปค่าสูงสุด
	N	คือ	จำนวนผู้เรียนทั้งหมดที่จบหลักสูตร

ตัวอย่าง การแปลงผลการเรียนเฉลี่ยของผู้เรียน จำนวน 40 คน เป็นค่าตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์

147

ผลการเรียนเฉลี่ย (X)	ความถี่ (f)	ความถี่สะสม (cf)	$(cf + \frac{1}{2} f)$	Percentile
3.63	1	40	39.5	98.75
3.27	1	39	38.5	96.25
2.96	5	38	35.5	88.75
2.85	3	33	31.5	78.75
2.31	11	30	24.5	61.25
2.19	8	19	15.0	37.50
1.98	7	11	7.5	18.75
1.67	3	4	2.5	6.25
1.34	1	1	0.5	1.25

จากตาราง แสดงว่าผู้เรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสูงสุดของสถานศึกษาคือ 3.63 เป็นผู้ที่ได้ค่าตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์เท่ากับ 98.75 ส่วนผู้เรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำสุดของสถานศึกษา คือ 1.34 เป็นผู้ที่ได้ค่าตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 1.25

ทำอย่างไรไม่เสียสิทธิ์ในการใช้ผลการเรียน

1. **ผู้จบก่อนปีการศึกษา 2541** ให้ติดต่อสถานศึกษาคิดและบันทึกค่า GPA ในช่องหมายเหตุ ของ รบ.1-ป และต้องตรวจสอบว่านายทะเบียนได้ลงนามและประทับตราสถานศึกษา เพื่อใช้ในการสมัครและประกอบการตัดสินใจเลือกคณะ/สาขาวิชา เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

สำหรับผู้จบการศึกษาหลักสูตร กศน. และ ปวช. ระเบียนแสดงผลการเรียนจะมีค่า GPA อยู่แล้ว สามารถนำไปเป็นหลักฐานสมัครเข้ารับการศึกษาเลือกได้เลย

ค่า PR สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้คิดให้ โดยเทียบกับผู้จบปีการศึกษา 2541 ของสถานศึกษาในนั้นๆ

2. **ผู้จบปีการศึกษา 2541 และ 2542** ให้ติดต่อสถานศึกษาเพื่อขอทราบ GPA และ PR เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเลือกคณะ/สาขาวิชา

3. **ผู้จบปีการศึกษา 2542 ไม่พร้อมรุ่น** ให้ตรวจสอบว่ามีกรบันทึกค่า GPA ในระเบียนแสดงผลการเรียนและการลงนามของนายทะเบียนพร้อมประทับตราสถานศึกษาไว้เรียบร้อยแล้วหรือไม่ ส่วน PR สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะเทียบกับผู้จบการศึกษาในรุ่นเดียวกัน

4. **ผู้จบหลักสูตร ม.ปลาย/เทียบเท่า นอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ** เช่น โรงเรียนสาธิตสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงกลาโหม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กรุงเทพมหานคร ฯลฯ ให้ปฏิบัติตามข้อ 1 ถึง 3

5. **ผู้จบการศึกษาจากต่างประเทศ** ให้ขอเทียบความรู้ ระดับ ม.ปลาย ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โทร. 0-22826839 ต่อ 103 เพื่อนำไปเทียบความรู้ไปแสดงต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพร้อมกับหลักฐานการจบการศึกษาจากต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้คิด GPA และ PR ให้

6. **ผู้จบการศึกษาจากโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย** ให้ขอเทียบความรู้ระดับ ม.ปลาย ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โทร. 0-22826839 ต่อ 103 เพื่อนำไปเทียบความรู้ไปแสดงต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพร้อมหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำให้

การคิดคะแนนในการคัดเลือกทำได้อย่างไร

คะแนนทุกวิชาที่นำมาคิดจะต้องผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่คณะ/สาขาวิชา นั้นๆ กำหนด

1. คณะ/สาขาวิชา ที่กำหนดใช้สอบวิชาหลักอย่างเดียว

วิธีคิด ❖ รวมคะแนนตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ในกรณีที่มีการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำไว้ ให้ตรวจดูว่าคะแนนวิชานั้นๆ ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำหรือไม่ หากไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ จะไม่ได้รับการพิจารณา

❖ ทุกวิชาที่มีคะแนนเต็มวิชาละ 100 คะแนน

คู่มือเลือกคณะ และ จัดอันดับ Ent'47 (52)

ตัวอย่าง เช่น

14%

ลำดับ	คณะ/ประเภทวิชา	มหาวิทยาลัย/สถาบัน	วิชาหลักที่สอบ	คะแนนรวมวิชาหลัก
1	คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาฟิสิกส์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	01* 02* 03** 04 05 06	300
2	คณะเศรษฐศาสตร์ (คณิต 1)	เชียงใหม่	01 02 03 04	400
3	คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอกการตลาด	ศรีนครินทรวิโรฒ	01 02 03 09	400

หมายเหตุ

- ต้องสอบวิชา 01* 02* ให้ได้คะแนนรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 แต่ไม่นำคะแนนไปรวมกับคะแนนวิชาอื่น
- ต้องสอบวิชา 03** ให้ได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 แต่ไม่นำคะแนนไปรวมกับคะแนนวิชาอื่น

2. คณะ/ประเภทวิชา ที่กำหนดให้สอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะ

วิชาเฉพาะทุกวิชาจะมีคะแนนเต็ม 100 คะแนน ในการนำมาคำนวณเพื่อใช้พิจารณาคัดเลือกผู้สมัคร คะแนนวิชาเฉพาะจะถูกแปลงไปตามค่าน้ำหนักที่คณะ/ประเภทวิชานั้นๆ กำหนด ซึ่งอาจทำให้คะแนนที่แปลงแล้วมีค่ามากกว่า เท่ากับ หรือน้อยกว่าคะแนนที่สอบได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค่าน้ำหนักของวิชาหลัก วิชาเฉพาะ ที่กำหนดไว้ และจำนวนวิชาที่กำหนดให้สอบ

วิธีคิด ❖ รวมคะแนนวิชาหลัก ตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้

- ❖ แปลงคะแนนวิชาที่สอบได้ ตามค่าน้ำหนักที่คณะ/ประเภทวิชาที่กำหนดไว้ ในการแปลงคะแนนจะใช้คะแนนเต็มและค่าน้ำหนักของวิชาหลักเป็นหลักในการคำนวณ

ตัวอย่างการคิดคะแนนในสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ กำหนดให้สอบวิชา 01* 02* 03 04 06 และ 17 โดยมีเกณฑ์ขั้นต่ำแต่ละวิชาเป็น 25 คะแนน (วิชา 01 และ 02 ต้องสอบให้ได้คะแนนรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 แต่ไม่นำไปรวมกับคะแนนวิชาอื่น) และกำหนดให้วิชาหลัก (03 04 06) มีค่าน้ำหนักร้อยละ 60 วิชาเฉพาะ (17) มีค่าน้ำหนักร้อยละ 30 จะมีคะแนนเต็มเป็น 450 คะแนน ตามวิธีคิดดังนี้

ขั้นที่ 1 หาคะแนนเต็มของวิชาเฉพาะ โดยเทียบจากคะแนนเต็มและค่าน้ำหนักของวิชาหลัก

คะแนนวิชาหลัก	60%	คิดเป็นคะแนนเต็ม	(03, 04, 06)	300	คะแนน
คะแนนวิชาเฉพาะ	30%	คิดเป็นคะแนนเต็ม	$\frac{300 \times 30}{60}$	= 150	คะแนน

หมายความว่า เมื่อคิดตามค่าน้ำหนักวิชาเฉพาะที่กำหนดไว้เป็นร้อยละ 30 คะแนนสอบวิชาความถนัดทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ (17) ที่มีคะแนนเต็ม 100 คะแนน จะถูกแปลงเป็น 150 คะแนน

ขั้นที่ 2 หาคะแนนเต็มของวิชาหลักและวิชาเฉพาะ โดยนำคะแนนของวิชาหลักรวมกับคะแนนวิชาเฉพาะที่แปลงตามค่าน้ำหนักแล้ว ดังนั้น คะแนนเต็มในคณะ/ประเภทวิชานี้เป็น 450 คะแนน คือ วิชาหลัก (คิดจาก 03 04 06) เป็น 300 คะแนน และวิชาเฉพาะ (17) เป็น 150 คะแนน

ตัวอย่าง

สมมติให้ผู้สมัครสอบได้คะแนน 01 = 44, 02 = 35, 03 = 40, 04 = 55, 06 = 52, 17 = 50 จะได้คะแนนเป็นดังนี้

คะแนนวิชาหลัก นำคะแนนวิชา 03 04 06 มารวมกัน (คะแนนวิชา 01 02 แต่ละวิชาได้มากกว่า 25 คะแนน และมีคะแนนรวมกันมากกว่าร้อยละ 30 ซึ่งผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ แต่ไม่รวมกับคะแนนวิชาอื่น) จะได้คะแนนเป็น 40 + 55 + 52 = 147 คะแนน

คะแนนวิชาเฉพาะ นำคะแนนวิชา 17 มาแปลงตามค่าน้ำหนัก

คะแนน	100	คะแนน	เมื่อคิดตามค่าน้ำหนักแล้วจะมีค่าเป็น	150	คะแนน	
คะแนน	50	คะแนน	เมื่อคิดตามค่าน้ำหนักแล้วจะมีค่าเป็น	$\frac{150 \times 50}{100}$	= 75	คะแนน

ดังนั้น ผู้สมัครได้คะแนนสอบรวมทั้งสิ้นเป็น 147 + 75 = 222 คะแนน จากคะแนนเต็มในคณะนี้ 450 คะแนน

ตัวอย่าง เช่น

148

ลำดับ	คณะ/ประเภทวิชา	มหาวิทยาลัย/สถาบัน	วิชาหลักที่สอบ	คะแนนรวมวิชาหลัก
1	คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาฟิสิกส์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	01* 02* 03** 04 05 06	300
2	คณะเศรษฐศาสตร์ (คณิต 1)	เชียงใหม่	01 02 03 04	400
3	คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอกการตลาด	ศรีนครินทรวิโรฒ	01 02 03 09	400

หมายเหตุ

- ต้องสอบวิชา 01* 02* ให้ได้คะแนนรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 แต่ไม่นำคะแนนไปรวมกับคะแนนวิชาอื่น
- ต้องสอบวิชา 03** ให้ได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 แต่ไม่นำคะแนนไปรวมกับคะแนนวิชาอื่น

2. คณะ/ประเภทวิชา ที่กำหนดให้สอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะ

วิชาเฉพาะทุกวิชาจะมีคะแนนเต็ม 100 คะแนน ในการนำมาคำนวณเพื่อใช้พิจารณาคัดเลือกผู้สมัคร คะแนนวิชาเฉพาะจะถูกแปลงไปตามค่าน้ำหนักที่คณะ/ประเภทวิชานั้นๆ กำหนด ซึ่งอาจทำให้คะแนนที่แปลงแล้วมีค่ามากกว่า เท่ากับ หรือน้อยกว่าคะแนนที่สอบได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค่าน้ำหนักของวิชาหลัก วิชาเฉพาะ ที่กำหนดไว้ และจำนวนวิชาที่กำหนดให้สอบ

วิธีคิด ❖ รวมคะแนนวิชาหลัก ตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้

- ❖ แปลงคะแนนวิชาที่สอบได้ ตามค่าน้ำหนักที่คณะ/ประเภทวิชาที่กำหนดไว้ ในการแปลงคะแนนจะใช้คะแนนเต็มและค่าน้ำหนักของวิชาหลักเป็นหลักในการคำนวณ

ตัวอย่างการคิดคะแนนในสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ กำหนดให้สอบวิชา 01* 02* 03 04 06 และ 17 โดยมีเกณฑ์ขั้นต่ำแต่ละวิชาเป็น 25 คะแนน (วิชา 01 และ 02 ต้องสอบให้ได้คะแนนรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 แต่ไม่นำไปรวมกับคะแนนวิชาอื่น) และกำหนดให้วิชาหลัก (03 04 06) มีค่าน้ำหนักร้อยละ 60 วิชาเฉพาะ (17) มีค่าน้ำหนักร้อยละ 30 จะมีคะแนนเต็มเป็น 450 คะแนน ตามวิธีคิดดังนี้

ขั้นที่ 1 หาคะแนนเต็มของวิชาเฉพาะ โดยเทียบจากคะแนนเต็มและค่าน้ำหนักของวิชาหลัก

คะแนนวิชาหลัก	60%	คิดเป็นคะแนนเต็ม	(03, 04, 06)	300	คะแนน
คะแนนวิชาเฉพาะ	30%	คิดเป็นคะแนนเต็ม	$\frac{300 \times 30}{60}$	= 150	คะแนน

หมายความว่า เมื่อคิดตามค่าน้ำหนักวิชาเฉพาะที่กำหนดไว้เป็นร้อยละ 30 คะแนนสอบวิชาความถนัดทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ (17) ที่มีคะแนนเต็ม 100 คะแนน จะถูกแปลงเป็น 150 คะแนน

ขั้นที่ 2 หาคะแนนเต็มของวิชาหลักและวิชาเฉพาะ โดยนำคะแนนของวิชาหลักรวมกับคะแนนวิชาเฉพาะที่แปลงตามค่าน้ำหนักแล้ว ดังนั้น คะแนนเต็มในคณะ/ประเภทวิชานี้เป็น 450 คะแนน คือ วิชาหลัก (คิดจาก 03 04 06) เป็น 300 คะแนน และวิชาเฉพาะ (17) เป็น 150 คะแนน

ตัวอย่าง

สมมติให้ผู้สมัครสอบได้คะแนน 01 = 44, 02 = 35, 03 = 40, 04 = 55, 06 = 52, 17 = 50 จะได้คะแนนเป็นดังนี้

คะแนนวิชาหลัก นำคะแนนวิชา 03 04 06 มารวมกัน (คะแนนวิชา 01 02 แต่ละวิชาได้มากกว่า 25 คะแนน และมีคะแนนรวมกันมากกว่าร้อยละ 30 ซึ่งผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ แต่ไม่รวมกับคะแนนวิชาอื่น) จะได้คะแนนเป็น 40 + 55 + 52 = 147 คะแนน

คะแนนวิชาเฉพาะ นำคะแนนวิชา 17 มาแปลงตามค่าน้ำหนัก

คะแนน	100	คะแนน	เมื่อคิดตามค่าน้ำหนักแล้วจะมีค่าเป็น	150	คะแนน	
คะแนน	50	คะแนน	เมื่อคิดตามค่าน้ำหนักแล้วจะมีค่าเป็น	$\frac{150 \times 50}{100}$	= 75	คะแนน

ดังนั้น ผู้สมัครได้คะแนนสอบรวมทั้งสิ้นเป็น 147 + 75 = 222 คะแนน จากคะแนนเต็มในคณะนี้ 450 คะแนน

ตัวอย่างการคิดคะแนนคณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาจิตรกรรม ม.บูรพา

149

คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาจิตรกรรม ม.บูรพา กำหนดให้สอบวิชา 01 02 03 29 30 (วิชา 29 และ 30 มีเกณฑ์ขั้นต่ำวิชาละ 50 คะแนน) และกำหนดให้วิชาหลัก (01 02 03) มีค่าน้ำหนักร้อยละ 40 วิชาเฉพาะ (29 30) มีค่าน้ำหนักร้อยละ 50 จะมีคะแนนเต็มเป็น 675 คะแนน ตามวิธีคิดดังนี้

ขั้นที่ 1 หาคะแนนเต็มของวิชาเฉพาะ โดยเทียบจากคะแนนเต็มและค่าน้ำหนักของวิชาหลัก

คะแนนวิชาหลัก	40%	คิดเป็นคะแนนเต็ม	(01 02 03)	300	คะแนน
คะแนนวิชาเฉพาะ	50%	คิดเป็นคะแนนเต็ม	$\frac{300 \times 50}{40}$	= 375	คะแนน

หมายความว่า เมื่อคิดค่าน้ำหนักวิชาเฉพาะที่กำหนดไว้เป็นร้อยละ 50 คะแนนสอบวิชาวาดเส้น (29) และองค์ประกอบศิลป์ (30) ที่มีคะแนนเต็ม 200 คะแนน จะถูกแปลงเป็น 375 คะแนน

ขั้นที่ 2 หาคะแนนเต็มของวิชาหลักและวิชาเฉพาะ โดยนำคะแนนของวิชาหลักรวมกับคะแนนวิชาเฉพาะที่แปลงตามค่าน้ำหนักแล้ว ดังนั้น คะแนนเต็มในคณะ/ประเภทวิชานี้ เป็น 675 คะแนน คือ วิชาหลัก (คิดจาก 01 02 03) เป็น 300 คะแนน และวิชาเฉพาะ (29 30) เป็น 375 คะแนน

ตัวอย่าง

สมมติให้ผู้สมัครสอบได้คะแนน ดังนี้ 01 = 44, 02 = 35, 03 = 40, 29 = 65, 30 = 60 ผู้สมัครจะได้คะแนนเป็นดังนี้

คะแนนวิชาหลัก นำคะแนนวิชา 01 02 03 มารวมกันจะได้คะแนนเป็น (44 + 35 + 40) 119 คะแนน

คะแนนวิชาเฉพาะ นำคะแนนรวมของวิชา 29 30 มาแปลงตามค่าน้ำหนัก (คะแนนวิชา 29 30 ต้องผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำวิชาละ 50 คะแนน)

คะแนนวิชาเฉพาะ 200 คะแนน เมื่อคิดตามค่าน้ำหนักแล้วจะมีค่าเป็น 375 คะแนน

คะแนนวิชาเฉพาะ 125 คะแนน เมื่อคิดตามค่าน้ำหนักแล้วจะมีค่าเป็น $\frac{375 \times 125}{200} = 234.37$ คะแนน

ดังนั้น ผู้สมัครจะได้คะแนนสอบรวมทั้งสิ้นเป็น $119 + 234.37 = 353.37$ คะแนน จากคะแนนเต็มในคณะนี้ 675 คะแนน

การคิดคะแนนจากคะแนนสอบวัดความรู้ และคะแนนผลการเรียนตลอดหลักสูตร (GPA + PR) มีวิธีการคิดอย่างไร

ผลการเรียนตลอดหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จะนำมาใช้ในสัดส่วนร้อยละ 10 ของคะแนนรวมทั้งหมด โดยจะนำมาจากคะแนนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (GPA) ร้อยละ 5 และตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อีกร้อยละ 5

การคิดคะแนนในส่วนนี้ ให้คิดเทียบจากคะแนนรวมที่ได้จากการสอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะ ที่มีค่าน้ำหนักร้อยละ 90

ตัวอย่าง 1 คะแนนรวมจากการสอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะ เป็น 400 คะแนน

สัดส่วน 90% คิดเป็นคะแนน 400 คะแนน

สัดส่วน 10% คิดเป็นคะแนน $\frac{400 \times 10}{90} = 44.44$ คะแนน

ดังนั้น คะแนนจาก GPA และ PR ซึ่งนำมาใช้ส่วนละ 5% จะมีค่า $\frac{44.44}{2} = 22.22$ คะแนน

คะแนนรวมที่นำมาใช้ในการตัดสิน = คะแนนจากการสอบวัดความรู้ + คะแนนจาก GPA และ PR
= 400 + 44.44
= 444.44 คะแนน

ตัวอย่าง 2 คะแนนรวมจากการสอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะเป็น 675 คะแนน

สัดส่วน 90% คิดเป็นคะแนน 675 คะแนน

สัดส่วน 10% คิดเป็นคะแนน $\frac{675 \times 10}{90} = 75$ คะแนน

ดังนั้น คะแนนจาก GPA และ PR ซึ่งนำมาใช้ส่วนละ 5% จะมีค่า $\frac{75}{2} = 37.50$ คะแนน

คะแนนรวมที่นำมาใช้ในการตัดสิน = คะแนนจากการสอบวัดความรู้ + คะแนนจาก GPA และ PR
= 675 + 75 = 750 คะแนน

การแปลงค่า GPA และ PR ไปเป็นคะแนน ทำได้ดังนี้

150

วิธีการแปลงค่า GPA

1. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจะนำค่า GPA ของผู้สมัครคัดเลือกทุกคนในปีการศึกษานั้น ไปคำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

$$2. \text{ แปลง GPA ของผู้สมัครแต่ละคนเป็นคะแนน Z โดยใช้สูตร } Z_i = \frac{X_i - \bar{X}}{SD}$$

3. นำคะแนน Z ที่ได้ไปหา Probability โดยเปิดตารางโค้งปกติ (Standard Normal Probability Distribution หน้า 60) จะได้ค่าคะแนนของ GPA ในสเกลของเส้นโค้งปกติมาตรฐาน

4. คำนวณหาค่าคะแนนร้อยละ 5 ของ GPA โดยนำค่า Probability ที่คำนวณได้จากข้อ 3 มาคูณค่าคะแนนเต็มของ GPA ในรูปแบบ: การคัดเลือกฯ ของคณะ/ประเภทวิชานั้นๆ

ดังนั้น ผู้สมัครที่เลือกสมัครเข้าศึกษาในคณะ/ประเภทวิชา ที่มีคะแนนรวมในส่วนที่ได้จากการสอบวัดความรู้ ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (วิชาหลักและวิชาเฉพาะ) และนำมาใช้ในการพิจารณาคัดเลือกในสัดส่วนร้อยละ 90 จะมีคะแนนที่คิดค่า GPA แตกต่างกัน

ตัวอย่าง	ผู้สมัครมีผลการเรียนเฉลี่ย	(X_i)	=	2.79
	ค่าเฉลี่ยของ GPA ของผู้สมัครทั้งหมด (ปี 2546)	(\bar{X})	=	2.64
	ให้ค่า SD ของค่าเฉลี่ยของผู้สมัครทั้งหมด (ปี 2546)	(SD)	=	0.56

วิธีคิด	1. แทนค่าในสูตรตามข้อ 2 ได้ดังนี้ คะแนน Z ของผู้สมัคร	=	$\frac{2.79 - 2.64}{0.56}$
		=	0.2678
	2. นำคะแนน Z ไปหาค่า Probability โดยเปิดตารางโค้งปกติ ได้ค่า 0.6064		
	3. หาค่าคะแนน GPA ในสัดส่วน 5% โดยพิจารณาจากคณะ/ประเภทวิชา ที่เลือก เช่น		

อันดับ	คณะ/ประเภทวิชา	คะแนนรวม วิชาหลัก + วิชาเฉพาะ (90%)	คะแนน GPA (5%)	คะแนน PR (5%)	คะแนนรวม (100%)
1	สถาปัตยกรรมศาสตร์ (สจล.)	450	25.00	25.00	500.00
2	วิทยาศาสตร์ สาขาฟิสิกส์ (จฟ.)	300	16.67	16.67	333.33
3	ศิลปกรรม สาขาจิตรกรรม (มบ.)	675	37.50	37.50	750.00

ในการแปลงค่า GPA เป็นคะแนน ให้หาค่า Probability คูณกับคะแนนเต็ม GPA (5%) ของคณะ/ประเภทวิชานั้น

ค่า GPA ที่นำมาคิดในอันดับการเลือกที่ 1 จะเป็น $0.6064 \times 25.00 = 15.16$ คะแนน

ค่า GPA ที่นำมาคิดในอันดับการเลือกที่ 2 จะเป็น $0.6064 \times 16.67 = 10.10$ คะแนน

ค่า GPA ที่นำมาคิดในอันดับการเลือกที่ 3 จะเป็น $0.6064 \times 37.50 = 22.74$ คะแนน

วิธีการแปลงค่า PR

การแปลงค่า PR ใช้วิธีการแบ่งช่วงตำแหน่ง PR โดยเรียงลำดับจากตำแหน่งน้อยไปหามากเป็น 20 ช่วง โดยเริ่มตั้งแต่ 0.01-5.00, 5.01-10.00, ไปจนถึง 95.01-99.99

วิธีคิด

มีหลักเช่นเดียวกับการคิดคะแนน GPA โดยพิจารณาจากคณะ/ประเภทวิชา ที่เลือกเข้าศึกษา ค่า PR จะเปลี่ยนแปลงไปตามคณะ/ประเภทวิชานั้นๆ

1. เทียบค่า PR ที่ได้ว่าอยู่ใน PR ช่วงใด
2. นำคะแนนเต็มของค่า PR มาแบ่งเป็น 20 ช่วง แล้วหาว่าช่วง PR ในแต่ละช่วงจะมีค่าเท่าใด
3. นำค่าที่ได้ในข้อ 2 มาคูณกับช่วงของ PR ที่ได้จากข้อ 1

ตัวอย่าง ได้ค่า GPA = 2.79
PR = 59.65

- วิธีคำนวณ
- เทียบ PR ที่ได้ ตามช่วงที่แบ่งไว้ 20 ช่วง จะตรงกับช่วงที่ 12
 - พิจารณาตามอันดับการเลือก 3 อันดับข้างต้น และนำค่า PR มาแบ่งเป็น 20 ช่วง จะได้ช่วงละ

$$\begin{aligned} \text{อันดับ 1} &= \frac{25}{20} = 1.2500 \\ \text{อันดับ 2} &= \frac{16.67}{20} = 0.8335 \\ \text{อันดับ 3} &= \frac{37.50}{20} = 1.8750 \end{aligned}$$
 - นำค่า PR ที่ได้ในข้อ 2 มาคูณกับ 12 (ช่วงของ PR ที่นักเรียนได้) ดังนั้น คะแนนที่คิดจากค่า PR จะเป็นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{PR อันดับ 1} & 1.2500 \times 12 = 15.00 \text{ คะแนน} \\ \text{PR อันดับ 2} & 0.8335 \times 12 = 10.00 \text{ คะแนน} \\ \text{PR อันดับ 3} & 1.8750 \times 12 = 22.50 \text{ คะแนน} \end{aligned}$$

สรุป คะแนนที่ได้จากการนำค่า GPA และ PR มาคิด จะมีค่าเปลี่ยนแปลงไปตามอันดับการเลือกที่เลือกไว้

ตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์

ช่วงที่	ตำแหน่งของ PR	ช่วงที่	ตำแหน่งของ PR	ช่วงที่	ตำแหน่ง PR	ช่วงที่	ตำแหน่ง PR
5	20.01 - 25.00	10	45.01 - 50.00	15	70.01 - 75.00	20	95.01 - 99.99
4	15.01 - 20.00	9	40.01 - 45.00	14	65.01 - 70.00	19	90.01 - 95.00
3	10.01 - 15.00	8	35.01 - 40.00	13	60.01 - 65.00	18	85.01 - 90.00
2	5.01 - 10.00	7	30.01 - 35.00	12	55.01 - 60.00	17	80.01 - 85.00
1	0.01 - 5.00	6	25.01 - 30.00	11	50.01 - 55.00	16	75.01 - 80.00

สรุป ขั้นตอนการรวมคะแนนเพื่อการคัดเลือก ได้ดังนี้

คะแนนรวมเพื่อการคัดเลือก	=	คะแนนสอบ (วิชาหลัก + วิชาเฉพาะ)	+	คะแนนจาก GPA	+	คะแนนจาก PR
		90%		5%		5%

ตัวอย่าง

การคิดค่าคะแนนรวม (คะแนนสอบวัดความรู้ + GPA + PR)

สมมตินักเรียนคนหนึ่งมีผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) 2.79 มีค่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ (PR) เท่ากับ 59.65 นักเรียนเลือกสมัครเข้าศึกษาใน สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ (สจล.) วิทยาศาสตร์ สาขาฟิสิกส์ (จฟ.) และศิลปกรรมศาสตร์ สาขาวิชาจิตรกรรม (มบ.) และสอบวัดความรู้ ได้คะแนนรายวิชา ดังนี้

01 = 44 02 = 35 03 = 40 04 = 55 05 = 50 06 = 52 17 = 50 29 = 65 30 = 60

นักเรียนจะได้คะแนนรวมในแต่ละสาขาวิชา ดังนี้

คณะ/ประเภทวิชา	คะแนนรวม วิชาหลัก + วิชาเฉพาะ (90%)	คะแนน GPA (5%)	คะแนน PR (5%)	คะแนนรวม ที่ได้ (100%)	คะแนนรวม (100%)
สถาปัตยกรรมศาสตร์ (สจล.)	222.00	15.16	15.00	252.16	500.00
วิทยาศาสตร์ สาขาฟิสิกส์ (จฟ.)	157.00	10.10	10.00	177.10	333.33
ศิลปกรรม สาขาจิตรกรรม (มบ.)	353.37	22.74	22.50	398.61	750.00

คู่มือเลือกคณะ และ จัดอันดับ Ent'47 (56)

เทคนิคในการเลือกคณะและจัดอันดับ

หัวใจของการสอบเอนทรานซ์ ประการหนึ่งก็คือ การเลือกคณะและจัดอันดับในการเลือกคณะได้สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียนเอง ที่กล่าวเช่นนี้ก็เพราะว่า ถึงแม้ว่าเราจะมีคะแนนที่เรียนในสาขาใดสาขาหนึ่ง แต่สาขานั้นเป็นสาขาที่ผู้เลือกส่วนใหญ่ล้วนแล้วแต่ทำคะแนนได้สูงกว่าความสามารถของนักเรียนมาก ถ้านักเรียนเลือกคณะนั้น โอกาสที่นักเรียนจะสอบติดในคณะนั้นก็จะเป็นไปได้ยาก ดังนั้นในการพิจารณาเลือกคณะและจัดอันดับ จึงควรคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการเลือกที่เหมาะสมกับตนเองที่สุด ทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความชอบ ความถนัด และสุขภาพ ฯลฯ โดยมีขั้นตอนที่ควรพิจารณา ดังนี้

เทคนิคในการเลือกคณะ

การที่นักเรียนจะเลือกคณะอะไรบ้าง มีหลักเกณฑ์ที่ควรพิจารณา ดังนี้

1. ตั้งรู้จักตนเองและสภาพแวดล้อม

1.1 รู้ถึงความสามารถทางด้านวิชาการของตนเอง : ในการเลือกคณะนั้นควรเลือกคณะที่มีความเหมาะสมกับระดับผลการเรียน (GPA + PR) ผลการสอบของตนเองอย่างแท้จริง ไม่เลือกสูง หรือต่ำกว่าความสามารถของตนเองจนเกินไป เช่น เลือกคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งที่เรียนได้เกรดเฉลี่ย 1 กว่า หรือ 2 เล็กน้อย และสอบได้คะแนนรวม = 250 คะแนน ในขณะที่คะแนนต่ำสุดในปี 2546 = 501.01 คะแนน ก็นับว่าเลือกสูงไป

1.2 ความชอบ/ความถนัด/ความสนใจของตนเอง : ควรพิจารณาตามลำดับความชอบ จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลที่สนใจหรือชอบสิ่งใด ย่อมจะมีแรงจูงใจในการกระทำมากกว่าสิ่งที่ไม่ชอบ ดังนั้นคณะที่นักเรียนเลือกควรเป็นคณะที่นักเรียนสนใจจะศึกษาจริงๆ และเหมาะสมกับความสามารถของตนเองอย่างแท้จริง ไม่ควรเลือกตามเพื่อน หรือตามค่านิยม โดยไม่ดูความถนัดและความสนใจของตนเอง เช่น ชอบเรียนฟิสิกส์ ชอบต่อวงจรไฟฟ้า ก็ควรเลือกเรียนทางด้านวิศวกรรม ชอบวาดรูป ก็อาจจะเลือกทางด้านศิลปะ เป็นต้น

1.3 ลักษณะนิสัยส่วนตัว : เพราะอาชีพหลายอาชีพต้องการบุคคลที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะด้านเช่น งานด้านศิลปะ หรืองานด้านแพทย์-พยาบาล เป็นต้น

1.4 สุขภาพและลักษณะร่างกาย : เพราะบางคณะกำหนดคุณสมบัติเฉพาะไว้ เช่น ส่วนสูง, สายตา หรือโรคบางโรค หรือความพิการในอวัยวะบางส่วนของร่างกาย เป็นต้น

1.5 ความต้องการของญาติพี่น้อง และฐานะทางครอบครัว : ประกอบด้วยว่าจะได้รับการสนับสนุนมากน้อยเพียงใด

2. ตั้งรู้จักข้อมูลเกี่ยวกับคณะ/สถาบันต่างๆ

2.1 ในการพิจารณาเลือกคณะ อย่าลืม! : ศึกษาคุณสมบัติ และเกณฑ์ในการสมัครเข้าศึกษาในคณะ/สถาบันนั้นๆ ด้วย เพราะการสอบ Entrance ระบบใหม่นี้ แต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบันจะกำหนดกฎเกณฑ์ออกมาหลากหลาย แม้แต่สาขาเดียวกันแต่ต่างสถาบันก็ยังมีเกณฑ์คุณสมบัติที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับปรัชญาของแต่ละสถาบัน ดังนั้นนักเรียนจึงต้องศึกษารายละเอียดให้ตัวอย่างเช่น

คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : ได้กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละวิชาไว้ที่ 35% ดังนั้น ถ้านักเรียนทำคะแนนในวิชาใดวิชาหนึ่งได้ไม่ถึง 35 คะแนน นักเรียนก็ไม่มีสิทธิ์เลือกคณะนี้ เพราะถึงแม้ว่าจะเลือกไปก็จะโดนตัดสิทธิ์ ทำให้เสียอันดับการเลือกไป เป็นต้น

นอกจากนี้ **คณะแพทยศาสตร์** ยังได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะทางการศึกษาของผู้สมัครคณะ/ประเภทวิชาแพทยศาสตร์ ไว้ว่า ผู้สมัครต้องศึกษาวิชาในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายครบตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีรายละเอียดดังนี้

- หลักสูตรการศึกษาในโรงเรียน ในหมวดวิชาเลือกเสรีให้รวมวิทยาศาสตร์ (โครงสร้าง 2) 25 หน่วยกิต หรือวิทยาศาสตร์ (โครงสร้าง 3) 21 หน่วยกิต คณิตศาสตร์ (โครงสร้าง 1) 15 หน่วยกิต ภาษาอังกฤษ 12 หน่วยกิต (ยกเว้น ผู้สำเร็จการศึกษาก่อนปีการศึกษา 2541)
- หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ให้ศึกษาวิชาต่างๆ เทียบเท่าเกณฑ์สำหรับหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียน สำหรับวิชาวิทยาศาสตร์ให้แสดงหลักฐานว่าได้ศึกษาภาคปฏิบัติการเทียบเท่าหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียน

ถ้านักเรียนเรียนไม่ครบตามข้อกำหนดที่ได้กำหนดไว้ ก็ไม่ควรเลือกเพราะจะทำให้โดนตัดสิทธิ์เช่นเดียวกัน ดังนั้นก่อนที่จะตัดสินใจเลือกคณะ จึงควรศึกษาคุณสมบัติและข้อกำหนดของคณะนั้นๆ ให้ชัดเจนและเข้าใจเสียก่อน หากยังไม่แน่ใจควรศึกษา หรือถามจากผู้รู้เสียก่อน ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์ของตัวนักเรียนเอง

2.2 คณะที่เราสนใจนั้นมีมหาวิทยาลัยที่เปิดสอน และสภาพในแต่ละมหาวิทยาลัยเป็นอย่างไร เช่น ที่ตั้ง, ระบบการเรียน, การสอน, การวัดผล, บรรยากาศโดยทั่วไปเป็นอย่างไร ถ้านักเรียนสอบเข้าคณะนั้นได้ นักเรียนจะเรียนหรือไม่ (เพราะถ้าหากนักเรียนสอบเข้าไปได้และสละสิทธิ์ก็จะเป็นการไปกันที่ของคนที่ต้องการจะเข้าศึกษาในคณะนั้นจริงๆ)

2.3 สัดส่วนการแข่งขันของแต่ละคณะ/สถาบัน : ดูได้จากสถิติคะแนนสูง-ต่ำ ของบัณฑิตแนะแนว ที่มีข้อมูลจำนวนผู้สมัครจำนวนผู้สอบผ่านข้อเขียน อัตราการแข่งขัน ของปีการศึกษา 2546 ไว้ หรือความนิยมของสถาบันว่ามีผู้สนใจเลือกสมัครมากน้อยแค่ไหน

2.4 จำนวนรับที่แต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบันจะรับได้ : จำนวนที่รับมากอาจแข่งขันกันน้อยกว่าจำนวนที่รับได้น้อย

เทคนิคในการจัดลำดับ

ผู้สมัครสอบเออนทรานซ์ในระบบใหม่ แต่ละคนมีสิทธิเลือกคณะได้ 4 คณะ ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องอยู่ในมหาวิทยาลัยเดียวกัน และผู้ที่เลือกคณะเดียวกันแต่อันดับไม่ตรงกันก็มีสิทธิเท่ากันที่จะติดคณะนั้น ถ้าคะแนนเข้าถึงเกณฑ์ เช่น นาย ก. เลือกรัฐศาสตร์เป็นอันดับ 1 นาย ข. เลือกรัฐศาสตร์เป็นอันดับ 3 ปรากฏว่า ในการสอบคะแนนเข้าทั้งคู่สูงกว่าคะแนนต่ำสุดของคณะรัฐศาสตร์ (คือทำคะแนนได้สูงกว่าคนสุดท้ายที่สอบเข้าคณะรัฐศาสตร์ได้) เขาก็ทั้งคู่จะได้รับการคัดเลือกให้เข้าเรียนรัฐศาสตร์เหมือนกัน สำหรับหลักเกณฑ์ในการจัดอันดับคณะ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. รวบรวมคณะที่ตนเองพิจารณาว่าเหมาะสมแล้ว (อาจเกิน 4 คณะได้) โดยควรเลือกคณะที่ทำให้สอบน้อยวิชาที่สุด (กล่าวคือ ในบรรดาคณะที่เลือกไว้ 4 คณะนั้น ควรจะมีวิชาที่สอบรวมกันไม่เกิน 7 หรือ 8 วิชา) เพื่อที่เราจะได้อ่านหนังสืออย่างเข้าใจและไม่ล้าเกินไป

2. นำคะแนนต่ำสุดของคณะทั้งหมดที่เลือกไว้ มาเรียงอันดับอีกครั้ง เพื่อให้มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อมากยิ่งขึ้น โดยเรียงลำดับคะแนนจากคณะที่มีคะแนนต่ำสุดที่ "มากที่สุด" ไว้เป็นอันดับแรก คณะที่มีคะแนนต่ำสุดที่ "น้อยกว่า" รองลงมาเรื่อยๆ เช่น นางสาวนิต เลือกคณะที่ต้องการ 4 คณะโดยเรียงจากความชอบ ได้ดังนี้

คณะ	สถาบัน	วิชาสอบ	คะแนน	
			ต่ำสุด	% ต่ำสุด
อักษรศาสตร์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	01 02 03 10	310.61	69.89
อักษรศาสตร์	ศิลปากร	01 02 03 10	240.93	54.21
มนุษยศาสตร์-วรรณคดีอังกฤษ	เกษตรศาสตร์	01 02 03 10	226.25	50.91
มนุษยศาสตร์-ภาษาอังกฤษ	เชียงใหม่	01 02 03 10	234.62	52.79

ในการสมัครสอบนางสาวนิต ควรเรียงอันดับคณะ ดังนี้

- อันดับที่ 1 คณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ %ต่ำสุด 69.89
 อันดับที่ 2 คณะอักษรศาสตร์ ม.ศิลปากร %ต่ำสุด 54.21
 อันดับที่ 3 คณะมนุษยศาสตร์ ม.เชียงใหม่ %ต่ำสุด 52.79
 อันดับที่ 4 คณะมนุษยศาสตร์ ม.เกษตรศาสตร์ %ต่ำสุด 50.91

หมายเหตุ การจัดเรียงลำดับด้วยวิธีนี้เหมาะกับการจัดเรียงคณะที่มีจำนวนวิชาสอบ, รหัสวิชาสอบ, คำนวณคะแนน หรือมีเงื่อนไขต่างๆ เหมือนกัน แต่ถ้าคณะที่มีความแตกต่างกัน เช่น วิชาสอบไม่เหมือนกัน คำนวณคะแนนแตกต่างกัน ก็ต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ด้วยว่าจะเรียงลำดับคะแนนอย่างไร

3. การจัดอันดับโดยคร่าวๆ ขั้วไปมีลักษณะ ดังนี้

- **อันดับ 1 หรือ อันดับ 1 ถึง 2** เลือกคณะที่เราอยากเรียนจริงๆ คือ ชอบมาก แต่ไม่ควรให้คะแนนสูงกว่าความสามารถจนเกินไป
- **อันดับ 3 หรือ อันดับ 2 ถึง 3** เลือกประเภทวิชาที่เราชอบอยู่บ้าง และคะแนนควรรองๆ ลงมา
- **อันดับ 4** ให้เลือกคณะต่ำที่สุดเท่าที่คิดว่าพอจะเรียนได้ ถ้าสอบติด โดยคณะที่เลือกเป็นอันดับที่ 4 ควรมี "คะแนนต่ำสุด" ไม่สูงกว่าคะแนนสอบที่นักเรียนทำได้

ข้อควรระวัง

154

1. **ไม่ควรเลือกคณะยอดนิยมทั้งหมด 4 อันดับ** ควรเลือกปนคณะที่มีความนิยมรองๆ ลงไป หรืออย่าเจาะจงว่าต้องเป็นสถาบันนั้น สถาบันนี้ ขอให้พิจารณาคณะ/สาขาวิชาที่ตลาดแรงงานต้องการ และคะแนนสูงต่ำในปีที่ผ่านมา มาโดยไม่เกินความสามารถของตนเอง

2. **ไม่ควรเลือกคณะตามใจผู้อื่น** ควรถือหลักว่า **"ไม่มีใครรู้จักตัวเราและรู้ความต้องการของตนได้มากไปกว่าตนเอง"** สิ่งสำคัญคือ เลือกเพราะอยากจะได้เรียน อยากประกอบอาชีพนั้นจริงๆ ถ้าผู้ปกครองมีความคาดหวังในบางคณะ/บางสาขาวิชา ที่ไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียนควรหันหน้ามาปรึกษากันด้วยเหตุผล

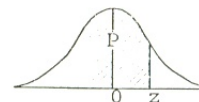
3. **ไม่ควรเลือกคณะที่มีจำนวนวิชาแตกต่างกันมาก** ควรเลือกคณะที่สอบวิชาน้อยแต่เลือกคณะได้ครบ 4 อันดับ เพื่อจะได้มีเวลาดูหนังสือได้เต็มที่

4. **ไม่ควรเลือกคณะที่มีคะแนนต่ำสุดติดกันหมด** อันตรายมากควรเลี่ยงเสีย โดยหันไปพิจารณาเลือกคณะเดียวกันของมหาวิทยาลัยอื่นที่อาจจะมีความต่ำกว่าเข้ามาแทนก็ได้ตามความเหมาะสมเพื่อให้มีการทิ้งช่วงคะแนนบ้าง สำหรับการทิ้งช่วงของคะแนนต่ำสุด ให้พิจารณาจากระดับความสามารถทางวิชาการและสติปัญญาของตนเป็นเกณฑ์ กล่าวคือ หากเป็นคนเรียนเก่ง ช่วงห่างของคะแนนก็ไม่ต้องมากนัก แต่ผู้มีความสามารถปานกลางหรือต่ำกว่าควรทิ้งช่วงห่างคะแนนมากๆ

ตารางคะแนนแปลงของเปอร์เซ็นต์ PR (5%)

ช่วงที่	ตำแหน่ง PR	คะแนนจากการคำนวณ PR																
		300.00	400.00	450.00	500.00	540.00	553.85	562.50	600.00	675.00	692.30	700.00	720.00	800.00	830.77	800.00	1125.00	1350.00
20	95.01 - 99.99	16.67	22.22	25.00	27.78	30.00	30.77	31.25	33.33	37.50	38.46	38.89	40.00	44.44	46.15	50.00	62.50	75.00
19	90.01 - 95.00	15.83	21.11	23.75	26.39	28.50	29.23	29.69	31.67	35.63	36.54	36.94	38.00	42.22	43.84	47.50	59.38	71.25
18	85.01 - 90.00	15.00	20.00	22.50	25.00	27.00	27.69	28.13	30.00	33.75	34.61	35.00	36.00	40.00	41.54	45.00	56.25	67.50
17	80.01 - 85.00	14.17	18.89	21.25	23.61	25.50	26.15	26.56	28.33	31.88	32.69	33.06	34.00	37.78	39.23	42.50	53.13	63.75
16	75.01 - 80.00	13.33	17.78	20.00	22.22	24.00	24.62	25.00	26.67	30.00	30.77	31.11	32.00	35.56	36.92	40.00	50.00	60.00
15	70.01 - 75.00	12.50	16.67	18.75	20.83	22.50	23.08	23.44	25.00	28.13	28.85	29.17	30.00	33.33	34.61	37.50	46.88	56.25
14	65.01 - 70.00	11.67	15.56	17.50	19.44	21.00	21.54	21.88	23.33	26.25	26.92	27.22	28.00	31.11	32.31	35.00	43.75	52.50
13	60.01 - 65.00	10.83	14.44	16.25	18.06	19.50	20.00	20.31	21.67	24.38	25.00	25.28	26.00	28.89	30.00	32.50	40.63	48.75
12	55.01 - 60.00	10.00	13.33	15.00	16.67	18.00	18.46	18.75	20.00	22.50	23.08	23.33	24.00	26.67	27.69	30.00	37.50	45.00
11	50.01 - 55.00	9.17	12.22	13.75	15.28	16.50	16.92	17.19	18.33	20.63	21.15	21.39	22.00	24.44	25.38	27.50	34.38	41.25
10	45.01 - 50.00	8.33	11.11	12.50	13.89	15.00	15.38	15.63	16.67	18.75	19.23	19.44	20.00	22.22	23.08	25.00	31.25	37.50
9	40.01 - 45.00	7.50	10.00	11.25	12.50	13.50	13.85	14.06	15.00	16.88	17.31	17.50	18.00	20.00	20.77	22.50	28.13	33.75
8	35.01 - 40.00	6.67	8.89	10.00	11.11	12.00	12.31	12.50	13.33	15.00	15.38	15.56	16.00	17.78	18.46	20.00	25.00	30.00
7	30.01 - 35.00	5.83	7.78	8.75	9.72	10.50	10.77	10.94	11.67	13.13	13.46	13.61	14.00	15.56	16.15	17.50	21.88	26.25
6	25.01 - 30.00	5.00	6.67	7.50	8.33	9.00	9.23	9.38	10.00	11.25	11.54	11.67	12.00	13.33	13.85	15.00	18.75	22.50
5	20.01 - 25.00	4.17	5.56	6.25	6.94	7.50	7.69	7.81	8.33	9.38	9.62	9.72	10.00	11.11	11.54	12.50	15.63	18.75
4	15.01 - 20.00	3.33	4.44	5.00	5.56	6.00	6.15	6.25	6.67	7.50	7.69	7.78	8.00	8.89	9.23	10.00	12.50	15.00
3	10.01 - 15.00	2.50	3.33	3.75	4.17	4.50	4.62	4.69	5.00	5.63	5.77	5.83	6.00	6.67	6.92	7.50	9.38	11.25
2	5.01 - 10.00	1.67	2.22	2.50	2.78	3.00	3.08	3.13	3.33	3.75	3.85	3.89	4.00	4.44	4.62	5.00	6.25	7.50
1	0.01 - 5.00	0.83	1.11	1.25	1.39	1.50	1.54	1.56	1.67	1.88	1.92	1.94	2.00	2.22	2.31	2.50	3.13	3.75

ตาราง Standard Normal Probability Distribution
พื้นที่ใต้โค้งปกติ



Z	0.00	0.01	0.02	0.03	0.04	0.05	0.06	0.07	0.08	0.09
≤ -3.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-3.4	0.0003	0.0003	0.0003	0.0003	0.0003	0.0003	0.0003	0.0003	0.0003	0.0002
-3.3	0.0005	0.0005	0.0005	0.0004	0.0004	0.0004	0.0004	0.0004	0.0004	0.0003
-3.2	0.0007	0.0007	0.0006	0.0006	0.0006	0.0006	0.0006	0.0005	0.0005	0.0005
-3.1	0.0010	0.0009	0.0009	0.0009	0.0008	0.0008	0.0008	0.0008	0.0007	0.0007
-3.0	0.0013	0.0013	0.0013	0.0012	0.0012	0.0011	0.0011	0.0011	0.0010	0.0010
-2.9	0.0019	0.0018	0.0017	0.0017	0.0016	0.0016	0.0015	0.0015	0.0014	0.0014
-2.8	0.0026	0.0025	0.0024	0.0023	0.0023	0.0022	0.0021	0.0021	0.0020	0.0019
-2.7	0.0035	0.0034	0.0033	0.0032	0.0031	0.0030	0.0029	0.0028	0.0027	0.0026
-2.6	0.0047	0.0045	0.0044	0.0043	0.0041	0.0040	0.0039	0.0038	0.0037	0.0036
-2.5	0.0062	0.0060	0.0055	0.0057	0.0055	0.0054	0.0052	0.0051	0.0049	0.0048
-2.4	0.0082	0.0080	0.0078	0.0075	0.0073	0.0071	0.0069	0.0068	0.0066	0.0064
-2.3	0.0107	0.0104	0.0102	0.0099	0.0096	0.0094	0.0091	0.0089	0.0087	0.0084
-2.2	0.0139	0.0136	0.0132	0.0129	0.0125	0.0122	0.0119	0.0116	0.0113	0.0110
-2.1	0.0179	0.0174	0.0170	0.0165	0.0162	0.0158	0.0154	0.0150	0.0146	0.0143
-2.0	0.0228	0.0222	0.0217	0.0212	0.0207	0.0202	0.0197	0.0192	0.0188	0.0183
-1.9	0.0287	0.0281	0.0274	0.0268	0.0262	0.0256	0.0250	0.0244	0.0239	0.0233
-1.8	0.0359	0.0352	0.0344	0.0336	0.0329	0.0322	0.0314	0.0307	0.0301	0.0294
-1.7	0.0446	0.0436	0.0427	0.0418	0.0409	0.0401	0.0392	0.0384	0.0375	0.0367
-1.6	0.0548	0.0537	0.0526	0.0516	0.0505	0.0495	0.0485	0.0475	0.0465	0.0455
-1.5	0.0668	0.0655	0.0643	0.0630	0.0618	0.0606	0.0594	0.0582	0.0571	0.0559
-1.4	0.0808	0.0793	0.0778	0.0764	0.0749	0.0735	0.0722	0.0708	0.0694	0.0681
-1.3	0.0968	0.0951	0.0934	0.0918	0.0901	0.0885	0.0869	0.0853	0.0838	0.0823
-1.2	0.1151	0.1131	0.1112	0.1093	0.1075	0.1056	0.1038	0.1020	0.1003	0.0985
-1.1	0.1357	0.1335	0.1314	0.1292	0.1271	0.1251	0.1230	0.1210	0.1190	0.1170
-1.0	0.1587	0.1562	0.1539	0.1515	0.1492	0.1469	0.1446	0.1423	0.1401	0.1379
-0.9	0.1841	0.1814	0.1788	0.1762	0.1736	0.1711	0.1685	0.1660	0.1635	0.1611
-0.8	0.2119	0.2090	0.2061	0.2033	0.2005	0.1977	0.1949	0.1922	0.1894	0.1867
-0.7	0.2420	0.2389	0.2358	0.2327	0.2296	0.2266	0.2236	0.2206	0.2177	0.2148
-0.6	0.2743	0.2709	0.2676	0.2643	0.2611	0.2578	0.2546	0.2514	0.2483	0.2451
-0.5	0.3085	0.3050	0.3015	0.2981	0.2946	0.2912	0.2877	0.2843	0.2810	0.2776
-0.4	0.3446	0.3409	0.3372	0.3336	0.3300	0.3264	0.3228	0.3192	0.3156	0.3121
-0.3	0.3821	0.3783	0.3745	0.3707	0.3669	0.3632	0.3594	0.3557	0.3520	0.3483
-0.2	0.4207	0.4168	0.4129	0.4090	0.4052	0.4013	0.3974	0.3936	0.3897	0.3859
-0.1	0.4602	0.4562	0.4522	0.4483	0.4443	0.4404	0.4364	0.4325	0.4286	0.4247
-0.0	0.5000	0.4960	0.4920	0.4880	0.4840	0.4801	0.4761	0.4721	0.4681	0.4641
0.0	0.5000	0.5040	0.5080	0.5120	0.5160	0.5199	0.5239	0.5279	0.5319	0.5359
0.1	0.5398	0.5438	0.5478	0.5517	0.5557	0.5596	0.5636	0.5675	0.5714	0.5753
0.2	0.5793	0.5832	0.5871	0.5910	0.5948	0.5987	0.6026	0.6064	0.6103	0.6141
0.3	0.6179	0.6217	0.6255	0.6293	0.6331	0.6368	0.6406	0.6443	0.6480	0.6517
0.4	0.6554	0.6591	0.6628	0.6664	0.6700	0.6736	0.6772	0.6808	0.6844	0.6879
0.5	0.6915	0.6950	0.6985	0.7019	0.7054	0.7088	0.7123	0.7157	0.7190	0.7224
0.6	0.7257	0.7291	0.7324	0.7357	0.7389	0.7422	0.7454	0.7486	0.7517	0.7549
0.7	0.7580	0.7611	0.7642	0.7673	0.7704	0.7734	0.7764	0.7794	0.7823	0.7852
0.8	0.7881	0.7910	0.7939	0.7967	0.7995	0.8023	0.8051	0.8078	0.8106	0.8133
0.9	0.8159	0.8186	0.8212	0.8238	0.8264	0.8289	0.8315	0.8340	0.8365	0.8389
1.0	0.8413	0.8438	0.8461	0.8485	0.8508	0.8531	0.8554	0.8577	0.8599	0.8621
1.1	0.8643	0.8665	0.8686	0.8708	0.8729	0.8749	0.8770	0.8790	0.8810	0.8830
1.2	0.8849	0.8869	0.8888	0.8907	0.8925	0.8944	0.8962	0.8980	0.8997	0.9015
1.3	0.9032	0.9049	0.9066	0.9082	0.9099	0.9115	0.9131	0.9147	0.9162	0.9177
1.4	0.9192	0.9207	0.9222	0.9236	0.9251	0.9265	0.9278	0.9292	0.9306	0.9319
1.5	0.9332	0.9345	0.9357	0.9370	0.9382	0.9394	0.9406	0.9418	0.9429	0.9441
1.6	0.9452	0.9463	0.9474	0.9484	0.9495	0.9505	0.9515	0.9525	0.9535	0.9545
1.7	0.9554	0.9564	0.9573	0.9582	0.9591	0.9599	0.9608	0.9616	0.9625	0.9633
1.8	0.9641	0.9649	0.9656	0.9664	0.9671	0.9678	0.9686	0.9693	0.9699	0.9706
1.9	0.9713	0.9719	0.9726	0.9732	0.9738	0.9744	0.9750	0.9756	0.9761	0.9767
2.0	0.9772	0.9778	0.9783	0.9788	0.9793	0.9798	0.9803	0.9808	0.9812	0.9817
2.1	0.9821	0.9826	0.9830	0.9834	0.9838	0.9842	0.9846	0.9850	0.9854	0.9857
2.2	0.9861	0.9864	0.9868	0.9871	0.9875	0.9878	0.9881	0.9884	0.9887	0.9890
2.3	0.9893	0.9896	0.9898	0.9901	0.9904	0.9906	0.9909	0.9911	0.9913	0.9916
2.4	0.9918	0.9920	0.9922	0.9925	0.9927	0.9929	0.9931	0.9932	0.9934	0.9936
2.5	0.9938	0.9940	0.9941	0.9943	0.9945	0.9946	0.9948	0.9949	0.9951	0.9952
2.6	0.9953	0.9955	0.9956	0.9957	0.9959	0.9960	0.9961	0.9962	0.9963	0.9964
2.7	0.9965	0.9966	0.9967	0.9968	0.9969	0.9970	0.9971	0.9972	0.9973	0.9974
2.8	0.9974	0.9975	0.9976	0.9977	0.9977	0.9978	0.9979	0.9979	0.9980	0.9981
2.9	0.9981	0.9982	0.9982	0.9983	0.9984	0.9984	0.9985	0.9985	0.9986	0.9986
3.0	0.9987	0.9987	0.9987	0.9988	0.9988	0.9989	0.9989	0.9989	0.9990	0.9990
3.1	0.9990	0.9991	0.9991	0.9991	0.9992	0.9992	0.9992	0.9992	0.9993	0.9993
3.2	0.9993	0.9993	0.9994	0.9994	0.9994	0.9994	0.9994	0.9995	0.9995	0.9995
3.3	0.9995	0.9995	0.9995	0.9996	0.9996	0.9996	0.9996	0.9996	0.9996	0.9997
3.4	0.9997	0.9997	0.9997	0.9997	0.9997	0.9997	0.9997	0.9997	0.9997	0.9998
≥ 3.5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

ตัวอย่าง การคิดคะแนนรวม

เพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในการคิดคะแนนรวมจากผลการสอบวัดความรู้ และการนำผลการเรียน ม.ปลาย (GPA + PR) มาใช้ จึงขอ ยกตัวอย่างให้นักเรียนเห็นภาพที่ชัดเจนดังนี้

ตัวอย่าง นาย ก. เรียนอยู่ชั้น ม.6 โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกดังนี้

- 📊 ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) = 2.90
- 📊 ตำแหน่ง PR ที่ได้ = 76
- 📊 ผลการสอบรายวิชาต่างๆ ทำคะแนนได้ ดังนี้

01 ภาษาไทย	= 60	02 สังคมศึกษา	= 42	03 ภาษาอังกฤษ	= 58
04 คณิต 1	= 82	05 เคมี	= 65	06 ฟิสิกส์	= 86
07 ชีววิทยา	= 79	16 พื้นฐานวิศวะ	= 88	17 ความถนัดทางสถาปัตย์	= 70

1. การคิดคะแนนสอบคัดเลือก ตามเงื่อนไขต่างๆ ดังนี้

อันดับ	คณะ/ ประเภทวิชา	วิชาหลักที่สอบ			วิชาเฉพาะที่สอบ			คะแนน เต็ม 90%
		รายวิชา	เกณฑ์ ขั้นต่ำ (%)	ค่าน้ำหนัก (%)	รายวิชา	เกณฑ์ ขั้นต่ำ (%)	ค่าน้ำหนัก (%)	
1	แพทยศาสตร์	01, 02, 03, 04, 05, 06, 07	35	90	-	-	-	700
2	วิศวกรรมศาสตร์	01*, 02*, 03, 04, 05, 06	-	72	16	-	18	500
3	สถาปัตยกรรมฯ	01*, 02*, 03, 04, 06	25	60	17	25	30	450
4	วิทยาศาสตร์	01*, 02*, 03**, 04, 05, 06, 07	25	90	-	-	-	400

หมายเหตุ

- * วิชา 01 และ 02 ต้องสอบให้ได้คะแนนรวมกันไม่น้อยกว่า ร้อยละ 30 แต่ไม่นำไปรวมกับวิชาอื่น เพื่อตัดสินผลการคัดเลือก
- ** ต้องสอบวิชา 03 ให้ได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 แต่ไม่นำคะแนนไปรวมกับวิชาอื่นเพื่อตัดสินผลการคัดเลือก

จากอันดับการเลือกและเงื่อนไขต่างๆ ในแต่ละคณะนั้นสามารถรวมคะแนนตามเงื่อนไขต่างๆ ได้ดังนี้

อันดับที่ 1 คณะแพทยศาสตร์ สอบ 7 วิชา เกณฑ์ขั้นต่ำ 35 คะแนน ทุกวิชา เมื่อพิจารณาคะแนน ปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ทุกวิชาและมีค่าน้ำหนัก 90% ซึ่งสามารถนำคะแนนมารวมกันได้เลย

$$\text{รวมคะแนนที่ทำได้ } (60 + 42 + 58 + 82 + 65 + 86 + 79) = 472 \text{ คะแนน จากคะแนนเต็ม 700 คะแนน}$$

อันดับที่ 2 คณะวิศวกรรมศาสตร์ สอบ 7 วิชา โดยวิชา 01 และ 02 (สังเกตจาก * ได้ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้แล้ว คือทำคะแนนรวมได้ไม่น้อยกว่า 30% แต่ไม่นำคะแนนไปรวมกับวิชาอื่น) และได้กำหนดค่าน้ำหนักวิชาหลัก 03, 04, 05, 06 ไว้ 72% = 400 คะแนน และวิชาเฉพาะ 16 ไว้ 18% = 100 คะแนน (สามารถดูวิธีการแปลงค่าน้ำหนักได้จากหน้า 53) เพราะฉะนั้นสามารถรวมคะแนนได้ดังนี้

$$\text{วิชาหลัก (คะแนนที่ทำได้ } 58 + 82 + 65 + 86) = 291 \text{ คะแนน}$$

$$\text{วิชาเฉพาะ (คะแนนที่ทำได้ } 88) = 88 \text{ คะแนน}$$

$$\text{รวมคะแนนที่ทำได้ } (291 + 88) = 379 \text{ คะแนน จากคะแนนเต็ม 500 คะแนน}$$

อันดับที่ 3 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สอบ 6 วิชา ทุกวิชามีเกณฑ์ขั้นต่ำ 25 คะแนน เมื่อพิจารณาคะแนนที่สอบได้ ปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำทุกวิชาโดยวิชา 01 และ 02 (สังเกตจาก *) จะไม่นำคะแนนไปรวมกับวิชาอื่นและได้กำหนดค่าน้ำหนักวิชาหลัก 03, 04, 06 ไว้ 60% = 300 คะแนน และวิชาเฉพาะ 17 ไว้ 30% = 150 คะแนน (สามารถดูวิธีการแปลงค่าน้ำหนักได้จาก หน้า 53) เพราะฉะนั้นสามารถรวมคะแนนได้ดังนี้

☞ วิชาหลัก (คะแนนที่ทำได้ 58 + 82 + 86) = 226 คะแนน

☞ วิชาเฉพาะ (คะแนนที่ทำได้ 70 คะแนน แต่แปลงคะแนนแล้วจึงได้) = 105 คะแนน

รวมคะแนนที่ทำได้ (226 + 105) = 331 คะแนน จากคะแนนเต็ม 450 คะแนน

อันดับที่ 4 คณะวิทยาศาสตร์ สอบ 7 วิชา ทุกวิชามีเกณฑ์ขั้นต่ำ 25 คะแนน เมื่อพิจารณาคะแนนที่สอบได้ปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำทุกวิชา โดยไม่นำคะแนนวิชา 01 และ 02 (สังเกตจาก *) ไปรวมกับวิชาอื่นและวิชา 03 กำหนดว่าต้องสอบได้ขั้นต่ำ 30 คะแนน ซึ่งก็ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดและไม่นำคะแนนไปรวมเช่นกัน และให้ค่าน้ำหนักในวิชาหลัก 90% ซึ่งสามารถนำคะแนนที่ได้มารวมกันได้เลย คือ

รวมคะแนนที่ทำได้ (82 + 65 + 86 + 79) = 312 คะแนน จากคะแนนเต็ม 400 คะแนน

สรุป คะแนนรวมที่ได้จากการสอบคัดเลือก 90% ในแต่ละอันดับการเลือก ได้ดังนี้

อันดับ	คณะวิชา	วิชาหลักที่ทำได้	วิชาเฉพาะที่ทำได้	คะแนนรวมที่ได้	คะแนนเต็ม 90%
1	แพทยศาสตร์	472	-	472	700
2	วิศวกรรมศาสตร์	291	88	379	500
3	สถาปัตยกรรมศาสตร์	226	105	331	450
4	วิทยาศาสตร์	312	-	312	400

2. แปลงค่า GPA และค่า PR เป็นคะแนน

☞ ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) ที่ทำได้ = 2.90 (ปีการศึกษา 2546 ค่า \bar{X} = 2.64, SD = 0.56)

แปลงค่าตามสูตร $Z_i = \frac{2.9 - 2.64}{0.56} = 0.46$ นำค่าที่ได้ไปหาค่า probability โดยเปิดตารางโค้งปกติ จะได้เป็นค่า P = 0.6772

☞ ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ที่ได้ = 76 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ 16 (สามารถดูวิธีคิดค่า GPA และ PR ได้ที่หน้า 55)

อันดับ	คณะ	คะแนนสอบ ที่ทำได้ 90%	คะแนน GPA (5%)		คะแนน PR (5%)		คะแนนที่ ได้ (100%)	คะแนน เต็ม
			คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	เต็ม	ที่ได้		
1	แพทยศาสตร์	472	38.89	$38.89 \times 0.6772 = 26.34$	38.89	31.11	529.45	777.78
2	วิศวกรรมศาสตร์	379	27.78	$27.78 \times 0.6772 = 18.81$	27.78	22.22	420.03	555.56
3	สถาปัตยกรรมฯ	331	25.00	$25.00 \times 0.6772 = 16.93$	25.00	20.00	367.93	500.00
4	วิทยาศาสตร์	312	22.22	$22.22 \times 0.6772 = 15.05$	22.22	17.78	344.83	444.44

3. สรุปขั้นตอนการคิดคะแนนรวม

คะแนนรวม = คะแนนสอบวัดความรู้ + คะแนนจาก GPA + คะแนนจาก PR 100% (90%) (5%) (5%)

ปี	ภาค	รหัส	คณะ/ประเภทวิชา	ปีการศึกษา	สาขาวิชา	ปี 2546												ปี 2545												ปี 2544											
						จำนวน			เฉลี่ย	คะแนน			เฉลี่ย GPA			เฉลี่ย GPA			เฉลี่ย GPA			เฉลี่ย GPA																			
						รับ	สมัคร	รับ		เต็ม	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด																			
5	5.1	0554	เศรษฐศาสตร์ (ทฤษฎี-ศิลป์) (ค่านวม)	เศรษฐศาสตร์	01.02.03.04	200	1524	201	7.58:1	444.44	300.50-224.00	344.73-267.46	279.16	60.18	379.56-268.54	60.42	357.58-280.22	63.05																							
5	5.5	0225	วิทยาการ (เศรษฐศาสตร์)-การจัดการ (ศิลป์)	บริหาร	01.02.03.04.08	55	329	55	5.98:1	555.56	281.75-229.75	329.54-275.94	293.61	49.67	331.64-302.06	54.37	332.59-282.47	50.84																							
5	5.6	0226	วิทยาการ (เศรษฐศาสตร์)-การจัดการ (ทฤษฎี)	บริหาร	01.02.03.04.05.06	45	353	45	7.84:1	666.67	291.50-220.75	334.32-285.37	298.63	42.81	331.77-285.72	42.86	-	-																							
5	5.5	0227	วิทยาการ (เศรษฐศาสตร์)-การตลาด (ศิลป์)	บริหาร	01.02.03.04.08	55	663	55	12.05:1	555.56	288.00-241.00	324.68-293.41	302.04	52.81	321.15-294.84	53.07	333.69-291.93	52.55																							
5	5.6	0228	วิทยาการ (เศรษฐศาสตร์)-การตลาด (ทฤษฎี)	บริหาร	01.02.03.04.05.06	45	406	45	9.02:1	666.67	275.00-228.25	325.86-285.50	295.59	42.82	335.54-280.63	42.09	-	-																							
5	5.5	0229	วิทยาการ (เศรษฐศาสตร์)-การเงิน (ศิลป์)	บริหาร	01.02.03.04.08	55	363	55	6.60:1	555.56	295.75-237.00	321.50-282.71	294.51	50.89	331.12-297.64	53.57	326.82-286.69	51.60																							
5	5.6	0230	วิทยาการ (เศรษฐศาสตร์)-การเงิน (ทฤษฎี)	บริหาร	01.02.03.04.05.06	45	657	45	14.60:1	666.67	289.50-227.50	336.01-291.23	301.56	43.68	331.01-280.58	42.09	-	-																							
5	5.5	0234	วิทยาการ (เศรษฐศาสตร์)-ระบอบสังคม (ศิลป์)	บริหาร	01.02.03.04.08	55	236	55	4.29:1	555.56	293.00-236.75	334.30-281.68	303.55	50.70	348.23-314.18	56.55	331.69-291.32	52.44																							
5	5.6	0235	วิทยาการ (เศรษฐศาสตร์)-ระบอบสังคม (ทฤษฎี)	บริหาร	01.02.03.04.05.06	45	348	45	7.73:1	666.67	294.25-240.25	349.19-305.29	319.74	45.79	346.79-297.75	44.66	-	-																							
5	5.5	0236	วิทยาการ (เศรษฐศาสตร์)-สังคม (ศิลป์)	บริหาร	01.02.03.04.08	55	541	55	9.84:1	555.56	291.25-232.75	333.00-279.09	298.09	50.24	338.25-307.98	55.44	327.41-286.36	51.54																							
5	5.6	0237	วิทยาการ (เศรษฐศาสตร์)-สังคม (ทฤษฎี)	บริหาร	01.02.03.04.05.06	45	419	45	9.31:1	666.67	292.50-228.75	343.61-294.65	307.19	44.20	344.05-301.37	45.21	-	-																							
5	5.1	0316	วิทยาการจัดการ-บริหาร (การรวม)	ขอแผน	01.02.03.04	60	920	60	15.33:1	444.44	219.50-177.75	259.20-219.22	226.27	49.32	311.34-266.17	47.91	328.32-271.88	48.94																							
5	5.1	0317	วิทยาการจัดการ-บริหาร (บัญชี)	ขอแผน	01.02.03.04	40	445	40	11.13:1	444.44	238.00-186.50	266.57-227.28	243.53	51.14	267.87-243.83	54.86	330.00-277.39	49.93																							
5	5.4	0318	วิทยาการจัดการ-บริหาร (เชิงระบบ)	ขอแผน	01.02.03.09	30	380	30	12.67:1	444.44	217.25-179.00	252.61-216.22	229.28	48.65	263.44-247.10	55.60	277.28-244.61	55.04																							
5	5.1	0319	วิทยาการจัดการ-การตลาด (ทฤษฎี)	ขอแผน	01.02.03.04	15	232	15	15.47:1	444.44	224.75-183.75	253.76-224.63	233.72	50.54	261.33-235.72	53.04	245.23-232.31	52.27																							
5	5.4	0320	วิทยาการจัดการ-การตลาด (ศิลป์)	ขอแผน	01.02.03.09	15	181	15	12.07:1	444.44	232.00-184.50	251.49-217.48	228.58	48.93	265.41-248.92	56.01	277.21-240.63	54.14																							
5	5.1	0321	วิทยาการจัดการ-เศรษฐศาสตร์ (ทฤษฎี)	ขอแผน	01.02.03.04	40	812	40	20.30:1	444.44	228.25-182.50	262.40-226.43	234.62	50.95	276.75-217.81	49.01	266.81-243.91	54.88																							
5	5.4	0322	วิทยาการจัดการ-เศรษฐศาสตร์ (ศิลป์)	ขอแผน	01.02.03.09	40	1108	40	27.70:1	444.44	243.50-188.25	287.14-231.48	241.38	52.08	277.49-216.88	48.80	285.24-251.57	56.60																							
5	5.1	0328	หน่วยงานบริหาร (การรวม)	ขอแผน	01.02.03.04	25	295	25	11.80:1	444.44	187.00-151.00	213.34-193.70	198.90	43.58	263.24-238.09	42.86	-	-																							
5	5.4	0329	หน่วยงานบริหาร (เชิงระบบ)	ขอแผน	01.02.03.09	37	260	37	7.03:1	444.44	197.75-153.75	234.64-191.34	204.62	43.05	250.64-213.40	48.02	-	-																							
5	5.1	0330	หน่วยงานบริหาร (ทฤษฎี)	ขอแผน	01.02.03.04	33	216	33	6.55:1	444.44	194.00-156.50	220.94-193.05	201.59	43.44	245.87-204.43	46.00	-	-																							
5	5.1(1)	0665	การจัดการ-การบัญชี	แม่ทัพหลวง	01.02.03.04	219	958	140	6.84:1	444.44	200.50-142.75	225.73-183.33	193.70	41.25	238.51-167.47	37.68	-	-																							
5	5.4(1)	0666	การจัดการ-การบัญชี	แม่ทัพหลวง	01.02.03.09	214	439	79	5.56:1	444.44	217.00-144.50	231.43-183.33	195.02	41.25	-	-	-	-																							
5	5.1(1)	0667	การจัดการ-เศรษฐศาสตร์	แม่ทัพหลวง	01.02.03.04	214	1215	130	9.35:1	444.44	200.50-145.00	223.36-183.14	192.16	41.21	248.69-165.84	37.31	-	-																							
5	5.4(1)	0668	การจัดการ-เศรษฐศาสตร์	แม่ทัพหลวง	01.02.03.09	218	601	84	7.15:1	444.44	211.75-142.50	232.44-183.11	194.33	41.20	-	-	-	-																							
5	5.1(1)	0669	การจัดการ-บริหารธุรกิจ	แม่ทัพหลวง	01.02.03.04	90	822	119	6.91:1	444.44	200.25-142.50	227.31-183.13	194.71	41.20	239.90-177.26	39.88	-	-																							
5	5.4(1)	0670	การจัดการ-บริหารธุรกิจ	แม่ทัพหลวง	01.02.03.09	90	511	99	5.16:1	444.44	206.50-148.50	237.24-183.33	195.19	41.25	-	-	-	-																							
5	5.1(1)	0671	การจัดการ-ธุรกิจท่องเที่ยว	แม่ทัพหลวง	01.02.03.04	267	267	55	4.85:1	444.44	200.00-147.25	225.26-185.10	197.97	41.65	242.63-210.61	47.39	241.25-210.35	47.33																							
5	5.4(1)	0672	การจัดการ-ธุรกิจท่องเที่ยว	แม่ทัพหลวง	01.02.03.09	263	263	35	7.51:1	444.44	205.00-144.50	232.80-186.42	203.95	41.94	-	-	-	-																							
5	5.1	0681	วิทยาการจัดการ-การบัญชี	วิทยาลัยฯ	01.02.03.04	30	396	30	13.20:1	444.44	200.00-147.75	207.15-187.41	193.84	42.17	-	-	-	-																							
5	5.1	0682	วิทยาการจัดการ-การคอมพิวเตอร์	วิทยาลัยฯ	01.02.03.04	30	192	30	6.40:1	444.44	215.00-150.00	246.34-186.34	200.63	41.93	230.94-182.49	41.06	271.67-214.63	48.29																							
5	5.1	0683	วิทยาการจัดการ-สารสนเทศการบัญชี	วิทยาลัยฯ	01.02.03.04	30	189	30	6.30:1	444.44	189.50-144.25	216.51-179.56	189.72	40.40	222.76-190.16	42.79	-	-																							
5	5.1	0684	วิทยาการจัดการ-การเงิน	วิทยาลัยฯ	01.02.03.04	40	311	40	7.78:1	444.44	181.25-139.00	208.59-176.02	183.61	39.60	-	-	-	-																							
5	5.1	0685	วิทยาการ-ธุรกิจระบอบสังคม	วิทยาลัยฯ	01.02.03.04	40	130	40	3.25:1	444.44	191.00-140.25	219.99-174.80	194.59	39.33	244.62-202.72	45.61	257.55-209.55	47.15																							
5	5.1	0686	วิทยาการจัดการ-การตลาดอิเล็กทรอนิกส์	วิทยาลัยฯ	01.02.03.04	40	77	40	1.93:1	444.44	187.25-126.25	203.40-160.96	177.17	36.22	219.72-197.82	44.51	221.04-192.07	43.22																							
5	5.4	0687	วิทยาการจัดการ-ธุรกิจท่องเที่ยว	วิทยาลัยฯ	01.02.03.09	40	240	40	6.00:1	444.44	201.25-139.75	227.52-177.57	192.38	39.95	243.67-213.12	47.95	257.78-217.78	49.00																							
5	5.4	0688	วิทยาการจัดการ-ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	วิทยาลัยฯ	01.02.03.09	40	230	40	5.75:1	444.44	191.75-141.75	220.95-183.06	193.11	41.19	248.16-202.17	45.49	-	-																							
5	5.1	0689	วิทยาการจัดการ-เศรษฐศาสตร์การเงิน	วิทยาลัยฯ	01.02.03.04	40	368	40	9.20:1	444.44	199.25-145.00	228.62-184.91	192.96	41.61	242.42-176.95	39.81	244.63-215.25	48.43																							
5	5.1	0690	วิทยาการจัดการ-เศรษฐศาสตร์การเงิน	วิทยาลัยฯ	01.02.03.04	40	546	40	13.65:1	444.44	181.75-147.75	215.34-186.81	193.94	42.03	242.42-176.95	39.81	244.63-215.25	48.43																							
5	5.1	0691	วิทยาการจัดการ-เศรษฐศาสตร์	วิทยาลัยฯ	01.02.03.04	40	130	40	3.25:1	444.44	180.25-138.25	203.64-171.20	180.72	38.52	242.42-176.95	39.81	244.63-215.25	48.43																							
5	5.1	0692	สาขา-จัดการ (ทฤษฎี-ศิลป์) (ค่านวม)	วิทยาลัยฯ	01.02.03.04	50	188	50	3.76:1	444.44	188.50-141.00	222.54-175.27	188.16	39.44	231.13-199.18	44.82	237.74-199.86	44.97																							
5	5.1	0693	สาขา-จัดการสาขา (ทฤษฎี-ศิลป์) (ค่านวม)	วิทยาลัยฯ	01.02.03.04	70	681	70	9.73:1	444.44	179.75-140.25	216.83-176.53	184.68	39.72	-	-	-	-																							
5	5.1	1078	วิทยาการ-จัดการธุรกิจทั่วไป (ทฤษฎี)	ศิลปการ	01.02.03.04	30	1217	30	40.57:1	444.44	221.50-186.25	247.65-221.26	229.47	49.78	-	-	-	-																							
5	5.4	1079	วิทยาการ-จัดการธุรกิจ (คณิต 2)	ศิลปการ	01.02.03.09	1204	27	44.59:1	444.44	234.50-184.50	245.57-223.14	232.10	50.21	-	-	-	-																								
5	5.4	1080	วิทยาการ-จัดการธุรกิจ (บริหาร)	ศิลปการ	01.02.03.10	315	27	11.67:1	444.44	238.25-185.00	261.98-224.75	233.73	50.57	-	-	-	-																								
5	5.4	1081	วิทยาการ-จัดการธุรกิจ (เยอรมัน)	ศิลปการ	01.02.03.11	26	1	26.00:1	444.44	189.00-189.00	223.93-223.93	223.93	50.38	-	-	-	-																								
5	5.4	1082	วิทยาการ-จัดการธุรกิจ (บราซิล)	ศิลปการ	01.02.03.12	60	10	0	0:0	444.44	000.00-000.00	000.00-000.00	000.00	00.00	-	-	-	-																							
5	5.4	1083	วิทยาการ-จัดการธุรกิจ (อาหรับ)	ศิลปการ	01.02.03.13	5	0	0	0:0	444.44	000.00-000.00	000.00-000.00	000.00	00.00	-	-	-	-																							
5	5.4	1084	วิทยาการ-จัดการธุรกิจ (จีน)	ศิลปการ	01.02.03.14	33	0	0	0:0	444.44	000.00-000.00	000.00-000.00	000.00	00.00	-	-	-	-																							
5	5.4	1085	วิทยาการ-จัดการธุรกิจ (ญี่ปุ่น)	ศิลปการ	01.02.03.15	57	6	9.50:1	444.44	215.50-191.25	252.18-223.21	234.92	50.22	-	-	-	-																								
5	5.1	1086	วิทยาการ-จัดการท่องเที่ยว (ทฤษฎี)	ศิลปการ	01.02.03.04	30	1460	30	48.67:1	444.44	224.75-185.25	262.23-222.80	233.10	50.13	-	-	-	-																							

แบบฝึกหัด การคิดคะแนนรวม

154

นักเรียนมีข้อมูลเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกดังนี้

๑ ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) =

๒ ตำแหน่ง PR ที่ได้ =

๓ ผลการสอบรายวิชาต่างๆ ทำคะแนนได้ ดังนี้.....

1. คณะ/ประเภทวิชา ที่นักเรียนเลือกมีเงื่อนไขต่างๆ ดังนี้

อันดับ	คณะ/ ประเภทวิชา	วิชาหลักที่สอบ			วิชาเฉพาะที่สอบ			คะแนน เต็ม 90%
		รายวิชา	เกณฑ์ ขั้นต่ำ (%)	ค่าน้ำหนัก (%)	รายวิชา	เกณฑ์ ขั้นต่ำ (%)	ค่าน้ำหนัก (%)	
1								
2								
3								
4								

จากอันดับการเลือกและเงื่อนไขต่างๆ ในแต่ละคณะนั้น สามารถรวมคะแนนตามเงื่อนไขต่างๆ ได้ดังนี้

อันดับที่ 1 คณะ.....สาขา..... สถาบัน.....

วิชาสอบ

เกณฑ์ขั้นต่ำ :

ค่าน้ำหนักวิชาหลัก :

ค่าน้ำหนักวิชาเฉพาะ :

คะแนนรวมที่ทำได้ :

คะแนนเต็ม 90% :

อันดับที่ 2 คณะ.....สาขา..... สถาบัน.....

วิชาสอบ

เกณฑ์ขั้นต่ำ :

ค่าน้ำหนักวิชาหลัก :

ค่าน้ำหนักวิชาเฉพาะ :

คะแนนรวมที่ทำได้ :

คะแนนเต็ม 90% :

คู่มือเลือกคณะ และ จัดอันดับ Ent'47 (63)

อันดับที่ 3 คณะ..... สาขา..... สถาบัน.....

วิชาสอบ

เกณฑ์ขั้นต่ำ :

ค่าน้ำหนักวิชาหลัก :

ค่าน้ำหนักวิชาเฉพาะ :

คะแนนรวมที่ทำได้ :

คะแนนเต็ม 90% :

อันดับที่ 4 คณะ..... สาขา..... สถาบัน.....

วิชาสอบ

เกณฑ์ขั้นต่ำ :

ค่าน้ำหนักวิชาหลัก :

ค่าน้ำหนักวิชาเฉพาะ :

คะแนนรวมที่ทำได้ :

คะแนนเต็ม 90% :

สรุป คะแนนรวมที่ได้จากการสอบคัดเลือก 90% ในแต่ละอันดับการเลือก ได้ดังนี้

อันดับ	คณะวิชา	วิชาหลักที่ทำได้	วิชาเฉพาะที่ทำได้	คะแนนรวมที่ทำได้	คะแนนเต็ม 90%
1
2
3
4

2. แปลงค่าผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) และค่าเปอร์เซ็นต์ (PR) เป็นคะแนน

- ๑ ผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) ที่ทำได้ = ค่า P =
- ๒ ค่าเปอร์เซ็นต์ (PR) ที่ทำได้ = ซึ่งอยู่ในช่วงที่

อันดับ	คณะ	คะแนนสอบ ที่ทำได้ 90%	คะแนน GPA (5%)		คะแนน PR (5%)		คะแนนที่ ได้ (100%)	คะแนน เต็ม
			คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	เต็ม	ที่ได้		
1	× =
2	× =
3	× =
4	× =

โครงการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาของ ธนาคารกรุงไทย

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิกู้ยืม

1. เป็นผู้มีสัญชาติไทย
2. ศึกษาในสถาบันการศึกษาในประเทศไทย
3. ไม่เคยเป็นผู้เคยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาใดๆมาก่อน
4. ไม่เป็นผู้ทำงานประจำระหว่างศึกษาเล่าเรียน
5. รายได้ของบิดามารดา และนักเรียนหรือนักศึกษาผู้กู้ยืมรวมกันไม่เกิน 120,000 บาท/ปี หากผู้ใช้อำนาจปกครองมิใช่บิดามารดาให้ถือรายได้ของผู้ปกครองแทนบิดามารดา (กรณีผู้กู้ยืมสมรส รายได้ของครอบครัวหมายถึง รายได้ของผู้ยื่นคำขอกู้และคู่สมรสรวมกัน)
6. กรณีที่ต้องมีการรับรองรายได้ ผู้มีสิทธิรับรองรายได้ของครอบครัวของผู้มีสิทธิขอกู้คือ
 - 6.1 ข้าราชการตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไปหรือเทียบเท่า หรือ
 - 6.2 ผู้บริหารสถานศึกษา หรือ
 - 6.3 ผู้ปกครองท้องถิ่นระดับผู้ใหญ่บ้านขึ้นไป
7. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
8. ในขณะที่ขอกู้ยืมต้องไม่เป็นผู้ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษา
9. เป็นผู้มีผลการเรียนดีหรือเป็นผู้ที่ผ่านเกณฑ์ตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล การศึกษา
10. เป็นผู้ที่มิคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบหรือประกาศ การสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษา ในโรงเรียน สถานศึกษา หรือสถาบันการศึกษา ซึ่งอยู่ในสังกัดควบคุมหรือกำกับดูแลของ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงหรือส่วนราชการอื่น รัฐวิสาหกิจ นอกจากทบวงมหาวิทยาลัย

การค้ำประกัน สิ่งที่ใช้เป็นสัญญากู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา มีดังนี้

1. หลักทรัพย์ หรือ
2. บิดามารดา หรือผู้ปกครอง หรือ
3. บุคคลที่คณะกรรมการประจำสถาบันการศึกษาให้ความเห็นชอบ

วงเงินให้กู้ยืม

1. ค่าเล่าเรียน ให้หมายความรวมถึง ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าใช้ จ่ายอื่นๆ ที่สถาบันการศึกษาเรียกเก็บตามระเบียบด้วย และให้กู้ได้ตามจริงแต่ไม่เกิน วงเงินที่กำหนด
2. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่องกับการศึกษา เช่น ค่าหนังสือ แบบเรียน อุปกรณ์การเรียน เป็นต้น ให้กู้ได้ตามจริง แต่ไม่เกินวงเงินที่กำหนด

3. ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการครองชีพระหว่างการศึกษ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่พัก อาหาร เครื่องแต่งกาย พาหนะ และค่าใช้จ่ายส่วนตัวอื่นๆ ที่จำเป็นในการครองชีพ ให้ผู้ได้ไม่เกินวงเงินที่กำหนด

ตาราง แสดงประมาณการวงเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาตลอดปี

ระดับการศึกษา	ค่าเล่าเรียน	ค่าใช้จ่าย เกี่ยวเนื่อง กับหลักสูตร	ค่าครองชีพ		รวม ค่าใช้จ่าย
			ค่าที่พัก	ค่าใช้จ่าย ส่วนตัว	
1. มัธยมปลาย					
กทม. และปริมณฑล	10,440	1,200	18,000	24,000	53,640
เขตเมืองใหญ่	8,600	1,200	12,000	18,000	39,000
จังหวัดอื่นๆ	8,600	1,200	6,000	15,000	30,800
2. อาชีวศึกษา					
2.1 ปวช.					
กทม. และปริมณฑล	16,500	1,200	18,000	24,000	59,700
เขตเมืองใหญ่	15,180	1,200	12,000	18,000	46,000
จังหวัดอื่นๆ	15,180	1,200	6,000	15,000	37,380
2.2 ปวส.					
กทม. และปริมณฑล	20,240	1,200	18,000	28,000	67,440
เขตเมืองใหญ่	19,350	1,200	12,000	24,000	56,550
จังหวัดอื่นๆ	19,350	1,200	6,000	18,000	44,550
2.3 ปริญญาตรี					
กทม. และปริมณฑล	28,500	2,000	18,000	28,000	76,500
เขตเมืองใหญ่	17,800	2,000	12,000	24,000	55,800
จังหวัดอื่นๆ	17,800	2,000	6,000	18,000	43,800

หมายเหตุ : 1. วงเงินให้กู้ยืมสำหรับผู้ศึกษานอกระบบต่อเนื่องจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้ได้รับเหมือนกับผู้ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เขตเมืองใหญ่หมายถึง ชลบุรี สระบุรี นครราชสีมา และเชียงใหม่

ขั้นตอนการดำเนินการเกี่ยวกับการขอกู้

1. เมื่อสถาบันการศึกษาได้รับการจัดสรรวงเงินกู้แล้ว ให้ประกาศให้นักเรียนหรือนักศึกษาทราบโดยทั่วกันก่อนสิ้นปีการศึกษา
2. จัดทำแบบคำขอกู้ตามตัวอย่างแนบท้ายระเบียบ เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาผู้ประสงค์จะขอกู้ยืมเงินใช้เป็นแบบคำขอกู้เงินกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
3. กำหนดวันเวลา และสถานที่รับสมัครให้ชัดเจน
4. ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้กู้
5. ตรวจสอบหลักฐานประกอบคำขอกู้ ซึ่งมีดังนี้
 - 5.1 รูปถ่ายของผู้ยื่นคำขอกู้ ขนาด 2 นิ้ว จำนวน 1 รูป
 - 5.2 สำเนาทะเบียนบ้าน
 - 5.3 สำเนาบัตรประชาชนและสำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษี ของผู้ยื่นคำขอกู้ บิดามารดา หรือผู้ปกครอง/ผู้อุปการะ ผู้รับรองรายได้
 - 5.4 หนังสือรับรองเงินเดือนหรือรายได้ของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง/ผู้อุปการะ
 - 5.5 หนังสือรับรองรายได้และฐานะของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง/ผู้อุปการะ
 - 5.6 หนังสือแสดงความคิดเห็นของอาจารย์แนะแนวหรือทำหน้าที่ที่ปรึกษา
 - 5.7 แพนผังแสดงที่ตั้ง ที่อยู่อาศัยของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง/ผู้อุปการะ
 - 5.8 ใบแสดงผลการศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมาของผู้ยื่นคำขอกู้
6. รวบรวมหลักฐานการขอกู้ยืมเงินของนักเรียนนักศึกษา ที่ตรวจสอบแล้วเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณา
7. แจ้งผลการคัดเลือกให้ผู้กู้ยืมทราบ
8. ให้สถาบันการศึกษาเปิดบัญชีธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) เรียกว่า “บัญชีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของ.....(ระบุชื่อสถาบันการศึกษา)
9. เมื่อทำการคัดเลือกได้จำนวนผู้ขอกู้ยืมเงินและวงเงินที่รวบรวมแล้วให้แจ้งธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน)สาขาที่สถาบันการศึกษาเปิดบัญชีทราบ และแจ้งให้คณะกรรมการการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรมจังหวัดทราบ เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่หนึ่ง สำหรับสถานศึกษาที่อยู่ในส่วนภูมิภาคให้แจ้งต่อคณะกรรมการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่หนึ่ง
10. จัดทำสัญญากู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา และทำหนังสือค้ำประกันรวม 4 ฉบับ และดำเนินการดังนี้
 - 10.1 เก็บรักษาไว้ที่สถาบันการศึกษา 1 ฉบับ ส่งให้ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาที่สถาบันการศึกษาเปิดบัญชีไว้ 1 ฉบับ ส่งให้สำนักงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษากระทรวงการคลัง 1 ฉบับ มอบให้ผู้กู้ยืมเก็บไว้ 1 ฉบับ

10.2 จัดทำบัญชีผู้กู้ยืมเงินและวงเงินที่ได้รับอนุมัติในแต่ละรายการส่งไปพร้อมเอกสาร สัญญาผู้กู้ยืมเงิน และสัญญาค้ำประกันให้กับธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) และสำนักงานกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กระทรวงการคลัง

10.3 จัดเก็บเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืมเพื่อประโยชน์ในการควบคุมและติดตามผลการกู้ยืม

10.4 แจ้งผลการศึกษาของนักเรียน/นักศึกษาผู้กู้ยืมให้สำนักงานกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา กระทรวงการคลังทราบทุกสิ้นปีการศึกษา

10.5 เบิกจ่ายเงินจากธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) สาขาที่สถาบันการศึกษาเปิดบัญชีไว้ เฉพาะสาขาที่สถาบันการศึกษาเรียกเก็บจากนักเรียน/นักศึกษาผู้กู้ยืม

10.6 ตรวจสอบสภาพความเป็นอยู่ของผู้กู้ยืมเงิน ภายหลังจากอนุมัติให้กู้เงินแล้วเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาคัดเลือกผู้กู้ยืมเงินในปีถัดไป

10.7 ติดตามผลการเรียนของผู้กู้ยืมเงิน

10.8 รายงานการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักเรียน/นักศึกษาว่าด้วยเหตุใดให้ให้สำนักงานกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา กระทรวงการคลังทราบภายใน 15 วันนับตั้งแต่วันที่ฟื้นฟูสภาพ

10.9 สํารวจจำนวนนักเรียน/นักศึกษาที่ต้องการกู้ยืม และความต้องการวงเงินกู้ในปี การศึกษาถัดไป สถาบันการศึกษาที่ตั้งอยู่ในต่างจังหวัดให้นำเสนอต่อคณะกรรมการ การศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมจังหวัดพิจารณา สำหรับสถาบันการศึกษาที่ตั้งอยู่ใน เขต กรุงเทพมหานครให้นำเสนอต่อคณะกรรมการการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ หนึ่งพิจารณา ทั้งนี้เพื่อพิจารณากำหนดวงเงินกู้ยืมที่จะใช้ในปีต่อมา

ระเบียบการชำระเงินกู้ยืมค้ำประกันกองทุน

1. ผู้กู้ยืมเงินต้องชำระเงินที่กู้ไปค้ำประกันกองทุนฯ ภายหลังจากวันที่ได้รับอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาหรือมี คำสั่งให้ฟื้นฟูสภาพการเป็นนักเรียน/นักศึกษาแล้ว 2 ปี

2. ต้องชำระเงินที่กู้ไปให้เสร็จสิ้นภายใน 15 ปี

3. นำเงินส่งกองทุนเป็นรายปี ตามจำนวนที่ต้องชำระในแต่ละปีซึ่งต้องไม่น้อยกว่าอัตราที่ คณะกรรมการเงินกองทุนฯ กำหนด

4. หากไม่สามารถชำระหนี้ภายในระยะเวลาที่กำหนดให้แจ้งต่อสำนักงานเงินกองทุนฯทราบ เพื่อพิจารณาผ่อนผันเป็นรายๆไป

5. ผู้กู้ยืมเงินจะชำระเงินที่กู้ไปคืนก่อนกำหนดก็ได้

6. ผู้กู้ยืมเงินจะบอกเลิกสัญญาผู้กู้ยืมเงินเมื่อใดก็ได้ โดยแจ้งเป็นหนังสือให้สำนักงานกองทุนฯ ทราบ และต้องส่งเงินกู้ที่ได้รับไปแล้วคืนภายใน 30 วัน หรือภายในกำหนดเวลาที่

คณะกรรมการกองทุนฯ กำหนด

7. การชำระหนี้เสร็จสิ้นเมื่อผู้กู้ยืมชำระหนี้หมดหรือผู้กู้ยืมเงินเสียชีวิตลง

ตาราง 9 อัตราส่วนของเงินต้นที่ต้องชำระคืนกองทุนฯในแต่ละปี

ปีที่ชำระ	ร้อยละของเงินต้นที่ต้องชำระ	ปีที่ชำระ	ร้อยละของเงินต้นที่ต้องชำระ
1	1.5	9	7.0
2	2.5	10	8.0
3	3.0	11	9.0
4	3.5	12	10.0
5	4.0	13	11.0
6	4.5	14	12.0
7	5.0	15	13.0
8	6.0		

การตัดสิทธิผู้กู้ยืมเงิน

กองทุนฯ อาจบอกเลิกสัญญาผู้กู้ยืมเงินและเรียกเงินกู้ยืมที่ผู้กู้ได้รับไปแล้วคืนในกรณีใดกรณีหนึ่งต่อไปนี้

1. เมื่อตรวจสอบว่า ผู้กู้ยืมขาดคุณสมบัติ
2. ผู้กู้ยืมเงินแจ้งข้อความอันเป็นเท็จในสารสำคัญ
3. ผู้กู้ยืมเงินไม่ปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงที่ให้ไว้ในสัญญา

หมายเหตุ...

1. ผู้กู้ยืมต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงที่อยู่หรือการย้ายสถาบันการศึกษาและการจบการศึกษาให้สำนักงานกองทุนฯทราบภายใน 15 วันตั้งแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง
2. เมื่อผู้กู้ยืมเงินสำเร็จการศึกษาและเข้าทำงานในสถานที่ใด ต้องแจ้งที่อยู่และสถานที่ทำงานให้สำนักงานกองทุนฯทราบภายใน 30 วันนับตั้งแต่วันเริ่มทำงาน

กิจกรรมที่4

รู้จักอาชีพ

(อาชีพที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานปัจจุบัน)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกได้ทราบถึงภาวะการทำงานในปัจจุบัน
2. เพื่อให้สมาชิกได้ทราบถึงเกี่ยวกับคุณสมบัติในอาชีพที่สมาชิกปรารถนาจากประกาศรับสมัครงานทางหนังสือพิมพ์

เวลาที่ใช้ 2 ชั่วโมง

สื่อและอุปกรณ์

1. ข่าวจากหนังสือพิมพ์ เรื่อง"รายงานภาวะการทำงานของบัณฑิต"
2. ประกาศรับสมัครงานที่เกี่ยวกับอาชีพที่สมาชิกปรารถนา(ถ่ายเอกสารจากหนังสือพิมพ์)

วิธีดำเนินการ

1. ผู้นำกลุ่มกล่าวทักทายสมาชิกและทบทวนเรื่องที่สนทนาไปเมื่อครั้งที่แล้ว และแจ้งวัตถุประสงค์ของการพบกลุ่มในครั้งนี้ให้สมาชิกทราบ
2. นำข่าวจากหนังสือพิมพ์ เรื่อง"รายงานภาวะการทำงานของบัณฑิต"
3. ข่าวจากหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับอาชีพที่สมาชิกปรารถนา มาให้สมาชิกศึกษาตามหัวข้อดังต่อไปนี้
 - 3.1 อาชีพด้านใดบ้างที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานปัจจุบัน(ดูจากเห็นเปิดรับสมัครบ่อยๆ)
 - 3.2 คุณสมบัติเฉพาะในแต่ละอาชีพที่หน่วยงานต้องการ
 - 3.3 คุณสมบัติพิเศษที่อาชีพดังกล่าวต้องการ
 - 3.4 โอกาสก้าวหน้า ความมั่นคง ปลอดภัย ในแต่ละอาชีพ
 - 3.5 เกณฑ์มาตรฐานของรายได้ในแต่ละอาชีพ(ถ้ามี)
 - 3.6 ค่าใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อเตรียมตัวประกอบอาชีพ
 - 3.7 ระยะเวลา การฝึกฝน ในการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพ
 - 3.8 ข้อได้เปรียบ – เสียเปรียบเมื่อเทียบกับอาชีพอื่น
 - 3.9 เอกสารจำเป็นที่ต้องใช้เมื่อยื่นใบสมัครงาน
 - 3.10 ข้อปฏิบัติเมื่อสมัครงานแล้วให้ทำงาน
4. ผู้นำกลุ่มและสมาชิกร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพที่เพื่อนสมาชิกปรารถนาจะประกอบในอนาคต (ตามหัวข้อ 3.1 ถึง 3.10)

5. ผู้นำกลุ่มนัดหมาย วัน เวลา ในการพบบุคคลในอาชีพ
การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ การให้ความร่วมมือ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม
2. สังเกตการอภิปราย แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับข้อมูลในข้อ 3 (3.1 ถึง 3.10)

เอกสารที่แจกสมาชิก

1. ข่าวจากหนังสือพิมพ์ เรื่อง”10 อันดับสาขาปริญญาตรีที่ได้งานทำสูง”
2. ตัวอย่างประกาศรับสมัครงานที่เกี่ยวกับอาชีพที่สมาชิกแต่ละคนปรารถนา (ถ่ายเอกสารจากหนังสือพิมพ์) ได้แก่
 - 2.1 อาชีพนักบัญชี
 - 2.2 อาชีพด้านคอมพิวเตอร์
 - 2.3 อาชีพด้านประชาสัมพันธ์

หมายเหตุ ...อาชีพมัคคุเทศก์ มักจะไม่มีประกาศรับสมัครงานทางหนังสือพิมพ์

3. ใบความรู้ที่ผู้วิจัยสรุปเกี่ยวกับ “ข้อควรรู้เมื่อต้องไปสมัครงาน” จากนิตยสารงานวันนี้ ฉบับวันอาทิตย์ที่ 23 – 30 กันยายน 2544

เจาะ 10 สาขาปริญญาตรีตลาดแรงงานอ้าแขนรับ

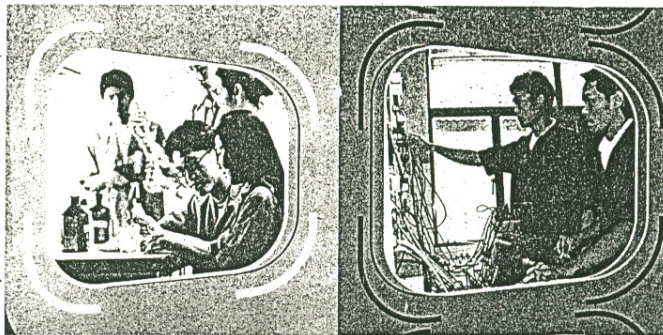
จากสภาพความต้องการของตลาดแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ตลาดแรงงานยุคใหม่เน้นการใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรบุคคล เพื่อลดต้นทุน โดยเฉพาะด้านการฝึกอบรมพนักงานหรือบุคลากรในองค์กร เนื่องจากการบริหารจัดการปัจจุบันจะต้องควบคุมต้นทุนให้อยู่ในกรอบที่สามารถแข่งขันได้ โดยแนวทางนี้ได้ขยายตัวและใช้กันอย่างกว้างขวางขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางของตลาดแรงงานที่ต้องการความคล่องตัว ทำให้เกิดผลกระทบต่อแรงงาน ซึ่งจะต้องมีทักษะรอบตัว ทั้งด้านการใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน ภาษาคำประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และมีทักษะที่จำเป็นพร้อมที่เรียนรู้รู้งาน และปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีให้เข้ากับสภาพการทำงานได้

ขณะที่อยู่ในส่วนของกำลังแรงงาน มีการขยายการศึกษาภาคบังคับจาก 6 ปี เป็น 9 ปี และเมื่อเดือนมิถุนายนของผู้เข้าสู่อุตสาหกรรมแล้ว ผู้เข้าสู่อุตสาหกรรมในระดับปริญญาตรีจะเพิ่มมากขึ้นตั้งแต่เห็นได้จากอัตราการศึกษาต่อของนักศึกษาที่จบในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และอาชีวศึกษาที่สูงกว่าในระดับอื่น ๆ และในทางตรงกันข้าม อัตราการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษามีจำนวนลดลง ทั้งนี้เพราะมีความสนใจที่จะศึกษาในระดับที่สูงขึ้นนั่นเอง

จากการสอบถามฝ่ายข้อมูลวิเคราะห์ตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ได้ใช้ข้อมูลผลการสำรวจโดยทบวงมหาวิทยาลัย ล่าสุดในปี 2545 ซึ่งสำรวจจากบัณฑิตที่จบจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 21 แห่ง และสถานศึกษาเอกชน 19 แห่ง พบว่าบัณฑิตที่สนใจ 10 อันดับสาขาวิชาปริญญาตรีที่ใฝ่ฝันสูงสุดมี

สาขาวิชาที่จบแล้วใฝ่ฝันสูงเป็นอันดับหนึ่ง คือ สัตวแพทยศาสตร์ จบแล้วใฝ่ฝันทำร้อยละ 93.44 ซึ่งถือว่าสูงที่สุด รองลงมา เป็นอันดับที่สอง ได้แก่ สาขาแพทยศาสตร์ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ จบแล้วใฝ่ฝันทำสูงเช่นกัน โดยมีถึงร้อยละ 92.52 ทั้งนี้ เนื่องจากทั้งสองสาขาวิชาส่วนใหญ่แล้วมักจะได้รับเงินจากหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้น เมื่อจบแล้วจึงใฝ่ฝันทำในภาครัฐราชการ สาขาวิชาที่จบแล้วใฝ่ฝันทำ รองลงมา เป็นอันดับที่สาม คือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ใฝ่ฝันทำร้อยละ 69.37 ซึ่งเป็นงานในภาคเอกชนเป็นส่วนใหญ่ ถัดมาในอันดับที่สี่ เป็นสาขาวิชาที่ส่วนใหญ่แล้วทำงานในภาครัฐราชการ และเป็นสาขาวิชาที่มีบทบาทสำคัญต่อภาคการศึกษา รวมทั้งอนาคตของเยาวชน เนื่องจากจบแล้วส่วนใหญ่เป็นข้าราชการครูอาจารย์ และมีบางส่วนทำงานในภาคเอกชน สาขาวิชาที่ห้า คือ การศึกษาศาสตร์และศึกษาศาสตร์ใฝ่ฝันทำร้อยละ 68.49

อันดับที่หก เป็นสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ใฝ่ฝันทำร้อยละ 63.80 ซึ่งทำงานในภาคเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ และอยู่ในภาครัฐราชการเป็นบางส่วน อันดับที่หก เป็นสาขาวิชาที่มีนักศึกษาเรียนมากที่สุด และเป็นสาขาวิชาที่ผลิตบัณฑิตออกมามากที่สุดในแต่ละปี คือ สาขาวิชาบริหารธุรกิจและการจัดการ โดยจะสังเกตได้จากทุกมหาวิทยาลัยเปิดสอนสาขาวิชานี้ทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ภาคเอกชนเสียเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นสาขาวิชาบัญชี การเงิน การธนาคาร การจัดการ และการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น ส่วนสาขาวิชาคณิตศาสตร์ และสถิติ เป็นสาขาวิชาอันดับที่เจ็ด ที่ใฝ่ฝันทำโดยมีร้อยละ 59.03 แต่จะสังเกตได้ว่าสาขาวิชานี้ผู้จบการศึกษาไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับสาขาวิชาอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจสืบเนื่องมาจากต้องเรียนเกี่ยวกับการคำนวณตัวเลขทางสถิติและโอกาสงานส่วนใหญ่แล้วจะทำงานในภาครัฐราชการ โดยเป็นนักสถิติ ครู อาจารย์ สอนด้านคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา อันดับถัดไปแปด เป็นสาขาวิชาชนิดที่มีอีกสาขานึงในแต่ละปีจะมีผู้สอบแข่งขันเพื่อเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก คือ วิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งในอันดับสาขาวิชาที่ค่อนข้างจะมีปัญหาในการหางานทำ โดยเฉพาะในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจแต่ในปัจจุบันเศรษฐกิจเริ่มฟื้นตัว และมีการขยายกิจการโรงงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิต เช่น ยานยนต์ อาหาร ก่อสร้าง อุตสาหกรรมหัตถ์ และซอฟต์แวร์ จึงทำให้โอกาสของสาขาวิชานี้กลับมาสูงขึ้นอีกครั้ง โดยจากผลการสำรวจใฝ่ฝันทำร้อยละ 58.96 และในส่วนของผู้ที่ยังไม่ได้งานทำส่วนหนึ่งอยู่ในช่วง



ของกรรงาน และขออัตราค่าจ้างที่พอใจ

อันดับที่เก้า ได้แก่ สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ใฝ่ฝันทำร้อยละ 56.81 ซึ่งในสาขาใฝ่ฝันงานจะเป็นในลักษณะเดียวกับสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ กล่าวคือทิศทางของตลาดแรงงานเพิ่งจะมาเติบโตหรือขยายตัวหลังจากวิกฤตเศรษฐกิจที่ภาคการก่อสร้างเริ่มฟื้นตัว จึงทำให้การออกแบบตกแต่งภายในและการก่อสร้างอาคาร มีความต้องการน้อยแบบ และสถาปนิกเพิ่มมากขึ้น อันดับที่ยี่สิบ เป็นสาขาวิชาสังคม และพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา ประชากรศาสตร์ มานุษยวิทยา และจิตวิทยา กลุ่มนี้ใฝ่ฝันทำอยู่ที่ร้อยละ 56.14

ผลการสำรวจในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า สาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์เป็นสาขาวิชาที่มีโอกาสใฝ่ฝันทำมากกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ โดยเฉพาะสาขาวิชาสัตวแพทยศาสตร์ แพทยศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ ส่วนสาขาวิชาด้านสังคมศาสตร์ สาขาวิชา

ที่ใฝ่ฝันทำสูง เป็นสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ บริหารธุรกิจ และการจัดการ

นอกจากนี้จากกรณีวิเคราะห์เรื่องมูลค่าตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ยังพบว่าคุณภาพของแรงงานมักจะถูกดูถูกอยู่ในกรุงเทพมหานครและตามแหล่งนิคมอุตสาหกรรมมากกว่า ดังนั้น ผู้หางานที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดควรต้องปรับตัวให้มาก เพราะส่วนใหญ่ไม่ต้องการย้ายถิ่นฐานไปทำงานที่อื่น แต่ศักยภาพการทำงานเปรียบเทียบกับแรงงานภาคอื่น ๆ ไม่ได้ การพัฒนาจึงเป็นไปอย่างเชื่องช้า อาจเป็นเพราะสภาพแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์ แหล่งงานมีรองรับหรือมีช่องทางอาชีพเสริม อาชีพอิสระมากมาย สิ่งเหล่านี้ควรเป็นแรงกระตุ้นของบัณฑิตคนใหม่ในกระบวนการของการปลูกฝังแนวความคิดในการพัฒนาตนเองและการพึ่งพาตนเองให้มากที่สุด เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจในยุคของการแข่งขัน การใฝ่ฝันแล้วใฝ่ฝันศึกษาในเื่องานนั้น ๆ ใฝ่ฝันแท้จึงจะเรียกว่าประสบความสำเร็จ

ตารางประกอบ

10 อันดับสาขาวิชาระดับปริญญาตรีที่ใฝ่ฝันทำสูง

อันดับ	สาขาวิชา ISCED	บัณฑิตทั้งหมด	บัณฑิตใฝ่ฝันทำสูง	
			จำนวน	ร้อยละ
1	สัตวแพทยศาสตร์	183	171	93.44
2	แพทยศาสตร์ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ	7,962	7,367	92.52
3	สาขาวิชาคอมพิวเตอร์	1,835	1,273	69.37
4	การศึกษาศาสตร์ และศึกษาศาสตร์	4,935	3,380	68.49
5	มนุษยศาสตร์	4,186	2,671	63.80
6	บริหารธุรกิจ และการจัดการ	35,902	22,297	62.10
7	คณิตศาสตร์ และสถิติ	1,035	611	59.03
8	วิศวกรรมศาสตร์	11,143	6,571	59.96
9	สถาปัตยกรรมศาสตร์	2,538	1,442	56.81
10	สังคม และพฤติกรรมศาสตร์	10,489	5,889	56.14

ที่มา : รายงานการศึกษา เรื่องภาวะการหางานทำของบัณฑิต ปี พ.ศ. 2545 ททบวงมหาวิทยาลัย
 หมายเหตุ : 1. ISCED หมายถึง สาขาวิชาที่ใช้จัดกลุ่มตามเกณฑ์สาขาวิชามาตรฐานสากล (International Standard Classification of Education)
 2. ข้อมูลสำรวจ ณ วันที่ยอมรับปริญญาของคณะมหาวิทยาลัยโดยในปี 2545 จัดเก็บข้อมูลจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 21 แห่ง และสถานศึกษาเอกชน 19 แห่ง
 3. เป็นข้อมูลล่าสุดจากเอกสารรายงานผลการศึกษาระบบการหางานทำของบัณฑิต เมื่อมิถุนายน 2545



2 สิ่งกีดกม. รับทุกวุฒิ 28 อัตรา

สำนักงานการตรวจและขนส่ง รับพล.ตรี 24 อัตรา

สำนักงานการตรวจและขนส่ง มีความประสงค์จะรับสมัครและคัดเลือกเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามโครงการจ้างบุคลากรช่วยปฏิบัติงานด้านการตรวจและขนส่ง สิ่งกีดกม.สำนักงานการตรวจและขนส่ง จำนวน 24 อัตรา โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1.วิศวกรไฟฟ้า (3 อัตรา)
- 2.วิศวกรโยธา (11 อัตรา)
- 3.เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ (5 อัตรา)
- 4.นักวิจัย (2 อัตรา)
- 5.ช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 6.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 7.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 8.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 9.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 10.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 11.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 12.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 13.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 14.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 15.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 16.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 17.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 18.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 19.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 20.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 21.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 22.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 23.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 24.ช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)

- 1.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 2.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 3.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 4.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 5.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 6.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 7.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 8.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 9.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 10.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 11.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 12.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 13.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 14.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 15.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 16.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 17.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 18.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 19.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 20.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 21.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 22.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 23.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)
- 24.ผู้ช่วยช่างเทคนิคช่างเทคนิคช่างเชื่อม (2 อัตรา)

- 5.หลักฐานการทหาร ได้แก่ ใบสำคัญ ศด.9 หรือสมุดประจำตัว กองหนุน ศด.8 หรือสำเนาทะเบียนทหารกองประจำการ ศด.43
- 6.หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักฐานการเปลี่ยนชื่อตัว-ชื่อสกุล (ถ้ามี)
- 7.ใบประณัติบัตร 1 ใบ
- 8.ใบเวลา สถานที่รับสมัคร
- 9.ผู้ประสงค์จะสมัครขอและยื่นใบสมัครได้ที่ ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สำนักงานเลขาธิการ สำนักงานการตรวจและขนส่ง เลขที่ 44 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 14 มกราคม 2546 ในวันและเวลาราชการ

สำนักงานแพทย์ รับประจำฤดูใบไม้ผลิ

สำนักงานแพทย์ มีความประสงค์จะดำเนินการสอบและคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นลูกจ้างชั่วคราว โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ตำแหน่งคุณสมบัติ
- 1.การโรคคนครัว
- สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4
- มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษและมีความสามารถพิเศษในการปฏิบัติงานในหน้าที่ (ถ้าผ่านการคัดเลือกในตำแหน่งการโร)
- จะต้องทำหนังสือรับประกันความเสียหาย เป็นเงิน 8,000 บาท หรือใช้บุคคลค้ำประกัน จะต้องเป็นข้าราชการไม่ต่ำกว่าระดับ 3 หรือเทียบเท่า
- 2.ผู้ช่วยคนครัว
- เพศชาย
- สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า
- มีความรู้ความสามรถและชำนาญในหน้าที่ในการช่วยเหลือแพทย์พยาบาล ในการพยาบาลชั้นมูลฐาน

- 3.บุคลากร
- เพศหญิง
- สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษา วิชาเลขคณิต ภาษาต่างประเทศ
- มีความสามารถเหมาะสมในการปฏิบัติงานในหน้าที่
- 4.คุณสมบัติอื่น ๆ (ถ้ามี)
- เพศหญิง
- สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4
- มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษ
- มีความสามารถเหมาะสมในการปฏิบัติงานในหน้าที่และผ่านการคัดเลือกเป็นลูกจ้างชั่วคราวไม่น้อยกว่า 3 ปี (มีหนังสือรับรองการทำงาน) หรือเป็นผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานชั้น 3 เอกสารและหลักฐานประกอบการสมัคร
- 1.ใบปริญญาบัตร ประกาศนียบัตร หรือหนังสือรับรอง ซึ่งได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจเป็นผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว พร้อมสำเนา 1 ฉบับ
- 2.ใบแสดงผลการศึกษา (Transcript) พร้อมสำเนา 1 ฉบับ
- 3.สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน อย่างละ 1 ฉบับ
- 4.รูปถ่ายหน้าตรงไม่สวมหมวกและไม่สวมแว่นตา ซึ่งถ่ายครั้งเดียวกันไม่เกิน 6 เดือน (นับถึงวันรับสมัคร) ขนาด 1 นิ้ว จำนวน 2 รูป
- 5.สำเนาหลักฐานอื่น ๆ เช่น ใบเปลี่ยนชื่อตัว-ชื่อสกุล (ในกรณีที่มีชื่อ-นามสกุล ในหลักฐานการสมัครสองไม่ตรงกัน) ในสำเนาการสมัคร (เฉพาะผู้สมัครสอบแพทย์) ใบทหารกองหนุน (ศด.9) ใบทหารกองหนุน (ศด.43) อย่างละ 1 ฉบับ
- 6.ใบเวลา สถานที่รับสมัคร
- 7.ผู้ประสงค์จะสมัครขอและยื่นใบสมัครตัวตนเอง ที่ ฝ่ายการเจ้าหน้าที่ สำนักงานเลขาธิการ สำนักงานแพทย์ (อาคารด้านหลังโรงพยาบาลกลาง) ตั้งแต่วันที่ 17 มกราคม 2546 ในวันและเวลาราชการ

การไฟฟ้านครหลวง รับปริญญาตรี-โท 9 อัตรา

การไฟฟ้านครหลวง มีความประสงค์จะรับสมัครบุคคลทั่วไปและพนักงานการไฟฟ้านครหลวง เพื่อคัดเลือกบรรจุในตำแหน่งต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบภายใน) จำนวน 4 อัตรา
- 2. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบภายนอก) จำนวน 4 อัตรา
- 3. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบภาษี) จำนวน 4 อัตรา
- 4. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 5. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 6. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 7. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 8. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 9. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 10. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 11. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 12. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 13. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 14. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 15. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 16. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 17. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 18. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 19. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 20. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 21. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 22. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 23. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา
- 24. นักบัญชี 4 (ผู้ตรวจสอบบัญชี) จำนวน 4 อัตรา

- 1. ใบปริญญาตรีหรือเทียบเท่าทางบัญชี หรือการเงิน และต้องมีคุณสมบัติหรือเทียบเท่าทางบัญชี อายุไม่เกิน 35 ปี สามารถใช้เครื่อง Personal Computer และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปได้ และต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้
- 2. มีใบรับหรือเป็น
- 3. ผู้ตรวจสอบภายในหรืออนุญาต (CIA)
- 4. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA)
- 5. ผู้ตรวจสอบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรืออนุญาต (CISA)
- 6. ผู้ตรวจสอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor)
- 7. ผู้เคยผ่านงานด้านตรวจสอบภายใน หรือการสอบบัญชี เอกสารหลักฐานที่ใช้ในการสมัคร
- 8. ใบรายงานผลการศึกษา ทั้งปริญญาโท และปริญญาตรี
- 9. สำเนาทะเบียนบ้าน
- 10. บัตรประจำตัวประชาชน
- 11. รูปถ่ายหน้าตรง ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตา ขนาด 1 นิ้ว จำนวน 3 รูป
- 12. หลักฐานการพ้นโทษทางทหาร
- 13. เอกสารประกอบการพิจารณา (ตามคุณสมบัติ)
- 14. สำเนาพนักงานที่ประสงค์จะสมัครสอบพร้อมทั้งบุคคลภายนอกจะต้องมีคุณสมบัติตามระเบียบการไฟฟ้านครหลวง ว่าด้วยการสรรหาบุคคล พ.ศ.2534 หมวด 2 ข้อ 9 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2538 โดยไม่รูปถ่ายหน้าตรง ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตา ขนาด 1 นิ้ว จำนวน 3 รูป ใบรายงานผลการศึกษา ทั้งปริญญาโทและปริญญาตรี ต้นฉบับ พร้อมสำเนา จำนวน 1 ชุด สำเนาบัตรประจำตัวพนักงาน เอกสารประกอบการพิจารณา (ถ้ามี) และแบบอนุญาตสมัครสอบ ซึ่งได้รับอนุญาตจากหน่วยงานต้นสังกัด ไม่คิดค่าเพื่อสมัครสอบ ที่ แผนกบรรจุและแต่งตั้ง กองจัดซื้อจัดจ้างและงานบุคคล ฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ (ชั้น 16) การไฟฟ้านครหลวง อาคารสำนักงานใหญ่ (เพลินจิต) เลขที่ 30 ถนนเพลินจิต ตั้งแต่วันที่ 21 มกราคม 2546
- 15. นักบัญชี 5 จำนวน 4 อัตรา

การไฟฟ้านครหลวง มีความประสงค์จะรับสมัครบุคคลทั่วไปและพนักงานการไฟฟ้านครหลวง เพื่อคัดเลือกบรรจุในตำแหน่งต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การสื่อสารฯ รับวุฒิปริญญาตรี

การสื่อสารแห่งประเทศไทยมีความประสงค์จะรับสมัครบุคคลเพื่อคัดเลือกเข้าทำงานเป็นพนักงานและลูกจ้างครั้งรายละเอียดต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เปิดรับสมัคร

1. ตำแหน่งนิติกร จำนวน 2 อัตรา บรรจุประจำกองนิติการ ปฏิบัติงานนิติศาสตร์ มีความรู้ ความสามารถในเรื่องกฎหมายธุรกิจเป็นอย่างดี

2. ตำแหน่งนิติกร บรรจุประจำกองนิติการ โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำสำนักพัฒนาองค์กร คณะกรรมการคัดเลือกจะทดสอบความรู้ ความสามารถและความเหมาะสมกับตำแหน่งโดยวิธีการสัมภาษณ์ และวิธีวิธีการอื่นตามที่เห็นสมควร พนักงานการสื่อสารแห่งประเทศไทยมีสิทธิได้รับใบไล่ตามระเบียบกระทรวงการคลัง พนักงานการสื่อสารแห่งประเทศไทยจะได้รับหลักประกันความมั่นคงในอาชีพ ความก้าวหน้า รวมทั้งได้รับสวัสดิการอย่างดี

- ผู้สมัครต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติทั่วไปตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

พ.ศ. 2518 และเป็นผู้ไม่เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยจากหน่วยงานหรือรัฐวิสาหกิจ

- อายุไม่เกิน 35 ปีบริบูรณ์ นับถึงวันที่รับสมัคร

- ผู้ที่คัดเลือกได้ที่ได้รับการบรรจุเข้าทำงานจะต้องปฏิบัติงาน ณ สถานที่ที่ได้รับการบรรจุครั้งแรกไม่น้อยกว่า 3 ปี จึงจะมีสิทธิยื่นความจำนงขอย้ายได้

- วุฒิปริญญาตรีนิติศาสตร์มีใบอนุญาติให้เป็นนายความ

- มีความสามารถ มีความคล่องตัว สามารถเดินทางไปปฏิบัติงานต่างจังหวัดได้ มีภูมิลิทธิ สามารถประสานงานกับองค์กรและหน่วยงานอื่นได้

- หากผ่านกระบวนการสอบ สอบสวน ตรวจค้น จับกุม โดยมีหนังสือรับรองจากหน่วยงานที่ได้รับพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ หมายถึง ต้องมีใบอนุญาติให้เป็นนายความ (โดยใบอนุญาติต้องมีเลขอายุก่อนวันปีครบสิบลขว่) ต้นฉบับพร้อมสำเนาภาพถ่ายจำนวน 1 ชุด กรณีที่มีประสบการณ์สอบสวน สอบสวน ตรวจค้นจับกุม ขอให้แนบเอกสารประกอบการรับสมัครด้วยบรรจุประจำกองนิติการปฏิบัตินิติศาสตร์ มีความรู้ ความสามารถในเรื่องกฎหมายธุรกิจเป็นอย่างดี

สามารถในเรื่องกฎหมายธุรกิจเป็นอย่างดี

การสมัครคัดเลือก

ผู้ประสงค์จะสมัครคัดเลือกให้ติดต่อขอทราบรายละเอียดและยื่นใบสมัครด้วยตนเองได้ที่ กองอัตรากำลัง การสื่อสารแห่งประเทศไทย ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10002 ในเวลาทำการระหว่างเวลา 08.30 - 16.00 น. ตั้งแต่บัดนี้จนถึงวันที่ 18 เมษายน 2546

เอกสารหลักฐานต้นฉบับและสำเนาภาพถ่าย คือ

- ใบระเบียบแสดงผลการเรียน (TRANSCRIPT) ต้นฉบับอย่างละเอียด โดยระบุคะแนนหรือแต้มเฉลี่ยที่ได้พร้อมสำเนาภาพถ่ายจำนวน 1 ชุด

- กรณีการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล ให้นำหลักฐานต้นฉบับพร้อมสำเนาภาพถ่ายมาแสดง

- รูปถ่ายหน้าตรงไม่สวมหมวกและไม่ใส่แว่นตา ขนาด 2 นิ้ว ถ่ายครั้งเดียวกันไม่เกิน 6 เดือน จำนวน 3 รูป

- ผู้สมัครจะต้องเสียค่าธรรมเนียมสมัครคัดเลือกจำนวน 50 บาท เงินค่าธรรมเนียมจะคืนให้เมื่อได้ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าคัดเลือกแล้ว แต่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีความรู้

มหาวิทยาลัยอีสต์สมิธซีย์ เปิดรับเจ้าหน้าที่ วุฒิ ม.3-ป.ตรี

มหาวิทยาลัยอีสต์สมิธซีย์ (ABAC) มีความประสงค์จะรับสมัครบุคลากรเข้าปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ หลายอัตรา มีลักษณะและรายละเอียดคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานบริหารการเงิน 3 ตำแหน่ง
 - วุฒิปริญญาตรี สาขาบัญชีและการเงิน
 - เพศชายหญิง อายุไม่เกิน 35 ปี
 - มีความรู้ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์
 - มีประสบการณ์ทางด้านนี้จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ
- บรรณารักษ์ 2 ตำแหน่ง
 - วุฒิปริญญาตรี สาขาบรรณารักษศาสตร์
 - ชายหญิง อายุไม่เกิน 30 ปี
 - มีความรู้ภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์
 - มีประสบการณ์ทางด้านนี้จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ
- เจ้าหน้าที่ประจำสำนักทะเบียนและประมวลผล 2 ตำแหน่ง
 - วุฒิ ปวส. สาขาบริหารธุรกิจหรือคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
 - เพศชายหญิง อายุไม่เกิน 30 ปี
 - มีความรู้ภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์
- ช่างเทคนิค 2 ตำแหน่ง
 - วุฒิ ปวส. สาขาช่างไฟฟ้า

- เพศชาย อายุไม่เกิน 35 ปี

- มีประสบการณ์ด้านการใช้เครื่องมือวัดพื้นฐานทางไฟฟ้าและการประกอบอุปกรณ์พื้นฐานทางไฟฟ้าได้ได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

5. ช่างเทคนิค 1 ตำแหน่ง

- วุฒิปริญญาตรี สาขาเทคโนโลยีการเชื่อม

- ชาย อายุไม่เกิน 35 ปี

- มีประสบการณ์ด้านการใช้เครื่องมือวัดพื้นฐานทางไฟฟ้าได้ได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

6. เลขานุการ 2 ตำแหน่ง

- วุฒิปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

- เพศชายหญิง

- มีความรู้ภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์

7. โปรแกรมเมอร์ 2 ตำแหน่ง

- วุฒิปริญญาตรี สาขาคอมพิวเตอร์ หรือที่เกี่ยวข้อง

- เพศชายหญิง

- สามารถเขียนโปรแกรม JAVA, VISUAL BASIC ได้

- มีความรู้ภาษาอังกฤษดี

- มีความซื่อสัตย์

- มีประสบการณ์ทางด้านนี้จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

8. เจ้าหน้าที่ประจำห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ 2 ตำแหน่ง

- วุฒิปริญญาตรี สาขาคอมพิวเตอร์ หรือที่เกี่ยวข้อง

- เพศชายหญิง

- มีความรู้ด้าน Network, TCP/IP, Lan Windows 2000 Server

- สามารถทำงานเป็นทีม มีความอดทนสูง

- มีบุคลิกเรียบร้อยดี

9. พนักงานส่งเอกสาร 1 ตำแหน่ง

- วุฒิ ม.6

- เพศชาย

- มีใบขับขี่รถจักรยานยนต์

- มีประสบการณ์ด้านการทำงานส่งเอกสารได้ได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

สนใจสมัครด้วยตนเองพร้อมรูปถ่าย 2 นิ้ว 1 รูป สำเนาหลักฐานการศึกษา สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หลักฐานการผ่านการเกณฑ์ทหาร ภายในวันที่ 21 เมษายน 2546 ได้ที่ สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล มหาวิทยาลัยอีสต์สมิธซีย์ (ABAC) 682 หมู่ 11 ซอยหมู่บ้านศรีนครนรามคำแหง 24 แขวงหัวหมาก บางกะปิ กรุงเทพฯ 10240 โทร. 0-2300-4543-53 ต่อ 1102-4, 1178, 1157

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ รับวุฒิ ปวส.-ป.ตรี 9 อัตรา

ด้วย ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย มีความประสงค์จะรับสมัครบุคคลเข้าปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

- ตำแหน่งนายแพทย์ 4-6
 - ผู้สมัครจะต้องมีวุฒิแพทยศาสตรบัณฑิต สาขา Clinical Pathologist หรือทางโลหิตวิทยา, Oncology, อายุรศาสตร์ เพื่อปฏิบัติงานในฝ่ายห้องปฏิบัติการร่วมกับองค์การอนามัยโลก อัตราเงินเดือน ระดับ 3 ชั้น 8,190 บาท
- ตำแหน่งนักเทคนิคการแพทย์ 3-5 จำนวน 4 อัตรา
 - ผู้สมัครจะต้องมีวุฒิปริญญาตรีบัณฑิต สาขาเทคนิคการแพทย์ อายุไม่เกิน 35 ปี อัตราเงินเดือน ระดับ 3 ชั้น 6,360 บาท เพื่อปฏิบัติงานในฝ่ายห้องปฏิบัติการร่วมกับองค์การอนามัยโลก จำนวน 1 อัตรา ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 7 จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 3 อัตรา
- ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 3-5
 - ผู้สมัครจะต้องมีวุฒิมัธยมศึกษาตอนต้น สาขาการจัดการทั่วไปหรือบริหารธุรกิจมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์

และพิมพ์ดีดไฟฟ้าได้ อายุไม่เกิน 35 ปี เพื่อปฏิบัติงานที่ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 7 จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 1 อัตรา อัตราเงินเดือน ระดับ 3 ชั้น 6,360 บาท

4. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์ 2-4

- ผู้สมัครจะต้องมีวุฒิปริญญาตรีบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ อายุไม่เกิน 35 ปี เพื่อปฏิบัติงานในฝ่ายโลหิตวิทยาและแปรรูปโลหิต อัตราเงินเดือนระดับ 2 ชั้น 5,180 บาท

5. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการ (ชั่วคราว)

- ผู้สมัครจะต้องมีวุฒิมัธยมศึกษาชั้นปีที่สอง (ปวส.) ทางบัญชี พาณิชยการ เลขานุการ บริหารธุรกิจ มีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ และพิมพ์ดีดได้ อายุไม่เกิน 35 ปี เพื่อปฏิบัติงานในฝ่ายบริหารงานทั่วไป อัตราค่าจ้างเดือนละ 5,740 บาท

6. ตำแหน่งพนักงานห้องปฏิบัติการ

- ผู้สมัครจะต้องมีวุฒิมัธยมศึกษาตอนปลาย อายุไม่เกิน 35 ปี เพื่อปฏิบัติงานที่ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 7 จังหวัดอุบลราชธานี อัตราค่าจ้าง ชั้น 4,100 บาท (ผู้สมัครจะต้องมีภูมิลำเนาอยู่ใน

จังหวัดดังกล่าว หรือใกล้เคียง)

วัน เวลา และสถานที่รับสมัคร

สนใจติดต่อสอบถามรายละเอียดพร้อมสมัครด้วยตนเองได้ที่ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ถนนอังรีดูนังต์ กรุงเทพฯ ทุกวันในเวลาราชการ ตั้งแต่บัดนี้ถึงวันที่ 25 เมษายน 2546

หลักฐานที่จะต้องนำมายื่นพร้อมใบสมัคร

- รูปถ่ายหน้าตรงไม่สวมหมวก ไม่ใส่แว่นตา ขนาด 2 นิ้ว จำนวน 2 รูป ถ่ายมาแล้วไม่เกิน 6 เดือน
- สำเนาทะเบียนบ้าน บัตรประชาชน
- ถ้าเป็นเพศชาย ต้องมีใบ ศส.3 หรือ ศส.33
- ใบแสดงวุฒิทางการศึกษา
- หลักฐานอื่น ๆ เช่น ใบเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล ใบทะเบียนสมรส
- ค่าธรรมเนียมในการสมัครสอบ ตำแหน่งที่ 1 และ 5 และ 40 บาท ตำแหน่งที่ 6 และ 20 บาท

ข้อควรรู้เมื่อต้องไปสมัครงาน

ในยุคที่ตำแหน่งงานมีจำกัด คนว่างงานก็มีมาก ในแต่ละปีก็มีผู้จบการศึกษาออกมามากมาย ฉะนั้นจึงเต็มไปด้วยการแข่งขันเพื่อหางานทำ บริษัท ห้างร้าน จึงมีตัวเลือกมากมายสำหรับการคัดสรรคนเข้าไปทำงาน ฉะนั้นการหางานทำทุกวันนี้ดูเหมือนจะยากขึ้นทุกที จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้กำลังมองหางานต้องหันมาสนใจในรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเข้ารับการสัมภาษณ์ ดังเช่นเรื่องต่อไปนี้

1. การกรอกใบสมัคร ข้อความในใบสมัครทุกข้อความต้องเป็นข้อมูลที่ให้ประโยชน์ในการได้รับความสนใจจากผู้พิจารณามากที่สุด

2. ศิลปะในการแต่งกาย ควรสวมเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับกาลเทศะ สุภาพ ไม่แต่งตัวแล้วแลดูเป็นเด็ก ๆ เสื้อผ้า รองเท้าควรเป็นสีสุภาพ ผู้หญิงควรสวมรองเท้าคัทชูที่ปิดหัวปิดส้น และควรมีความสูงตั้งแต่ 2 นิ้วขึ้นไป เพราะเป็นการช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพให้ดูดีมีสง่าสำหรับผู้ชายควรสวมรองเท้าคัทชูสีดำ-น้ำตาล และควรเป็นรองเท้าหนัง ส่วนทรงผมทั้งหญิงและชายควรเป็นสีและทรงที่สุภาพ ผู้หญิงที่มีผมยาวควรรวบให้ดูเรียบร้อย การแต่งกายจึงเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่ง เพราะบางครั้งเราต้องติดต่อกับผู้คน ต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ที่เราจะติดต่อด้วย

3. ศิลปะในการพูดเมื่อถูกเรียกเข้ารับการสัมภาษณ์งาน

3.1 หลีกเลี่ยงการพูดแสดงความคิดเห็นที่ไม่สมควร ผิดกาลเทศะ อวดรู้ ไม่นอบน้อม พูดเร็ว พูดไม่น่าฟัง พูดไม่น่าเชื่อถือ

3.2 ควรจดจำรายละเอียดที่กรอกลงไปใบสมัครให้ถูกต้องครบถ้วน เพื่อเวลาตอบจะได้ตอบตรงกับข้อมูลที่กรอกไว้ในใบสมัคร เพราะนั่นเป็นสิ่งที่แสดงถึงความจริงใจ ความซื่อสัตย์

3.3 เมื่อถูกถามในเรื่องต่างๆให้พิจารณาก่อนว่าอะไรควรพูดอะไรไม่ควรพูด บางครั้งความจริงก็ให้ผลในทางลบ การตอบไปตามความจริงบางครั้งก็อาจทำให้เราเสียคะแนนได้

3.4 การบอกเล่าถึงคุณงามความดี ประสบการณ์ ความสามารถ ของตน ไม่ควรพูดโอ้อวดจนเกินไป และไม่ควรถ่อมตนจนทำให้ผู้สัมภาษณ์ไม่เห็นคุณค่าในตัวคุณ

3.5 เมื่อจำเป็นต้องพูดถึงความผิดพลาดในอดีต ต้องจริงใจที่จะพูดถึงความผิดพลาดนั้น ว่าทำให้ตนได้เรียนรู้อะไร มีอะไรสอนให้ท่านได้นำความรู้ตรงนั้นมาปรับปรุงแก้ไข และนำมาใช้ประโยชน์ในเวลาต่อมาได้บ้าง

4. กิริยามารยาทโดยรวม

4.1 การเดินเข้าไปในห้องสัมภาษณ์ควรเดินด้วยลักษณะที่ดี มั่นใจ กระฉับกระเฉง กระตือรือร้น

4.2 ควรนั่งเมื่อได้รับเชิญให้นั่ง นั่งสำรวจตัวตรงอย่างมีสง่า ไม่นั่งไขว่ห้าง

4.3 การแสดงความเคารพ – การวะ ควรทำตามประเพณีตามชนชาติของผู้สัมภาษณ์

ผู้วิจัยสรุปจากบทความในนิตยสารงานวันนี้ ในคอลัม “เรื่องควรรู้คู่คนหางาน” โดย รศ. นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์ ฉบับประจำวันอาทิตย์ที่ 23 – 30 กันยายน 2544 .

กิจกรรมที่ 5

รู้จักอาชีพ

(อาชีพที่สมาชิกปรารถนาจะประกอบในอนาคตจากบุคคลในอาชีพ)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกทราบทราบข้อมูลอาชีพที่ตนระบุว่าปรารถนาจะประกอบในอนาคต (เฉพาะอาชีพที่ปรารถนาจะประกอบมากที่สุดเป็นลำดับ 1)

2. เพื่อให้สมาชิกได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาพรวมของตน และ ข้อมูลทางการศึกษาและอาชีพที่ได้รับจากกิจกรรมที่ผ่านมา พร้อมนำมาประกอบกันแล้วพิจารณาตนเองว่าตนเองเหมาะสมกับอาชีพดังกล่าวหรือไม่เพียงใด

เวลาที่ใช้ ไม่กำหนด

สื่อและอุปกรณ์ กระดาษที่กำหนดหัวข้อเกี่ยวกับคำถามเพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์บุคคลในอาชีพ (สำหรับเป็นแนวทางให้สมาชิก)

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยนัดสมาชิกและบุคคลในอาชีพที่สมาชิกปรารถนา (ครั้งละ 1 อาชีพ)ตามวันเวลาที่สะดวกทั้งสองฝ่าย
2. แจกข้อคำถามที่จะสัมภาษณ์ให้สมาชิกถามคำถาม (พร้อมจดบันทึก) ทั้งนี้เปิดโอกาสให้สมาชิกถามได้ในเรื่องอื่นที่อยากรู้เกี่ยวกับอาชีพที่พวกเขาปรารถนา
3. เมื่อเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัย สมาชิก กล่าวขอบคุณ บุคคลในอาชีพที่มาให้ข้อมูลอาชีพ

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจ การให้ความร่วมมือ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม
2. สังเกตการตั้งคำถาม - การตอบคำถาม ระหว่างสมาชิกและบุคคลในอาชีพที่สมาชิกปรารถนาจะประกอบในอนาคต

ตัวอย่างคำสัมภาษณ์บุคคลในอาชีพ

ของ

นาย สันติ ผลสุวรรณ ม.6/3 แผนการเรียน คณิต – อังกฤษ
โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม (จรัญสนิทวงศ์ 35 กทม.) อาชีพที่
ปรารถนามากที่สุดคือ นักบัญชี

อาชีพนักบัญชี

ชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์	สมชาติ กาลสุข
สถานที่ทำงาน	บริษัท KPMG จำกัด (ถ. สาทรใต้)
ลักษณะกิจการของบริษัท	รับตรวจสอบบัญชี
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บัญชี
การศึกษา	ปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์(บัญชี) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วันเวลาสถานที่สัมภาษณ์	25 กุมภาพันธ์ 2547 ณ สถาบันกวดวิชา PEP สาขา 4 (ปิ่นเกล้า) เริ่มเวลา 10.30 น.

คำถาม

1. พี่เรียนจบทางสายสามัญมาใช่ไหม จบสายวิทย์หรือศิลป์
ตอบ พี่จบสายสามัญมา สายวิทย์ - คณิต
2. เกเรตเฉลี่ยสมัย ม.6 ได้ประมาณเท่าไร
ตอบ 3.9
3. ตอนเรียนมัธยมปลายพี่ชอบหรือเรียนวิชาใดดีที่สุด
ตอบ ชอบวิชา คณิต กับอังกฤษ และก็เรียนวิชาทั้งสองนี้ได้เกรดดีกว่าวิชาอื่น
4. คณะ/สาขาวิชาสมัยตอนที่พี่สอบ Entrance พี่เลือกอะไรเป็นลำดับที่เท่าไรบ้าง
ตอบ สมัยตอนที่พี่สอบ Entrance พี่เลือกบัญชี(เศรษฐศาสตร์)เป็นอันดับ 1 และเลือกเป็นลำดับเดียวที่เดียว(ลำดับอื่นไม่ใช่สิทธิ์/ไม่เลือก)
5. พี่มีวิธีเลือกคณะ/สาขาวิชาอย่างไร
ตอบ เลือกตามที่ชอบและคิดว่าทำได้
6. เมื่อพี่ได้เข้าไปเรียนในคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีที่ธรรมศาสตร์แล้วพี่มีปัญหาเรื่องการเรียนไหม มีวิชาไหนที่ไม่ชอบไหม เพราะอะไร
ตอบ บางวิชาก็ไม่ชอบ เพราะคิดว่าเรียนไปแล้วไม่ค่อยได้ใช้ มันไกลตัว
7. ในมหาวิทยาลัยมีการกำหนดเรื่องเกรดเฉลี่ยใช่ไหม
ตอบ ใช่ ต้องได้เกรดเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 ในแต่ละเทอม ถ้าปี 1 เทอม 1 ได้เกรดเฉลี่ยไม่ถึง 2.00 แต่ไม่ต่ำกว่า 1.75 จะมีโอกาสแก้ตัวอีก 2 เทอม(ปี 2 เทอม 1) ถ้ายังทำเกรดเฉลี่ยรวม 3 เทอม ได้ไม่ถึง 2.00 เป็นอันว่าถูกรีไทร์ แต่ถ้าได้เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 1.75 จะมีโอกาสอีก 1 เทอม (ปี 1 เทอม 2) ถ้าหากยังทำเกรดเฉลี่ยรวมไม่ถึง 2.00 เป็นอันว่าถูกรีไทร์

8. ถ้าสมมติว่าเราเข้าไปเรียนในคณะ/สาขาวิชาหนึ่งแล้วเกิดได้เกรดเฉลี่ยไม่ถึงเกณฑ์ที่ลองให้คำแนะนำในการเอาตัวรอดหน่อยได้ไหม

ตอบ วิธีหนึ่งคือไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาให้ช่วยแนะนำเรื่องการลงวิชาให้ แต่ถ้าถามพี่ในฐานะผู้ที่ผ่านประสบการณ์มาแล้ว(เคยมีเพื่อนประสบปัญหานี้)ให้น้องลงวิชาที่ง่ายลงกว่าเดิมหรือลงน้อยๆวิชา(น้อยกว่ากำหนด)เพื่อตึงเกรด วิชาที่ยากๆส่วนใหญ่จะเป็นวิชาเอก ก็ให้ลงวิชาเอกน้อยลงหน่อย แล้วลงวิชาเลือกเสรีตามที่เราคิดว่าวิชานี้ น่าจะตึงเกรดเราให้ขึ้นได้ แล้ววิชาที่เราลงไม่ทันเพื่อน(เพื่อนลงเราไม่ได้ลง)น้องตามเก็บวิชาเอาตอนภาคซัมเมอร์ ดีชะอีกเราจะได้อ่านเพื่อนได้ว่าเราเรียนกันอย่างไร ข้อสอบออกแนวไหน อีกวิธีหนึ่งถ้าหากเราลงวิชาตามกำหนดไปแล้วเรียนไปแล้วระยะหนึ่งจะมีการสอบย่อยสอบเก็บคะแนนปรากฏว่าน้องได้คะแนนไม่ดี คาดว่าไปมีรอดแล้วให้ดริอป(ดริอปบางวิชาต้องไม่เกินเปิดภาคเรียนมาแล้ว 2 อาทิตย์ ดริอปทุกวิชาที่ลงทะเบียนในเทอมนั้นๆ ต้องดริอปก่อนสอบปลายภาค 2อาทิตย์)

9. ชีวิตในมหาวิทยาลัยต่างกับชีวิตสมัยมัธยมไหม ต่างอย่างไร

ตอบ ต่าง ชีวิตตอนเรียนมหาวิทยาลัยเป็นอิสระกว่าสมัยมัธยมในหลายๆเรื่อง เช่น บางครั้งเรียนไม่เป็นเวลา บางวันอาจไม่ได้เรียนเลยก็มีเพราะเป็นไปตามตาราง บางวิชาอาจารย์ไม่เช็คชื่อก็มีบางคนไม่เข้าเรียน คือเราต้องควบคุม รับผิดชอบตัวเอง ต้องค้นคว้าเพิ่มเติมมากๆ ต้องอ่านหนังสือทุกวัน ถ้าหากอ่านใกล้สอบอาจสอบตกเพราะมหาวิทยาลัยตัดเกรดอิงกลุ่ม

10. ตอนที่อยู่ปี 4 ได้ไปฝึกงานที่ไหน

ตอบ ไม่ได้ฝึกงาน

11. หลังจากจบการศึกษาแล้วพี่หางานทำอย่างไร

ตอบ มีบริษัทมารับสมัครที่มหาวิทยาลัย

12. เขารับสมัครไปแล้วมีการสอบอะไรหรือเล่า

ตอบ มีสอบข้อสอบ 3-4 ชุด มีสอบข้อสอบที่เป็นวิชาการเกี่ยวกับบัญชี ข้อสอบเกี่ยวกับการใช้ภาษา การใช้เหตุผล และสอบสัมภาษณ์เป็นภาษาอังกฤษ

13. แล้วพี่ก็สอบผ่านได้เข้าไปทำงานที่บริษัทนั้น และบริษัทที่ว่าก็คือบริษัทที่พี่ทำงานอยู่มาจนทุกวันนี้ใช่ไหม พี่ทำงานกับบริษัทนี้มากี่ปีแล้ว

ตอบ ประมาณ 3 ปี

14.หน้าที่ของพี่คืออะไร

ตอบ เป็นเจ้าหน้าที่บัญชี

15. ผู้ตรวจสอบบัญชีกับพนักงานบัญชีทั่วไปต่างกันอย่างไร

ตอบ พนักงานบัญชีก็รับผิดชอบเกี่ยวกับบัญชีทั่วไปของบริษัทไม่มีอำนาจในการเซ็นรับรองบัญชีบริษัทเพื่อที่บริษัทจะนำไปยื่นเสียภาษีกับกรมสรรพากร และผู้ตรวจสอบบัญชีต้องสอบใบอนุญาตเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตก่อนด้วย

16. พี่บอกว่าผู้ตรวจสอบบัญชีต้องสอบใบอนุญาตเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตก่อน การสอบเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีนั้นต้องสอบวิชาอะไรบ้าง

ตอบ มีสอบบัญชี สอบคอมพิวเตอร์(เนื้อหาจะเกี่ยวกับโปรแกรมวิจัยตรวจสอบบัญชี)สอบวิชากฎหมายเกี่ยวกับบัญชี สอบวิชาที่ว่าด้วยมาตรฐานการตรวจสอบบัญชี

17. วิชาคอมพิวเตอร์(เนื้อหาจะเกี่ยวกับโปรแกรมวิจัยตรวจสอบบัญชี)นี้ข้อสอบเป็นแบบเขียนตอบหรือลงมือปฏิบัติ

ตอบ ทุกวิชาข้อสอบกากับเขียน ไม่มีลงมือปฏิบัติ

18. การสอบมีกฎกติกาอย่างไร

ตอบ การสอบเป็นหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์ จะสอบปีละ 3 ครั้ง ในแต่ละครั้งเราจะลงสมัครสอบก็วิชาก็ได้ (ค่าสมัครสอบวิชาละ 500 บาท) ผลการสอบทุกวิชาต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่า 60% จึงถือว่าสอบผ่าน ถ้าหากว่ามีการสอบผ่านได้แล้วอย่างน้อย 1 วิชาต้องสอบอีก 3 วิชาให้ผ่านภายใน 3 ปี มิฉะนั้นผลการสอบในวิชาที่ผ่านๆมาเป็นอันยกเลิก ต้องเริ่มต้นใหม่หมด หากสอบผ่านทุกวิชาแล้วได้ใบอนุญาตแล้วใช้ได้ตลอดชีวิตเลยไม่ต้องสอบใหม่

19. ตอนนี้อยู่กำลังสอบเพื่อเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตใช่ไหม

ตอบ ใช่ สอบผ่านไปแล้ว 3 วิชา เหลืออีก 1 วิชา

20. การที่จะเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตนั้นเป็นไปได้ยากมาเลยหรือ

ตอบ ยากมาก น้องลองคิดดูในประเทศไทยมีผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตอยู่แค่ 6 พันกว่าคนเท่านั้น ถ้าเป็นไปได้ก็จะมีรายได้ดี สามารถหารายได้พิเศษได้มาก(แต่ต้องถูกกฏกติกาด้วย)

21. ที่ว่าเป็นผู้ตรวจสอบบัญชีแล้วทำไมถูกกฏกติกานั้นทำอย่างไร

ตอบ ก็เซ็นชื่อรับรองบัญชีให้บริษัทหนึ่งๆที่ทำบัญชีขึ้นแบบหลอกๆ(ตัวเลขน้อยกว่าความจริง)เพื่อจะได้นำไปยื่นกับกรมสรรพากรจะได้เสียภาษีน้อยๆกว่าความเป็นจริง

22. แล้วถ้าหากมีผู้ตรวจสอบบัญชีรับอนุญาตคนหนึ่งทำอย่างที่ว่า(ตามข้อ 20)จะมีความผิดไหม

ตอบ หากถูกจับได้ก็จะถูกถอนใบอนุญาต

23. อาชีพผู้ตรวจสอบใบอนุญาตจะได้เงินเดือนประมาณเท่าไร

ตอบ ประมาณ 60,000 บาท/เดือน

24. พี่ทำงานที่นี้ 1 อาทิตย์ทำงานกี่วัน 1 ปีลาหยุดได้กี่วัน

ตอบ ทำงาน จันทร์ – ศุกร์ 1 ปีลาหยุดได้ 15 วัน หากไม่ใช้สิทธิ์หรือใช้สิทธิ์ไม่ครบก็ไม่มีการสะสมวันลาไว้ในปีถัดไป

25. งานที่พี่ทำอยู่ต้องมีการเดินทางไปต่างจังหวัดบ้างไหม

ตอบ มีเป็นช่วงๆ หากบริษัทที่เขามาจ้างเราอยู่ต่างจังหวัดเราก็ต้องส่งเจ้าหน้าที่ไป ลูกค้า 1 รายเราจะใช้เวลาประมาณ 1 – 2 อาทิตย์

26. เวลาบริษัทส่งไปทำงานต่างจังหวัด ค่าที่พัก อาหาร ค่ารถ ใครจ่าย

ตอบ บริษัทออกให้หมด ไปที่ก็ไปเป็นหมู่คณะไปต่างจังหวัดก็ได้เที่ยวไปในตัวด้วย

กิจกรรมที่ 6

ตั้งเป้าหมาย - วางแผนอาชีพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกทราบถึงองค์ประกอบที่ต้องพิจารณาในการวางแผนอาชีพในอนาคต
2. เพื่อให้สมาชิกได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภาพรวมของตน และ ข้อมูลทางการศึกษา และอาชีพที่ได้รับจากกิจกรรมที่ผ่านมา พร้อมนำมาประกอบกันเพื่อตั้งเป้าหมาย - วางแผนอาชีพ

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

สื่อและอุปกรณ์ กระดาษที่กำหนดหัวข้อเกี่ยวกับการตั้งเป้าหมาย-การวางแผนอาชีพสำหรับเป็นแนวทางให้สมาชิกในการเขียน

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกและทบทวนเรื่องที่สนทนาไปเมื่อครั้งที่แล้ว และแจ้งวัตถุประสงค์ของการพบกลุ่มในครั้งนี้ให้สมาชิกทราบ
2. ผู้นำกลุ่มให้ข้อสารสนเทศเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ต้องพิจารณาในการวางแผนอาชีพในอนาคต
3. ให้สมาชิกเขียนแผนอาชีพ ตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนดไว้เพื่อเป็นแนวทางในการเขียน
4. สมาชิกออกไปอ่านแผนอาชีพของตนให้เพื่อนๆ ฟัง
5. ผู้นำกลุ่มและสมาชิกร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนอาชีพของสมาชิกแต่ละคน
6. ผู้นำกลุ่มนัดหมาย วัน เวลา การพบกลุ่มครั้งสุดท้าย

การประเมินผล

1. สังเกตดูความสนใจ การให้ความร่วมมือ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม
2. สังเกตดูการตั้งเป้าหมาย-การวางแผนอาชีพ ของสมาชิกแต่ละคน

แผนอาชีพของข้าพเจ้า

1. อาชีพที่นักเรียนตั้งใจจะประกอบในอนาคตคือ.....
เหตุผล
2. จบ ม. 6 ต้องเรียนต่อในคณะ/สาขาวิชาใด
3. สถาบันที่นักเรียนจะเลือกเรียนคือ
- เหตุผล
4. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนใครเป็นผู้รับภาระ
5. ให้นักเรียนลองประเมินค่าใช้จ่ายคล่าวๆ
ค่าเทอม...../เทอม
ค่าหอพัก,/เดือน.หรือ...../เทอม
ค่าอุปกรณ์การศึกษา,เดือน หรือ...../เทอม
ค่ากิน-ค่าใช้จ่ายส่วนตัว,/เดือน หรือ...../เทอม
นักเรียนคิดว่านักเรียนจะมีปัญหาเรื่องค่าเล่าเรียนหรือไม่.....
6. ถ้าเรียนไปได้ระยะหนึ่งแล้วเกิดปัญหาเหล่านี้ขึ้นนักเรียนจะมีวิธีแก้ปัญหาอย่างไร
6.1 นักเรียนมีเกรดเฉลี่ยไม่ถึงเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และเทอมที่จะถึงนี้ก็เป็น
เทอมตัดสินว่านักเรียนจะมีสิทธิ์ได้เรียนต่อหรือไม่ นักเรียนจะอย่างไร
-
-
-
- 6.2 เรียนไปได้ 1 ปีรู้สึกไม่ชอบในสาขาวิชาที่เรียนอยู่นักเรียนจะอย่างไร
.....
-
- 6.3 ค่าใช้จ่าย/ค่าเล่าเรียน ไม่พอ อันเนื่องมาจากผู้รับภาระส่งเสียประสบปัญหาไม่
สามารถส่งเสียได้ดั้งเดิม นักเรียนจะอย่างไร
-
-
7. เมื่อศึกษาจบในคณะ/สาขาวิชาตามที่ระบุในข้อ 2 แล้วนักเรียนจะมีวิธีหางานทำอย่างไร
.....
-
8. นักเรียนจะเลือกทำงานกับองค์กรใด(ราชการ เอกชน รัฐวิสาหกิจ)
- เหตุผล

9. ถ้านักเรียนต้องหางานทำด้วยวิธีอ่านประกาศรับสมัครงานจากหนังสือพิมพ์นักเรียนมีวิธีพิจารณาประกาศรับสมัครงานอย่างไร เพื่อไม่ให้ถูกหลอก ไม่เสียเงินโดยเปล่าประโยชน์

.....

10. นักเรียนมีวิธีเตรียมตัวอย่างไร เมื่อจะไปสมัครงานแล้วให้ทำงาน

10.1 ด้านวิธีการออกไปสมัคร.....

10.2 ด้านการแต่งกาย.....

10.3 ด้านเทคนิคเมื่อถูกสัมภาษณ์งาน

11. นักเรียนวางแผนเกี่ยวกับการจัดกระทำเกี่ยวกับรายได้ที่ได้รับอย่างไรบ้าง

.....

12. นักเรียนจะวางแผนเกี่ยวกับการมีครอบครัวอย่างไร

.....

13. เมื่อนักเรียนประกอบอาชีพที่นักเรียนเลือกไว้ตามที่ระบุในข้อ 1 แล้วนักเรียนคิดหรือวางแผนไว้ว่าจะทำไปถึงเมื่อใดจึงเลิกทำ.....

เหตุผล

14. นักเรียนอยากมีกิจการเป็นของตนเองหรือไม่กิจการที่คิดจะทำเป็นกิจการของตนเองคือ.....เหตุผล.....

.....วิธีที่จะดำเนินไปสู่เป้าหมายดังกล่าวคือ.....

15. ช่วงปลายของชีวิต นักเรียนอยากมีชีวิตแบบใด(อยู่ที่ใด อยู่กับใคร ฯลฯ)

.....

16. นักเรียนคิดว่านักเรียนจะเปลี่ยนใจจากอาชีพที่นักเรียนกล่าวไว้ในตอนต้นหรือไม่ หากเปลี่ยนใจนักเรียนจะวางแผนในอาชีพนั้นๆอย่างไร

.....

กิจกรรมที่ 7

ประเมินผล

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกได้สำรวจว่าตนมีการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพสูงขึ้นกว่าเดิมหรือไม่ เพียงใด

เวลาที่ใช้ 1 ชั่วโมง

สื่อและอุปกรณ์ แบบสำรวจตนในการเลือกอาชีพ(SDS)

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกและทบทวนเรื่องที่สนทนาไปเมื่อครั้งที่แล้ว และแจ้งวัตถุประสงค์ของการพบกลุ่มในครั้งนี้ให้สมาชิกทราบ
2. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกทำแบบสำรวจตัวเองในการเลือกอาชีพ(SDS)
3. ผู้นำกลุ่มให้คำแนะนำวิธีการตรวจแบบสำรวจ SDS พร้อมทั้งให้สมาชิกตรวจแบบสำรวจของตน พร้อมทั้งรวมคะแนนในแต่ละหมวด และแปลผลโดยตรวจกับคู่มือแปลผลอาชีพของฮอลแลนด์
4. ผู้นำกลุ่มนำผลการตรวจแบบสำรวจ SDS ของสมาชิกแต่ละคน(ที่ทำไปตั้งแต่ขั้นสำรวจ)มาแจกให้สมาชิกดูเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบกับผลการทำแบบสำรวจSDSในครั้งนี้
5. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกดูว่าผลจากแบบสำรวจ SDS ของสมาชิกทั้ง 2 ครั้งว่าได้คะแนนความสอดคล้อง(ใช้(Inchan Index)สูงขึ้นกว่าเดิมหรือไม่
6. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกตรวจดูว่ารหัสอาชีพที่ได้(เรียงลำดับจากสูงสุดลงไป3 ลำดับ)เป็นรหัส 3 ตัว ว่าสอดคล้องกับอาชีพอะไรบ้าง(ตรวจดูจาก คู่มือการแปลรหัสอาชีพของฮอลแลนด์)
7. ผู้นำกลุ่มเก็บแบบสำรวจ SDS และกล่าวขอบใจสมาชิกพร้อมทั้งกล่าวปิดการทดลอง

การประเมินผล

1. สังเกตดูความสนใจ การให้ความร่วมมือ ความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม
2. สังเกตดูผลจากคะแนนในการตอบแบบวัดความสามารถในการเลือกอาชีพ(SDS) ว่าคะแนนสูงขึ้นกว่าก่อนได้รับการพัฒนาความสามารถในการเลือกอาชีพหรือไม่ เพียงใด

รายชื่อนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

คนที่	ชื่อ/นามสกุล	อาชีพที่ปรารถนา	รหัสอาชีพจากการ ทำแบบสำรวจSDS		ค่าความ สอดคล้อง	
			ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง	ก่อน ทดลอง	หลัง ทดลอง
1	นายสันติ ผลสุวรรณ	นักบัญชี(CES)	ACS		11	16
2	นายชาญวิทย์ ตันติ	คอมพิวเตอร์(IRS)	SIE		14	12
3	นายเฉลิมพล วิรัชชัย	คอมพิวเตอร์(IRS)	CSE		4	8
4	นายวศิน โรจน์ประเสริฐสุด	คอมพิวเตอร์(ICR)	ECS		5	8
5	นางสาวอรรพรพรรณ สาครณะศักดิ์	คอมพิวเตอร์(ICR)	SEA		4	6
6	นายรุ่งทิวา พัตศรี	กฎหมาย(EAS)	SRI		6	8
7	นางสาวเพ็ญศรี รุจิเรขาสุวรรณ	กฎหมาย(EAS)	IAS		6	12
8	นางสาวอุทัยวรรณ จงรักษ์	กฎหมาย(ESI)	SAI		11	22
9	นางสาวหทัยชนก ญาณโยธิน	กฎหมาย(EAS)	SEA		16	8
10	นางสาววีณา ศิษย์สิงห์ไพโรจน์	กฎหมาย(EAS)	ASC		12	9
11	นางสาวสิริมาพร ชื่นแสง	กฎหมาย(EAS)	SEC		14	20
12	นางสาวกชกร นิลเอี่ยม	กฎหมาย(EAS)	RSE		9	14
13	นางสาวชาวีนา จุลธีระ	มัคคุเทศก์((ESA)	ASE		13	6
14	นางสาวสุทธิญา ดวงใส	มัคคุเทศก์((ESA)	SAE		16	20
15	นางสาวพรรณรัตน์ วัฒนะธร	ประชาสัมพันธ์(IRC)	SAI		4	9
16	นางสาววิภารัตน์ นพแก้ว	ประชาสัมพันธ์(IRC)	ASC		1	8
17	นางสาวอังคณา รุ่งทับพวง	ประชาสัมพันธ์(IRC)	EAS		0	4
18	นางสาวพจนารถ ไทยเล็ก	ประชาสัมพันธ์(IRC)	ESC		1	4